

**TÜRK GEMİ ADAMLARI İÇİN İNSAN KAYNAKLARI
YÖNETİMİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Özcan ARSLAN
512051007**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 8 MAYIS 2006
Tezin Savunulduğu Tarih : 13 HAZİRAN 2006**

**Tez Danışmanı : Doç.Dr. İ. Deha ER
Diğer Jüri Üyeleri Doç. Dr. Oğuz Salim SÖĞÜT
Yrd. Doç. Dr. Cengiz DENİZ**

MAYIS 2006

ÖNSÖZ

Bu çalışma ile Dünyadaki ve Türkiye’deki gemi adamlarının mevcut arz-talep durumları; iş ve istihdam olanakları tespit edilerek, Türk gemi adamları için nicelik ve nitelik olarak insan kaynaklarının etkili ve verimli bir şekilde planlanması hedeflenmiştir. Bu amaçlar doğrultusunda, Türkiye’deki deniz ticaret filosu, istihdam olanakları itibarıyla incelenmiş, gemi adamlarının istihdam edilebileceği gemiler ve gemi adamı arz eden eğitim kurumları tespit edilmiş, gemi adamlarında bulunması gerekli nitelikler incelenmiştir. Türk gemi adamlarının profillerinin çıkarılması amacıyla geniş kapsamlı bir deneysel veri toplama çalışması yapılmıştır. Yapılan bu çalışma, denizcilik sektörü için insan kaynaklarının etkili ve verimli kullanılabilmesinde, denizcilik eğitim kurumlarının ihtiyaçlara yönelik olarak yapılandırılmasında ve Türk gemi adamlarının yalnızca Türk deniz ticaret filusunda değil, dünya üzerindeki değişik tip, tonaj ve bayraklı gemilerde istihdamının planlanmasında yapılacak detaylı çalışmalarda kaynak olarak kullanılabilecek niteliktedir.

Çalışmanın yürütülmesi esnasında göstermiş olduğu ilgi ve desteğinden dolayı tez danışmanım sayın Doç. Dr. İ. Deha Er’e teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca Dr. Kaptan Özkan Poyraz’a, Kaptan Ali Cömert’e, çalışmam esnasında desteklerini esirgemeyen denizcilik camiamızın önemli firmalarından Aksay Denizcilik, Beşiktaş Denizcilik, BP Marine ve V Ships Türkiye çalışanlarına, deneysel veri toplama sorularını cevaplayan tüm gemi adamlarına, mesai arkadaşlarıma ve özellikle desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen sevgili eşim Birsen Arslan’a teşekkürlerimi borç bilirim.

Mayıs, 2006

Özcan ARSLAN

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
TABLO LİSTESİ	vi
ŞEKİL LİSTESİ	ix
ÖZET	xvii
SUMMARY	xviii
1. GİRİŞ	1
1.1. Giriş ve Çalışmanın Amacı	1
2. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ	2
2.1. İnsan Kaynakları Yönetiminin Tanımı ve Önemi	3
2.2. İnsan Kaynakları Yönetiminin Önemini Vurgulayan Sorunlar	3
2.2.1. İşgücü İle İlgili Maliyetler	3
2.3. İnsan Kaynakları Yönetiminin Getirdiği Sonuçlar	4
2.3.1. Verimlilik	4
2.3.2. Değişimler	5
2.4. Kariyer Planlaması ve Yönetimi	5
2.4.1. Kavramsal Çerçeve	5
2.4.2. Kariyerin Önemi ve Kapsamı	6
2.4.3. Değişimler	5
2.5. Denizcilikte İKY ve Kariyer Planlamasının Önemi	9
3. DÜNYADA GEMİ ADAMI ARZ-TALEBİ	10
3.1. Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Arz Yönünde Durum	10
3.2. Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Talep Yönünde Durum	10
3.3. Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Arz-Talep Yönünde Durum	11
3.4. Dünyada Mevcut İstihdam Problemleri	12
3.5. Dünyada Zabitan Eğitimi	13
4. TÜRKİYE’DE GEMİLERİN GEMİADAMLARIYLA DONATILMASI	14
4.1. Gemilerin Gemi Adamları ile Donatılması	14
4.1.1. Gemi Adamlarının Yeterlik Derecelerine Göre Sıralanışı	15
4.1.2. Türk Gemileri İçin Sefer Bölgeleri	15
4.2. Türk Deniz Ticaret Filosunun Mevcut Durumunun Analizi	18
4.3. Türkiye’de Gemi Adamı Sayıları	21
4.3.1. Türkiye’de Zabitan Sınıfı Gemi Adamı Sayıları	21
4.3.2. Türkiye’de Tayfa Sınıfı Gemi Adamı Sayıları	21
4.3.3. Yabancı Bayraklı Gemilerde Çalışan Türk Gemi Adamı Sayıları	22
4.4. Denizcilik Sektöründe Eğitim ve Eğitim Kurumlarının Durumu	22

4.5. Türk Deniz Ticaret Filosu için Zabitan ve Gemi Adamı Eğitimi	25
5. TÜRKİYE’DE GEMİ ADAMI PROFİLİ	27
5.1. Deneyssel Veri Toplama Sorularını Cevaplayan Gemi Adamlarının Profili	27
5.1.1. Gemi Adamlarına Yöneltilen Kariyerleri ile İlgili Sorular	29
5.1.2. Gemi Adamlarına Yöneltilen Gemideki Yaşamları ile İlgili Sorular	55
5.1.3. Gemi Adamlarına Yöneltilen Sosyal Hakları ile İlgili Sorular	90
5.1.4. Gemi Adamlarına Yöneltilen Sosyal Yaşamları ile İlgili Sorular	108
5.1.5. Gemi Adamlarına Yöneltilen Hayata Bakışları ile İlgili Sorular	128
6. GEMİ ADAMI İŞE ALMA KRİTERLERİ	146
6.1. Gemide Görev Alacak Kaptanlarda Aranılan Kriterler	146
6.2. Gemide Görev Alacak 1. Zabitlerde Aranılan Kriterler	147
6.3. Gemide Görev Alacak Baş Mühendis/Makinistlerde Aranılan Kriterler	147
6.4. Gemide Görev Alacak 2.Mühendis/Makinistlerde Aranılan Kriterler	148
6.5. Gemide Görev Alacak Güverte Zabitlerinde Aranılan Kriterler	148
6.6. Gemide Görev Alacak Makine Zabitlerinde Aranılan Kriterler	149
6.7. Gemide Görev Alacak Elektrik/Elektronik Zabitlerinde Aranılan Kriterler	149
6.8. Gemide Görev Alacak Makine/Güverte Lostromosunda Aranılan Kriterler	150
6.9. Gemide Görev Usta Gemici ve Yağcıda Aranılan Kriterler	150
6.10. Gemide Görev Alacak Gemici ve Silicide Aranılan Kriterler	151
6.11. Gemide Görev Alacak Pompacı ve Kaynakçıda Aranılan Kriterler	151
6.12. Gemide Görev Alacak Aşçı ve Kamarotta Aranılan Kriterler	151
7. SONUÇLAR VE TARTIŞMA	153
KAYNAKLAR	162
EKLER	164
ÖZGEÇMİŞ	177

KISALTMALAR

IMO	: Uluslararası Denizcilik Organizasyonu
STCW	: Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Tutma Standartları Hakkındaki Düzenlemeler
OECD	: Uluslararası Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
SOLAS	: Uluslararası Denizde Can Güvenliği Sözleşmesi
MARPOL	: Gemilerden Kirlenmenin Önlemesi Uluslararası Sözleşmesi
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
BIMCO	: Baltık ve Uluslar arası Denizcilik Komitesi
ISM	: Uluslararası Güvenlik Yönetimi
İKY	: İnsan Kaynakları Yönetimi
ISPS	: Uluslar arası Gemi ve Liman Güvenliği
DWT	: Deadweight Ton
GRT	: Gross Ton
YÖK	: Yükseköğretim Kurumu
GASM	: Gemi Adamları Sınav Merkezi
GMDSS	: Küresel Deniz Tehlike ve Güvenlik Sistemi
GOC	: Genel Telsiz Operatör Sertifikası
ISO	: Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı

TABLO LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1. : Bireysel ve Örgütsel Beklenti Örnekleri.....	7
Tablo 2.2. : İş Ve İhtiyaçların Tatmini	8
Tablo 3.1. : Dünyada gemi adamı arzı	10
Tablo 3.2. : Dünyada gemi adamı talebinin yıllara göre dağılımı.....	11
Tablo 3.3. : 2005 Yılı Dünya Gemi Adamı Arz-Talep dengesi	11
Tablo 3.4. : Gemi adamlarının istihdamında ortaya çıkan zorluklar.....	12
Tablo 4.1. : Yük ve yolcu gemilerinin kaptan ve güverte zabitleriyle donatımı	16
Tablo 4.2. : Yük ve Yolcu Gemilerinin Başmühendis/Başmakiniist ve Vardiya Mühendisi/Makinisti ile Donatılması	17
Tablo 4.3. : Türklerin Sahip olduğu gemilerin dwt ve yaş gruplarına göre sıralaması	18
Tablo 4.4. : Türklere ait Yabancı bayrak Taşıyan Gemiler	19
Tablo 4.5. : Türkiye'deki zabıt sınıfı gemi adamı sayıları	21
Tablo 4.6. : Türkiye'deki tayfa sınıfı gemi adamı sayıları	22
Tablo 5.1. : 1.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	29
Tablo 5.2. : 1.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	31
Tablo 5.3. : 1.3 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları	33
Tablo 5.4. : 1.4 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları	34
Tablo 5.5. : 1.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	35
Tablo 5.6. : 1.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	37
Tablo 5.7. : 1.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	39
Tablo 5.8. : 1.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	41
Tablo 5.9. : 1.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	43
Tablo 5.10.: 1.10 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	45
Tablo 5.11.: 1.11 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	47
Tablo 5.12.: 1.12 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	49
Tablo 5.13.: 1.13 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	51
Tablo 5.14.: 1.14 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	53
Tablo 5.15.: 2.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	55
Tablo 5.16.: 2.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	57
Tablo 5.17.: 2.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	59
Tablo 5.18.: 2.4 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	61
Tablo 5.19.: 2.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	63
Tablo 5.20.: 2.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	65
Tablo 5.21.: 2.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	67
Tablo 5.22.: 2.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	69
Tablo 5.23.: 2.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	71
Tablo 5.24.: 2.10 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	73
Tablo 5.25.: 2.11 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	74
Tablo 5.26.: 2.12 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	76
Tablo 5.27.: 2.13 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	78
Tablo 5.28.: 2.14 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	80
Tablo 5.29.: 2.15 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	82
Tablo 5.30.: 2.16 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	84
Tablo 5.31.: 2.17 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları ...	86
Tablo 5.32.: 2.18 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları ...	88
Tablo 5.33.: 3.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	90

Tablo 5.34.:	3.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	92
Tablo 5.35.:	3.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	93
Tablo 5.36.:	3.4 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	95
Tablo 5.37.:	3.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	97
Tablo 5.38.:	3.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	99
Tablo 5.39.:	3.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	101
Tablo 5.40.:	3.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	103
Tablo 5.41.:	3.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	104
Tablo 5.42.:	3.10 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	106
Tablo 5.43.:	4.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	108
Tablo 5.44.:	4.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	109
Tablo 5.45.:	4.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	111
Tablo 5.46.:	4.4 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	113
Tablo 5.47.:	4.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	115
Tablo 5.48.:	4.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	117
Tablo 5.49.:	4.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	119
Tablo 5.50.:	4.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	120
Tablo 5.51.:	4.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	122
Tablo 5.52.:	4.10 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	124
Tablo 5.53.:	4.11 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları ...	126
Tablo 5.54.:	5.1 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	128
Tablo 5.55.:	5.2 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	130
Tablo 5.56.:	5.3 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	132
Tablo 5.57.:	5.4 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	134
Tablo 5.58.:	5.5 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	136
Tablo 5.59.:	5.6 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	138
Tablo 5.60.:	5.7 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları.....	140
Tablo 5.61.:	5.8 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları	142
Tablo 5.62.:	5.9 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları	144
Tablo A.1. :	Denizcilikle İlgili Dört Yıllık Gemi Makineleri Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri.....	161
Tablo A.2. :	Denizcilikle İlgili Dört Yıllık Güverte Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri.....	161
Tablo A.3. :	Denizcilikle İlgili İki Yıllık Güverte Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri.....	161
Tablo A.4. :	Denizcilikle İlgili İki Yıllık Gemi Makineleri Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri.....	162
Tablo A.5. :	Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Güverte Eğitimi veren Denizcilikle İlgili Liseler ve Kapasiteleri.....	162
Tablo A.6. :	Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Gemi Makineleri Eğitimi veren Denizcilikle İlgili Liseler ve Kapasiteleri.....	163
Tablo A.7. :	Çanakkale Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	163
Tablo A.8. :	İzmir Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	164
Tablo A.9. :	İstanbul Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	165
Tablo A.10:	Samsun Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	167
Tablo A.11:	Mersin Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel	

	Kurs Merkezleri.....	168
Tablo A.12:	Antalya Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	168
Tablo A.13:	Trabzon Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri.....	169
Tablo A.14:	Ocak- 2005 Tarihi İtibariyle Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından YÖK'e Bağlı yüksek öğretim kurumlarına verilen eğitim izinleri	170
Tablo A.15:	Ocak- 2005 Tarihi İtibariyle Mili Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okullara Verilen Eğitim izinleri.....	171

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 4.1	: Yabancı bayrakta çalışan 120 Türk gemisinin ülkelere göre dağılımı	19
Şekil 5.1	: Gemi adamlarının meslekleri hakkındaki düşünceleri	29
Şekil 5.2	: Tayfa sınıfı gemi adamlarının meslekleri hakkındaki düşünceleri.....	30
Şekil 5.3	: Yönetici seviyedeki zabitlerin meslekleri hakkındaki düşünceleri	30
Şekil 5.4	: Yönetici olmayan zabitlerin meslekleri hakkındaki düşünceleri	30
Şekil 5.5	: Gemi adamlarının ücretleri hakkındaki düşünceleri	31
Şekil 5.6	: Tayfa sınıfı gemi adamlarının ücretleri hakkındaki düşünceleri..	32
Şekil 5.7	: Yönetici seviyedeki zabitlerin ücretleri hakkındaki düşünceleri	32
Şekil 5.8	: Yönetici olmayan zabitlerin ücretleri hakkındaki düşünceleri....	32
Şekil 5.9	: 1.3 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları.....	33
Şekil 5.10	: 1.4 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları.....	34
Şekil 5.11	: 1.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	35
Şekil 5.12	: 1.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	36
Şekil 5.13	: 1.5 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	36
Şekil 5.14	: 1.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	36
Şekil 5.15	: 1.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları	37
Şekil 5.16	: 1.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	38
Şekil 5.17	: 1.6 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	38
Şekil 5.18	: 1.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	38
Şekil 5.19	: Gemi adamlarının mesleğe başlama nedenleri.....	39
Şekil 5.20	: Tayfa sınıfı gemi adamlarının mesleğe başlama nedenleri.....	40
Şekil 5.21	: Yönetici seviyedeki zabitlerin mesleğe başlama nedenleri.....	40
Şekil 5.22	: Yönetici olmayan zabitlerin mesleğe başlama nedenleri.....	40
Şekil 5.23	: 1.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	41
Şekil 5.24	: 1.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	42
Şekil 5.25	: 1.8 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	42
Şekil 5.26	: 1.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	42
Şekil 5.27	: 1.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	43
Şekil 5.28	: 1.9 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	44

Şekil 5.29	: 1.9 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	44
Şekil 5.30	: 1.9 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	44
Şekil 5.31	: 1.10 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	45
Şekil 5.32	: 1.10 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	46
Şekil 5.33	: 1.10 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	46
Şekil 5.34	: 1.10 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	46
Şekil 5.35	: 1.11 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	47
Şekil 5.36	: 1.11 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	48
Şekil 5.37	: 1.11 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	48
Şekil 5.38	: 1.11 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	48
Şekil 5.39	: 1.12 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	49
Şekil 5.40	: 1.12 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	50
Şekil 5.41	: 1.12 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	50
Şekil 5.42	: 1.12 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	50
Şekil 5.43	: 1.13 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	51
Şekil 5.44	: 1.13 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	52
Şekil 5.45	: 1.13 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	52
Şekil 5.46	: 1.13 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	52
Şekil 5.47	: 1.14 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	53
Şekil 5.48	: 1.14 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	54
Şekil 5.49	: 1.14 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	54
Şekil 5.50	: 1.14 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	54
Şekil 5.51	: 2.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	55
Şekil 5.52	: 2.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	56
Şekil 5.53	: 2.1 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	56
Şekil 5.54	: 2.1 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	56
Şekil 5.55	: 2.2 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	57
Şekil 5.56	: 2.2 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	58
Şekil 5.57	: 2.2 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde	

	oranları.....	58
Şekil 5.58	: 2.2 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	58
Şekil 5.59	: 2.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	59
Şekil 5.60	: 2.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	59
Şekil 5.61	: 2.3 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	59
Şekil 5.62	: 2.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	60
Şekil 5.63	: 2.4 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	61
Şekil 5.64	: 2.4 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	62
Şekil 5.65	: 2.4 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	62
Şekil 5.66	: 2.4 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	62
Şekil 5.67	: 2.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	63
Şekil 5.68	: 2.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	64
Şekil 5.69	: 2.5 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	64
Şekil 5.70	: 2.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	64
Şekil 5.71	: 2.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	65
Şekil 5.72	: 2.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	66
Şekil 5.73	: 2.6 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	66
Şekil 5.74	: 2.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	66
Şekil 5.75	: 2.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	67
Şekil 5.76	: 2.7 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	68
Şekil 5.77	: 2.7 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	68
Şekil 5.78	: 2.7 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	68
Şekil 5.79	: 2.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	69
Şekil 5.80	: 2.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	70
Şekil 5.81	: 2.8 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	70
Şekil 5.82	: 2.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	70
Şekil 5.83	: Gemi adamlarının gemiye adapte olma süreleri.....	71
Şekil 5.84	: Tayfa sınıfı gemi adamlarının gemiye adapte olma süreleri.....	72
Şekil 5.85	: Yönetici düzey zabitlerin gemiye adapte olma süreleri.....	72
Şekil 5.86	: Yönetici olmayan zabitlerin gemiye adapte olma süreleri.....	72
Şekil 5.87	: Gemiadamlarının kamaralarında banyo-tuvalet bulunma oranları	73

Şekil 5.88 : 2.11 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	74
Şekil 5.89 : 2.11 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	75
Şekil 5.90 : 2.11 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranlar.....	75
Şekil 5.91 : 2.11 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	75
Şekil 5.92 : 2.12 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları	76
Şekil 5.93 : 2.12 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	77
Şekil 5.94 : 2.12 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	77
Şekil 5.95 : 2.12 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	77
Şekil 5.96 : 2.13 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	78
Şekil 5.97 : 2.13 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	79
Şekil 5.98 : 2.13 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	79
Şekil 5.99 : 2.13 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	79
Şekil 5.100 : 2.14 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	80
Şekil 5.101 : 2.14 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	81
Şekil 5.102 : 2.14 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	81
Şekil 5.103 : 2.14 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	81
Şekil 5.104 : 2.15 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	82
Şekil 5.106 : 2.15 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları.....	83
Şekil 5.106 : 2.15 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	83
Şekil 5.107 : 2.15 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevap yüzde oranları.....	83
Şekil 5.108 : 2.16 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	84
Şekil 5.109 : 2.16 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	85
Şekil 5.110 : 2.16 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevap yüzde oranları	85
Şekil 5.111 : 2.16 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevap yüzde oranları.....	85
Şekil 5.112 : 2.17 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	86
Şekil 5.113 : 2.17 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	87
Şekil 5.114 : 2.17 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	87
Şekil 5.115 : 2.17 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	87
Şekil 5.116 : 2.18 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	88
Şekil 5.117 : 2.18 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap	

yüzdeleri.....	89
Şekil 5.118: 2.18 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	89
Şekil 5.119 : 2.18 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	89
Şekil 5.120: 3.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	90
Şekil 5.121: 3.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	91
Şekil 5.122: 3.1 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	91
Şekil 5.123: 3.1 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	91
Şekil 5.124: 3.2 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	92
Şekil 5.125: 3.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları	93
Şekil 5.126: 3.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	94
Şekil 5.127: 3.3 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	94
Şekil 5.128: 3.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	94
Şekil 5.129: 3.4 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları	95
Şekil 5.130: 3.4 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	96
Şekil 5.131: 3.4 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	96
Şekil 5.132: 3.4 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	96
Şekil 5.133: 3.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	97
Şekil 5.134: 3.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	98
Şekil 5.135: 3.5 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	98
Şekil 5.136: 3.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	98
Şekil 5.137: 3.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	99
Şekil 5.138: 3.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	100
Şekil 5.139: 3.6 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	100
Şekil 5.140: 3.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	100
Şekil 5.141: 3.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	101
Şekil 5.142: 3.7 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	102
Şekil 5.143: 3.7 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	102
Şekil 5.144: 3.7 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	102
Şekil 5.145: 3.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	103
Şekil 5.146: 3.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	104

Şekil 5.147: 3.9 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	105
Şekil 5.148: 3.9 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	105
Şekil 5.149: 3.9 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	105
Şekil 5.150: 3.10 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	106
Şekil 5.151: 3.10 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	107
Şekil 5.152: 3.10 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	107
Şekil 5.153: 3.10 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	107
Şekil 5.154: 4.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	108
Şekil 5.155: 4.2 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	109
Şekil 5.156: 4.2 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	110
Şekil 5.157: 4.2 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	110
Şekil 5.158: 4.2 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	110
Şekil 5.159: 4.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	111
Şekil 5.160: 4.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	112
Şekil 5.161: 4.3 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	112
Şekil 5.162: 4.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	112
Şekil 5.163: 4.4 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	113
Şekil 5.164: Tayfa sınıfı gemi adamlarının sigara kullanma oranları.....	114
Şekil 5.165: Yönetici düzey zabitlerin sigara kullanma oranları.....	114
Şekil 5.166: Yönetici olmayan zabitlerin sigara kullanma oranları.....	114
Şekil 5.167: 4.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	115
Şekil 5.168: Tayfa sınıfı gemi adamlarının alkol kullanma oranları.....	116
Şekil 5.169: Yönetici düzey zabitlerin alkol kullanma oranları.....	116
Şekil 5.170: Yönetici olmayan zabitlerin alkol kullanma oranları.....	116
Şekil 5.171: 4.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	117
Şekil 5.172: Tayfa sınıfı gemi adamlarının yabancı dil düzeyleri.....	118
Şekil 5.173: Yönetici düzey zabitlerin yabancı dil düzeyleri.....	118
Şekil 5.174: Yönetici olmayan zabitlerin yabancı dil düzeyleri.....	118
Şekil 5.175: 4.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	119
Şekil 5.176: 4.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	120
Şekil 5.177: 4.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları.....	121
Şekil 5.178: 4.8 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	121
Şekil 5.179: 4.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları.....	121
Şekil 5.180: 4.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları.....	122
Şekil 5.181: Tayfa sınıfı gemi adamlarının yüzme düzeyleri.....	123

Şekil 5.182: Yönetici düzey zabitlerin yüzme düzeyleri.....	123
Şekil 5.183: Yönetici olmayan zabitlerin yüzme düzeyleri.....	123
Şekil 5.184: Gemi adamlarının izinde iken yaşadığı problemler.....	124
Şekil 5.185: Tayfa sınıfı gemi adamlarının izinde iken yaşadığı problemler...	125
Şekil 5.186: Yönetici düzey zabitlerin izinde iken yaşadığı problemler.....	125
Şekil 5.187: Yönetici olmayan zabitlerin izinde iken yaşadığı problemler.....	125
Şekil 5.188: 4.11 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	126
Şekil 5.189: 4.11 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	127
Şekil 5.190: 4.11 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	127
Şekil 5.191: 4.11 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	127
Şekil 5.192: 5.1 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	128
Şekil 5.193: 5.1 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	129
Şekil 5.194: 5.1 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	129
Şekil 5.195: 5.1 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	129
Şekil 5.196: 5.2 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları	130
Şekil 5.197: 5.2 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri.....	131
Şekil 5.198: 5.2 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	131
Şekil 5.199: 5.2 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	131
Şekil 5.200: 5.3 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	132
Şekil 5.201: 5.3 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri.....	133
Şekil 5.202: 5.3 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	133
Şekil 5.203: 5.3 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	133
Şekil 5.204: 5.4 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	134
Şekil 5.205: 5.4 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	135
Şekil 5.206: 5.4 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	135
Şekil 5.207: 5.4 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	135
Şekil 5.208: 5.5 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	136
Şekil 5.209: 5.5 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	137
Şekil 5.210: 5.5 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	137
Şekil 5.211: 5.5 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	137
Şekil 5.212: 5.6 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	138
Şekil 5.213: 5.6 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap	

yüzdeleri.....	139
Şekil 5.214: 5.6 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	139
Şekil 5.215: 5.6 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	139
Şekil 5.216: 5.7 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	140
Şekil 5.217: 5.7 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	141
Şekil 5.218: 5.7 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	141
Şekil 5.219: 5.7 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	141
Şekil 5.220: 5.8 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları.....	142
Şekil 5.221: 5.8 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri.....	143
Şekil 5.222: 5.8 no'lu önermeye yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	143
Şekil 5.223: 5.8 no'lu önermeye yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzdeleri.....	143
Şekil 5.224: 5.9 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları.....	144
Şekil 5.225: Tayfa sınıfı gemi adamlarının kurumlara güvenleri.....	145
Şekil 5.226: Yönetici düzey zabitlerin kurumlara güvenleri.....	145
Şekil 5.227: Yönetici olmayan zabitlerin kurumlara güvenleri.....	145

TÜRK GEMİ ADAMLARI İÇİN İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

ÖZET

İnsan kaynakları yönetimi, günümüzde örgütlerin mamul ve hizmet üretimi olarak tanımlanan hedeflerine varmak amacıyla kullanmak zorunda oldukları en temel kaynaklardan biri olan insanı ifade eder. Her tür ekonomik etkinliğin temelinde, ne türlü teknoloji kullanılırsa kullanılsın, emek yatar. Denizcilik sektörü de birçok üst düzey teknolojilerin kullanıldığı bir sektör olmasına rağmen, bu teknolojileri yine insanların kullanması gerektiği için insan merkezli bir sektördür. Birçok sektörde olduğu gibi, denizcilik sektöründe de teknolojinin her geçen gün yükselmesi ve denizcilik sektöründe var olan ve her geçen gün yeni uygulamaları düzenleyen uluslar arası kurallar, uygulamalar ve denetimler, gemilerde çalışacak yüksek nitelikli ve pahalı bir iş gücü ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Türkiye'nin en önemli problemlerinden biri, insan kaynaklarının verimli ve etkili bir şekilde planlanmamasıdır. Bazı iş dallarında gereğinden çok fazla iş gücü arz edilirken bazı iş kollarında kalifiye eleman noksanlığı göze çarpmaktadır. İnsan kaynaklarının hem arzını, hem de istihdamını etkili ve verimli planlayan organizasyonlar daha başarılı olacaklardır.

Bu çalışmada, dünyadaki ve Türkiye'deki mevcut gemi adamı arz ve talebi araştırılmıştır. Bu araştırma için; gemi adamlarına deneysel veri toplama soruları sorularak sonuçlar değerlendirilmiş, gemi adamları ile ilgili uluslararası kuruluşların düzenlediği raporlar, Türk ve dünya deniz ticaret filolarının mevcut durumları ile ilgili raporlar, gemi adamlarının çalışma yeterliklerini ve şartlarını düzenleyen ulusal ve uluslararası mevzuat kullanılmıştır. Gemi adamlarının deneysel veri toplama sorularına verdiği cevaplar incelenerek Türk gemi adamlarının profilleri ortaya çıkarılmış; böylece gemi adamlarının beklentileri, sorunları ve kariyer hedefleri incelenmiş, sonuç olarak, denizcilik sektörü için insan kaynaklarının en verimli ve denizcilik sektörünün ihtiyaçlarına uygun bir şekilde planlanması hedeflenmiştir.

Genel sonuçlar incelendiğinde, Türk gemi adamlarının kariyerleri ile ilgili memnuniyetlerinin düşük seviyede olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gerçek, önümüzdeki yıllarda kaliteli gemi adamlarının noksanlaşacağını işaret etmektedir. Bu durum, denizcilik sektöründe kalitenin düşmesine neden olacaktır. Denizcilik sektöründe kalitenin artırılabilmesi için, denizcilik eğitim kurumlarına gereken önem verilmeli, mesleğe yeni başlayacaklara meslekleri çok iyi tanıtılmalı, deniz ve deniz yaşamı özendirilmeli, gemi adamlarının beklentileri yalnızca yüksek ücretlerle değil, aynı zamanda başka sosyal imkânlar ve kariyer imkânlarıyla karşılanmalıdır.

HUMAN RESOURCES MANAGEMENT FOR TURKISH SEAFARERS

SUMMARY

Human resources management defines the most important resource of organizations, the human, for accomplishing their service and production tasks. All kinds of economical activities requires human effort whether it is high-tech or raw industries. Maritime sector with its strong connections to the technological improvements still stands to be a human-centered industry. Like with all with other industries, maritime industry requires highly qualified employees with ongoing improvements in the technologies, the pressure of the international laws and finally extremely strict controls and inspections of the third parties. In Turkiye's case, the main problem lies with in the human resources planning which seems to be unplanned to date. When analyzed carefully it can be seen that some industries has over-crowded workforce where some others has less then their needed workforce to continue to do their tasks. It's clear that organizations with good planning for their needed workforce will succeeded in long run.

This study analysis the supply and demand of seafarers in both world and Turkiye. For this study self diagnostic method is conducted and also reports of international organizations on seafarers, reports of recent status of the world and Turkiye's fleets and regulations of both international and national authorities regarding certification and education of seafarers are analyzed. The results of the study put a profile of the Turkish seafarers which enlightens the problems, carrier scopes and expectations of them to prepare an efficient planning of seafarer supply for maritime industry.

General results of self diagnostic questions for Turkish seafarers shown that, general pleasure of Turkish seafarers about their career is low. This reality shows that the wastage of officers will increase by following years. Wastage is meaning of seafarer shortage or decreasing seafarer quality. For reducing wastage and increasing the quality of maritime sector, candidates must informed well about sector and job, maritime education institutions must be supported, sea and sea life must be encouraged, seafarers expectations must be satisfied not only with high salaries, but also with other social and career facilities.

1. GİRİŞ

1.1. Giriş ve Çalışmanın Amacı

Denizcilik sektöründe en önemli gider kalemlerinden biri insan kaynağına ayrılan ücret ve diğer giderlerdir. Buna rağmen, kaliteli iş gücüne yapılan yatırım hiçbir zaman gereksiz bir yatırım olarak algılanmamalıdır. Aksine insan kaynaklarının yönetimi hem şirketler bazında, hem de ülke bazında dikkatli ve titiz bir şekilde planlanmalıdır. Son 15 yılda meydana gelen deniz kazalarının yaklaşık %62'si insan kaynaklıdır. Bu deniz kazaları, her yıl çok yüksek miktarlarda mal kaybına ve çevre kirliliğine yol açmaktadır. Gemilerin gerekli yeterlikteki kalifiye personel ile donatılması, oluşan bu zararları en düşük seviyeye indirecektir. Gemilerin gerekli yeterlikteki personelle donatılması, elbette ki düzgün bir planlama neticesinde gerçekleşebilecektir. Bu planlama, gemi adamlarının kariyerlerine başlama öncesi eğitim aşamasını, en sonunda da istihdam aşamasını kapsamalıdır. Türkiye'nin en önemli problemlerinden biri, insan kaynaklarının verimli ve etkili bir şekilde planlanmamasıdır. Bazı iş dallarında gereğinden çok fazla iş gücü arz edilirken bazı iş kollarında kalifiye eleman noksanlığı göze çarpmaktadır. Kuşkusuz ki, insan kaynaklarının hem arzını, hem de istihdamını etkili ve verimli planlayan organizasyonlar daha başarılı olacaklardır. Türkiye'deki denizcilik sektöründe yer alan insan kaynaklarının planlanması, hem Türkiye'de denizcilik sektörünün ve deniz ticaret filosunun gelişimi, hem de Türk gemi adamlarının dünya filolarında istihdamını kolaylaştırması açısından son derece faydalı olacaktır.

2. İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

İnsan kaynakları deyimi, günümüzde örgütlerin mamul ve hizmet üretimi olarak tanımlanan hedeflerine varmak amacıyla kullanmak zorunda oldukları kaynaklardan biri olan insanı ifade eder. İnsan, üretim sürecinin hem olmazsa olmaz nitelikteki bir parçasıdır, hem de üretimin aynı zamanda hedefidir. İnsan kaynakları yönetimi terimi, bir örgütte, en üst yöneticiden, en alt kademedeki işgörenlere kadar tüm çalışmaları kapsar. Bu terim, örgütün bünyesinde bulunan iş gücünü kapsadığı gibi, örgütün dışında bulunan ve potansiyel olarak yararlanılabilecek işgücünü de ifade edebilmektedir. Günümüzde bir örgütün, diğer maddi kaynakları ne kadar sağlam olursa olsun, insan kaynakları yeterli etkenliğe sahip değilse başarı olasılığı düşük olacaktır. Tatminsiz, başarı güdüsü düşük bir işgücü ile verimlilik ve iş kalitesi hedeflerine ulaşmak kolay değildir. Bu açıdan baktığımızda, insan kaynakları yönetiminin iki temel amacı olduğunu söyleyebiliriz: Verimliliği artırmak ve iş yaşamının niteliğini yükseltmek. İnsan kaynakları yönetimi, işgücü ile ilgili çeşitli ölçütleri kullanarak gerek verimlilik, gerekse iş yaşamının niteliği üzerinde olumlu gelişmelerin elde edilmesini sağlar. İnsan kaynakları yönetimi tarafından kullanılan ve bu kaynakların etkenliği için önemli olan bu ölçütlere işgören performansı, iş tatmini ve sağlığından oluştuğunu söyleyebiliriz. Bu ölçütlere ilişkin bazı göstergeler ise, insan kaynaklarının verimliliği ve iş yaşamının niteliği bakımından, örgütün ne durumda olduğunun görülmesini sağlar. Devamsızlıklar, işgücü devri, iş kazaları ve meslek hastalıkları, müşteri şikâyetleri, bireysel ve toplu iş uyuşmazlıkları gibi göstergelerdeki yüksek oranlar insan kaynakları açısından bazı hususların iyi gitmediğinin habercisidir. Bu oranların yüksek olması, çeşitli nedenlerden ötürü olabilir, ancak bunun maliyetleri yükselteceği ve verimliliği olumsuz etkileyeceği açıkça görülebilir. Dolayısıyla İnsan Kaynakları Yönetimi, göstergelerdeki oranların yüksek olmasına yol açan nedenleri araştırarak, giderilmesi yolundaki çalışmalarıyla bu kaynakların etkinliğini sağlamaya çalışır. İnsan Kaynakları Yönetimi, örgüt ihtiyaçları kadar, işgücünün de ihtiyaçlarını bu çalışmalarında dikkate almalıdır [1].

2.1 İnsan Kaynakları Yönetiminin Tanımı ve Önemi

İnsan Kaynakları Yönetimi, çeşitli kaynaklarda aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

- İnsan Kaynakları Yönetimi, personel yönetiminin yapısal ve işleyiş yönünden bölünmüşlüğü ortadan kaldırmak, kapsamlılığını ve bütünlüğünü vurgulamak amacı ile yirminci yüzyılın son çeyreğinde benimsenen yönetsel bir yaklaşımdır [2].
- İnsan Kaynakları Yönetimi personel yönetimi ve endüstri ilişkilerinin birleşmesinden doğan ve yönetim tarafından öne sürülen yeni bir oluşumdur.
- İnsan Kaynakları Yönetimi geniş bir alanda istihdam ilişkilerini temsil eden ve bireysel iş ilişkilerinin gelişmesine katkıda bulunarak organizasyonel bütünleşmesini gerçekleştirmeye çalışan yeni bir çalışan yönetici ilişkiler zinciridir [3].

Kısaca, İnsan Kaynakları Yönetimini herhangi bir örgütsel ve çevresel ortamda insan kaynaklarının örgüte ve bireye ve çevreye yararlı olacak şekilde, yasalara da uyularak, etkin yönetilmesini sağlayan işlev ve çalışmaların tümü olarak tanımlayabiliriz. Günümüzde İnsan Kaynakları Yönetiminin önemi, şu sorunlar nedeniyle her zamankinden daha çok artmıştır: İşgücü ile ilgili maliyetler, verimlilik, değişimler, işgücündeki olumsuzluk belirtileri.

2.2 İnsan Kaynakları Yönetiminin Önemini Vurgulayan Sorunlar

2.2.1 İşgücü ile İlgili Maliyetler

Örgütlerde, işgücünün olmazsa olmaz bir unsur olduğuna değinilmiştir. Her tür ekonomik etkinliğin temelinde, ne türlü teknoloji kullanılırsa kullanılsın, emek yatar. Günümüzde, ileri teknoloji kullanımı ve otomasyon nedenleriyle işgücü ihtiyacının azaldığını söylemek mümkündür. Ancak, işgücü ihtiyacının nicel olarak azalması, bu ihtiyacın daha yüksek nitelikteki bir işgücü ile karşılanmasını gerektirmektedir. Başka bir anlatımla, az sayıda ancak yüksek nitelikli ve pahalı bir iş gücü ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Emek yoğun teknolojilerde de devletin işverene getirdiği sosyal yükümlülükler, işgücü maliyetlerini sürekli olarak yükseltmektedir.

2.3 İnsan Kaynakları Yönetiminin Getirdiği Sonuçlar

Teknolojilerin sürekli gelişmesi, işgücüne ödenen ücret ve diğer ödemelerin yükselmesine neden olmaktadır. Bu da toplam üretim maliyeti içinde işgücü maliyetinin payının önemli boyutlara ulaşması demektir. Başka bir ifade ile, insan kaynakları, diğer üretim faktörlerine kıyasla, giderek daha pahalı bir kaynak olmaktadır. Bu pahalı kaynağın ise etkin olarak kullanımı, günümüzde, her zamankinden çok önem kazanmıştır. Dolayısıyla, yönetimler, diğer kaynaklarına olduğu kadar, insan kaynaklarına da ilgi göstermenin gerekliliğini anlamaya başlamıştır. İnsan kaynaklarının etkin kullanımının maliyetler üzerindeki olumlu sonuçlarını şöyle sıralamak mümkündür:

- İşgücü devir oranının düşmesi
- Devamsızlık oranının düşmesi
- İş kazalarının neden olduğu kayıpların azalması
- Hatalı üretimin azalması
- Ürün niteliğinin yükselmesi
- İşyeri ortamında moral ve motivasyonun yükselmesi
- Çalışan – işveren çatışmasının azalması

2.3.1 Verimlilik

Girdi miktarında değişiklik olmadan çıktı miktarının artması olarak tanımlayabileceğimiz bu kavram, maliyetlerle de yakından ilişkilidir. Burada ele alınan verimlilik kavramı ise, işgücü verimliliğini ifade etmektedir. İşgücü saatine isabet eden üretim miktarı olarak tanımlanan işgücü verimliliğinin yükseltilmesi, özellikle giderek artan işgücü maliyetleri yüzünden, hayati bir önem kazanmıştır. Yukarıda sıralanan sonuçların elde edilmesi, maliyetler kadar verimlilik açısından da önemlidir. Tatmin düzeyi, başarı güdüsü düşük bir işgücünün verimli olamayacağı açıktır.

2.3.2 Değişimler

İnsan kaynakları yönetiminin önemini vurgulayan faktörler içinde en önde geleni, günümüzde her alanda yaşanan değişimlerdir diyebiliriz. Bu değişimler, toplumsal,

kültürel, yasal, eğitimsel ve teknolojik alanlarda yaşamı etkilemektedir. Dolayısıyla, insan kaynakları yönetimi ve uygulamalarının da bu değişimlerden etkilenmemesi mümkün değildir. Değişimler, toplum yapısını da değiştirmektedir. Bu yapı değişikliği insanların değer yargılarını, beklentilerini, inançlarını da etkileyerek değişmelerine neden olmaktadır. Eğitim, nicelik ve nitelik olarak yaygınlaştıkça, bilgi düzeyi de genelde yükselmektedir. Farklı kültürler yakınlaşmakta ve birbirlerini etkilemektedir. Geçmişteki azla yetinen ve otoriteyi sorgusuz kabul eden çalışanların yerine, daha bilgili, azla yetinmeyen, gerektiğinde sorgulayan, beklentileri ve ihtiyaçları farklı, kendine zaman ayırmayı da önemli bulan yeni kuşak bir iş gücünü ortaya koymaktadır [4].

2.4 Kariyer Planlaması ve Yönetimi

2.4.1 Kavramsal Çerçeve

Kariyer, Fransızca "carrière" İngilizce "career" kelimesinin karşılığı olarak Türkçeye çevrilmiştir. Kelimenin sözlük anlamı taş ocağı, koşu yeri, arena, mecazi anlamda ise, yaşam ömür, meslektir. 1970'li yıllarda ele alınmaya başlayan bu kavram son zamanlarda sıkça kullanılan bir kavram haline gelmiştir. Kariyer kavramının değişik anlamlarda kullanıldığı görülmektedir. Günlük konuşmalarda kariyer; ilerlemek, meslek, iş hayatı, başarı, kişinin iş hayatı boyunca üstlendiği rolleriyle ilgili deneyimleri anlamında kullanılmaktadır. İlgili literatür incelendiğinde kariyer kavramına yapılmış bir çok tanım bulmak mümkündür. Bunlardan bazıları şöyledir;

- Kariyer; bir insanın çalışabileceği yıllar boyunca herhangi bir iş alanında adım adım ve sürekli olarak ilerlemesi, deneyim ve beceri kazanmasıdır. [5].
- Geniş anlamda kariyer, kişinin çalışma yaşamı boyunca üstlendiği işlerin bir bütünü olarak tanımlanırsa da kariyer kavramı, bu tanımın ötesinde daha geniş bir anlam ifade etmektedir. Bir kişinin sahip olduğu kariyeri, sadece onun sahip olduğu işler değil, işyerinde kendisine verilen iş rolüne ilişkin beklenti, amaç, duygu ve arzularını gerçekleştirebilmesi için eğitilmesi ve böylece sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek ve çalışma arzusu ile o işletmede ilerleyebilmesi anlamını taşır.

- Kariyer, insanın davranış motifleri ile donanmış, bir yaşam boyu devam eden işler serisidir. Seçilen bir iş hattında ilerlemek ve bunun sonucunda daha fazla para kazanmak, daha fazla sorumluluk üstlenmek, daha fazla statü, güç ve saygınlık elde etmektir [5].

Kariyerle ilgili tanımlar incelendiğinde ortak noktaların, çalışan kişinin başarı derecesini simgeleyen, işle ilgili pozisyonlarda ilerlemesi ve örgüt basamaklarından yukarı doğru çıkarak yükselmesini temel alan bir kavram olduğu görülür. Kariyer insanın iş hayatı boyunca yer aldığı basamaksal mevkiler ve yaptığı işleri, bulunduğu konumla ilgili tutum ve davranışlarını içeren bir süreçtir. Ortak noktaları şu şekilde genellemek de mümkündür;

1. Sadece üst düzeyde, yüksek statülü işler için değil her meslek için kariyer vardır. Bir genel müdürün, bir işçinin, bir akademisyenin vb. kendilerine özgü birer kariyer yaşantıları vardır.
2. Dikey hareketlilik yanında, aynı örgütsel kademede kalarak çeşitli bilgi, beceri ve yetenekler edinilerek de kariyer kazanılabilir.
3. Bireyin kariyerinde söz sahibi olan sadece yönetim değildir. Birey kendi kariyerini kendisi planlamaktadır.
4. Kariyer, bir örgüte üye olmakta kazanılan bir edinim şeklinde sınırlanabilir. Birey iş dışındaki faaliyet ve yaşantıları ile kariyerine katkı yapabilmekte, hatta hızla değişen dünyamızda birden fazla kariyere sahip olan insanların sayısı artmaktadır.

2.4.2 Kariyerin Önemi ve Kapsamı

Kariyer, insan yaşamı için bir odak ve anlam ifade eder. Bir kişinin çalıştığı çevrede birçok insanla iletişimde bulunması ve onlarla işbirliği içinde çalışması bir mesleğin sosyal yönünü oluştururken, bu meslek sayesinde sağlayacağı iş doyumunu psikolojik yönünü oluşturur. Kariyer kavramında odak noktada insan yer alır. İnsan çalışma yaşamına atıldığı ilk günden itibaren ihtiyaçlarını karşılamak, beklentilerini tatmin etmek, geleceğe yönelik planlarını gerçekleştirmek, işinde ilerlemek kısacası başarılı olmak ister. İşte insanın başarısı yaptığı işten mutluluk duymasına tatmin olmasına, bilgi ve yeteneğini kullanmasına bağlıdır. Bu insanları çalışmaya iten sebepleri şu şekilde açıklamak mümkündür:

1. Kendileri için fayda temin etmek (dışsal ödül)
2. Kendini gerçekleştirmek (tüm beceri ve yeteneklerini kullanabilmeleri -içsel ödül)
3. Sosyal kabul gören bir davranış

İşte kişi bu sebeplerden dolayı birçok seçenek arasından kendi bilgi ve yeteneklerine en uygun, inandığı işi ve işletmeyi seçer. Böylece kariyerinde de ilk adımı atmış olur. Hem iş açısından uygun kişi, hem de birey açısından uygun iş örgütün verimli olabilmesi yönünde en önemli adımdır. Çalışma yaşamı sanayileşmenin ilk dönemlerinden bu yana psikolojinin de ilgi alanlarına girmiştir. Çünkü kişinin motivasyonu, morali, işinden zevk alması, tatmin olması, bireyler arası ilişkileri psikolojinin konusuna girmektedir.

Tablo 2.1: Bireysel Ve Örgütsel Beklenti Örnekleri

Bireyin almayı umdukları Örgütün de verebileceği beklentiler	Bireyin vermeyi umdukları Örgütün de almayı bekledikleri
1. Maaş 2. Kişisel gelişim fırsatı 3. İyi bir iş için tanınma ve onay 4. Güvenlik ve çevresel faydalar 5. Arkadaşlık, çevre desteği 6. Açık ve doğru çaba	1. Dürüst bir tam işgünü 2. Örgütsel sadakat 3. İnisiyatif, girişkenlik 4. Örgütsel normlara uygunluk 5. İş etkinliği 6. Öğrenme ve gelişme için esneklik ve gönüllülük

İşe yeni giren bir bireyin gerek işyerinden gerekse iş arkadaşlarından bazı beklentileri vardır. İş yaşamına girdiği ilk günden itibaren bu beklentileri gerçekleştirme çabasına girer fakat bu beklentilerin ne derece doğru ve mümkün olduğu konusunda fikri olmadığı için kişi bu dönemlerde bazı tedirginliklere düşebilir. Çalışma yaşamında beklentisi olan sadece kişi değildir. Örgütün de çalışan bu kişilerden bazı beklentileri vardır.

Tablo2.1’de Bireysel Ve Örgütsel Beklenti Örnekleri verilmiştir. Yukarıdaki tabloda da görülen birey ve örgüt gereksinimleri karşılanmadığı takdirde verimlilik kaybı ve

örgüt içi çatışmaların çıkma olasılığı çok yüksektir. Çalışma yaşamında önemli konulardan biri de çalışanların motivasyonu ve bunun kariyere etkisidir. Motivasyon bir kişinin hareket gücü veya bireyi harekete geçiren güçtür. Bireyin istenilen (örgütün istediği, beklediği) davranışı yapması için, bireyin o işle ilgili yeterli bilgi ve yeteneğe sahip olması, örgütün de, bireyin ihtiyaçlarını bilmesi ve onu harekete geçirecek bu ihtiyaçları karşılaması gerekir. Eğer bir iş kişiyi motive etmiyorsa örgütsel sorunların varlığı kaçınılmaz olacaktır. Fakat kişilerin motive edilmesi de örgüt açısından kolay değildir. Aşağıdaki tabloda ihtiyaçların sıralanması ve işteki tatmin metotlarını görmekteyiz.

Tablo 2.2: İş Ve İhtiyaçların Tatmini

İhtiyaçların Sıralanması	İşteki tatmin metotları
◆ Temel ihtiyaçlar ◆ Güvenlik ihtiyacı ◆ Ait olma ihtiyacı ◆ Saygı, takdir veya ego tatmin ihtiyacı ◆ Kendini gerçekleştirme ihtiyacı	◆ Para, fiziksel çalışma koşulları ◆ Fiziksel çalışma koşulları, emekli aylığı, hastalık ödemeleri, sosyal güvenlik tasarrufları ◆ Çalışanlarla arkadaşlık kurma, grup normlarına uyma şirket sosyal aktiviteleri ◆ İşin unvanı, statü sembolleri (büro, kendi araç park yeri vb) otorite pozisyonu ◆ Kendini göstermek için tatmin edici bir iş, yaratıcı olma fırsatı

Günümüz işletmelerinde ilerlemeye kariyer fırsatları tanınarak kişiyi motive etmek ve başarıyı yakalamak yolu seçilmektedir. Fakat örgütün etkin bir kariyer yönetimi politikası uygulayabilmesi için çalışanların istek ve ihtiyaçlarını iyi bilmesi, kişilerin bilgi ve yetenekleri doğrultusunda uygun işlere atanması ve en önemlisi de isteklendirme aracı olarak kariyer fırsatlarını kullanmak için yöneticilerin kariyerin

ne olduğunu iyi anlamaları ve kişilerin bu süreçte nasıl yer alacaklarını iyi bilmeleri gerekir [6].

2.5 Denizcilikte İnsan Kaynakları Yönetimi ve Kariyer Planlamasının Önemi

Denizcilik sektörü, uluslar arası rekabet koşullarının geçerli olduğu ve son derece yorucu çalışma koşullarının var olduğu bir sektördür. Gemiler, kara yaşamında var olan çalışma alanlarına nazaran son derece farklı çalışma alanlarıdır. Gemiler sürekli hareket halinde olmalarından dolayı iş yaşamı ve çalışma koşulları, hava, deniz, deniz trafiği, liman koşulları başta olmak üzere birçok etken, gemilerde çalışan gemi adamlarının çalışma koşullarını ve yaşam koşullarını etkilemektedir. [7].

Deniz taşımacılığının bir defada diğer ulaştırma türlerine kıyasla çok fazla yükü taşıması, güvenli olması, taşımada mal ziyanının en az düzeyde olması, havayoluna göre 22, karayoluna göre 7, demiryoluna göre 3,5 kat daha ucuz olması nedenleriyle dünyada en fazla tercih edilen ulaşım şekli olduğu bilinmektedir. Gemilerde taşınan yüklerin miktarları günlük hayatta karşılaştığımız değerlerin çok fazla üzerindedir. Taşınan bu yüklerin değerleri ve yükleri taşıyan gemilerin değerleri milyonlarca doları bulmaktadır. Hem gemiler, hem de taşınan yüklerin limanlar arası taşınması görevi, gemilerde görevli gemi adamlarının sorumluluğu altındadır. Çeşitli çalışma alanlarında, çalışanlar yıllarca aynı işyerinde çalışırken, gemi adamları, çoğunlukla birkaç aylık çalışma periyodundan sonra gemilerden ayrılmakta, böylece gemilerde sürekli bir gemi adamı sirkülasyonu ortaya çıkmaktadır. Gemilerin neden olduğu kazaların çok büyük kısmı başta gemi adamları olmak üzere insan kaynaklıdır. Yaşanan bu kazalar, çok büyük mali kayıplara sebep olabilmekte, çevre felaketlerine yol açabilmekte ve çeşitli can kayıplarına neden olabilmektedir. [8]. Bu yüzden denizcilikte insan kaynaklarının planlanması, eğitim aşamasından başlamak üzere dikkatlice üzerinde durulması gereken bir konudur [9].

3. DÜNYADA GEMİ ADAMI ARZ-TALEBİ

3.1 Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Arz Yönünde Durum

2005 yılı itibariyle dünya genelinde toplam zabıt arzı miktarı 466000 kişi olarak, tayfa sınıfı gemi adamı sayısı 721000 olarak hesaplanmıştır. OECD ülkelerindeki zabıt ve tayfa sınıfı gemi adamlarının sayısı düşüş gösterirken, diğer ülkelerde ise hem zabıt bazında, hem de tayfa bazında önemli artışlar olmuştur [10].

Tablo 3.1: Dünyada gemi adamı arzı (Sayılar*1000 olarak verilmiştir)

	2000 Yılı				2005 Yılı			
	Zabıt		Tayfa		Zabıt		Tayfa	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
OECD Ülkeleri	147	36.4	191	23.2	133	28.5	174	24.1
Doğu Avrupa	62	15.2	107	13.0	95	20.3	115	16.0
Afrika/Asya	35	8.7	89	10.8	38	8.1	110	15.2
Uzak Doğu	128	31.7	332	40.3	133	28.5	226	31.3
Hindistan	32	7.9	104	12.6	68	14.6	96	13.4
Toplam	404	100	823	100	466	100	721	100

Uzakdoğu ülkeleri ve Hint Yarımadası, en önemli tayfa sınıfı gemi adamı arz eden kaynak olmaya devam ederken, hızlı artan zabıt sayısı ile birlikte bu alanda da denizcilik sektörü için önemini artıracaktır [11].

3.2 Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Talep Yönünde Durum

Gemi adamı talebi iki ana faktöre bağlıdır: dünya deniz ticaret filosunun büyüklüğü ve bu gemilerde çalışmak için gerekli personelin niteliği ve sayısı. Dünya deniz ticaretinde 48500 civarında gemi vardır ve dünya deniz ticaret filosu gemi sayısı olarak yıllık ortalama %1 seviyesinde artmaktadır. Bu büyüme daha çok, küçük gemilere nazaran daha fazla personel gerektiren büyük gemilerin kullanılması şeklinde olmaktadır. Uzakdoğu ülkelerinin filoları gelişme gösterirken, OECD ülkelerinin, özellikle de Doğu Avrupa ülkelerinin filolarında küçülme mevcuttur.

Gemi adamı talebini etkileyen bir diğer unsur ise gemilerde meydana gelen teknolojik değişiklikler ve denizcilik sektöründe uygulamaya giren yeni kurallardır.

Tablo 3.2: Dünyada gemi adamı talebinin yıllara göre dağılımı

	1995	2000	2005
Zabitan	427000	420000	476000
Tayfa	606000	599000	586000
Toplam	1033000	1019000	1062000

Tablo 3.2’de de açıkça görülebileceği gibi, dünyadaki gemi adamı talebi yıllara göre düzenli olarak artmakta olduğu görülmektedir. Denizcilik sektörünü etkileyecek çok önemli olaylar olmadığı takdirde gemi adamı talebinin düzenli olarak artmaya devam edeceği öngörülmektedir [12].

3.3 Dünyada Gemi Adamı İstihdamında Arz-Talep Yönünde Durum

Tablo 3.3: 2005 Yılı Dünya Gemi Adamı Arz-Talep dengesi

	Zabitan			Tayfa		
	Arz	Talep	Fark	Arz	Talep	Fark
OECD Ülkeleri	133	168	-35	174	218	-44
Doğu Avrupa	95	30	65	115	29	86
Afrika/Latin Amerika	38	144	-106	110	166	-56
Uzak Doğu	133	117	15	226	149	76
Hindistan	68	18	51	96	23	73
Toplam	466	476	-10	721	586	135

Tablo 3.3’te rakamlar 1000’e bölünerek elde edilmiştir. Tablodan da açıkça görülebildiği gibi, dünya genelinde, 2005 yılı itibarıyla 10000 civarında zabıt açığı gözlenirken, 135000 tayfa fazlalığı saptanmıştır. Dünya genelindeki zabıt açığı, 2000 yılında tahmin edildiğinden daha az gerçekleşmiştir. Bunun en önemli sebeplerinden biri Uzakdoğu kökenli zabıt arzının fazlalığıdır. Dünya deniz ticaret filosu yıllık ortalama %1 oranında büyümüş, gemi adamı talebi de bu paralelde artmıştır. Sayısal olarak zabitan açığı fazla görünmemesine rağmen, ülkelerin zabitan arz ve taleplerindeki farklılıklardan kaynaklanan problemler, bu açığı daha fazla hissettirmektedir. Bu problemler, gemi adamlarının farklı kültürlerden gelmeleri,

farklı dilleri kullanmaları, uluslar arası tecrübeden yoksun bulunmaları ve her bayrakta her millettten gemi adamının çalıştırılmasına izin verilmemesi olarak sıralanabilir.

Dünya deniz ticaret filosunun gelişiminin ve dünyadaki gemi adamı arzının geçmiş yıllarla aynı paralelde olacağı varsayılarak yapılan tahminlerde zabitan açığının artacağı hesaplanmaktadır. Dünyadaki gemi adamı arzı, geleneksel denizci olan ülkeler olan Batı Avrupa, Japonya ve Kuzey Amerika ülkelerinden hızlı bir biçimde Hindistan, Uzakdoğu ve Doğu Avrupa ülkelerine kaymaktadır. Diğer bir önemli gemi adamı arz eden ülke ise Çin'dir. Fakat Çin, arz ettiği gemi adamlarını büyük oranda istihdam etmektedir. Çin kaynaklı gemi adamları, büyük ölçekte yabancı dil (İngilizce) sorunları yaşamaktadır. Son on yılda gemi sayısı her yıl ortalama %1 oranında artmıştır. Hem zabıt, hem de tayfa talebi, büyük gemilerin servise girmesiyle düzenli olarak artmıştır. Yeni inşa gemilerin sayısı artmış, buna karşılık hurdaya ayrılan gemilerde azalma olmuştur. Gemilerde istihdam edilen gemi adamlarının omuzlarındaki yük, ISM, ISPS gibi uluslar arası kuralların gemideki uygulamalarıyla artmıştır[13]. OECD ülkelerindeki gemi adamlarının %25'i 50 yaş üzerinde, %50si ise 40 yaş üzeri kaptan, başmühendis gibi yönetici kademedeki zabıtlardan oluşmaktadır. Bu gemi adamlarının emekli olmaları veya mesleği bırakmaları halinde, yerlerini alacak yetişmiş iş gücü açığı ortaya çıkacaktır.

3.4 Dünyada Mevcut İstihdam Problemleri

Tablo 3.4: Gemi adamlarının istihdamında ortaya çıkan zorluklar

	OECD	D. Avrupa	Afrika/L.Amerika	Uzakdoğu	Hindistan
Güverte Zabiti (Yönetici)	2,7	2,7	2,5	2,8	3,5
Güverte Zabiti	2,6	2,2	2,1	2,0	2,5
Makine Zabiti (Yönetici)	3,1	3,0	3,3	3,1	3,6
Makine Zabiti	2,8	2,4	2,8	2,2	2,6
Diğer Zabitan	2,3	2,0	1,7	1,9	1,5
Anahtar Tayfa	2,7	1,9	1,6	1,9	2,1
Diğer Tayfa	2,2	1,4	1,3	1,4	1,5

BIMCO tarafından yapılan şirket bazlı araştırmaya göre, gemi adamı istihdamında ortaya çıkan zorluklar, yukarıdaki tablo 3.4'te belirtilmiştir [10]. 2 değeri, bazen karşılaşılan gemi adamı bulma zorluğunu, 3 değeri, ortalama olarak karşılaşılan

zorlukları ifade etmektedir. Buna göre, en fazla Başmühendis ve 2. Mühendis istihdamında ortaya çıkmaktadır. Bunu Makine Zabitleri, Kaptan ve 1. Zabit istihdamı takip etmektedir [10].

3.5 Dünyada Zabitan Eğitimi

IMO/STCW 78/95 kuralları çerçevesinde dünyadaki zabitan eğitimi için asgari şartlar saptanmıştır. Buna göre Dünyada 153 ülkede toplam 512 eğitim kuruluşunda denizcilik eğitimi verilmektedir. Bu eğitim STCW 78/95 doğrultusunda kurslardan, lise, yüksek okul, üniversite düzeyine kadar değişmektedir[14]. Dünyadaki zabitan arz/talep dengesi, değişik kuruluşların değişik eğitimde kalite anlayışı çerçevesinde, bu değişik eğitim çeşitlerinden mezun olan zabitlerin tümü bir şekilde istihdam edilmektedir. Ancak IMO /STW kararları doğrultusunda; 1 Şubat 2004 tarihinden itibaren ülkelerden denizcilik eğitim kuruluşlarının kalite seviyesi hakkında devlet raporları talep edilmiş ve önümüzdeki yıllarda denizcilik eğitiminde kaliteye büyük önem verileceği bu şekilde gösterilmiştir [15].

4. TÜRKİYE’DE GEMİLERİN GEMİADAMLARIYLA DONATILMASI

Türkiye’de gemilerin gemi adamlarıyla donatılması, 20.04.1967 tarihinde kabul edilen 29.04.1967 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan Deniz İş Kanunu, 30 Ocak 1997 tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirme, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik, Kabotaj Kanunu ve 31.07.2002 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönerge hükümleri doğrultusunda yapılır [16].

4.1 Gemilerin Gemi Adamları ile Donatılması

Gemilerin gemi adamları ile donatılmasında, gemi adamlarının yeterlik dereceleri ve sayıları bakımından zorunlu en az gerekler, Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönergedeki çizelgelerde gösterilmiştir. 50 net tondan büyük her gemi bu yönergedeki çizelgelere göre “gemi adamları donatımında asgari emniyet belgesi” almak zorundadır. Donatan, gemilerini donatırken bu yönergede istenen yeterlik ve sayıdaki gemiadamından daha fazla sayıda gemiadamını görevlendirebilir. Kaptan ve başmühendis/başmakineci gemiadamı yeterlik belgesi olmayanlar, kaptan ve başmühendis/başmakineci olarak, birinci zabıt ve ikinci mühendis/makineci yeterlik belgesi olmayanlar, birinci zabıt ve ikinci mühendis/makineci olarak çalıştırılmazlar. Ancak, Gemiadamları Yönetmeliğinde belirtilen kazanılmış haklar saklıdır. Hizmet gemileri ile teknesi hava yastıklı ya da su kayaklı tür olması, insan gücünden kısıntı sağlayan kendi kendine çalışma ya da uzaktan denetim olanakları bulunması, sefer bölgelerinin deniz ve hava koşulları bakımından az ya da çok korunmuş olması, seferin yakınlığı ya da süresinin kısalığı gibi nedenlerle bu Yönergedeki çizelgelerde gösterilen zorunlu en az gereklere göre yeterlik derecelerinde ve sayılarda gemiadamının gerekli olmadığı anlaşılan bir ticaret gemisine, gemi türlerine, belirli seferlere ya da mevsimlere bağlı olarak gemilerin gemi adamları ile donatılmasını belirlemeye ve gerektiğinde eksik gemi adamları ile seferin tamamlanmasına izin vermeye İdare yetkilidir. “Uzak sefer

bölgesi”nde belirli seferlere bağlanmış ancak, yabancı bir ülkenin “yakın kıyısız sefer bölgesi” içinde çalışan gemilerin, o ülke kurallarına ters düşmeden yönergede belirtilen “yakın kıyısız sefer bölgesi” gereklerine göre indirimli gemi adamları ile donatılmasını belirlemeye İdare yetkilidir. Yabancı ülkelerde bir geminin yönergede belirtilen gemiadamı sayısı herhangi bir nedenle eksilirse, eksik gemiadamları yerine ilk Türk limanına varıncaya kadar aynı yeterlik derecelerinde yabancı uyruklu gemiadamı çalıştırılabilir. Ancak ilk Türk limanına varışta bu gemi adamlarının işlerine son verilir [17].

4.1.1 Gemi adamlarının Yeterlik Derecelerine Göre Sıralanışı

Gemi Adamları Yeterlik Belgeleri gruplarına göre alt yeterlikten üst yeterlik derecelerine doğru sıralanışı şöyledir: Tayfalar, Güverte Sınıfı olanlar miço, gemici, usta gemici ve güverte lostromosu olarak sıralanır. Makine sınıfı olanlar silici, yağcı ve makine lostromosudur. Güverte sınıfı kaptan ve zabıtlar yeterliklerine göre Sınırlı Vardiya Zabıtları, Sınırlı Kaptan, Vardiya Zabıtları, Birinci Zabıtları, Kaptan, Uzakyol Vardiya Zabıtları, Uzakyol Birinci Zabıtları ve Uzakyol Kaptanı olarak sıralanırlar. Başmühendis/Başmakiniist ve Vardiya Mühendisi/Makine Zabıtları ise yeterliklerine göre Sınırlı Makine Zabıtları, Sınırlı Başmakiniist, Makine Zabıtları, İkinci Makiniist, Başmakiniist, Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makiniisti, Uzakyol İkinci Mühendisi/Makiniisti ve Uzakyol Başmühendisi/Başmakiniisti olarak sıralanır. Yat Sınıfı gemi adamları yeterlikleri ise Amatör Denizci ve Yat Kaptanıdır. Balıkçı Sınıfı gemiadamı yeterlikleri ise Balıkçı Gemisi Kaptanı ve Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı olarak sıralanır. Türkiye’de, gemiadamları, gemilerin yapacağı sefer bölgelerine göre ve makine güçlerine göre donatılır [17].

4.1.2 Türk Gemileri İçin Sefer Bölgeleri

Türkiye’de gemi adamlarının yeterlikleri, gemi adamları için, gemilerin yapacağı seferlerin bölgelerine göre sınıflandırılır. Bu sefer bölgelerinin dışında, Makine sınıfı gemi adamlarının yeterlikleri, gemilerinin makine güçlerine göre de değişiklik gösterir. Bu sefer bölgeleri; Liman sefer bölgesi, Kabotaj sefer bölgesi, yakın kıyısız sefer bölgesi ve uzak sefer bölgesidir. Liman sefer bölgesi, sınırları belli limanlar içinde yapılan seferleri, Kabotaj sefer bölgesi, liman sefer bölgesi sınırları aşarak Türkiye limanları arasında yapılan seferleri, yakın kıyısız sefer bölgesi, kabotaj sefer bölgesi sınırları aşarak, Karadeniz’de ve Akdeniz’de Mataban Burnu’ndan Girit’in

batısındaki Krio Burnu'na ve oradan İsrail'in Yafa şehrinin güney sınırına çekilen çizginin kuzeyinde kalan deniz alanında yapılan seferleri, Uzak sefer bölgesi ise yakın kıyusal sefer bölgesi sınırları aşarak yapılan seferleri kapsar. Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönerge hükümleri doğrultusunda gemi büyüklüklerine göre ve gemilerin yapacağı sefer bölgelerine göre gemilerin donatılacağı kaptan ve güverte zabiti sayıları tablo 4.1'de verilmiştir.

Tablo 4.1: Yük ve Yolcu Gemilerinin Kaptan ve Güverte Zabitleriyle Donatımı

SEFER BÖLGELERİ	GEMİ		UZAKYOL	UZAKYOL 1. ZABİTİ	U.YOL VARD.	KAPTAN	BİRİNCİ ZABİT	VARDİYA ZABİTİ	SINIRLI KAPTANI	SIN. VARDİYA ZABİTİ	TOPLAM
UZAK SEFER	YÜK GEMİSİ	15000 GT'den Büyük	1(K)	1(B)	2(V)						4
		3000 GT –15000 GT	1(K)	1(B)	1(V)						3
		500 GT – 2 999 GT				1(K)	1(B)	1(V)			3
		500 GT'den küçük				1(K)	1(B)	1(V)			3
			1(K)	1(B)	2(V)						4
YAKIN KİYISAL	YÜK GEMİSİ	3000 GT ve Daha büyük	1(K)	1(B)	1(V)						3
		500 GT – 2 999 GT				1(K)	1(B)				2
		500 GT'den küçük							1(K)	1(B)	2
	YOLCU GEMİSİ	3000 GT ve Daha büyük	1(K)	1(B)	2(V)						4
		500 GT – 2 999 GT				1(K)	1(B)	2(V)			4
		500 GT'den küçük				1(K)	1(B)	1(V)			3
KABOTAJ	YÜK GEMİSİ	3 000 GT ve Daha Büyük	1(K)	1(B)							2
		500 GT – 2 999 GT				1(K)		1(B)			2
		500 GT'den küçük							1(K)	1(B)	2
	YOLCU GEMİSİ	3 000 GT ve daha büyük	1(K)	1(B)	1(V)						3
		500 GT – 2 999 GT				1(K)	1(B)	1(V)			3
		500 GT'den küçük							1(K)	1(B)	2
LİMAN SEFERİ	YÜK VE YOLCU GEMİSİ	3 000 GT ve daha büyük				1(K)	1(B)				2
		1600GT -3000 GT				1(K)		1(B)			2
		500 GT – 1599 GT							1(K)	1(B)	2
		200 GT – 499 GT							1(K)		1
		200 GT'den küçük								1(K)	1

Tablo 4.1'e göre, Uzak sefer bölgesine sefer yapan on beş bin GRT'dan büyük gemiler bir Uzakyol kaptanı, bir Uzakyol 1. zabiti ve iki Uzakyol vardiya zabiti olmak üzere toplam 4 güverte zabitanına ihtiyaç duyulmaktadır. Gemilerin

Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönerge hükümleri doğrultusunda gemi büyüklüklerine göre ve gemilerin yapacağı sefer bölgelerine göre gemilerin donatılacağı makine zabitanı sayıları tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2: Yük ve Yolcu Gemilerinin Başmühendis/Başmakiniist ve Vardiya Mühendisi/Makinisti ile Donatılması

SEFER BÖLGELERİ	GEMİ YÜRÜTÜCÜ MAKİNE GÜCÜ [kW]	UZAKYOL BAŞMÜH. /	UZAKYOL İKİNCİ MÜH. /	UZAKYOL VARDİYA MÜH. /	BAŞMAKİNİST	İKİNCİ MAKİNİST	MAKİNE ZABİTİ	SINIRLI BAŞMAKİNİST	SINIRLI MAKİNE ZABİTİ	TOPLAM
UZAK SEFER	YÜK GEMİSİ	9000 kW'den Büyük	1(M)	1(İ)	2(V)					4
		3 000 kW – 9000 kW	1(M)	1(İ)	1(V)					3
		750 kW – 2 999 kW				1(M)	1(İ)			2
		750 kW'den küçük						1(M)	1(İ)	2
			1(M)	1(İ)	2(V)					4
YAKIN KIYISAL SEFER	YÜK GEMİSİ	3 000 kW ve daha büyük	1(M)	1(İ)	1(V)					3
		750 kW – 2 999 kW				1(M)	1(İ)			2
		750 kW'den küçük						1(M)	1(İ)	2
	YOLCU GEMİSİ	3 000 kW – 3 000 kW'den	1(M)	1(İ)	2(V)					4
		750 kW – 2 999 kW				1(M)	1(İ)	2(V)		4
		750 kW'den küçük				1(M)	1(İ)	1(V)		3
KABOTAJ	YÜK GEMİSİ	3 000 kW ve daha büyük	1(M)	1(İ)						2
		750 kW – 2 999 kW				1(M)		1(İ)		2
		750 kW'den küçük						1(M)	1(İ)	2
	YOLCU GEMİSİ	3 000 kW ve daha büyük	1(M)	1(İ)	1(V)					3
		750 kW – 2 999 kW				1(M)	1(İ)	1(V)		3
		750 kW'den küçük						1(M)	1(İ)	2
LİMAN SEFERİ	YÜK VE YOLCU GEMİSİ	3 000 kW ve daha büyük				1(M)		1(İ)		2
		1500 kW – 2 999 kW						1(M)	1(İ)	2
		350 Kw – 1499 kW						1(M)		1
		350 kW'den küçük							1(M)	1

Tablo 4.2'ye göre, Makine gücü 9000 kW'dan büyük gemilerde bir Uzakyol Baş Mühendisi, bir Uzakyol 2. Mühendisi/Makinisti ve iki Uzakyol Vardiya

Mühendisi/Makinisti olmak üzere toplam dört makine zabitanına ihtiyaç duyulmaktadır.

4.2 Türk Deniz Ticaret Filosunun Mevcut Durumunun Analizi

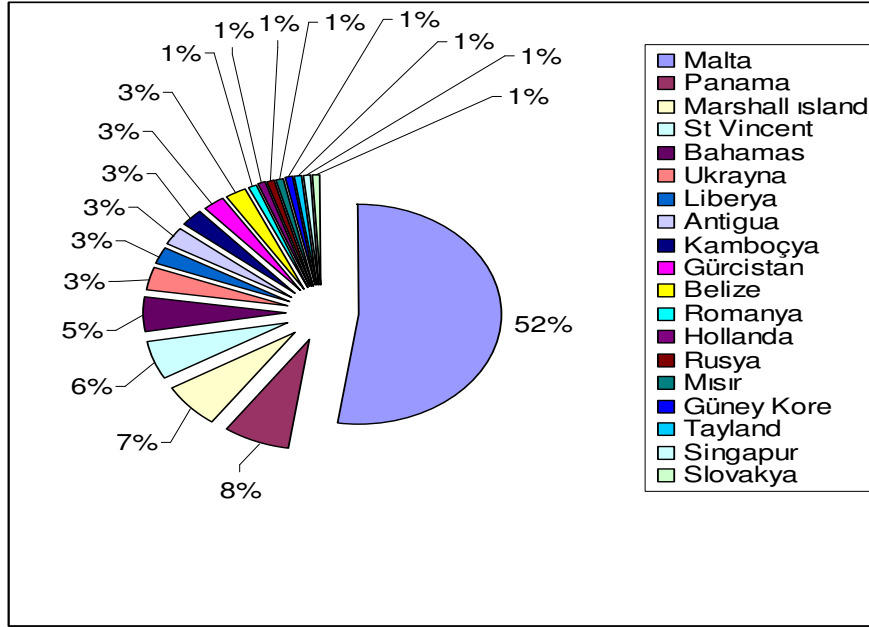
Dünya deniz ticaret filosu kapsamında sayılabilecek 1000 DWT’ ten büyük ve klâslı Türklere ait petrol tankeri, kimyasal madde tankeri, gaz tankeri, dökme yük, konteynır, çok maksatlı, Ro-Ro, frigorifik gibi gemiler tonaj aralıkları ve yaş gruplarına göre sıralanması Tablo 4.3’te verilmektedir, Türk’lere ait yabancı bayraklı gemilere ilişkin dağılım Tablo 4.4’te verilmektedir [18].

Tablo 4.3: Türklerin Sahip olduğu gemilerin DWT ve yaş gruplarına göre sıralaması

Dwt Aralığı	Yaş 20	Yaş 15-19	Yaş 10-14	Yaş 5-9	Yaş 0-4	Toplam
0-9999	113	18	12	23	44	210
10000-19999	53	8	4	15	18	98
20000-29999	18	5	-	1	1	25
30000-39999	20	8	-	-	-	28
40000-49999	6	10	1	2	6	25
50000-59999	-	-	-	-	10	10
60000-69999	3	-	1	1	-	5
70000-79999	3	1	1	5	1	11
110000-119999	-	-	-	-	2	2
130000-139999	1	-	-	-	-	1
150000-159999	1	-	-	-	1	2
160000-169999	1	-	-	-	2	3
190000-199999	-	1	-	-	-	1
Toplam	219	51	19	47	85	421

Türk Ticari Denizciliğinin doğru incelenebilmesi için, Türk Bayraklı gemilerden önce Türklere ait gemilerin de dikkatle gözden geçirilmesi gerekmektedir. Türklere ait yabancı bayraklı gemilerin mevcudiyeti uzun sürelerden beri bilinmektedir. Genelde vergi avantajları ve kredi sorunlarına bağlı olarak yabancı bayrakta çalıştırılmış olan gemilerin ülkemize kazandırılabilmesi için Bülent Ulusu Hükümeti zamanında yapılmış olan yasal düzenlemeler ile devlet bunların varlığını resmen

tanınmış, nitekim bir bölümünün Türkiye'ye intikali sağlanmıştır [19]. 1. Özal Hükümeti döneminde çıkarılan 2581 sayılı kararname ve benzeri mali düzenlemeler ile Türk Bayraklı gemiler üzerinde yabancı para cinsinden ipotek tesisine imkân ve özel ithal müsaadesi alınmaksızın, belirli tip ve tonajlarda gemilerin doğrudan ithaline müsaade edilmesi sonucu, bir müddet için Türk Bayraklı gemilerin sayısı artmış; yabancı bayraklarda çalıştırılan Türklere ait gemilerin sayısında bir azalma görülmüştür. Yabancı Bayraktaki Türk gemileri incelendiğinde bunların 19 farklı ülke bayrağı altında çalıştıkları görülmektedir. Yabancı Bayrakta çalışan 120 geminin 62'si Malta bayraklıdır. Diğerleri Panama(9), Marshall Island(8), St Vincent(7), Bahamas(6), Ukrayna(4), Liberya(3), Antigua & B(3), Kamboçya(3), Gürcistan(3), Belize(3) ve birer adette Romanya, Hollanda, Rusya, Mısır, Güney Kore, Tayland, Singapur ve Slovakya bayraklıdır [20].

Şekil 4.1. Yabancı bayrakta çalışan 120 Türk gemisinin ülkelere göre dağılımı.

Ağustos 2004 tarihi itibarıyla Türklere ait yabancı bayrak taşıyan gemiler incelendiğinde dwt ve yaş durumuna göre Tablo 4.8'deki durum ortaya çıkmaktadır. Türklere ait yabancı bayrak taşıyan gemiler tablosunda, 0–4 ve 5–9 yaş aralığında gemi sayısında büyük oransal artış olmuştur. Oysa gemilerin sıfır yaş veya çok genç yaşlarda alındığı dikkate alınırsa ve aynı dönemde Türk Gemi Sicili Yasası ve emsal bazı ciddi tedbirlerin de hayata geçirilmiş olmaları hakikati hatırlanırsa, söz konusu

gelişmenin Türk Denizciliğinin durumu ile ilgili bazı gerçekleri açıklamakta kullanılabileceği düşünülebilir.

Tablo 4.4: Türklere ait Yabancı bayrak Taşıyan Gemiler

Dwt Aralığı	Yaş 20	Yaş 15-19	Yaş 10-14	Yaş 5-9	Yaş 0-4	Toplam
0-9999	39	8	2	10	18	77
10000-19999	12	3	2	6	1	24
20000-29999	2	3	-	1	-	6
40000-49999	1	-	-	1	3	5
50000-59999	-	-	-	-	1	1
60000-69999	1	-	-	-	-	1
70000-79999	-	-	1	-	-	1
110000-119999	-	-	-	-	2	2
130000-139999	1	-	-	-	-	1
150000-159999	1	-	-	-	-	1
160000-169999	1	-	-	-	-	1
Toplam	58	14	5	18	25	120

İstatistiklere göre, yukarıda verilen tablolara konu olan 1000 DWT ve daha büyük sınıfı gemilerin Dünya Ticaret Filosu ile karşılaştırıldığında, aşağıdaki oranlarda göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Dünya filosu toplamı 26.092 gemi (1000 DWT ve üzeri) veya toplam 833.339.751 DWT, Türk Bayraklı 301 gemi veya toplam 6.367.031 DWT (yani dünya filosunun DWT bazında sadece %0.76'si) Türklere ait 421 gemi veya toplam 8.393.176 DWT (yani dünya filosunun DWT bazında %1,0'i) Türklere ait Yabancı Bayraklı 120 gemi veya toplam 2.026.145 DWT (yani dünya filosunun %0.24'ü)'ten oluşmaktadır. Deniz ticaretinde de hemen bütün ticari sektörlerde olduğu gibi müteşebbis firmaların öncelikle kendi ülkelerinde etkin hale gelmeleri ve faaliyetlerini yabancı piyasalardan pay almak yönünde geliştirmeleri mantığı geçerlidir. Türk donatanının da, devletin de öncelikle insan faktörü üzerinde ciddiyetle durması gerekmektedir. Hal böyle iken, gemi inşa sektörü haricinde teknik personel yetiştirilmesinde çok ciddi bir eksiklik gözükmekte ve cari durum hem donatan tarafında, hem de devlette gerek değerlendirme, planlama, yasama gerekse teknik işletme aşamalarında gelişmeyi önleyici bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır [18].

4.3 Türkiye’de Gemi Adamı Sayıları

4.3.1 Türkiye’de Zabitan Sınıfı Gemi Adamı Sayıları

Türkiye’de, geçtiğimiz yıllara kadar toplam kaç kişinin hangi tip yeterliğe sahip olduğu bilinmiyordu. Denizcilik Müsteşarlığı’nın 2005 yılında yaptığı çalışma neticesinde, tablo 4.5’teki sayılar elde edilmiştir [21]. BIMCO’nun beş yılda bir yayınladığı Dünya Gemi Adamı Arz-Talebi raporunda, Türkiye’de toplam 22091 zabitin bulunduğu yer almaktadır. Bu raporda Denizcilik Müsteşarlığı’nın 2004 yılı raporları kullanılmış olup, aradaki fark, Tablo 4.5’te 1129 kişilik, 750 KW’tan fazla makine gücünde gemilerde çalışamayacak deniz motor makinisti yeterliklerinin tablo 4.5’te yer almamasıdır. Denizcilik Müsteşarlığı’ndan kaç kişinin faal olarak gemilerde çalıştığı, kaç kişinin hangi gemi tiplerine göre sertifikalarının bulunduğu konularında yeterli bilgi alınamamıştır. Edinilen bilgiye göre, bu konuda çalışmaların devam ettiği, kısa bir süre içinde kaç gemi adamının aktif olarak gemide çalıştığı netleşecektir [29].

Tablo 4.5: Türkiye’deki zabıt sınıfı gemi adamı sayıları

	2002	2003	2004	2005 (Tahmini)	2006 (Tahmini)
Güverte Vardiya Zabiti>3000 GT	1121	1412	1867	2200	2500
Güverte Vardiya Zabiti<3000 GT	3237	3662	3822	4000	4300
Kaptan/1.Zabıt>3000 GT	2112	2272	2475	2600	2800
Kaptan/1.Zabıt<3000 GT	2940	3350	3481	3600	3900
Kaptan/Zabıt Yakın Kıyısı Sefer	1460	1679	1758	1850	1940
Mühendis/Makinist>3000 Kw	612	790	938	1100	1250
Mühendis/Makinist<3000 Kw	2196	2422	2527	2600	3000
Baş Müh/2. Müh>3000 Kw	1328	1432	1571	1700	2000
Baş Müh/2. Müh<3000 Kw	2175	2433	2523	2565	3000
TOPLAM	17181	19452	20962	22215	24690

4.3.2 Türkiye’de Tayfa Sınıfı Gemi Adamı Sayıları

Denizcilik Müsteşarlığı’ndan alınan verilere göre, Türkiye’deki tayfa sınıfı gemiadamı sayıları tablo 4.6’da verilmiştir. 173450’si güverte tayfa sınıfı, 67859’u makine tayfa sınıfı olmak üzere toplam 241309 tayfa sınıfı gemi adamı vardır. Bu rakamların gerçekleri yansıtmıyor olması kuvvetle muhtemeldir. Nitekim BIMCO’nun beş yılda bir yayınladığı Dünya Gemi Adamı Arz-Talebi raporunda, Türkiye’den bildirilen rakam 241309 iken, bu rakam 60328 seviyesine indirgenerek

hesap yapılmıştır. 241309 rakamının, bu zamana kadar Denizcilik Müsteşarlığı'na verilen tüm gemiadamı cüzdanlarının toplam sayısı olduğu tahmin edilmektedir. Bu konuda sağlıklı olarak planlama yapabilmek için, aynı kişinin kaç kez yeterli değiştirdiği, yaşayıp yaşamadıkları, emekli olup olmadıkları ve aktif olarak denizde çalışıp çalışmadıkları tespit edilmelidir.

Tablo 4.6: Türkiye'deki tayfa sınıfı gemi adamı sayıları

GENEL TOPLAM		
	Güverte	Makine
İSTANBUL BLG.MD.	93490	40371
ÇANAKKALE BLG.MD.	10738	3429
SAMSUN BLG. MD.	16720	5976
MERSİN BLG. MD.	16639	5927
İZMİR BLG. MD.	12579	2986
ANTALYA BLG. MD	4068	257
TRABZON BLG. MD.	19216	8913
TOPLAM	173450	67859

4.3.3 Yabancı Bayraklı Gemilerde Çalışan Türk Gemi Adamı Sayıları

Denizcilik Müsteşarlığı'ndan alınan verilere göre, Türk gemi adamlarından 2530'u Malta bayraklı gemilerde, 252'si St. Vincent bayraklı gemilerde, 32'si Comoros bayraklı gemilerde, 864'ü ise Marshall Adaları bayraklı gemilerde görev almıştır [21]. Bu konuda Denizcilik Müsteşarlığı'nın çalışmaları devam etmekte olup diğer ülkelerden kişi sayıları konusunda cevap beklendiği bildirilmiştir. Yukarıda belirtilen gemi adamlarının ehliyet sınıflarına göre dağılımı mevcut değildir. Yukarıda belirtilen gemi adamlarının büyük çoğunluğunun, sahibi Türk olan yabancı bayraklı gemilerde çalıştığı tahmin edilmektedir. Türk gemi adamlarının yabancılara ait yabancı bayraklı gemilerde çalışmaları yaygın olarak gözlenen bir durum değildir.

4.4 Denizcilik Sektöründe Eğitim ve Eğitim Kurumlarının Durumu

Osmanlı Devleti döneminde kaptanlar ve gemi inşaatı mühendislerinin tamamı Bahriye'den (Deniz Kuvvetleri'nden) yetişmişlerdir. Genelde usta-çırak ilişkileri şeklinde eğitilerek yetiştirilmiş olan kaptanlar, 1773 yılında Mühendishane-i Bahr-i Hümayun'un kurulması ile Seyr-i Sefain bölümünde kaptanlar ve Gemi İnşaatı bölümünde de gemi inşaatı mühendisleri çağdaş bir eğitimle yetiştirilmeye

başlanmıştır. Deniz Ticaret Filosu'nun gemi adamı ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak ilk eğitim öğretim kurumu, 5 Aralık 1884 tarihinde Heybeliada'da Mekteb-i Bahriye-i Şahane'nin özel bir bölümü şeklinde yatılı 'Leyli Tüccar Kaptan Mektebi' adıyla açılmasıyla başladı. Bu kurum zamanla değişik isimler altında eğitimini sürdürerek, 11.07.1992 tarihinde İTÜ Denizcilik Fakültesi adını almıştır.

Gemileri, limanları, tersaneleri; denizcilik işletmelerini, brokerlikleri, deniz sigortacılığını, deniz hukukçuluğunu, yardımcı gemi hizmetlerini vs. verimli kılacak en önemli unsur; güncel teknik, ticari ve hukuki bilgilere sahip olacak insan varlığıdır. Türkiye'de denizcilik eğitimi, denizde çalışan personel olarak gemi adamları, karada çalışan olarak da limanda, denizcilik işletmelerinde ve tersanelerde çalışan personelin eğitimi şeklinde incelemek gerekir. Gemi adamlarının eğitimi, IMO tarafından ortaya konan kurallar doğrultusunda Dünya'da ve Ülkemizdeki uygulamalar ve yasal düzenlemeler bakımından yeterlilik ve sertifika almaya yönelik olarak yapılmaktadır. Bu amaca yönelik eğitimlerin esasları, STCW Sözleşmesi ile tam uyumlu olarak hazırlanan 31.07.2002 tarih ve 24832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gemi Adamları Yönetmeliğinde belirlenmiştir. Liman, marina ve deniz işletmecisi, broker, sigortacı, acente ve sörveyör gibi personel ile tersanelerde çalışan gemi inşaatı, gemi makineleri, gemi elektrik ve elektroniği gibi mühendisleri ve teknik elemanların mevzuat veya başka bir nedenle gemi adamları gibi yeterlilik belgesi almaları gerekmemektedir. Gerek karada gerekse denizde çalışan personelin eğitimleri ile ilgili ülkemizdeki uygulamaları kısaca şöyledir: Ülkemizde denizcilik eğitimi veren kurumlar; YÖK'e bağlı yüksek öğretim kurumları, MEB'ye bağlı liseler, denizcilik ve gemi adamları konusunda kısa süreli kurslar düzenleyen özel kuruluşlar şeklinde incelenebilir. YÖK'e bağlı üniversitelerde denizcilik sektörünün, gemi ve karada çalışan personeli için fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulları şeklinde değişik alanlarda ön lisans ve lisans düzeyinde eğitim verilmektedir. Ekte bulunan tablo A.1'den tablo A.15'e kadarki tablolardan görüleceği gibi eğitimlerin birkaçı üretim ve tüketim noktaları arasında nakliye ve depolama faaliyetlerini de içeren lojistik konusundadır. Başlıca eğitim verilen bölümler; gemi inşaatı mühendisliği, deniz teknolojisi mühendisliği, güverte, gemi makineleri, denizcilik işletmeleri yönetimi, deniz ulaştırma işletme mühendisliği, denizcilik işletmeciliği ve yönetimidir. Genelde Türkçe, bazılarında kısmen veya tamamen İngilizce eğitim verilmektedir. Üniversitelerimizin bir

kısımında denizcilik konusunda yüksek lisans ve doktora eğitimleri de verilmektedir. Deniz Bilimlerinin değişik konuları üzerinde araştırma yapan üniversitelere bağlı üç adet Deniz Bilimleri Araştırma Enstitüsü vardır. Tabloda gösterilen bu kurumlarda lisans eğitimi olmayıp sadece lisansüstü eğitimde yüksek lisans ve doktora programları mevcuttur. ITÜ Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı Gemi İnşaatı ve Deniz Teknolojisi programlarında, Gemi İnşaatı ve Deniz Teknolojisi konuları ile ilgili Yüksek Lisans ve Doktora öğrenimleri yapılmaktadır. YÖK'e bağlı olarak on bir üniversitede; gemi, yat, liman ve lojistik alanında çalışacak personele eğitim veren iki yıllık Meslek Yüksekokulları (MYO) listesi verilmiştir. Deniz Ticaret Odasının önderliğinde Türk Deniz Eğitim Vakfı (TÜDEV) tarafından kurulan iki yıllık kurslarda, güverte ve makine zabitan eğitimleri verilmektedir. Su ürünlerinin değişik alanlarında eğitim, öğretim yapan dört yıllık Su Ürünleri Fakülteleri toplam 12 adettir. Su ürünleri konularında eğitim veren iki yıllık Meslek Yüksekokullarının bazılarında güverte programları da mevcuttur. MEB'ye bağlı denizcilikle ilgili eğitim kurumlarında ise Meslek Lisesi, Denizcilik Meslek Lisesi, Denizcilik ve Su Ürünleri gibi toplam 16 Anadolu Meslek Lisesinin toplam 28 bölümünün; 10'unda güverte, 13'ünde gemi makineleri, 2'sinde yat kaptanlığı, birinde gemi inşa ve gemi elektroniği ve haberleşme ve ahşap yat inşası ile ilgili eğitim verilmektedir. Ülkemizde 1938 yılından 1980'lerin başına kadar Haliç Tersanesi'nde teorik ve uygulamalı bir eğitim programı ile nitelikli gemi sanayi ara personeli yetiştiren tek kurum olan Gemi Yapı Teknik ve Meslek Lisesi'nin kapatılması sonucunda, 1995 yılına kadar bu alanda bir eğitim verilememiştir. Ancak gemi inşa alanına yönelik meslek lisesi eğitiminin 1995'te tekrar başlatılması olumlu olmuştur. Bu alanda eğitim veren okul, İstanbul Pendik Anadolu Denizcilik Meslek Lisesidir. Bu okulda, 4 yıllık gemi inşaatı eğitimi verilmektedir. Ayrıca Endüstriyel Teknik Öğretim Okulları bünyesinde açılan Denizcilik Meslek Liselerinde; güverte, gemi makineleri, gemi elektroniği ve haberleşme alanlarında denizcilik eğitimleri verilmektedir. Denizcilik konusunda kurs düzenleyen özel kuruluşlar; denizcilik eğitimi veren, fakülte, yüksek okul ve meslek yüksek okulları ile denizcilik meslek liselerine ilave olarak MEB ve Denizcilik Müsteşarlığı'nın onayıyla 53 özel eğitim kurumu STCW'ye göre deniz güvenliği, seyir ve benzeri konularda kısa süreli kurs şeklinde eğitim vermektedirler. Yarıısı İstanbul'da olmak üzere 16 ilde denizcilik konusunda özel kuruluşların düzenlediği kursların % 20'si, şirket bünyesinde kuruluşların kendi personeline verdikleri STCW eğitimleridir. Diğer kurslar ise; zabitan sınıfına yönelik

STCW eğitimleri, tayfa sınıfına yönelik STCW ve vardiya tutma eğitimleri, balıkçı gemisi ve yat kaptanlığına yönelik STCW ve vardiya tutma eğitimleri, gemide tıbbi ilk yardım ve bakım, yangınla mücadele ile tanker tanıtım ve işlemleri gibi konularında yapılmaktadır. Türkiye’de gemi adamları eğitimini sürdüren tüm yüksek öğretim kurumlarının mezunlarının tabi olacakları sınav düzeni, 30 Ocak 1997 tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirme, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelikte temellendirilmiş ve Gemi Adamları Sınavları Konu İçerikleri Yönergesi ile belirlenmiştir. Gemi adamları sınavları, Gemi Adamları Sınavları Merkezi Kurulu (GASMK) gözetimi ve denetiminde GASM tarafından yapılmaktadır. GASMK, TC Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı), fakülteler veya bölümleri, Yüksek Okullar ile idarenin belirleyeceği kurum ve kuruluşların çalışanları arasından o kurum ve kuruluşça seçilip idareye bildirilen ve idarece öngörülen sayıda kişilerden oluşmaktadır. Türkiye’de GASMK, 1997 yılında işlerlik kazanmış ve ilk Gemi Adamları Sınavları da Yönetmelik ve Yönerge’ye uygun olarak yine 1997’de gerçekleştirilmiştir. 31.07.2002 tarih ve 24832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Gemi Adamları Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda GASM halen görevine devam etmektedir. Türkiye, STCW Sözleşmesine 1989 yılında taraf olmuş ve bu sözleşmeye uyum kapsamında mevzuatında ve uygulamalarında gerekli revizyonları yapmıştır. STCW Sözleşmesinin Kural I/8, Kod A-1/8 ve Kod B-1/8 hükümleri uyarınca, gemi adamlarına yönelik eğitim ve öğretim, sınav ve belgelendirme faaliyetlerini yürüten tüm kamu ve özel eğitim kurum ve kuruluşların kalite standartları sistemi yoluyla izlenmesi, denetlenmesi için gerekli düzenleyici ve düzeltici önlemleri alma mekanizmalarını kurmuştur.

4.5 Türk Deniz Ticaret Filosu İçin Zabitan ve Gemi Adamı Eğitimi

Türk Deniz Ticaret Filosu son 3 yıl içinde gerek gemi kalitesi, gerekse modern gemi sayısı bakımından büyük gelişmelere sebep olacak ciddi bir hamleye girmiştir. Yeni gemi alımları içinde hemen hemen her büyüklükte ve son derece modern tankerler ön sırada gelmektedir. Yeni ve modern gemilerin uluslararası bankalarca kredilendirilmesi, düzgün itibar ve işletme kabiliyetine sahip Türk Donatanları için artık problem olmaktan çıkmış, sadece uluslararası büyük çaplı navlun pastasından

hisse alabilme kaygısı kalmıştır. Ülkemizde zabitan ve usta gemici yetiştiren birçok kuruluş mevcuttur. Deniz Kuvvetleri menşeli zabitanın emeklilikleri akabinde deniz ticaret filomuza intikalleri mümkün olsa da bu tip personelin kısmen ilerlemiş yaşları ve ayrı bir amaca yönelik olarak görmüş oldukları temel eğitim sebebiyle ticari filoda intibak sağlamaları zorluklarla mümkün olabilmektedir. İTÜ Denizcilik Fakültesi'nin gerekli yan dersleri verebilecek kabiliyette toplam 52 kadar öğretim elemanı bulunmaktadır. Dört yıllık eğitim sağlayan üniversitelerimizden Dokuz Eylül Üniversitesi'nde de durum pek farklı olmayıp, 46 kişilik öğretim görevlisi kadrosunun çoğu idari bilimler ve benzeri deniz işletme konularında uzman olup, ancak sadece 8 kadar öğretim görevlisinin gemi adamı disiplinleri üzerinde eğitim verebilecek alt yapısı olduğu bilinmektedir. Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin ilgili bölümünde mevcut 35 adet öğretim görevlisi için de diğer üniversitelere emsal hakikatler geçerlidir. Kocaeli ve Uludağ Üniversitelerimiz, kadro bakımından ilk 3 üniversitemizle kıyaslanamayacak kadar şanssızdır. TÜDEV kuruluşu, sektörde bir açığı kapatsa da, hakikatte maalesef sektörün gerçek ihtiyacı olan eğitimi yakalayabilecek seviyeden uzaktır. Denizcilik liselerimiz, sektörün ihtiyacını karşılayacak alt seviyede zabitan yetiştirilmesine yönelik makul kalitede eğitim verebilmektedir. Türk Donatanlarının uluslararası navlun piyasalarından hisse alabilmek hususunda karşılaştıkları en önemli sıkıntı, gemilerimizde taşınan Türk Bayrağı'nın gittikçe azalan itibari sorunudur. Buna karşı donatanlarımızın gemi kalitesini ikmal etmek konusunda tedbirler alması kolay ve büyük çoğunlukla tedbir alınmakta olmasına rağmen, personel eğitimi hususunda tedbir alınması Devlet desteği ve düzenlemesi olmaksızın imkânsız gözükmektedir. Türkiye'deki Denizcilik ile ilgili eğitim kurumlarının listeleri ve kapasiteleri ek tablo A.1'den A.15'e kadar verilmiştir [18].

5. TÜRKİYE’DE GEMİ ADAMI PROFİLİ

Bu çalışmada, Türk gemi adamlarının profillerinin çıkarılması amacıyla, aktif olarak gemide çalışan gemi adamlarına deneysel veri toplama amacıyla çeşitli sorular yöneltilmiştir. Yöneltilen bu sorular, Türk gemilerinde istihdam edilen gemi adamları ile ilgili istihdam arz ve talebi, iş bulma ve çalışma koşulları, çalışma alanlarının ve çalışanların genel yapısı ve özellikleri ve ilgili demografik ve sosyo-psikolojik bilgilere ulaşmak için hazırlanmıştır [22]. Deneysel veri toplamada, sorularının ana amacı Türk gemi adamlarının profillerini ortaya koymak, beklentilerinin ve sorunlarının ortaya çıkarılması ve buna uygun olarak yapılabilecek planlama faaliyetlerine ışık tutabilecek bilgiler elde ederek, dolaylı olarak da Türk gemilerinde verimin artırılması çalışmalarına katkıda bulunmaktır [23].

5.1 Deneysel Veri Toplama Sorularını Cevaplayan Gemi Adamlarının Profili

Deneysel veri toplama sorularını cevaplayan gemi adamları, rasgele seçim yöntemiyle seçilmiştir. Bir yıldan uzun süredir gemide çalışmayanların, stajyer olarak gemide görev yapmış olanların, denizcilik şirketlerinde çeşitli kademelerde görev yapanların, 1000 DWT altında gemilerde görev yapanların ve amatör denizcilerin cevapları ayıklanarak değerlendirmeye katılmamıştır. Bu çalışmada, 62’si yönetici pozisyonundaki zabıtlar (Kaptan, 1.Zabıt, Başmühendis/Başmakiniist, 2.Mühendis/2.Makiniist), 76’sı yönetici düzeyde olmayan zabıtlar (Güverte ve makine zabıtları) ve 74’ü tayfa sınıfı gemiadamı olmak üzere toplam 212 gemiadamının cevapları değerlendirilmiştir. Soruları cevaplayan gemi adamlarının yaş ortalaması genel olarak 33, zabıtlarda 32, tayfa sınıfı gemi adamlarında 33,5’tir; %1,09’u 1930-1940 yılları arası doğumlu, %1,09’u 1941-1950 yılları arası doğumlu, %4,37’si 1951-1960 yılları arasında doğumlu, %20,22’si 1961-1970 yılları arası doğumlu, %67,76’sı 1971-1980 yılları arası doğumlu ve %5,46’sı 1981 ve sonrası doğumludur. Soruları cevaplayan zabıtların %14,06’sı lise mezunu (bu orana liseden sonra çeşitli kuruluşlardan kurs düzeyinde eğitim alanlar da dâhildir.), %10,94’ü 2

yıllık meslek yüksekokullarından mezun, %73,44'ü 4 yıllık lisans programlarından mezun ve %1,56'sı yüksek lisans veya doktora eğitimlerini tamamlamışlardır. Tayfa sınıfı gemi adamlarının ise %68,75'i ilköğretim okullarından mezun, kalan %31,25'lik kısım ise lise ve dengi okul mezunlarından oluşmaktadır. Soruları cevaplayan zabıtların %49,64'lük kısmı ham petrol, ürün tankeri, kimyasal tanker gibi çeşitli tip ve tonajlarda tankerlerde çalışmakta, %32,85'i kuru yük ve dökme yük gemilerinde, %8,76'sı konteynır gemilerinde, %5,84'ü ro/ro ve yolcu gemilerinde, %2,92'si ise diğer tip gemilerde çalışmaktalar. Tayfa sınıfı gemi adamlarının %80,65'lik kısmı ham petrol, ürün tankeri, kimyasal tanker gibi çeşitli tip ve tonajlı gemilerde çalışmakta, %9,68'i kuru yük ve dökme yük gemilerinde, %6,45'i konteynır gemilerinde, %3,23'ü ise ro/ro ve yolcu tipi gemilerde çalışmaktalar. Soruları cevaplayan gemi adamlarının %16,13'ü soruları gemideyken, %22,8'i gemiye gitmelerine kısa bir süre kala, %12,90'ı gemiden döndüklerinden kısa bir süre sonra, %33,55'i üç aydan kısa bir süredir izindeyken, %12,26'sı üç aydan fazla bir süre izindeyken ve %2,58'i ise iş arıyorken soruları cevaplamıştır. Deneysel veri toplama çalışmasına katılanların %46,92'si evli, %45,02'si bekar, %2,84'ü boşanmış ve %5,21'i nişanlı durumdadırlar. Evli olanların oranı, Tayfa sınıfı gemi adamlarında %64,86; yönetici seviyesi gemi adamlarında %62,30 yönetici olmayan zabıtların ise %17,11'dir. Alınan cevaplar ile ilgili sonuçlar ve grafikler, STCW'de belirtildiği gibi gemi adamlarının yeterlik derecelerine göre gruplandırılmış, katılımcıların sayıları ve yüzde oranları tablolarla ve grafiklerle sorunun devamında verilmiştir. Zabıtların sayıları ve çalışmakta olduğu gemi tiplerinin dağılımı, Türk gemilerinin gemi tiplerine göre dağılımına benzerlik göstermekte, tayfa sınıfı gemi adamlarının çalıştığı gemiler ise geneli yansıtmamaktadır. Türk gemi adamlarının mevcut durumda yaş, eğitim vb. gibi durumları hakkında herhangi bir kaynakta veri bulunmadığından, eldeki kısıtlı verilerle, zabıtların verdiği cevapların ana kütleyi temsil ettiğini, tayfa sınıfı gemi adamlarının ise ana kütleyi temsil etmediği düşünülmektedir. Bu yüzden deneysel veri toplama sorularına verilen cevapların ortalamaları değil, gruplara göre sonuçların değerlendirilmesi yöntemi benimsenmiştir. Katılımcılara kariyerleri ile ilgili, gemideki, limandaki ve izindeki sosyal durumları ve sosyal hakları ile ilgili ve hayata bakış açılarıyla ilgili çeşitli sorular yöneltildi. Sorular ve sorulara verilen cevapların sayıları ve yüzde dağılımları aşağıdaki gibidir [22]:

5.1.1 Gemi Adamlarına Yöneltilen Kariyerleri ile İlgili Sorular

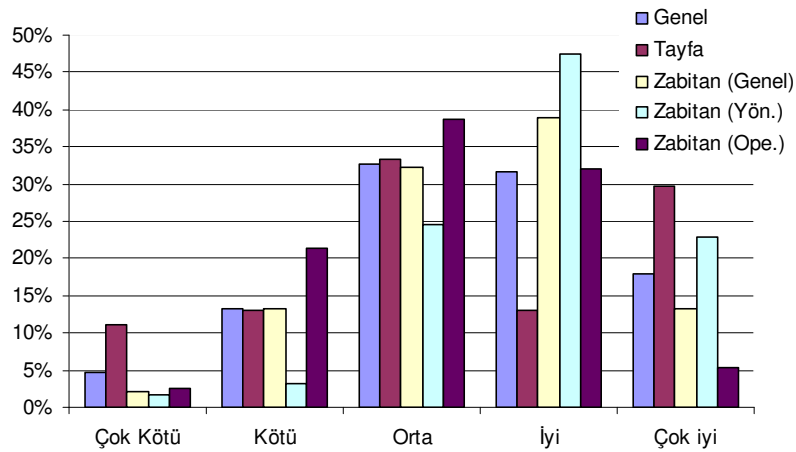
Soru1.1: Mesleğiniz hakkındaki düşünceleriniz nedir?

- a. Çok iyi
- b. İyi
- c. Orta
- d. Kötü
- e. Çok kötü

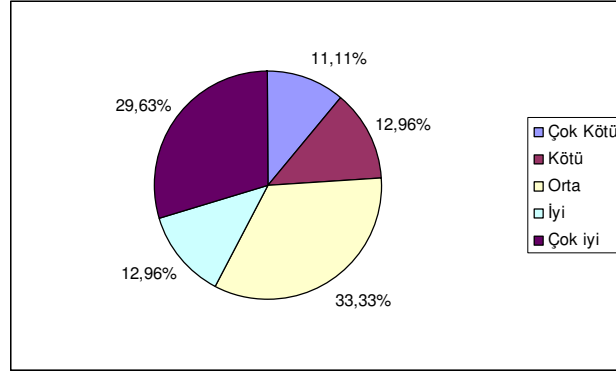
Tablo5.1: 1.1 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok iyi	
9	25	62	60	34	genel
4,74%	13,16%	32,63%	31,58%	17,89%	
6	7	18	7	16	tayfa
11,11%	12,96%	33,33%	12,96%	29,63%	
3	18	44	53	18	zabitan (genel)
2,21%	13,24%	32,35%	38,97%	13,24%	
1	2	15	29	14	Zabitan (yön.)
1,64%	3,28%	24,59%	47,54%	22,95%	
2	16	29	24	4	Zabitan (Ope.)
2,67%	21,33%	38,67%	32,00%	5,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.1’de ve Şekil 5.1’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde dağılımları Şekil 5.2’de, Yönetici düzeydeki zabıtların cevaplarının oranları şekil 5.3’te, yönetici olmayan zabıtların cevaplarının dağılımları ise şekil 5,4’te verilmiştir.

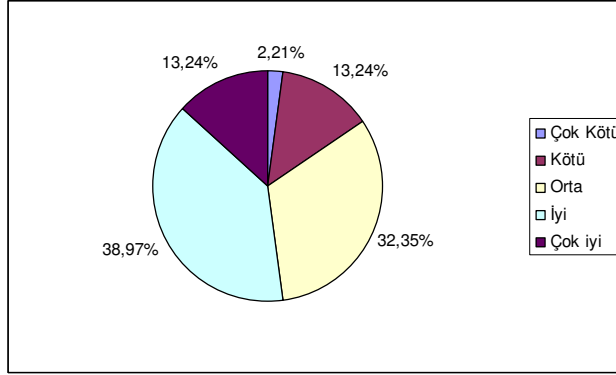

Şekil 5.1: Gemi adamlarının meslekleri hakkındaki düşünceleri

Şekil 5.2: Tayfa sınıfı gemi adamlarının meslekleri hakkındaki düşünceleri

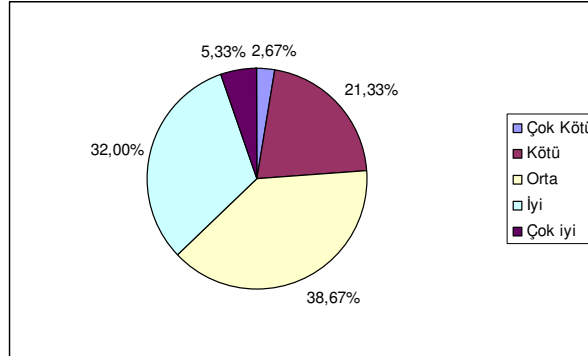
Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına çok kötü için 1, çok iyi için 5 değeri verildiğinde, ortalama değer 3,37; Standart sapma 1,42 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.3: Yönetici seviyedeki zabıtların meslekleri hakkındaki düşünceleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:3,87, Standart Sapma: 0,87 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer zabıtlar için ise ortalama:3,16, standart sapma: 0,91 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.4: Yönetici olmayan zabıtların meslekleri hakkındaki düşünceleri

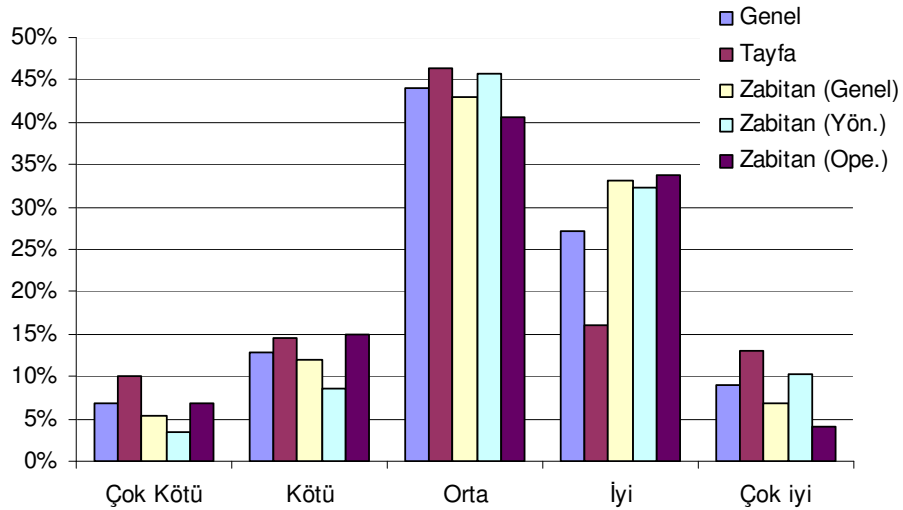
Soru1.2: Maaşınız hakkında ne düşünüyorsunuz?

- a. Çok iyi
- b. İyi
- c. Orta
- d. Kötü
- e. Çok kötü

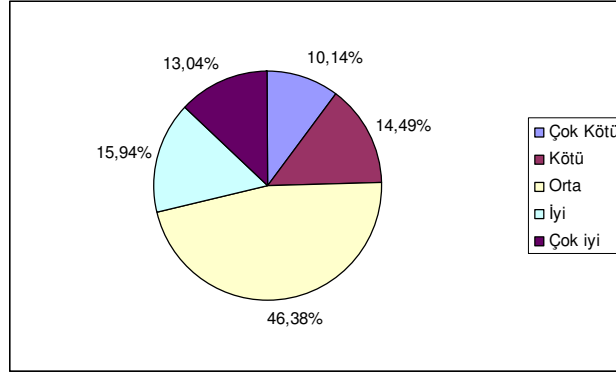
Tablo5.2: 1.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok iyi	
14	26	89	55	18	genel
6,93%	12,87%	44,06%	27,23%	8,91%	
7	10	32	11	9	tayfa
10,14%	14,49%	46,38%	15,94%	13,04%	
7	16	57	44	9	zabitan (genel)
5,26%	12,03%	42,86%	33,08%	6,77%	
2	5	27	19	6	Zabitan (yön.)
3,39%	8,47%	45,76%	32,20%	10,17%	
5	11	30	25	3	Zabitan (Ope.)
6,76%	14,86%	40,54%	33,78%	4,05%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.2'de ve Şekil 5.5'te verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde dağılımları Şekil 5.6'da, yönetici düzeydeki zabıtların cevaplarının oranları şekil 5.7'de, diğer zabıtların cevaplarının dağılımları ise şekil 5,8'de verilmiştir.

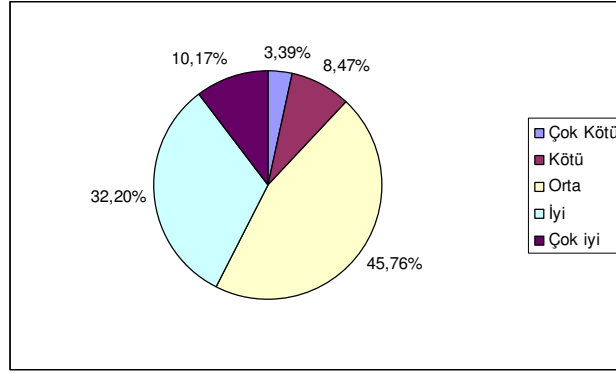

Şekil 5.5: Gemi adamlarının ücretleri hakkındaki düşünceleri

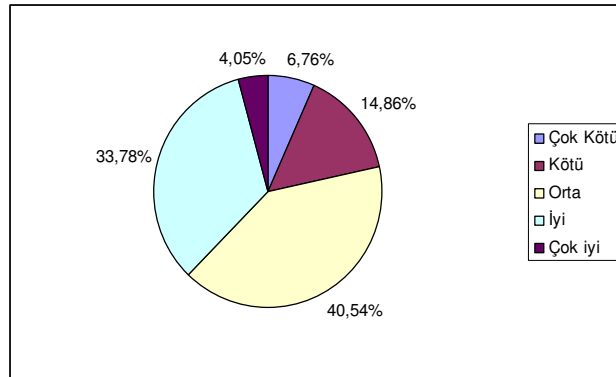
Şekil 5.6: Tayfa sınıfı gemi adamlarının ücretleri hakkındaki düşünceleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına çok kötü için 1, çok iyi için 5 değeri verildiğinde, ortalama değer 3,07; Standart sapma 1,09 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.7: Yönetici seviyedeki zabıtların ücretleri hakkındaki düşünceleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:3,37, Standart Sapma: 0,91 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:3,14, standart sapma: 0,95 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.8: Yönetici olmayan zabıtların ücretleri hakkındaki düşünceleri

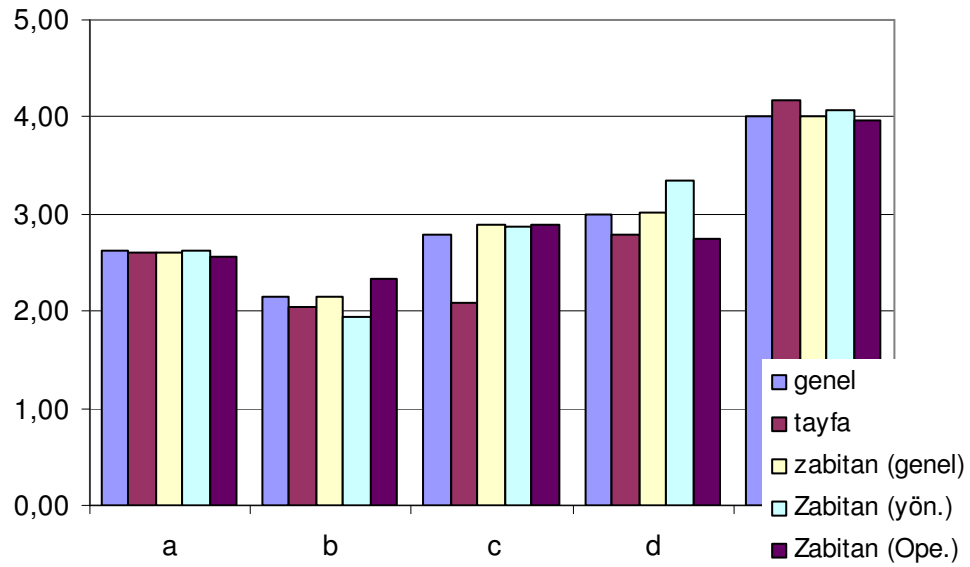
Soru1.3: Gemide aşağıdakilerden hangisi sizde stres kaynağıdır? önem sırasına göre 1'den 5'e kadar 1 en etkili olacak şekilde sıralayın.

- a. Yorgunluk
- b. Personel ilişkileri
- c. Aile Özlemi
- d. Sıkıcılık
- e. Aile ile haberleşme Zorluğu

Tablo5.3: 1.3 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

a	b	c	d	e	
2,62	2,15	2,78	3,00	4,01	genel
2,61	2,05	2,09	2,78	4,18	tayfa
2,60	2,15	2,89	3,02	4,00	zabitan (genel)
2,63	1,94	2,88	3,34	4,06	Zabitan (yön.)
2,57	2,33	2,89	2,75	3,96	Zabitan (Ope.)

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.3'te ve Şekil 5.9'da verilmiştir.

Şekil 5.9: 1.3 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

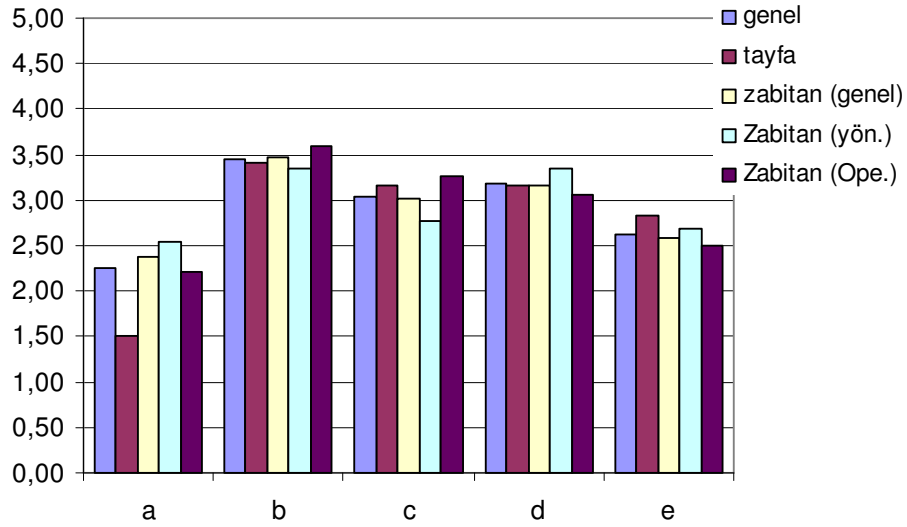
Soru1.4: Sizin için denizde kalma süresini belirleyen etkenleri önem sırasına göre 1'den 5'e kadar 1 en etkili olacak şekilde sıralayın.

- Ücret
- Ayrılık
- İş sorumluluğu
- Kendi kararı ile
- Güvenilir personel ile çalışmak

Tablo5.4: 1.4 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

a	b	c	d	e	
2,26	3,46	3,03	3,19	2,63	genel
1,50	3,40	3,17	3,17	2,83	tayfa
2,37	3,47	3,02	3,17	2,59	zabitan (genel)
2,54	3,34	2,77	3,34	2,69	Zabitan (yön.)
2,21	3,59	3,27	3,05	2,50	Zabitan (Ope.)

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.4'te ve Şekil 5.10'da verilmiştir. Buna göre, tüm gruplarda denizde kalma süresini etkileyen en önemli faktör ücret iken, bunu güvenilir personel ile çalışmak takip etmektedir.

Şekil 5.10: 1.4 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

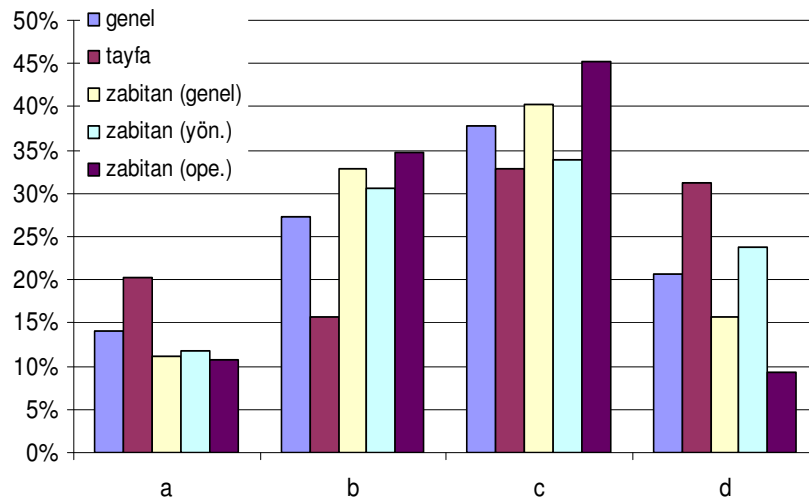
Soru1.5: Gelecekle ilgili kariyer planınız nedir?

- a. Planı yok
- b. Kısa zamanda iş değiştirecek
- c. Uzun periyotta iş değiştirecek
- d. İş değiştirmeyi düşünmüyor

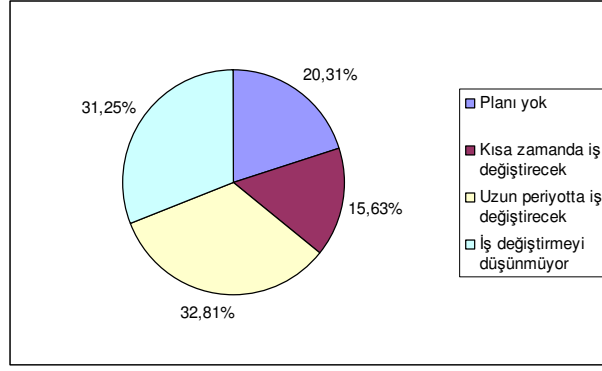
Tablo5.5: 1.5 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	
28	54	75	41	genel
14,14%	27,27%	37,88%	20,71%	
13	10	21	20	tayfa
20,31%	15,63%	32,81%	31,25%	
15	44	54	21	zabitan (genel)
11,19%	32,84%	40,30%	15,67%	
7	18	20	14	zabitan (yön.)
11,86%	30,51%	33,90%	23,73%	
8	26	34	7	zabitan (ope.)
10,67%	34,67%	45,33%	9,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının cevaplarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.5’te ve Şekil 5.11’de verilmiştir.

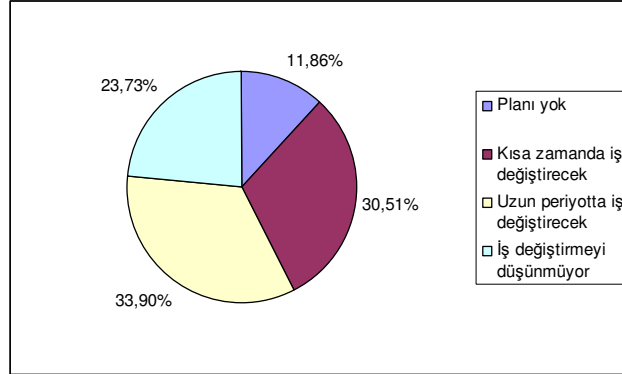

Şekil 5.11: 1.5 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

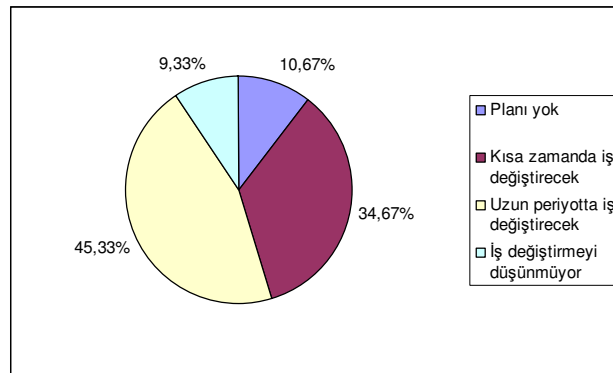
Şekil 5.12: 1.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

1.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.12'de verilmiştir.

Şekil 5.13: 1.5 no'lu soruya yönetici düzey zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

Yönetici düzeyde zabitanın cevaplarının yüzde oranları şekil 5.13'te ve diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.14'te verilmiştir.

Şekil 5.14: 1.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

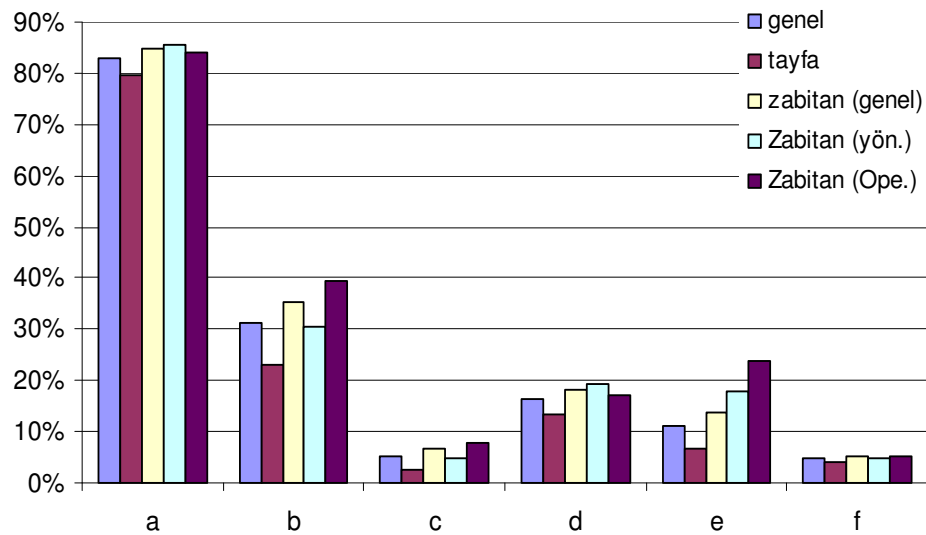
Soru1.6: Sizce mesleğinizin avantajlı yönleri nelerdir?

- a. Ekonomik getirisi
- b. Birçok ülke görmek
- c. Ailevi sorunlardan uzak kalma
- d. İşe gidip gelme konusunda rahat olma
- e. Rahat bir yaşam tarzı sağlaması
- f. Diğer

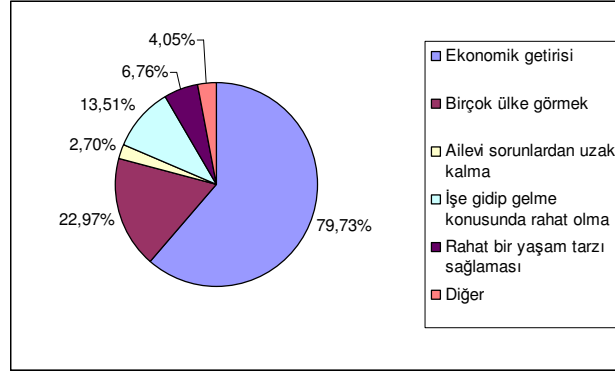
Tablo5.6: 1.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	
176	66	11	35	24	10	genel
83,02%	31,13%	5,19%	16,51%	11,32%	4,72%	
59	17	2	10	5	3	tayfa
79,73%	22,97%	2,70%	13,51%	6,76%	4,05%	
117	49	9	25	19	7	zabitan (genel)
84,78%	35,51%	6,52%	18,12%	13,77%	5,07%	
53	19	3	12	11	3	Zabitan (yön.)
85,48%	30,65%	4,84%	19,35%	17,74%	4,84%	
64	30	6	13	18	4	Zabitan (Ope.)
84,21%	39,47%	7,89%	17,11%	23,68%	5,26%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının cevaplarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.6'da ve Şekil 5.15'te verilmiştir.

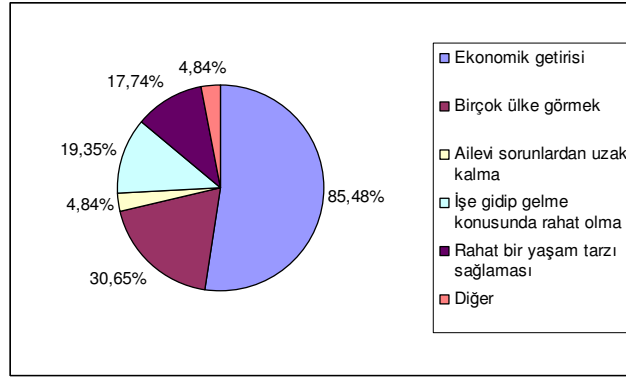

Şekil 5.15: 1.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

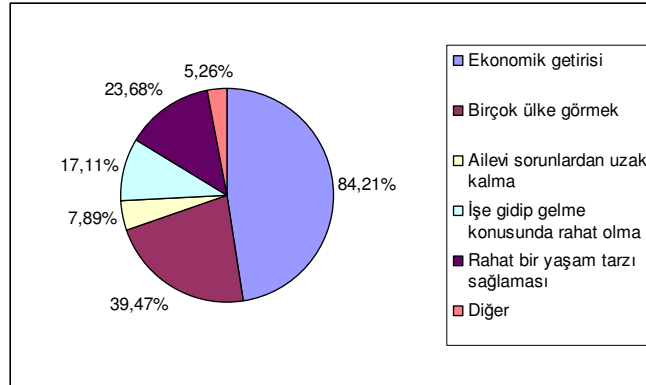
Şekil 5.16: 1.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

1.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.16'da verilmiştir.

Şekil 5.17: 1.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

1.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.17'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.18'de verilmiştir.

Şekil 5.18: 1.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

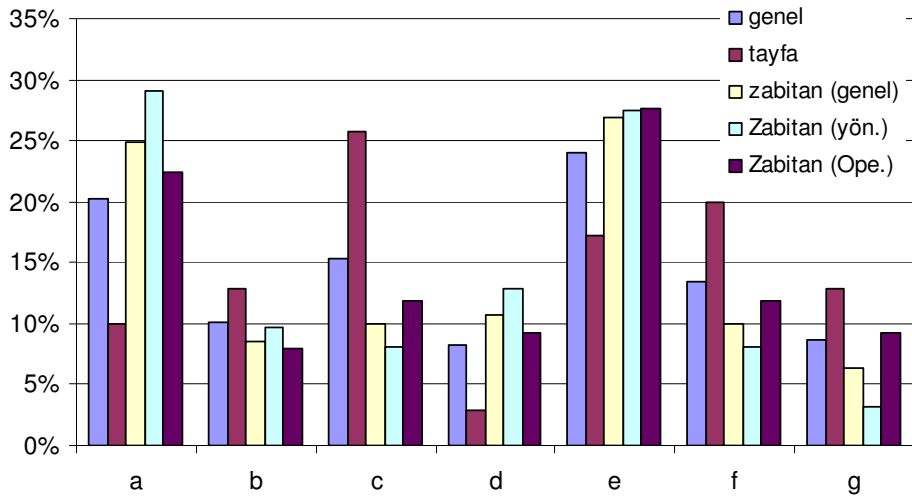
Soru1.7: Mesleğinize hangi sebeple başladınız?

- a. Eskiden beri sempati duyduğum bir meslek olduğu için.
- b. Çevremden gördüğüm için ilgimi çekti.
- c. Çok para kazanabileceğimi düşünerek bu işe başladım.
- d. Bende merak uyandırdığı için başladım.
- e. Tamamen tesadüfi bir şekilde başladım.
- f. Aile mesleği olduğu için.
- g. Diğer

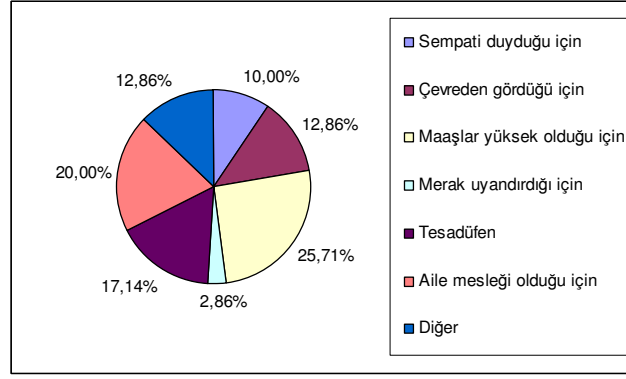
Tablo5.7: 1.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	g	
42	21	32	17	50	28	18	genel
20,19%	10,10%	15,38%	8,17%	24,04%	13,46%	8,65%	
7	9	18	2	12	14	9	tayfa
10,00%	12,86%	25,71%	2,86%	17,14%	20,00%	12,86%	
35	12	14	15	38	14	9	zabitan (genel)
24,82%	8,51%	9,93%	10,64%	26,95%	9,93%	6,38%	
18	6	5	8	17	5	2	Zabitan (yön.)
29,03%	9,68%	8,06%	12,90%	27,42%	8,06%	3,23%	
17	6	9	7	21	9	7	Zabitan (Ope.)
22,37%	7,89%	11,84%	9,21%	27,63%	11,84%	9,21%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının cevaplarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.7’de ve Şekil 5.19’da verilmiştir.

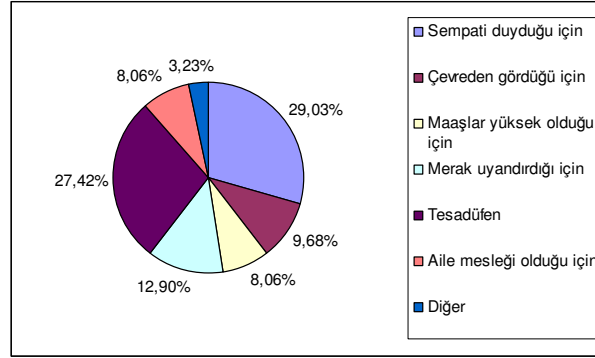

Şekil 5.19: Gemi adamlarının mesleğe başlama nedenleri

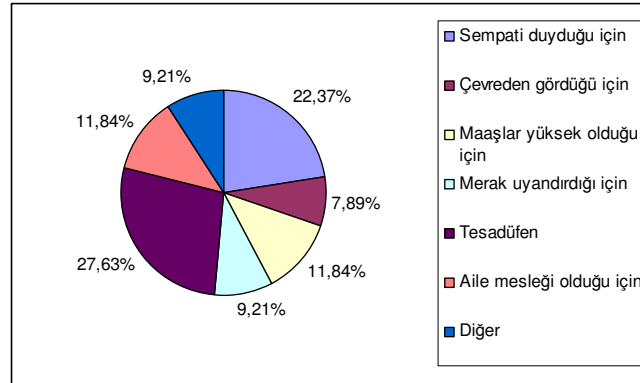
Şekil 5.20: Tayfa sınıfı gemi adamlarının mesleğe başlama nedenleri

1.7 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.20'de verilmiştir.

Şekil 5.21: Yönetici düzeyde zabıtların mesleğe başlama nedenleri

1.7 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.21'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.22'de verilmiştir.

Şekil 5.22: Yönetici olmayan zabıtların mesleğe başlama nedenleri

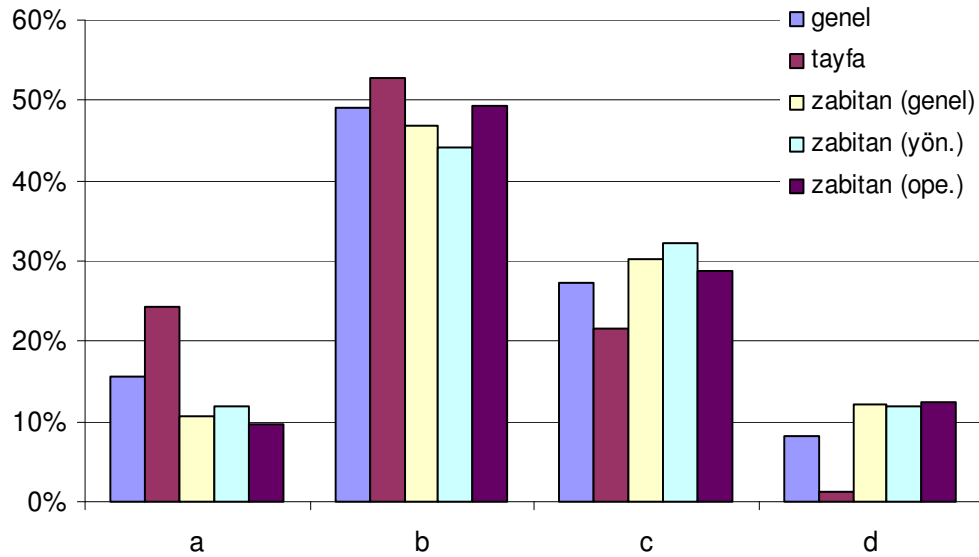
Soru1.8: Mesleğinizi ne kadar daha sürdürmek istiyorsunuz?

- a. Uzun yıllar çalışmayı düşünüyorum.
- b. Belirli bir ekonomik düzey yakalayınca kadar çalışmayı düşünüyorum.
- c. İlk fırsatta denizde çalışmayı bırakacağım.
- d. Diğer

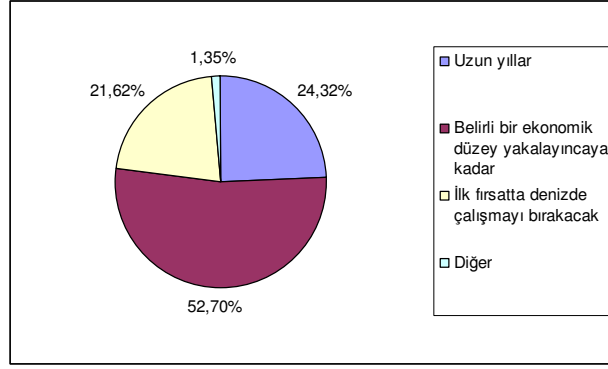
Tablo5.8: 1.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	
32	101	56	17	genel
15,53%	49,03%	27,18%	8,25%	
18	39	16	1	tayfa
24,32%	52,70%	21,62%	1,35%	
14	62	40	16	zabitan (genel)
10,61%	46,97%	30,30%	12,12%	
7	26	19	7	zabitan (yön.)
11,86%	44,07%	32,20%	11,86%	
7	36	21	9	zabitan (ope.)
9,59%	49,32%	28,77%	12,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.8'de ve Şekil 5.23'te verilmiştir.

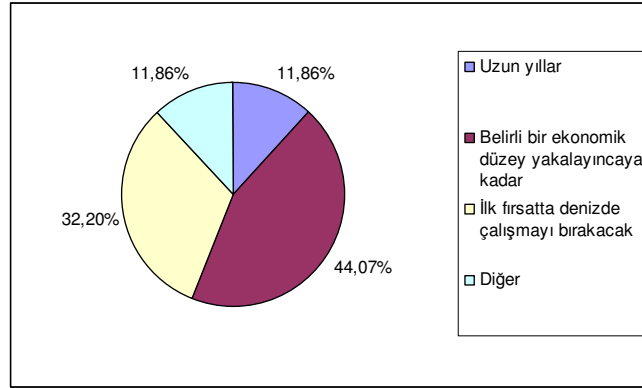

Şekil 5.23: 1.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

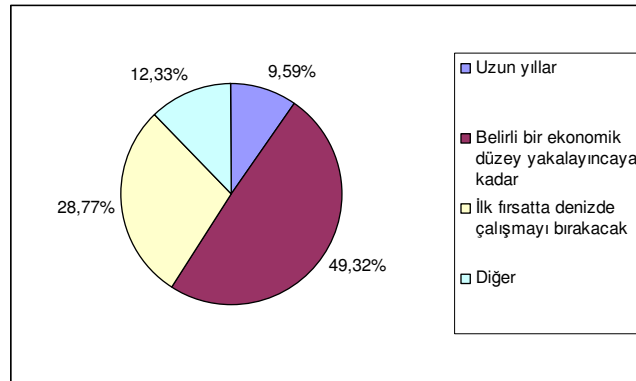
Şekil 5.24: 1.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

1.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.24'te verilmiştir.

Şekil 5.25: 1.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

1.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.25'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.26'da verilmiştir.

Şekil 5.26: 1.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

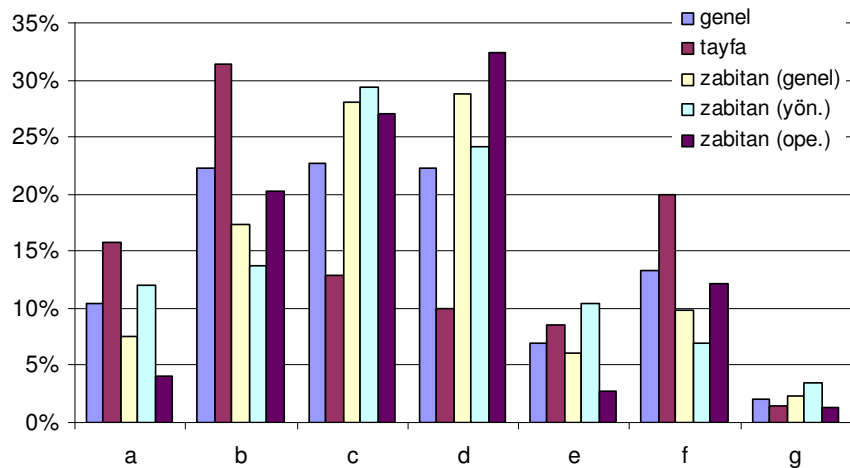
Soru 1.9: Şu anda karada çalışma imkânınız olsaydı en az şu andaki maaşınızın kaçta kaçına çalışmayı kabul ederdiniz?

- a. Şu anki maaşımdan daha düşük bir maaşla çalışmayı kabul etmezdim.
- b. Şu anki maaşımın 3/4 üne çalışmayı kabul ederdim.
- c. Şu anki maaşımın 2/3 üne çalışmayı kabul ederdim.
- d. Şu andaki maaşımın yarısına çalışmayı kabul ederdim.
- e. Şu andaki maaşımın 1/3 üne çalışmayı kabul ederdim.
- f. Karada çalışmayı şu anda düşünmüyorum.
- g. Karada çalışmayı kesinlikle düşünmüyorum.

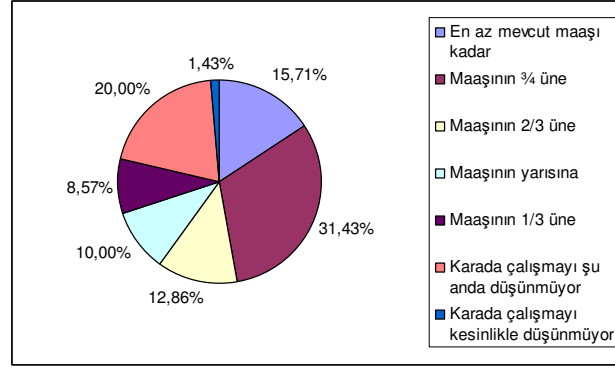
Tablo5.9: 1.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	g	
21	45	46	45	14	27	4	genel
10,40%	22,28%	22,77%	22,28%	6,93%	13,37%	1,98%	
11	22	9	7	6	14	1	tayfa
15,71%	31,43%	12,86%	10,00%	8,57%	20,00%	1,43%	
10	23	37	38	8	13	3	zabitan (genel)
7,58%	17,42%	28,03%	28,79%	6,06%	9,85%	2,27%	
7	8	17	14	6	4	2	zabitan (yön.)
12,07%	13,79%	29,31%	24,14%	10,34%	6,90%	3,45%	
3	15	20	24	2	9	1	zabitan (ope.)
4,05%	20,27%	27,03%	32,43%	2,70%	12,16%	1,35%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.9'da ve Şekil 5.27'de verilmiştir.

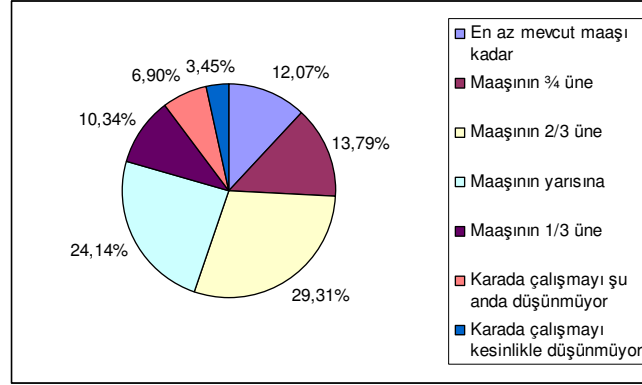

Şekil 5.27: 1.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

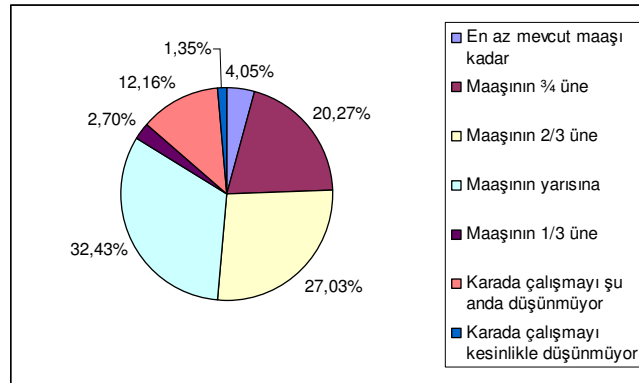
Şekil 5.28: 1.9 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

1.9 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.28'de verilmiştir.

Şekil 5.29: 1.9 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

1.9 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.29'da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.30'da verilmiştir.

Şekil 5.30: 1.9 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

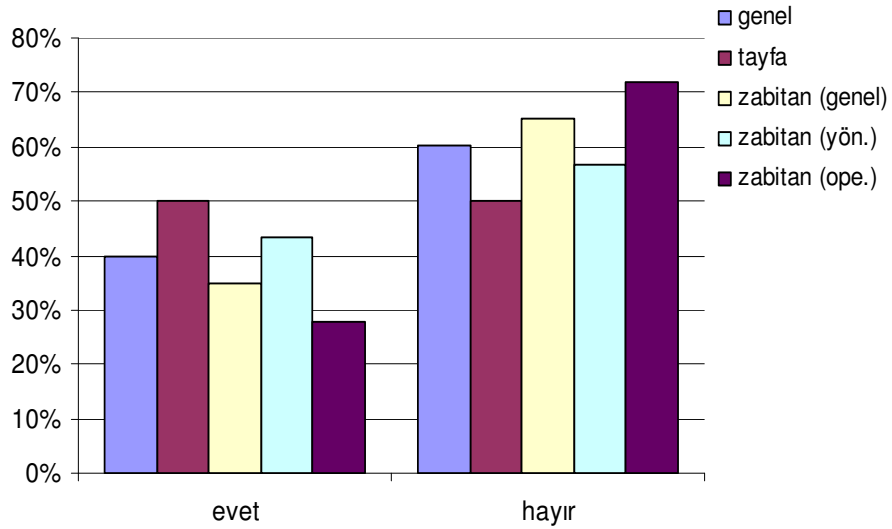
Önerme 1.10: Mesleğim hayatımın merkezindedir.

- a. Evet
- b. Hayır

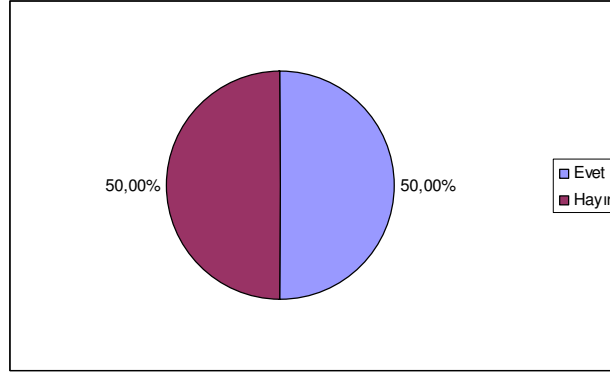
Tablo5.10: 1.10 no'lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	
80	121	genel
39,80%	60,20%	
33	33	tayfa
50,00%	50,00%	
47	88	zabitan (genel)
34,81%	65,19%	
26	34	zabitan (yön.)
43,33%	56,67%	
21	54	zabitan (ope.)
28,00%	72,00%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.10'da ve Şekil 5.31'de verilmiştir. Mesleğini hayatının merkezinde gören gemi adamlarının ortalaması %39,80 olurken, bu oran en düşük %28 ile yönetici olmayan zabitelerde, en yüksek ise %50 ile tayfa sınıfı gemi adamlarındadır.

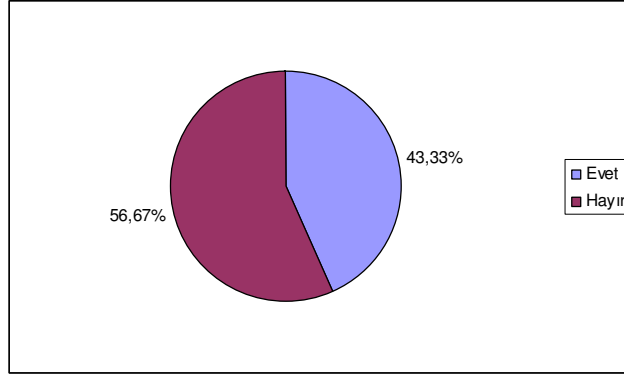

Şekil 5.31: 1.10 no'lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

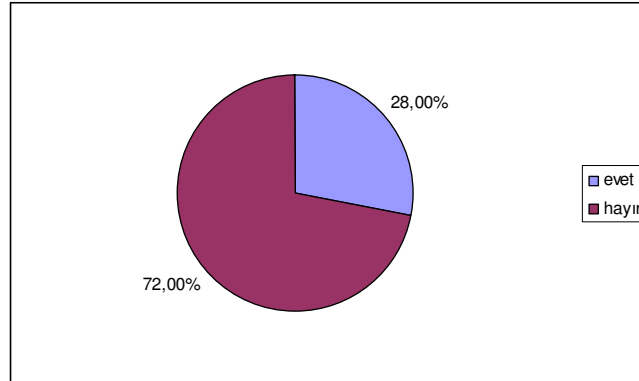
Şekil 5.32: 1.10 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

1.10 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.32'de verilmiştir.

Şekil 5.33: 1.10 no'lu önermeye yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzdeleri

1.10 no'lu önermeye yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.33'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.34'te verilmiştir.

Şekil 5.34: 1.10 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

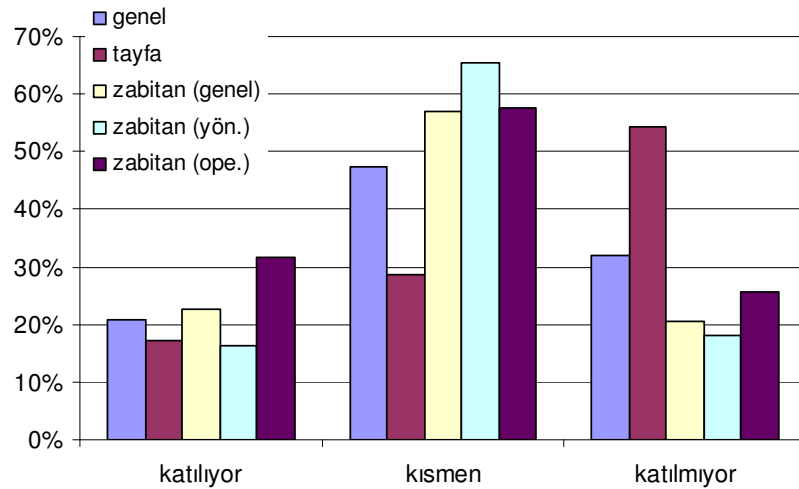
Önerme 1.11: Denizcilik mesleği gemide öğrenilir.

- a. Katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum.
- c. Katılmıyorum.

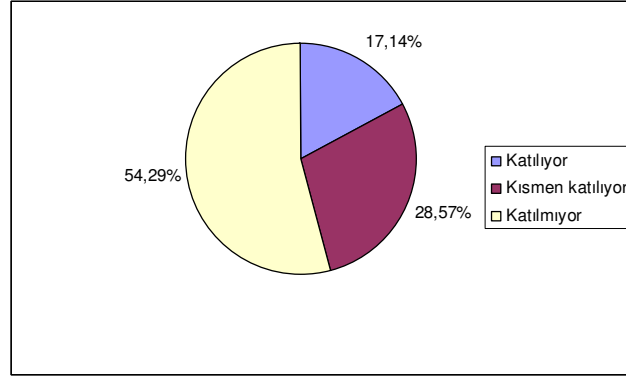
Tablo5.11: 1.11 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	kısmen	katılmıyor	
43	98	66	genel
20,77%	47,34%	31,88%	
12	20	38	tayfa
17,14%	28,57%	54,29%	
31	78	28	zabitan (genel)
22,63%	56,93%	20,44%	
10	40	11	zabitan (yön.)
16,39%	65,57%	18,03%	
21	38	17	zabitan (ope.)
27,63%	50,00%	22,37%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.11’de ve Şekil 5.35’te verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.36’da, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.37’de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.38’de verilmiştir. Buna göre, denizcilik mesleğinin gemide öğrenilebileceği önyargısına en çok katılan grup, %27,63’lük oranla yönetici olmayan düzeyde zabitan olurken, en az katılan grup ise %16,39 ile yönetici düzeyde zabitan olmuştur.

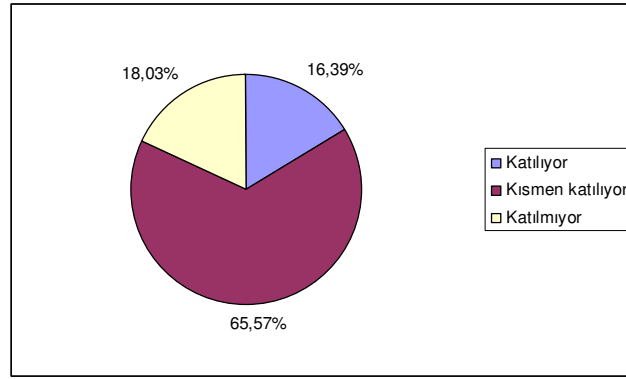

Şekil 5.35: 1.11 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

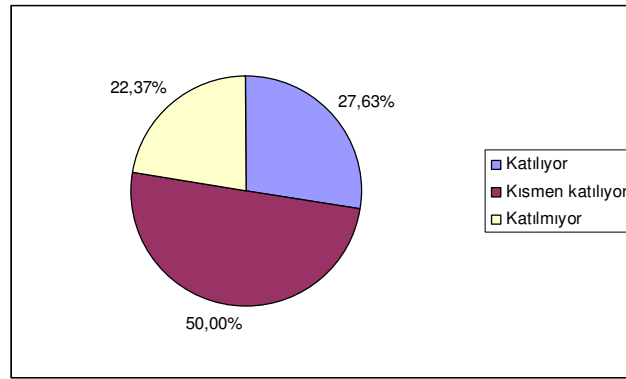
Şekil 5.36: 1.11 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,63; Standart sapma 0,76 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.37: 1.11 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,98; standart sapma: 0,59 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,05; standart sapma: 0,71 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.38: 1.11 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

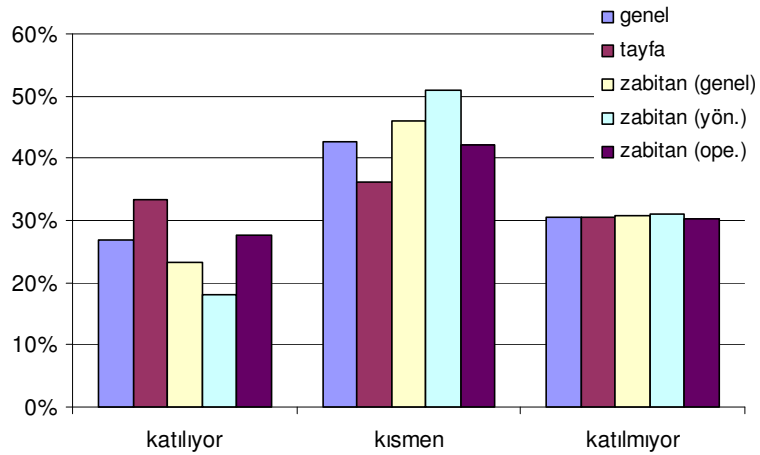
Önerme 1.12: Mesleğimi yeniden seçme fırsatım olsaydı bu mesleği seçmezdim.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

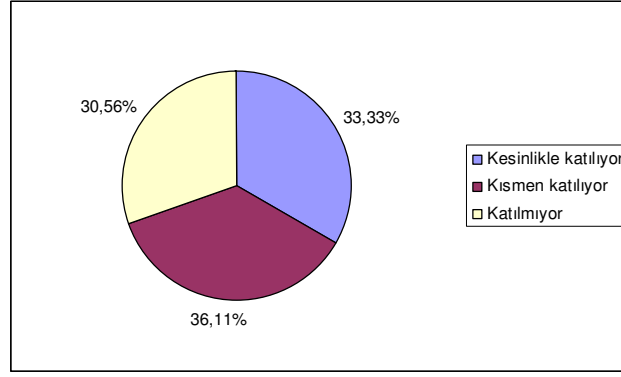
Tablo5.12: 1.12 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	kısmen	katılmıyor	
56	89	64	genel
26,79%	42,58%	30,62%	
24	26	22	tayfa
33,33%	36,11%	30,56%	
32	63	42	zabitan (genel)
23,36%	45,99%	30,66%	
11	31	19	zabitan (yön.)
18,03%	50,82%	31,15%	
21	32	23	zabitan (ope.)
27,63%	42,11%	30,26%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.12’de ve Şekil 5.39’da verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.40’ta, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.41’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.42’de verilmiştir. Bu sonuçlara göre, gemi adamlarının %26,79’u mesleklerini yeniden seçme fırsatı bulsaydı yeniden seçmeyecekleri yargısına katılırken, %30,62’si bu yargıya katılmamıştır. Bu yargıya katılım en yüksek tayfa sınıfı gemi adamlarında, en düşük katılım ise yönetici düzey gemi adamlarındadır.

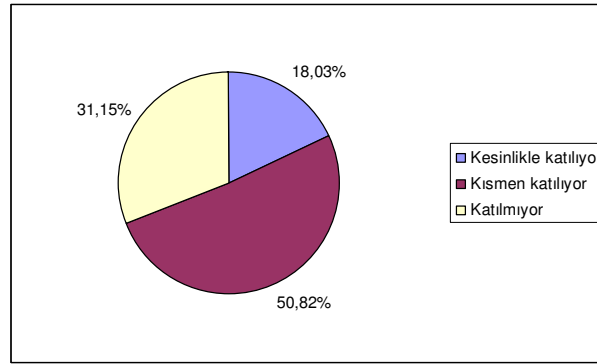

Şekil 5.39: 1.12 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

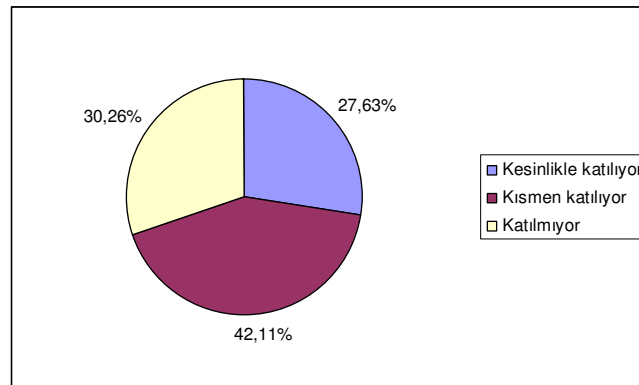
Şekil 5.40: 1.12 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değeri 1,03; Standart sapma 0,80 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.41: 1.12 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,87; standart sapma: 0,69 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,97; standart sapma: 0,76 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.42: 1.12 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

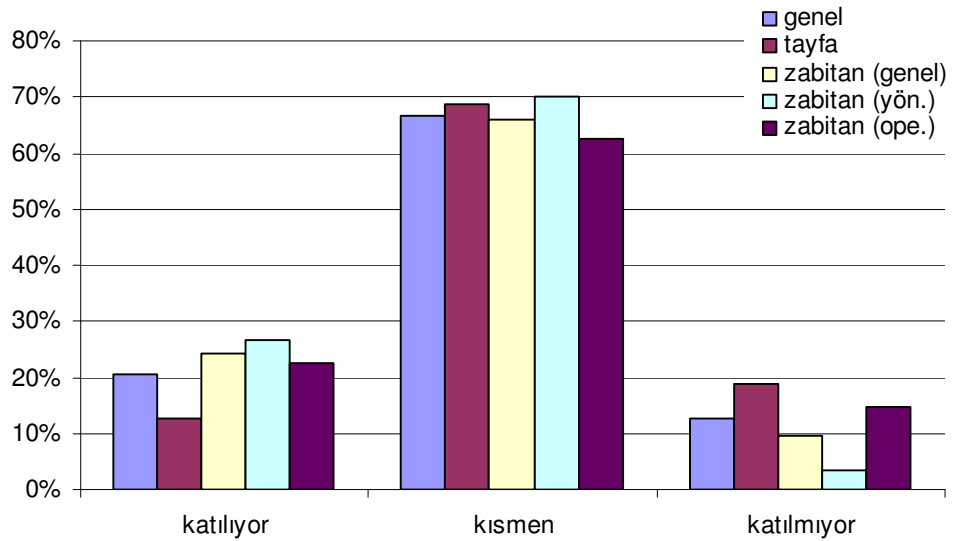
Önerme 1.13: Denizcilik mesleği Türkiye’de bir çok meslek dalından daha avantajlıdır.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

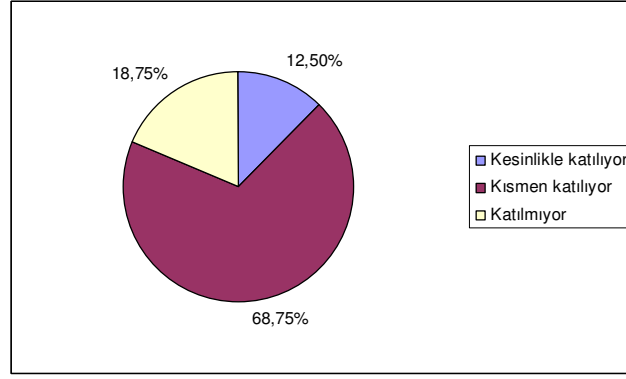
Tablo5.13: 1.13 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	Kısmen katılıyor	katılmıyor	
41	133	25	genel
20,60%	66,83%	12,56%	
8	44	12	tayfa
12,50%	68,75%	18,75%	
33	89	13	zabitan (genel)
24,44%	65,93%	9,63%	
16	42	2	zabitan (yön.)
26,67%	70,00%	3,33%	
17	47	11	zabitan (ope.)
22,67%	62,67%	14,67%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.13’te ve Şekil 5.43’te verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.44’te, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.45’te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.46’da verilmiştir.

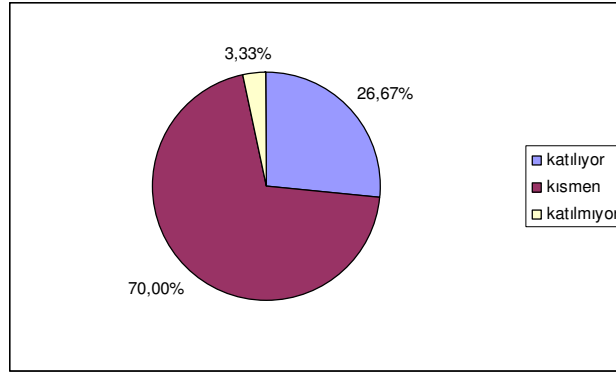

Şekil 5.43: 1.13 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

Şekil 5.44: 1.13 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

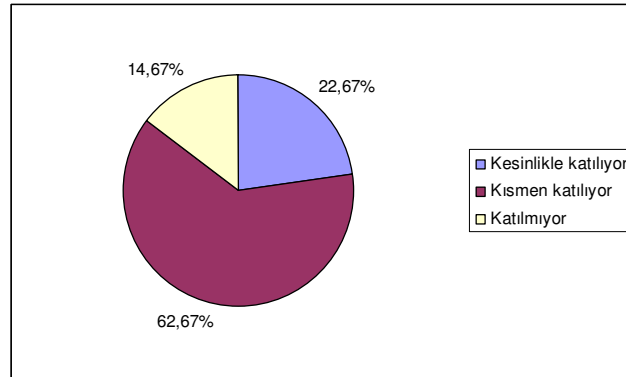
Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,94; Standart sapma 0,56 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.45: 1.13 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,23; standart sapma: 0,5 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,08; standart sapma: 0,61 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.46: 1.13 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

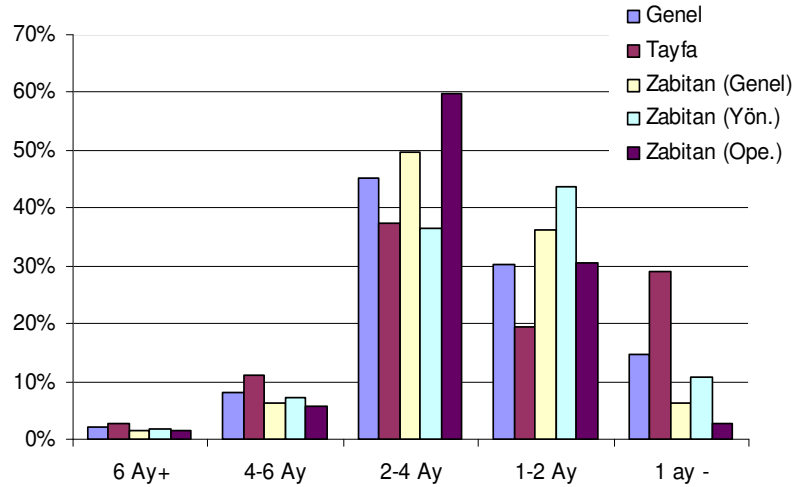
Soru 1.14: Gemiden ayrıldığınızda ne kadar izin yapabiliyorsunuz / yapmayı planlıyorsunuz?

- a. 6 Ay ve üzeri
- b. 4-6 Ay
- c. 2-4 Ay
- d. 1-2 Ay
- e. 1 ay veya daha az

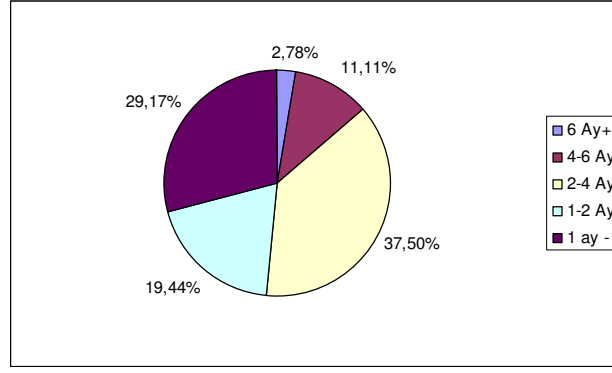
Tablo5.14: 1.14 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

6 Ay+	4-6 Ay	2-4 Ay	1-2 Ay	1 ay -	
4	16	90	60	29	genel
2,01%	8,04%	45,23%	30,15%	14,57%	
2	8	27	14	21	tayfa
2,78%	11,11%	37,50%	19,44%	29,17%	
2	8	63	46	8	zabitan (genel)
1,57%	6,30%	49,61%	36,22%	6,30%	
1	4	20	24	6	Zabitan (yön.)
1,82%	7,27%	36,36%	43,64%	10,91%	
1	4	43	22	2	Zabitan (Ope.)
1,39%	5,56%	59,72%	30,56%	2,78%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.14’te ve Şekil 5.47’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.48’de, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.49’da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.50’de verilmiştir.

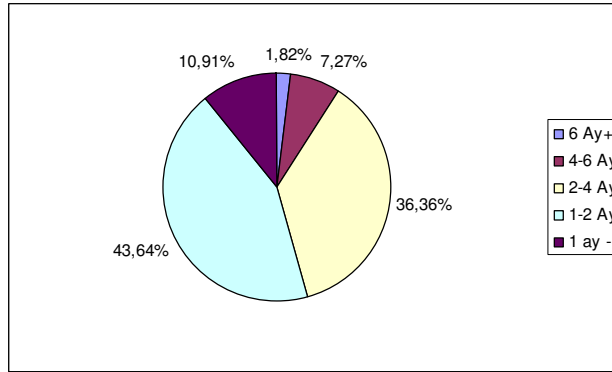

Şekil 5.47: 1.14 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

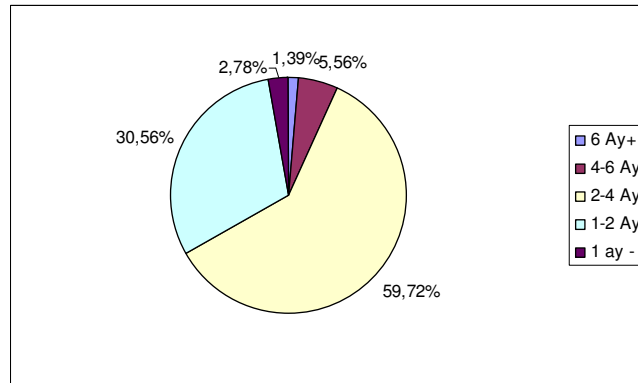
Şekil 5.48: 1.14 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına 1 aya kadar yapılan izinler için 1, 6 ay ve üzeri yapılan izinler için 5 değeri verildiğinde, ortalama değer 2,39; Standart sapma 1,1 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.49: 1.14 no'lu soruya yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:2,45; standart sapma: 0,87 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:2,72; standart sapma: 0,68 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.50: 1.14 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

5.1.2 Gemi Adamlarına Yöneltilen Gemideki Yaşamları ile İlgili Sorular

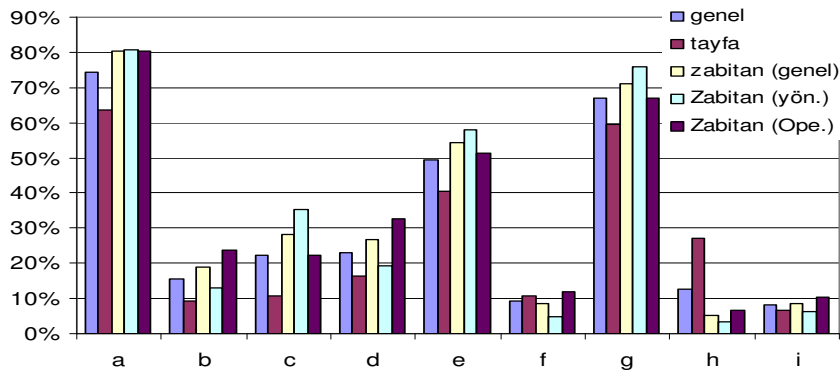
Soru 2.1: Gemide olmanın en önemli zorlukları nelerdir?

- Sosyal yaşamdan uzak kalmak
- Devamlı aynı kişilerle birlikte olmak
- Kötü hava şartları/fırtınalar
- Çalışma saatlerinin fazlalığı
- Gerek duyulduğunda ihtiyaç duyulan şeylere ulaşamama
- Kapalı mekanda bulunmak
- Aileden ve çevreden uzak kalmak
- Gemideki ast-üst ilişkisi
- Diğer

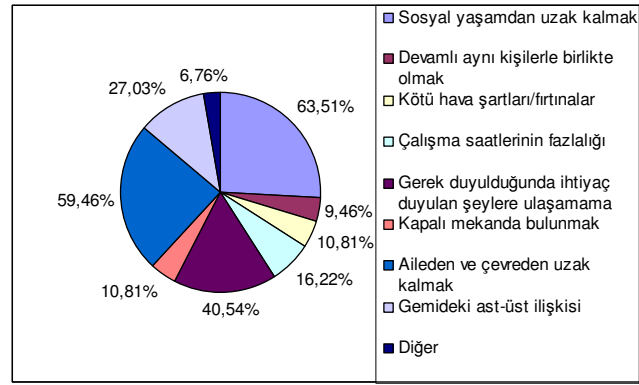
Tablo 5.15: 2.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	g	h	i	
158	33	47	49	105	20	142	27	17	genel
74,53%	15,57%	22,17%	23,11%	49,53%	9,43%	66,98%	12,74%	8,02%	
47	7	8	12	30	8	44	20	5	tayfa
63,51%	9,46%	10,81%	16,22%	40,54%	10,81%	59,46%	27,03%	6,76%	
111	26	39	37	75	12	98	7	12	zabitan (genel)
80,43%	18,84%	28,26%	26,81%	54,35%	8,70%	71,01%	5,07%	8,70%	
50	8	22	12	36	3	47	2	4	Zabitan (yön.)
80,65%	12,90%	35,48%	19,35%	58,06%	4,84%	75,81%	3,23%	6,45%	
61	18	17	25	39	9	51	5	8	Zabitan (Ope.)
80,26%	23,68%	22,37%	32,89%	51,32%	11,84%	67,11%	6,58%	10,53%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının cevaplarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.15'te ve Şekil 5.51'de verilmiştir.

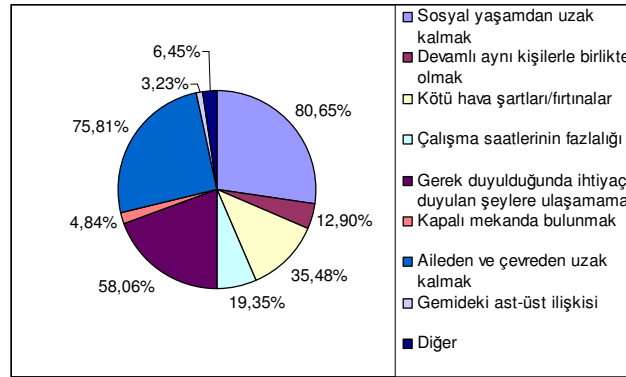

Şekil 5.51: 2.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

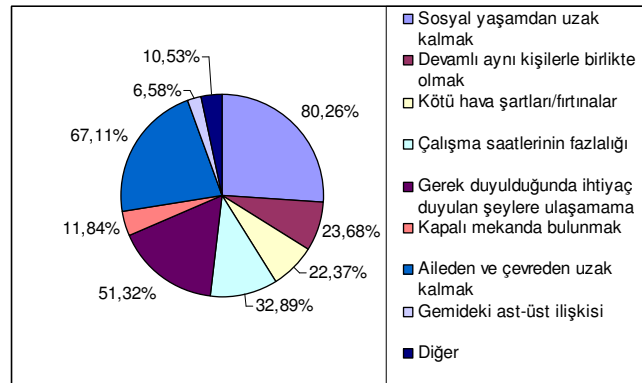
Şekil 5.52: 2.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.52'de verilmiştir.

Şekil 5.53: 2.1 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.1 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.53'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.54'te verilmiştir.

Şekil 5.54: 2.1 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

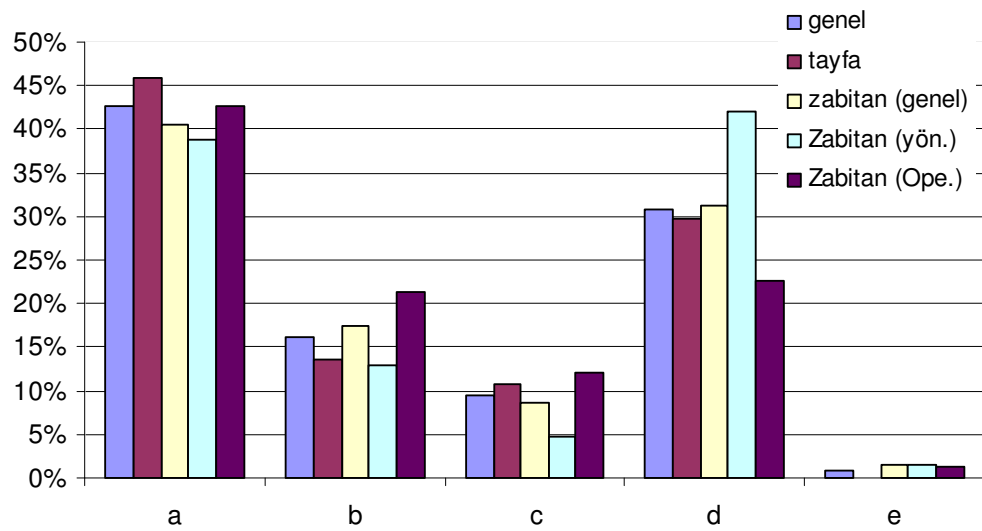
Soru 2.2: Sizi deniz tutuyor mu?

- a. Hayır, hiç bir zaman tutmuyor.
- b. İlk zamanlarda tutuyordu, şimdi tutmuyor.
- c. İlk zamanlarda tutuyordu, şimdi yalnızca kötü havalarda tutuyor.
- d. Bazen kötü havalarda tutuyor.
- e. Evet tutuyor.

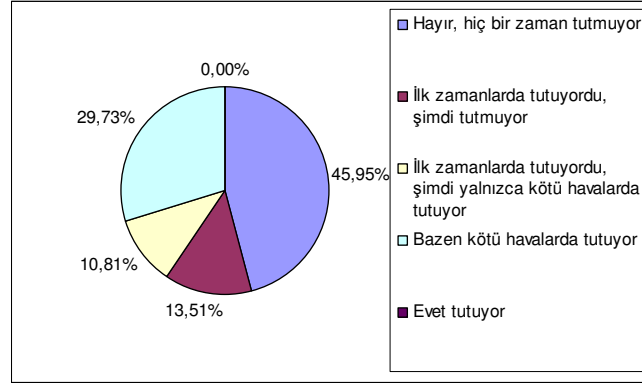
Tablo5.16: 2.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	
90	34	20	65	2	genel
42,65%	16,11%	9,48%	30,81%	0,95%	
34	10	8	22	0	tayfa
45,95%	13,51%	10,81%	29,73%	0,00%	
56	24	12	43	2	zabitan (genel)
40,58%	17,39%	8,70%	31,16%	1,45%	
24	8	3	26	1	Zabitan (yön.)
38,71%	12,90%	4,84%	41,94%	1,61%	
32	16	9	17	1	Zabitan (Ope.)
42,67%	21,33%	12,00%	22,67%	1,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.16'da ve Şekil 5.55'te verilmiştir.

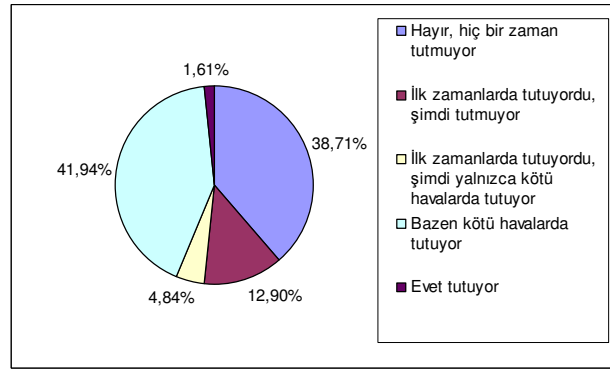

Şekil 5.55: 2.2 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

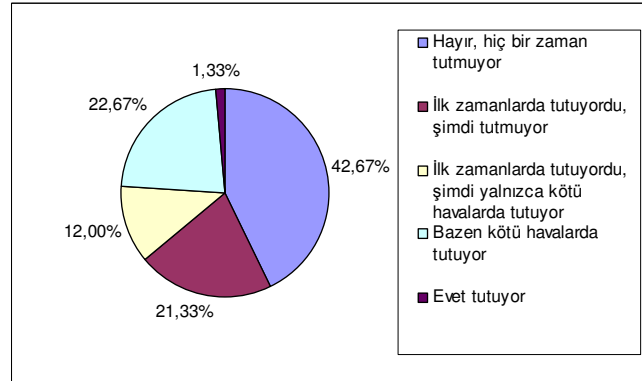
Şekil 5.56: 2.2 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.2 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.56'da verilmiştir.

Şekil 5.57: 2.2 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.2 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.57'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.58'de verilmiştir.

Şekil 5.58: 2.2 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

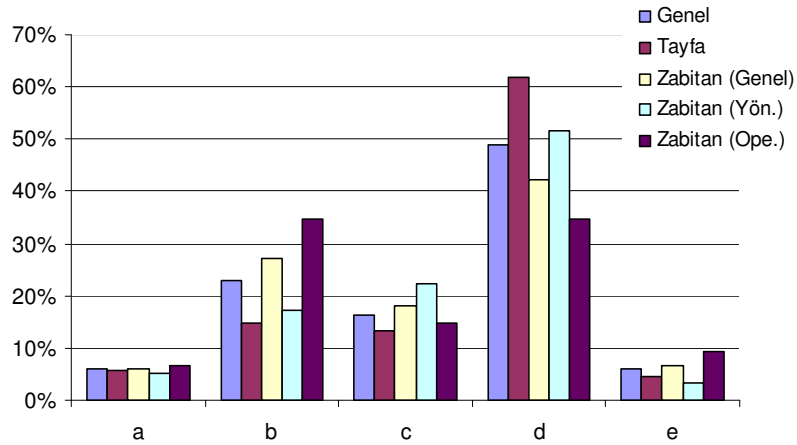
Soru 2.3: Gemide yeterince beslenebiliyor musunuz? Gemideki kumanyadan ve yemeklerden memnun musunuz?

- Kumanya ve yemekler yetersiz, yeterince beslenemiyoruz.
- Kumanya yeterli ama yemekler yeterince güzel ve lezzetli değil.
- Kumanya ve yemekler iyi fakat belirli dönemlerde kumanya bitiyor, yeterince beslenemiyoruz.
- Kumanya ve yemekler yeterli.
- Diğer.

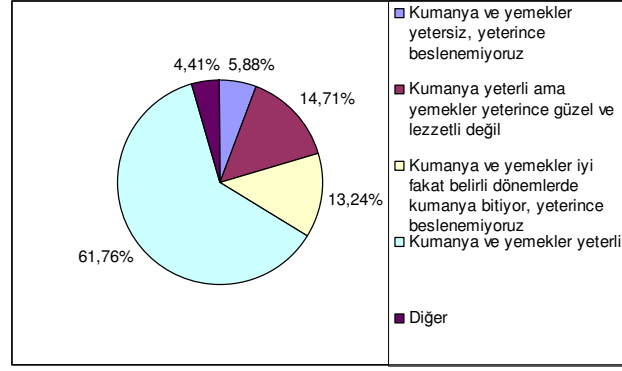
Tablo5.17: 2.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	
12	46	33	98	12	genel
5,97%	22,89%	16,42%	48,76%	5,97%	
4	10	9	42	3	tayfa
5,88%	14,71%	13,24%	61,76%	4,41%	
8	36	24	56	9	zabitan (genel)
6,02%	27,07%	18,05%	42,11%	6,77%	
3	10	13	30	2	Zabitan (yön.)
5,17%	17,24%	22,41%	51,72%	3,45%	
5	26	11	26	7	Zabitan (Ope.)
6,67%	34,67%	14,67%	34,67%	9,33%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.17'de ve Şekil 5.59'da verilmiştir.

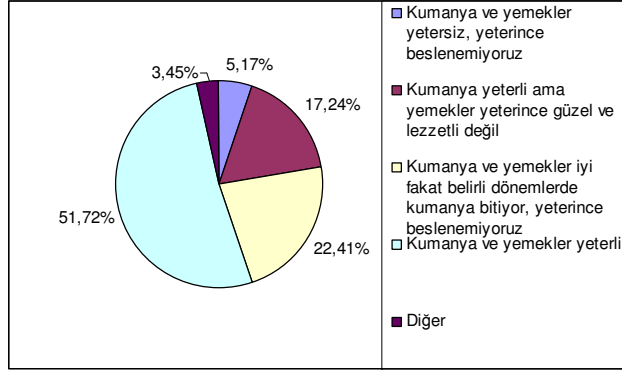

Şekil 5.59: 2.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

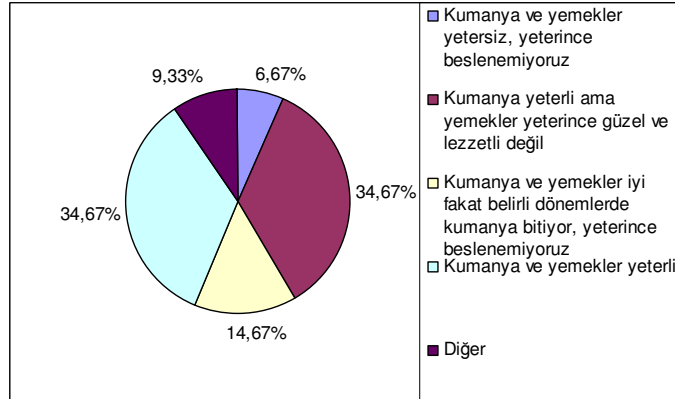
Şekil 5.60: 2.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.60'ta verilmiştir.

Şekil 5.61: 2.3 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.3 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.61'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.62'de verilmiştir.

Şekil 5.62: 2.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

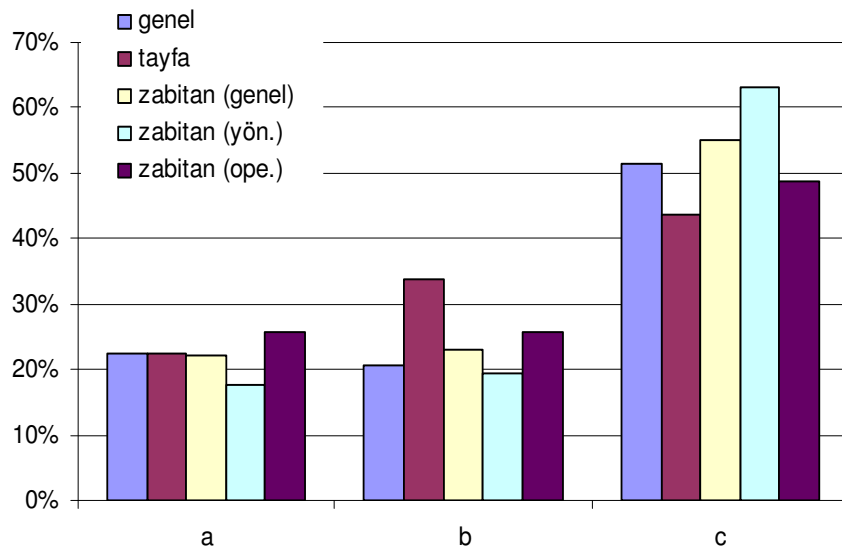
Soru 2.4: Gemide hastalandığınızda gerekli müdahale yapılıp limanda doktor kontrolü sağlanıyor mu?

- Çok acil bir şey olmadıkça pek önemsenmiyor.
- Gemide yeterli kontrol yapılıyor ama limanda hastane veya doktor kontrolüne pek sıcak bakılmıyor, bu konuda zorluk yaşıyoruz.
- Gerek gemide, gerekse limanda her konuda gerekli destek sağlanıyor.

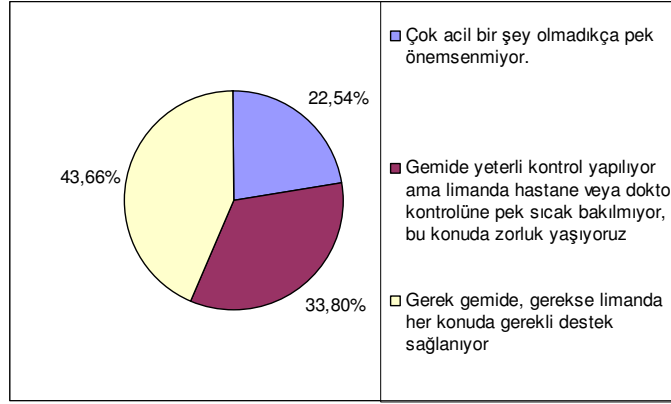
Tablo5.18: 2.4 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	
45	41	103	genel
22,50%	20,50%	51,50%	
16	24	31	tayfa
22,54%	33,80%	43,66%	
29	30	72	zabitan (genel)
22,14%	22,90%	54,96%	
10	11	36	zabitan (yön.)
17,54%	19,30%	63,16%	
19	19	36	zabitan (ope.)
25,68%	25,68%	48,65%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.18'de ve Şekil 5.63'te verilmiştir.

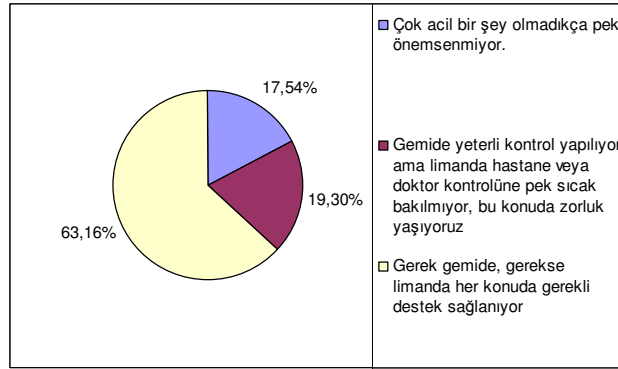

Şekil 5.63: 2.4 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

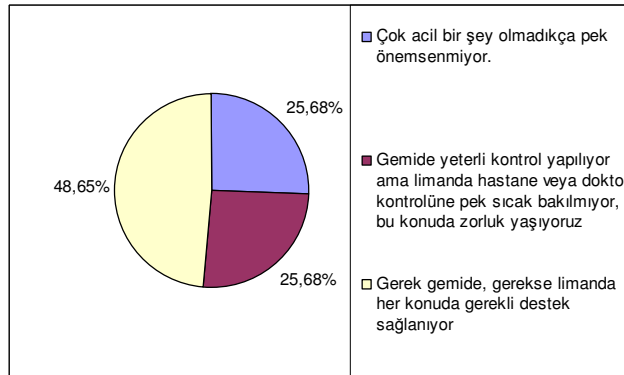
Şekil 5.64: 2.4 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.4 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.64'te verilmiştir.

Şekil 5.65: 2.4 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.4 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.65'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.66'da verilmiştir.

Şekil 5.66: 2.4 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

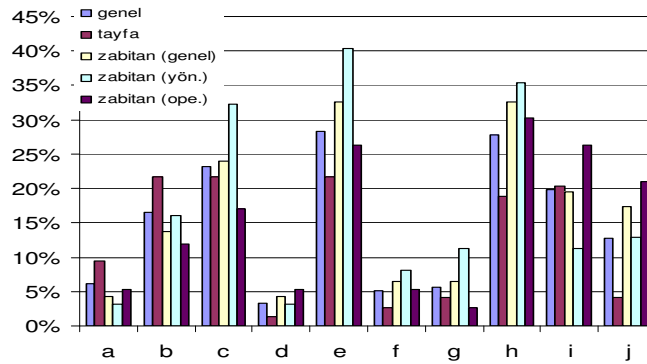
Soru 2.5: Aşağıdaki tecrübelerden hangilerini yaşadınız?

- a. Batma
- b. Çatma/Çatışma
- c. Karaya oturma
- d. Büyük çaplı yangın
- e. Küçük çaplı yangın
- f. Doğal olmayan yoldan herhangi bir gemi personelinin ölümü
- g. Doğal yoldan bir gemi personelinin ölümü
- h. Bir gemi personelinin sakatlıkla sonuçlanan kaza yapması
- i. Hiçbiri
- j. Diğer

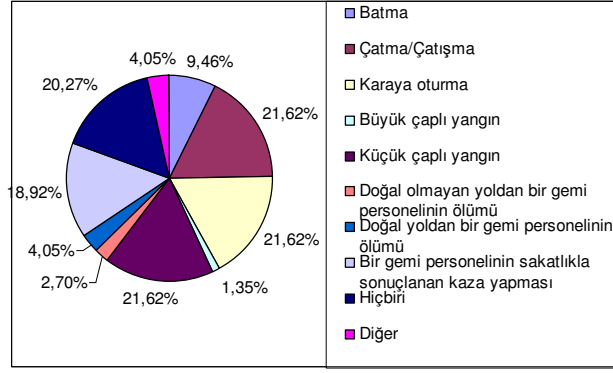
Tablo5.19: 2.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
13	35	49	7	60	11	12	59	42	27	genel
6,13%	16,51%	23,11%	3,30%	28,30%	5,19%	5,66%	27,83%	19,81%	12,74%	
7	16	16	1	16	2	3	14	15	3	tayfa
9,46%	21,62%	21,62%	1,35%	21,62%	2,70%	4,05%	18,92%	20,27%	4,05%	
6	19	33	6	45	9	9	45	27	24	zabitan (genel)
4,35%	13,77%	23,91%	4,35%	32,61%	6,52%	6,52%	32,61%	19,57%	17,39%	
2	10	20	2	25	5	7	22	7	8	zabitan (yön.)
3,23%	16,13%	32,26%	3,23%	40,32%	8,06%	11,29%	35,48%	11,29%	12,90%	
4	9	13	4	20	4	2	23	20	16	zabitan (ope.)
5,26%	11,84%	17,11%	5,26%	26,32%	5,26%	2,63%	30,26%	26,32%	21,05%	

Yukarıdaki soruya verilen cevapların sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.19'da ve Şekil 5.67'de verilmiştir.

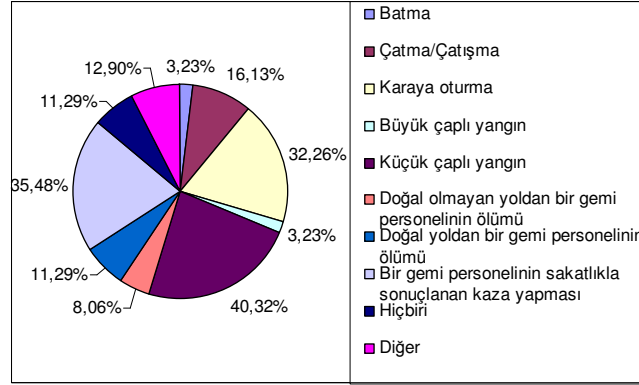

Şekil 5.67: 2.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

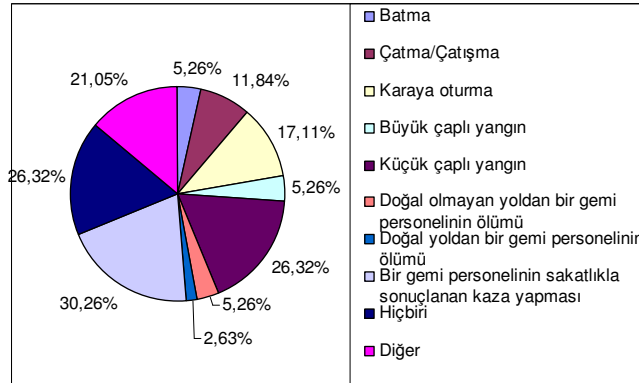
Şekil 5.68: 2.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.68'de verilmiştir.

Şekil 5.69: 2.5 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

2.5 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.69'da, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.70'te verilmiştir.

Şekil 5.70: 2.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

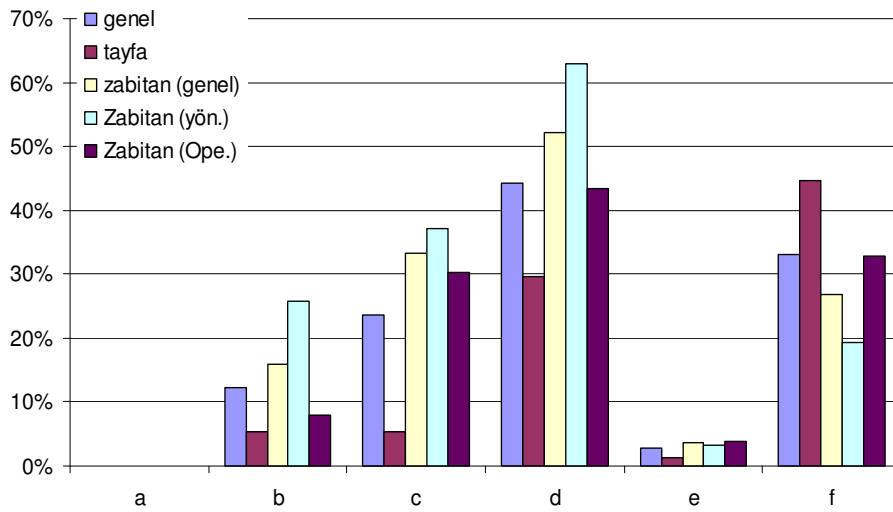
Soru 2.6: Çalıştığınız gemilerde aşağıdaki suçlardan hangisi/hangileri işlendi?

- a. Adam öldürme
- b. Adam yaralama
- d. Hırsızlık
- e. Gemiden kaçma
- f. Diğer
- g. Hiçbiri

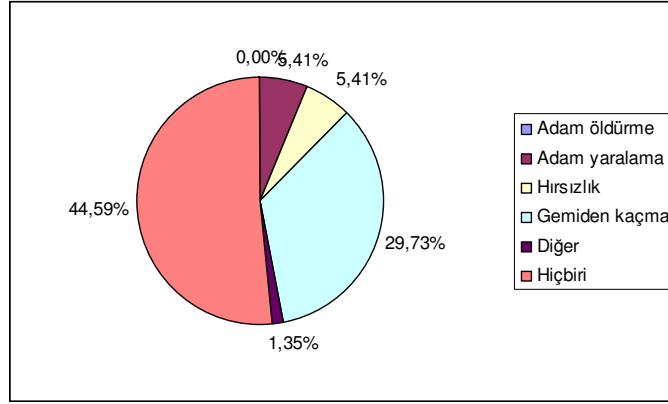
Tablo5.20: 2.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	
0	26	50	94	6	70	genel
0,00%	12,26%	23,58%	44,34%	2,83%	33,02%	
0	4	4	22	1	33	tayfa
0,00%	5,41%	5,41%	29,73%	1,35%	44,59%	
0	22	46	72	5	37	zabitan (genel)
0,00%	15,94%	33,33%	52,17%	3,62%	26,81%	
0	16	23	39	2	12	Zabitan (yön.)
0,00%	25,81%	37,10%	62,90%	3,23%	19,35%	
0	6	23	33	3	25	Zabitan (Ope.)
0,00%	7,89%	30,26%	43,42%	3,95%	32,89%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının cevap sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.20'de ve Şekil 5.71'de verilmiştir.

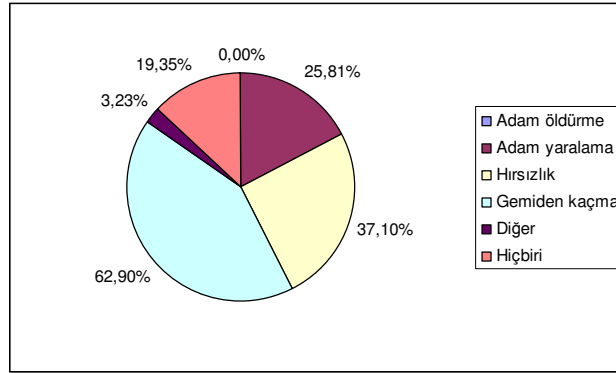

Şekil 5.71: 2.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

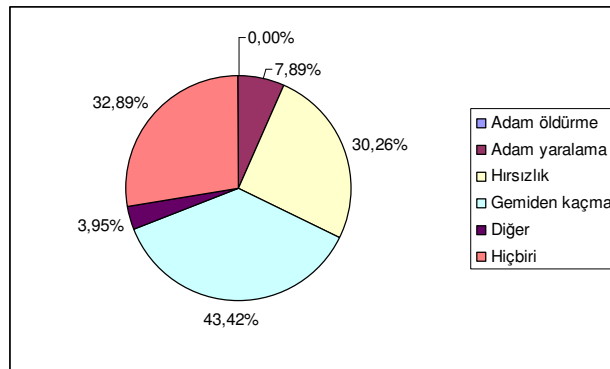
Şekil 5.72: 2.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.72'de verilmiştir.

Şekil 5.73: 2.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.73'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.74'te verilmiştir.

Şekil 5.74: 2.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

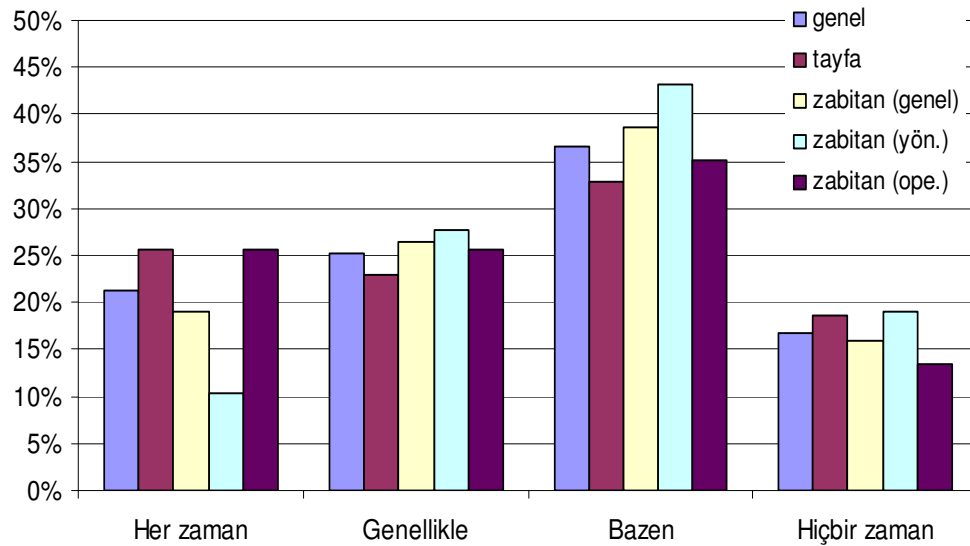
Soru 2.7: Gemideyken izne ayrılmama ne kadar zaman kaldı diye düzenli olarak takvimden takip ediyor musunuz?

- Her gemide takip ediyorum.
- Genellikle ediyorum.
- Bazen ediyorum.
- Hiç etmiyorum.

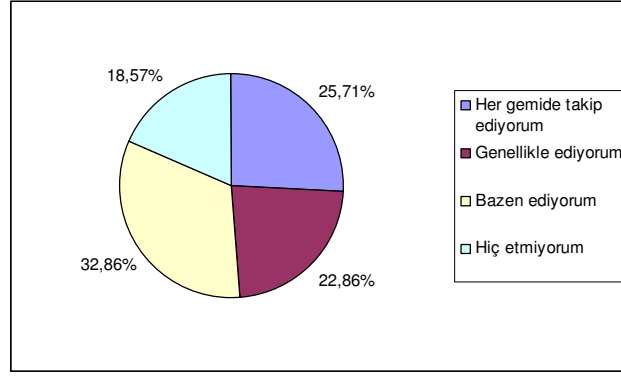
Tablo5.21: 2.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Her zaman	Genellikle	Bazen	Hiçbir zaman	
43	51	74	34	genel
21,29%	25,25%	36,63%	16,83%	
18	16	23	13	tayfa
25,71%	22,86%	32,86%	18,57%	
25	35	51	21	zabitan (genel)
18,94%	26,52%	38,64%	15,91%	
6	16	25	11	zabitan (yön.)
10,34%	27,59%	43,10%	18,97%	
19	19	26	10	zabitan (ope.)
25,68%	25,68%	35,14%	13,51%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.21'de ve Şekil 5.75'te verilmiştir.

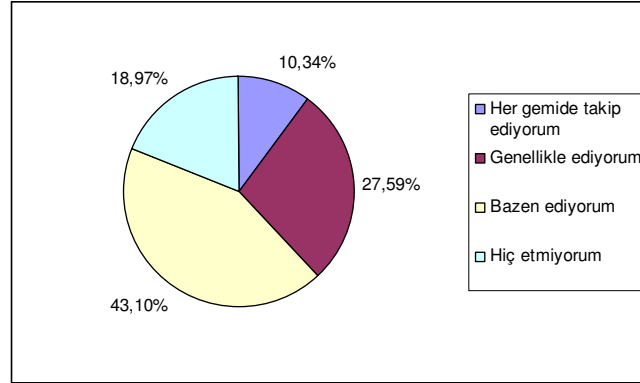

Şekil 5.75: 2.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

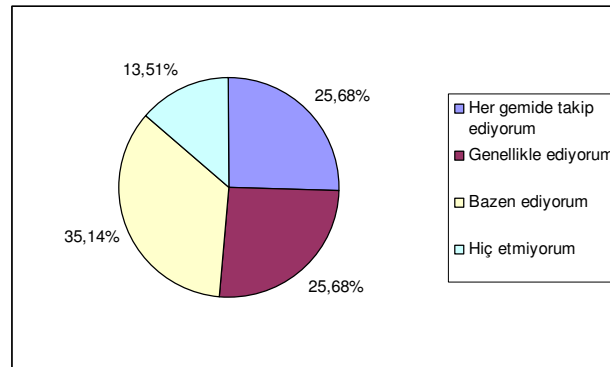
Şekil 5.76: 2.7 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.7 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.76'da verilmiştir.

Şekil 5.77: 2.7 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

2.7 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.77'de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.78'de verilmiştir.

Şekil 5.78: 2.7 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

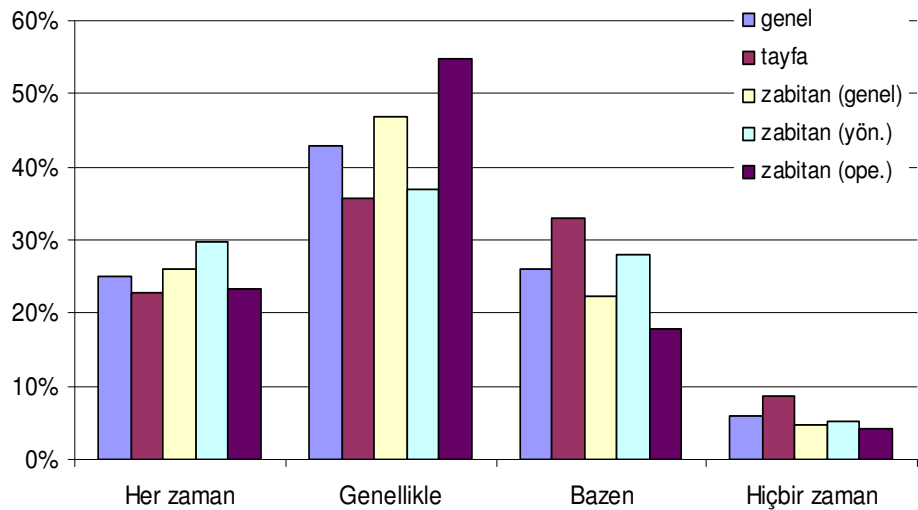
Soru2.8: Sözleşmeniz biter bitmez izne ayrılmak eğiliminde misiniz?

- a. Her zaman
- b. Genellikle
- c. Bazen
- d. Hiç bir zaman

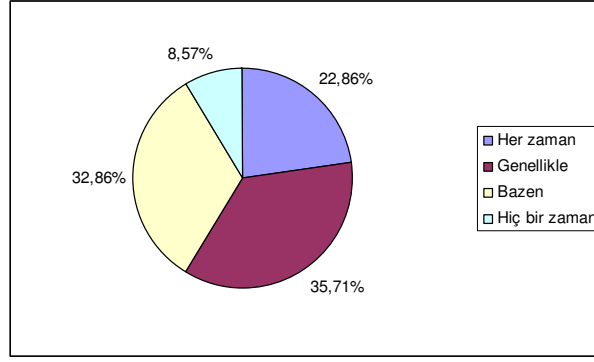
Tablo5.22: 2.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Her zaman	Genellikle	Bazen	Hiçbir zaman	
50	86	52	12	genel
25,00%	43,00%	26,00%	6,00%	
16	25	23	6	tayfa
22,86%	35,71%	32,86%	8,57%	
34	61	29	6	zabitan (genel)
26,15%	46,92%	22,31%	4,62%	
17	21	16	3	zabitan (yön.)
29,82%	36,84%	28,07%	5,26%	
17	40	13	3	zabitan (ope.)
23,29%	54,79%	17,81%	4,11%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.22'de ve Şekil 5.79'da verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının % 25'lik kısmı sözleşmeleri biter bitmez izne ayrılma eğilimi gösterirken % 43'lük kısmı genellikle bu eğilimi gösterdiğini beyan etmiştir.

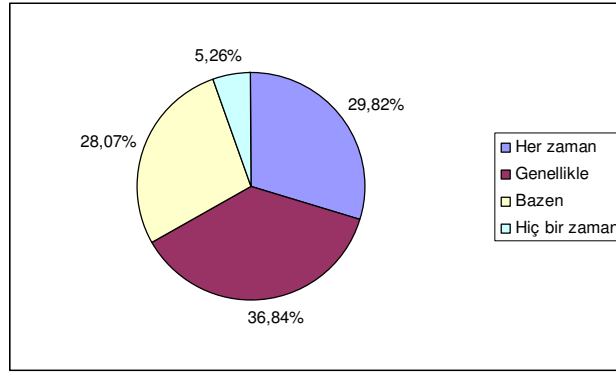

Şekil 5.79: 2.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

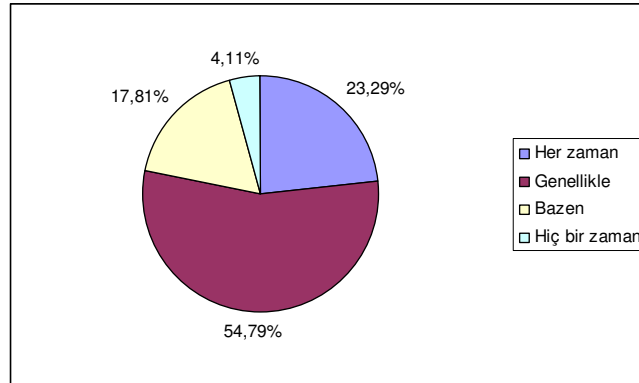
Şekil 5.80: 2.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları

2.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.80'de verilmiştir.

Şekil 5.81: 2.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

2.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.81'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.82'de verilmiştir.

Şekil 5.82: 2.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

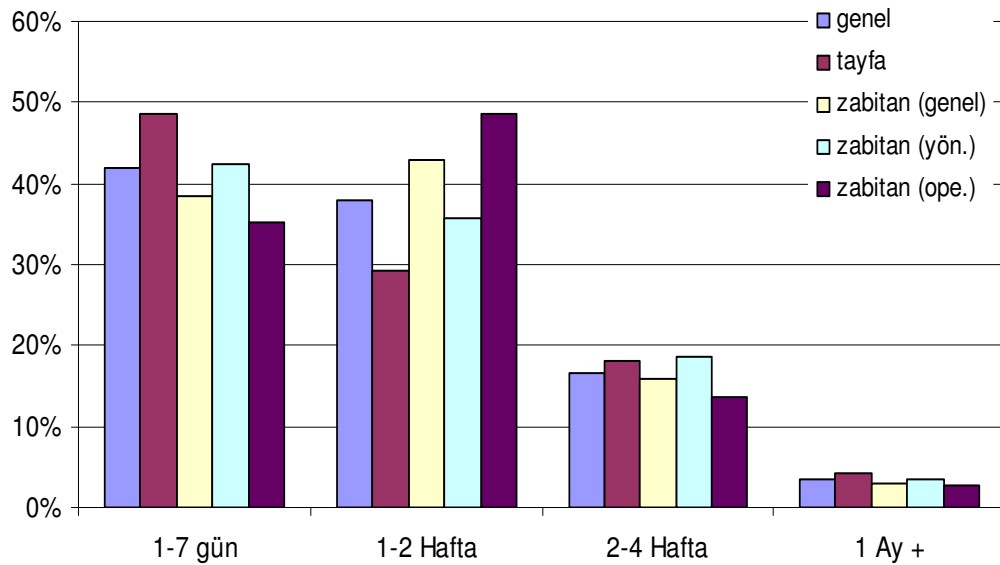
Soru 2.9: Gemiye yeni katıldığınızda gemiye adapte olmanız ve gemiyi tanımanız sizce ne kadar zaman alır?

- a. 1 Gün – 1 Hafta Arası
- b. 1-2 Hafta
- c. 2-4 Hafta
- d. 1 Ay ve üzeri

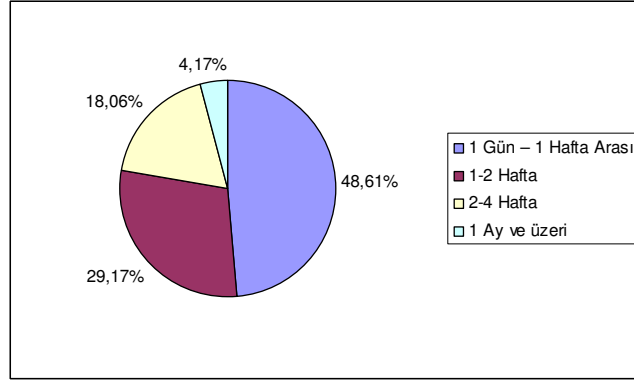
Tablo5.23: 2.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

1-7 gün	1-2 Hafta	2-4 Hafta	1 Ay +	
86	78	34	7	genel
41,95%	38,05%	16,59%	3,41%	
35	21	13	3	tayfa
48,61%	29,17%	18,06%	4,17%	
51	57	21	4	zabitan (genel)
38,35%	42,86%	15,79%	3,01%	
25	21	11	2	zabitan (yön.)
42,37%	35,59%	18,64%	3,39%	
26	36	10	2	zabitan (ope.)
35,14%	48,65%	13,51%	2,70%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.23'te ve Şekil 5.83'te verilmiştir.

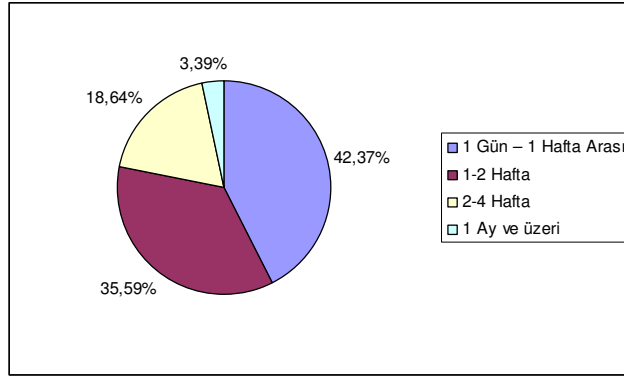

Şekil 5.83: Gemi adamlarının gemiye adapte olma süreleri

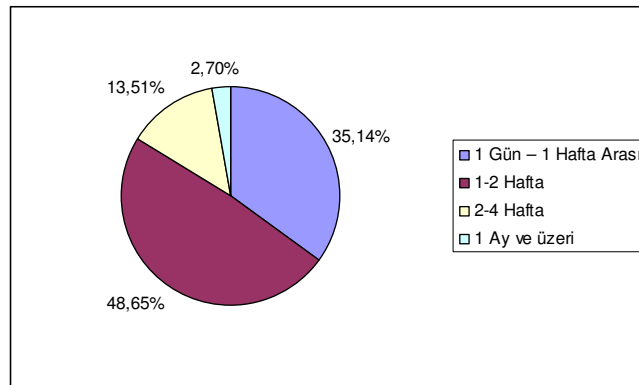
Şekil 5.84: Tayfa sınıfı gemi adamlarının gemiye adapte olma süreleri

2.9 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.84'te verilmiştir.

Şekil 5.85: Yönetici düzeyde zabitlerin gemiye adapte olma süreleri

2.9 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.85'te, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.86'da verilmiştir.

Şekil 5.86: Yönetici olmayan zabitlerin gemiye adapte olma süreleri

Soru 2.10: Gemide kamaranızda banyo ve tuvalet var mı?

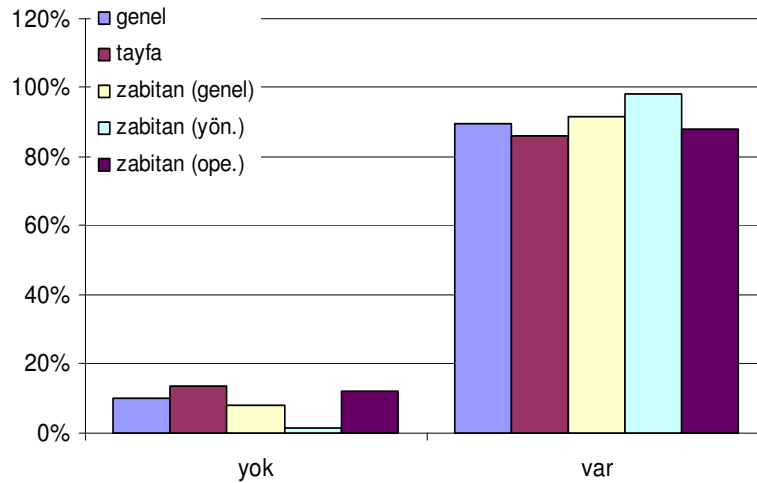
a. Yok

b. Var

Tablo5.24: 2.10 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

yok	var	
20	174	genel
10,31%	89,69%	
10	62	tayfa
13,89%	86,11%	
10	112	zabitan (genel)
8,20%	91,80%	
1	56	zabitan (yön.)
1,75%	98,25%	
9	66	zabitan (ope.)
12,00%	88,00%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.24'te ve Şekil 5.87'de verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının %10,31'lik kısmının kamerasında banyo ve tuvalet bulunmazken, bu oran yönetici sınıf zabitanında % 1,75, yönetici olmayan zabitanında %12, ve tayfa sınıfı gemi adamlarında % 13,89 olarak ortaya çıkmıştır.

Şekil 5.87: Gemi adamlarının kamaralarında banyo-tuvalet bulunma oranları

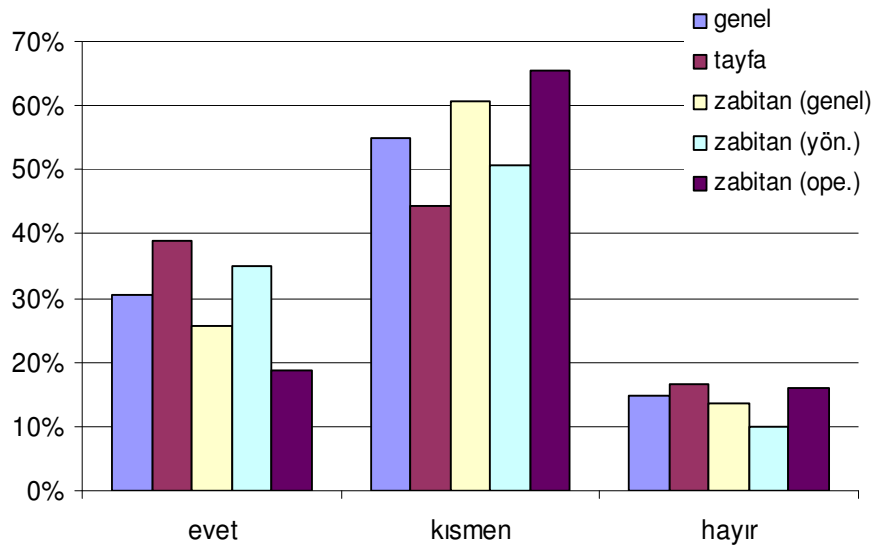
Soru 2.11: Gemide genel olarak yaşam olanakları ve konfordan memnun musunuz?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır

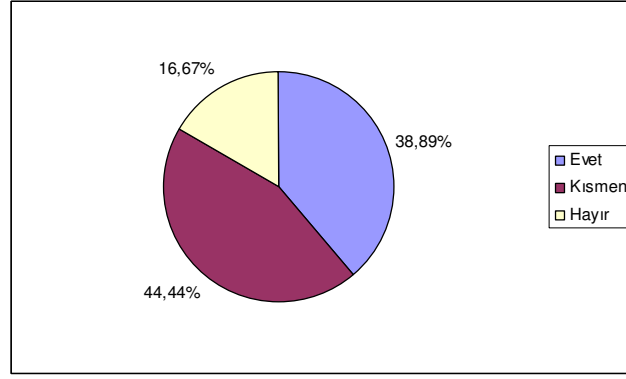
Tablo 5.25: 2.11 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	
62	112	30	genel
30,39%	54,90%	14,71%	
28	32	12	tayfa
38,89%	44,44%	16,67%	
34	80	18	zabitan (genel)
25,76%	60,61%	13,64%	
20	31	6	zabitan (yön.)
35,09%	50,82%	9,84%	
14	49	12	zabitan (ope.)
18,67%	65,33%	16,00%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.25'te ve Şekil 5.88'de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.89'da, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.90'da, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.91'de verilmiştir.

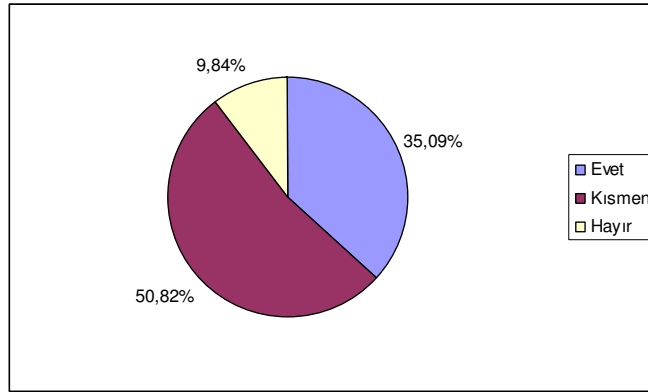

Şekil 5.88: 2.11 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

Şekil 5.89: 2.11 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

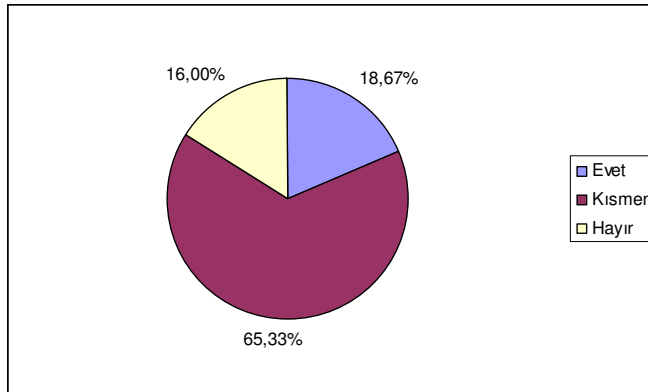
Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına evet için 2, kısmen için 1 ve hayır için 0 değeri verildiğinde, ortalama değer 1,22; Standart sapma 0,72 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.90: 2.11 no'lu soruya yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,25; standart sapma: 0,63 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,03; standart sapma: 0,60 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.91: 2.11 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

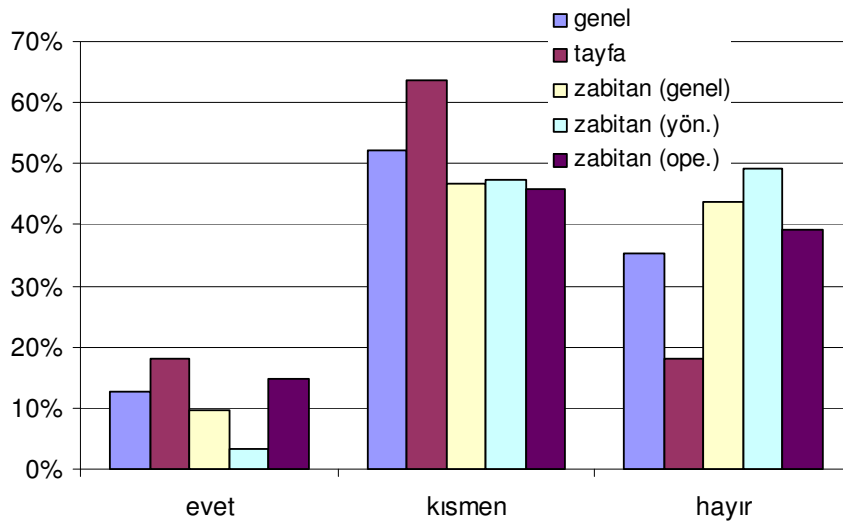
Soru 2.12: Gemideki geleneksel hiyerarşik yapı ve buna dayalı iş ve insan ilişkileri sizi bunaltıyor mu?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır

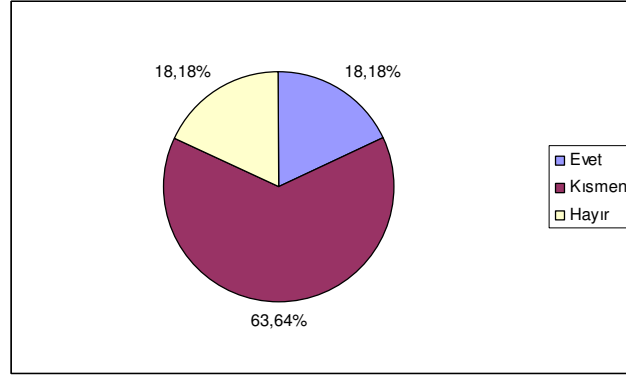
Tablo5.26: 2.12 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	
25	104	70	genel
12,56%	52,26%	35,18%	
12	42	12	tayfa
18,18%	63,64%	18,18%	
13	62	58	zabitan (genel)
9,77%	46,62%	43,61%	
2	28	29	zabitan (yön.)
3,39%	47,46%	49,15%	
11	34	29	zabitan (ope.)
14,86%	45,95%	39,19%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.26’da ve Şekil 5.92’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.93’te, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.94’te, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.95’te verilmiştir.

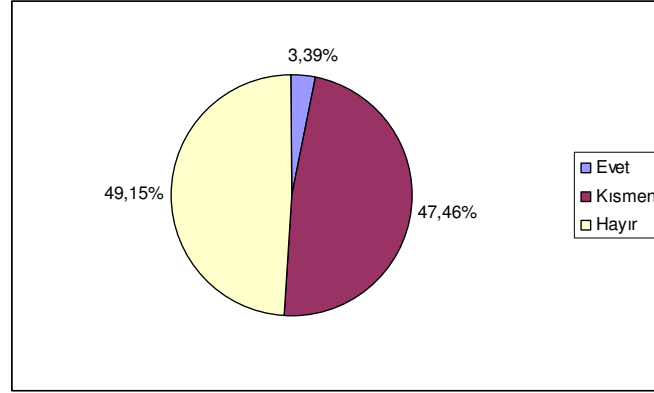

Şekil 5.92: 2.12 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

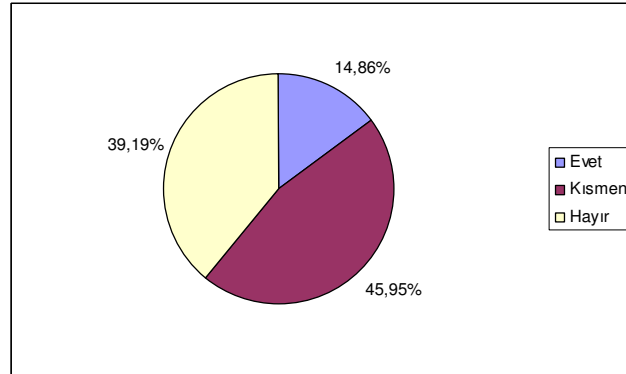
Şekil 5.93: 2.12 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına evet için 2, kısmen için 1 ve hayır için 0 değeri verildiğinde, ortalama değer 1,00; Standart sapma 0,61 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.94: 2.12 no'lu soruya yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,54; standart sapma: 0,57 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,76; standart sapma: 0,74 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.95: 2.12 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

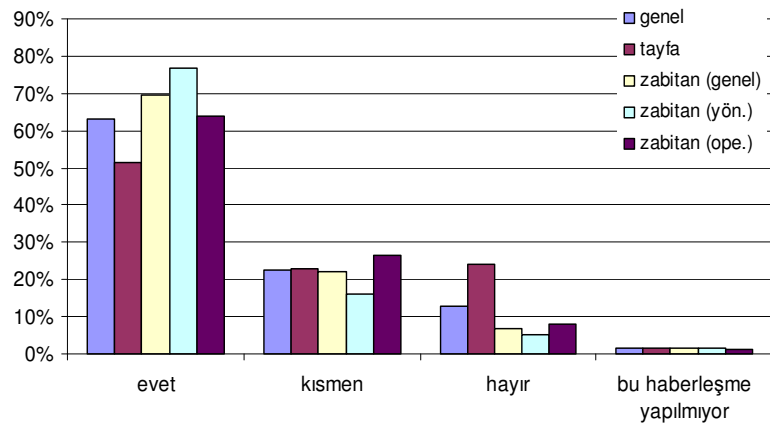
Soru 2.13: Gemide istediğiniz zaman özel telefon görüşmesi yapabiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır
- d. Bu şekilde bir haberleşme yapmıyorum

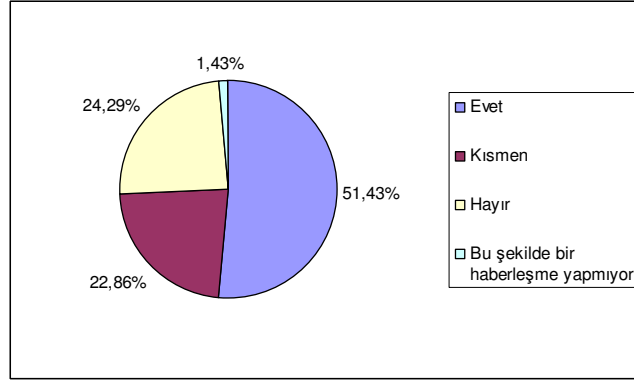
Tablo5.27: 2.13 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	bu haberleşme yapılmıyor	
127	45	26	3	genel
63,18%	22,39%	12,94%	1,49%	
36	16	17	1	tayfa
51,43%	22,86%	24,29%	1,43%	
91	29	9	2	zabitan (genel)
69,47%	22,14%	6,87%	1,53%	
43	9	3	1	zabitan (yön.)
76,79%	16,07%	5,36%	1,79%	
48	20	6	1	zabitan (ope.)
64,00%	26,67%	8,00%	1,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.27’de ve Şekil 5.96’da verilmiştir. Buna göre, gemi adamlarının % 63,18’lik kısmı, istediği zaman özel telefon görüşmesi yapabilirken, bu oran yönetici seviye zabitlerde %76,79 olarak, tayfa sınıfı gemi adamlarında ise, %51,43 olarak ortaya çıkmıştır.

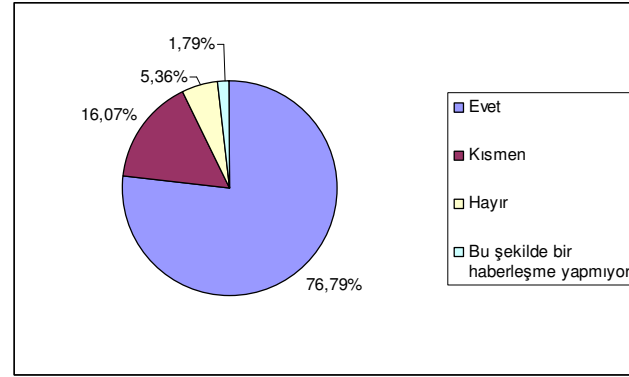

Şekil 5.96: 2.13 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

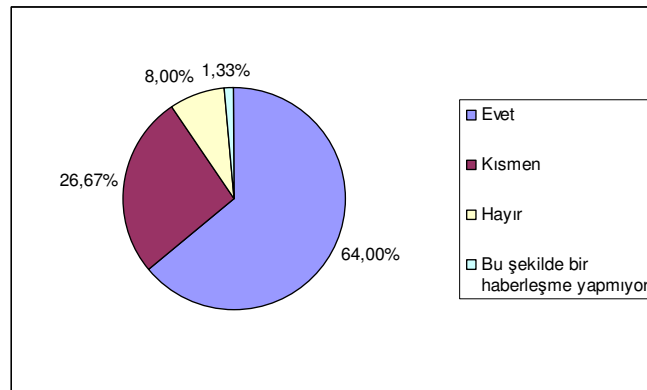
Şekil 5.97: 2.13 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

2.13 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.97’de verilmiştir.

Şekil 5.98: 2.13 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

2.13 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.98’de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.99’da verilmiştir.

Şekil 5.99: 2.13 no’lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

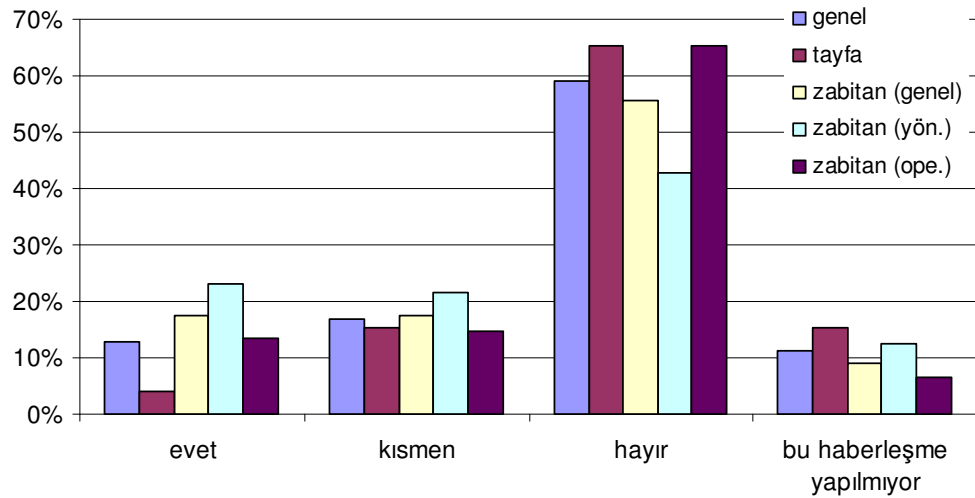
Soru 2.14: Gemide istediğiniz zaman özel elektronik posta haberleşmesi yapabiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır
- d. Bu şekilde bir haberleşme yapmıyorum

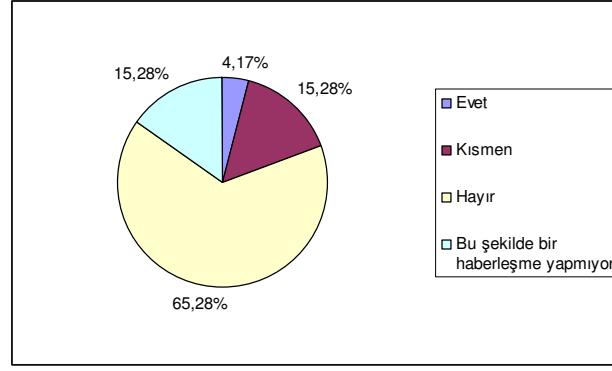
Tablo5.28: 2.14 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	bu haberleşme yapılmıyor	
26	34	120	23	genel
12,81%	16,75%	59,11%	11,33%	
3	11	47	11	tayfa
4,17%	15,28%	65,28%	15,28%	
23	23	73	12	zabitan (genel)
17,56%	17,56%	55,73%	9,16%	
13	12	24	7	zabitan (yön.)
23,21%	21,43%	42,86%	12,50%	
10	11	49	5	zabitan (ope.)
13,33%	14,67%	65,33%	6,67%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.28’de ve Şekil 5.100’de verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının %12,81’i istediği zaman elektronik posta haberleşmesi yapabilirken, %16,75’i kısmen bu olanaktan faydalanabildiklerini beyan etmişlerdir.

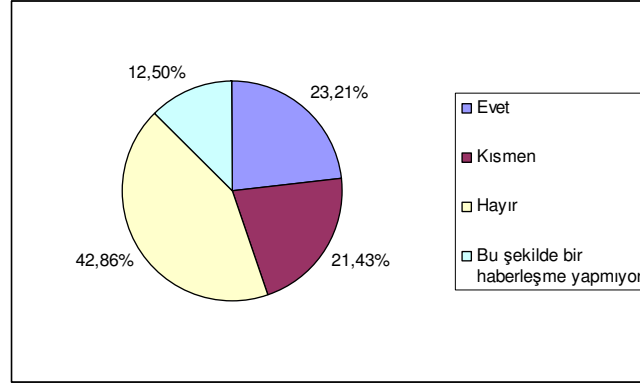

Şekil 5.100: 2.14 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

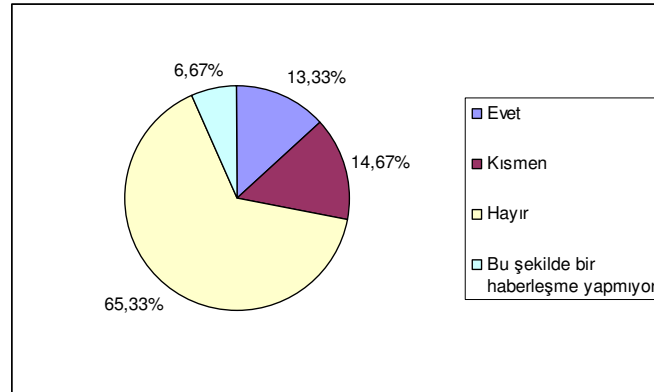
Şekil 5.101: 2.14 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

2.14 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.101'de verilmiştir.

Şekil 5.102: 2.14 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevap yüzde oranları

2.14 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.102'de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.103'te verilmiştir.

Şekil 5.103: 2.14 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevap ve yüzde oranları

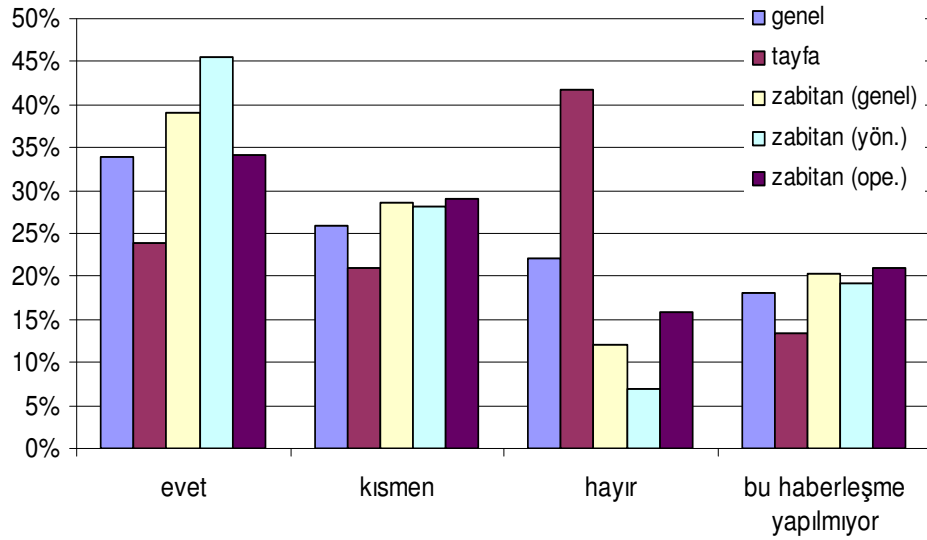
Soru 2.15: Gemide limanlarda özel mektup, posta, koli vs. gönderebiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır
- d. Bu şekilde bir haberleşme yapmıyorum.

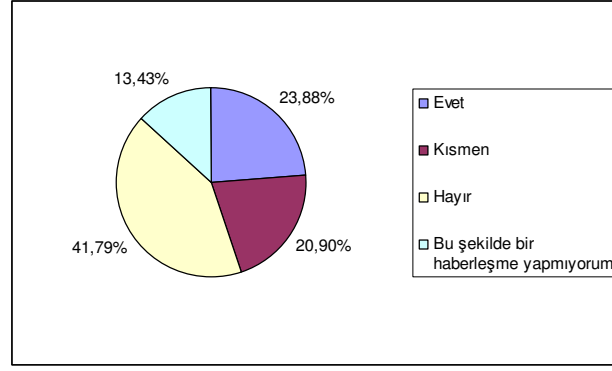
Tablo5.29: 2.15 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	bu haberleşme yapılmıyor	
68	52	44	36	genel
34,00%	26,00%	22,00%	18,00%	
16	14	28	9	tayfa
23,88%	20,90%	41,79%	13,43%	
52	38	16	27	zabitan (genel)
39,10%	28,57%	12,03%	20,30%	
26	16	4	11	zabitan (yön.)
45,61%	28,07%	7,02%	19,30%	
26	22	12	16	zabitan (ope.)
34,21%	28,95%	15,79%	21,05%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.29’te ve Şekil 5.104’te verilmiştir.

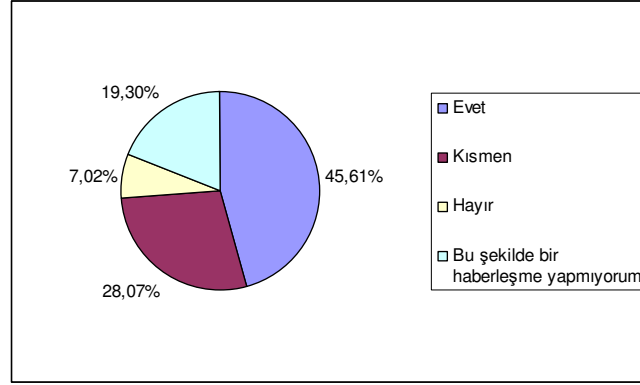

Şekil 5.104: 2.15 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

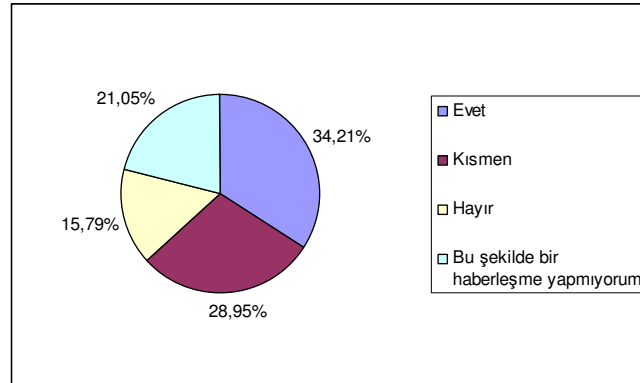
Şekil 5.105: 2.15 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

2.15 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.105'te verilmiştir.

Şekil 5.106: 2.15 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevap yüzde oranları

2.15 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.106'da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.107'de verilmiştir.

Şekil 5.107: 2.15 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevap yüzde oranları

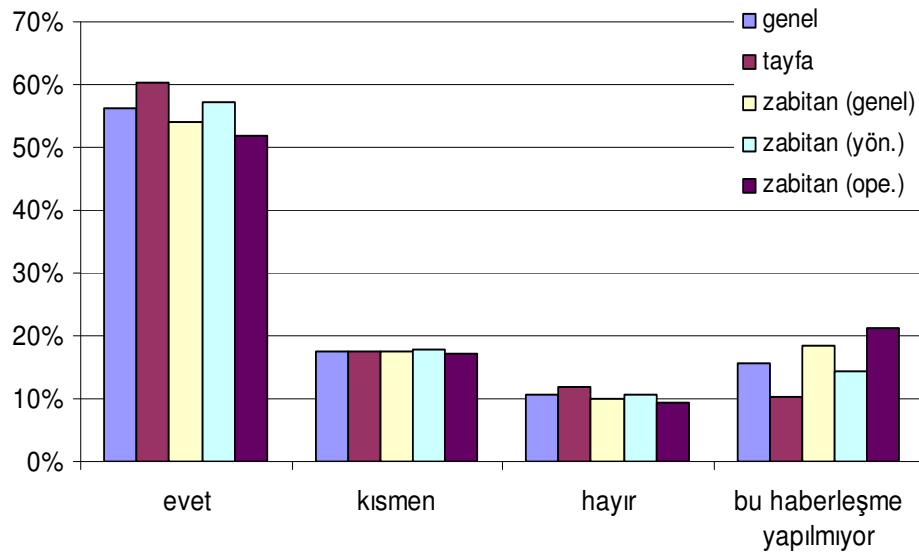
Soru 2.16: Gemide size gelen özel mektup, posta, koli vs. şirketiniz vasıtasıyla alabiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Kısmen
- c. Hayır
- d. Bu şekilde bir haberleşme yapmıyorum.

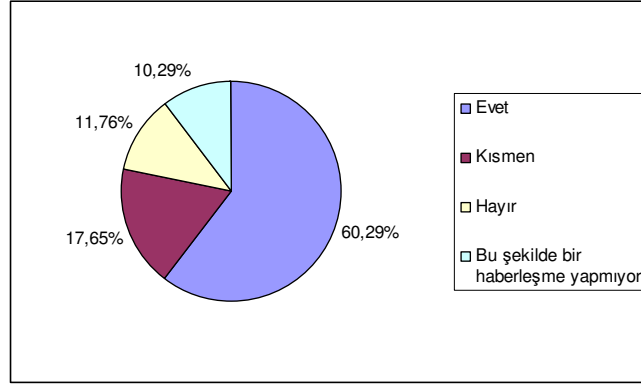
Tablo5.30: 2.16 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	kısmen	hayır	bu haberleşme yapılmıyor	
112	35	21	31	genel
56,28%	17,59%	10,55%	15,58%	
41	12	8	7	tayfa
60,29%	17,65%	11,76%	10,29%	
71	23	13	24	zabitan (genel)
54,20%	17,56%	9,92%	18,32%	
32	10	6	8	zabitan (yön.)
57,14%	17,86%	10,71%	14,29%	
39	13	7	16	zabitan (ope.)
52,00%	17,33%	9,33%	21,33%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.30’da ve Şekil 5.108’de verilmiştir.

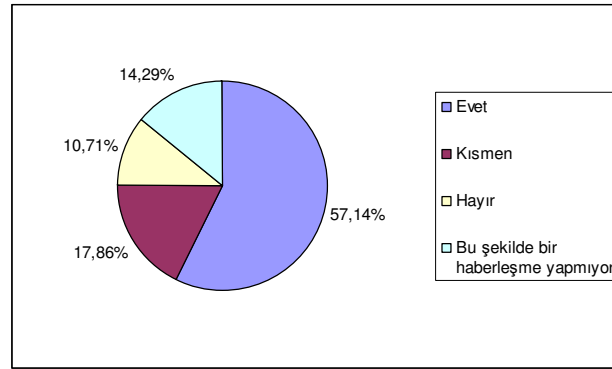

Şekil 5.108: 2.16 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

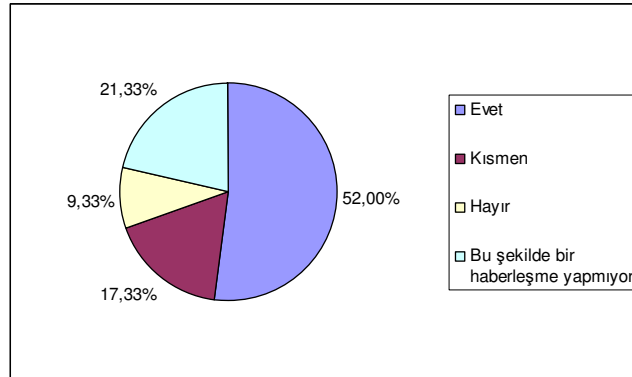
Şekil 5.109: 2.16 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

2.16 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.109'da verilmiştir.

Şekil 5.110: 2.16 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevap yüzde oranları

1.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.25'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.26'da verilmiştir.

Şekil 5.111: 2.16 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevap yüzde oranları

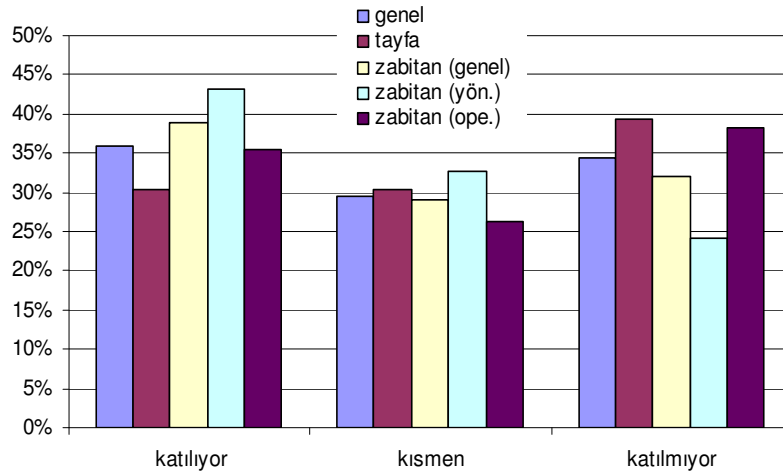
Önerme 2.17: Gemideki kontrat süreleri olması gerektiğinden daha uzun.

- a. Kesinlikle katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum.
- c. Katılmıyorum.

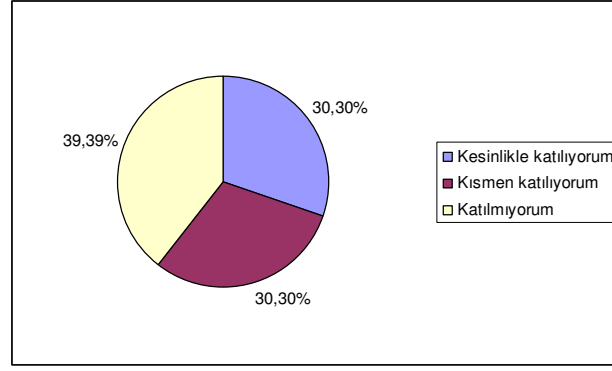
Tablo5.31: 2.17 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	Kısmen	katılmıyor	
72	59	69	genel
36,00%	29,50%	34,50%	
20	20	26	tayfa
30,30%	30,30%	39,39%	
52	39	43	zabitan (genel)
38,81%	29,10%	32,09%	
25	19	14	zabitan (yön.)
43,10%	32,76%	24,14%	
27	20	29	zabitan (ope.)
35,53%	26,32%	38,16%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.31’de ve Şekil 5.112’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.113’te, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.114’te, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.115’te verilmiştir Buna göre, gemi adamlarının %36’sı sözleşme sürelerinin olması gerektiğinden daha uzun olduğuna inanırken, bu oran yönetici kademe zabitlerde % 43,10’a kadar çıkmaktadır.

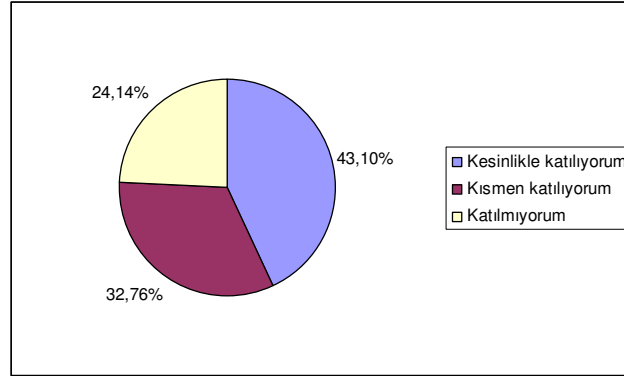

Şekil 5.112: 2.17 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

Şekil 5.113: 2.17 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri

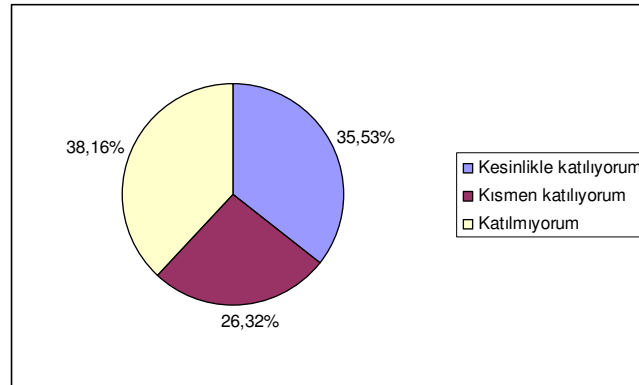
Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,91; Standart sapma 0,84 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.114: 2.17 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,19; standart sapma: 0,80 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,98; standart sapma: 0,86 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.115: 2.17 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

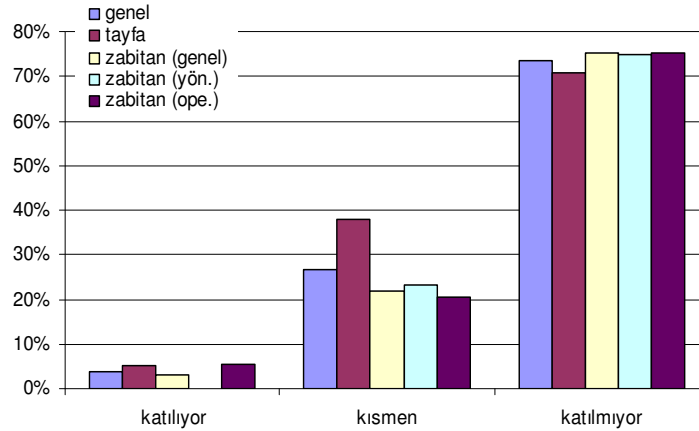
Önerme 2.18: Gemideki rahat ortamı izinde iken bulamıyorum.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

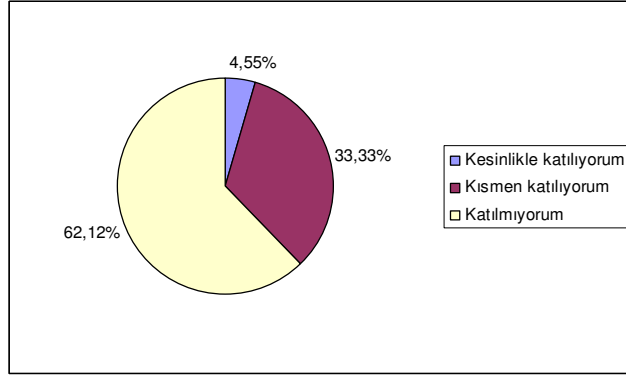
Tablo5.32: 2.18 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	kısmen	katılmıyor	
7	51	141	genel
3,52%	25,63%	70,85%	
3	22	41	tayfa
4,55%	33,33%	62,12%	
4	29	100	zabitan (genel)
3,01%	21,80%	75,19%	
0	14	45	zabitan (yön.)
0,00%	23,73%	76,27%	
4	15	55	zabitan (ope.)
5,41%	20,27%	74,32%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.32’de ve Şekil 5.116’da verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.117’de, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.118’de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.119’da verilmiştir. Buna göre, gemi adamlarının %3,65’i gemideki rahat ortamın izinde iken bulunamadığı yargısına katılırken, bu oran yönetici olmayan zabitlerde %5,48’e çıkarken yönetici düzeyde olan zabitlerde bu önermeye katılan çıkmamıştır.

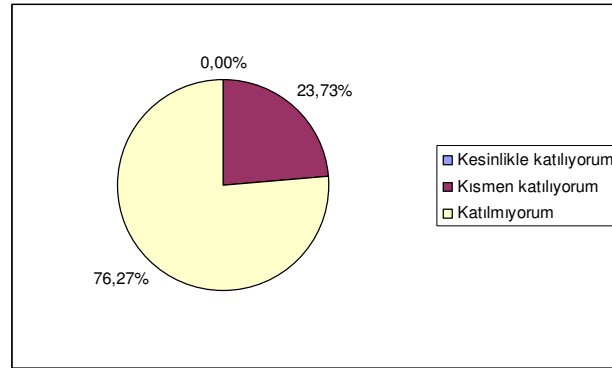

Şekil 5.116: 2.18 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

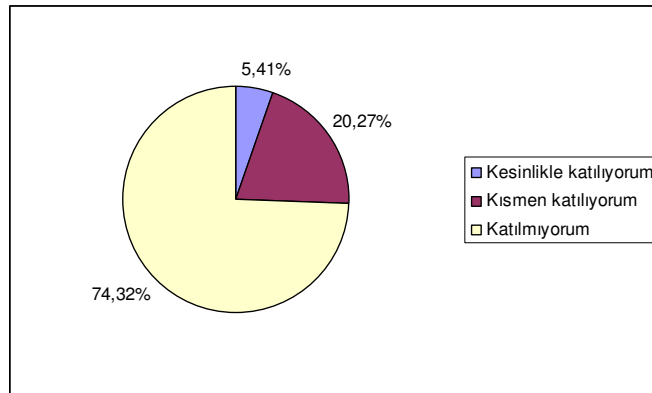
Şekil 5.117: 2.18 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değeri 0,42; Standart sapma 0,62 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.118: 2.18 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,24; standart sapma: 0,43 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,31; standart sapma: 0,57 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.119: 2.18 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

5.1.3 Gemi Adamlarına Yöneltilen Sosyal Hakları ile İlgili Sorular

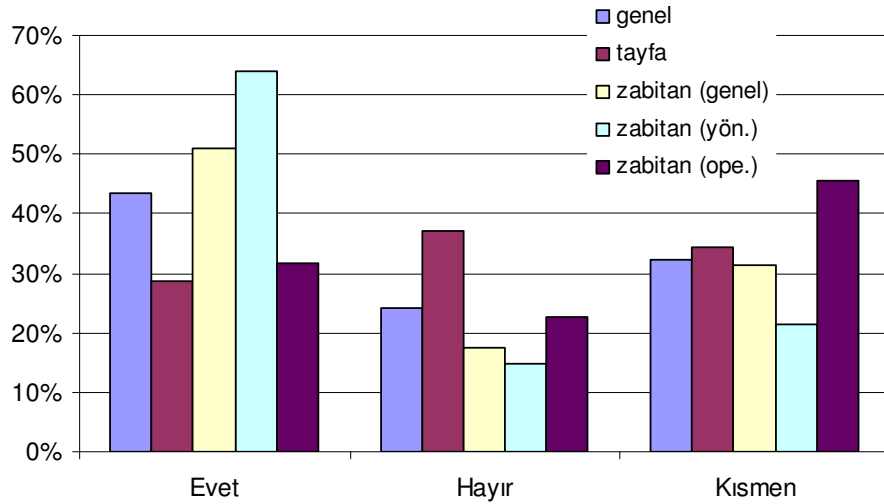
Soru 3.1: Deniz iş kanununu hiç okudunuz mu?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

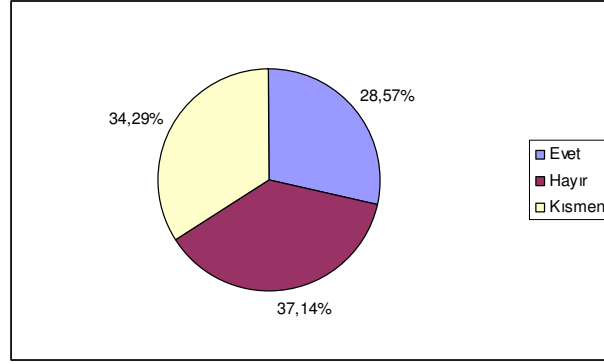
Tablo5.33: 3.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Evet	Hayır	Kısmen	
90	50	67	genel
43,48%	24,15%	32,37%	
20	26	24	tayfa
28,57%	37,14%	34,29%	
70	24	43	zabitan (genel)
51,09%	17,52%	31,39%	
39	9	13	zabitan (yön.)
63,93%	14,75%	21,31%	
21	15	30	zabitan (ope.)
31,82%	22,73%	45,45%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.33'te ve Şekil 5.120'de verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının % 43,48'i Deniz İş Kanunu'nu tamamen okuduğunu beyan ederken, bu oran yönetici düzeydeki zabitlerde %63,93'ü bulmaktadır. Diğer zabitlerde bu oran % 31,82 iken, tayfa sınıfı gemi adamlarında % 28,57 olarak ortaya çıkmaktadır.

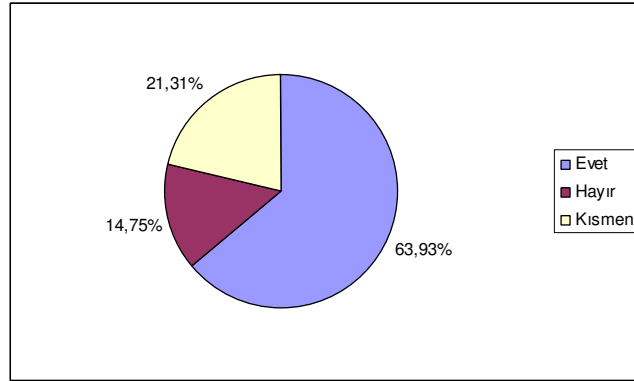

Şekil 5.120: 3.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

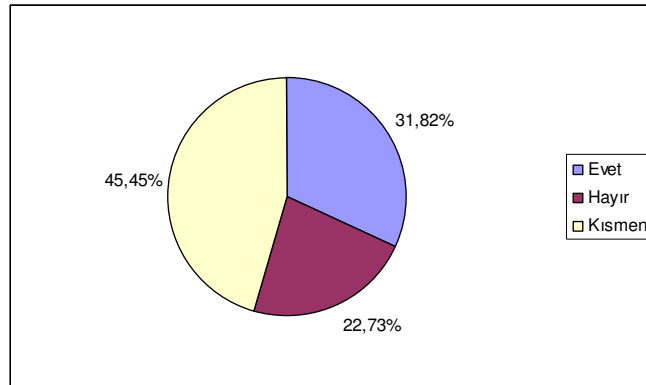
Şekil 5.121: 3.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.1 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.121'de verilmiştir.

Şekil 5.122: 3.1 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

1.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.122'de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.123'te verilmiştir.

Şekil 5.123: 3.1 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

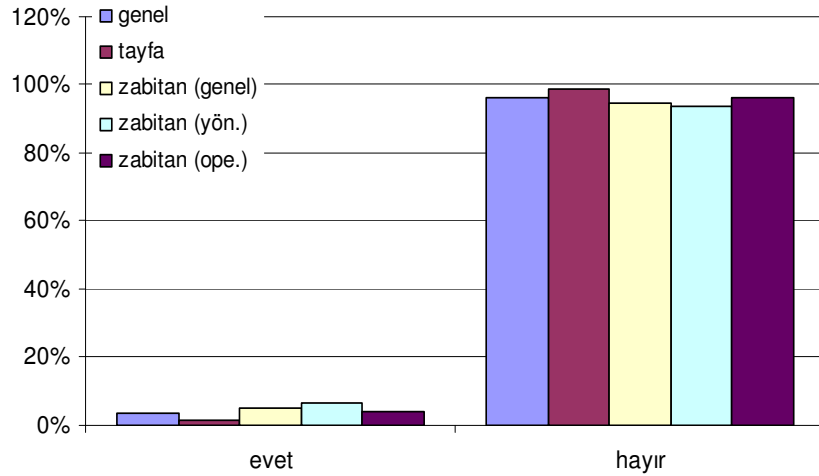
Soru 3.2: Bir sendikaya üye misiniz?

- a. Evet
- b. Hayır

Tablo5.34: 3.2 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	
8	204	genel
3,77%	96,23%	
1	73	tayfa
1,35%	98,65%	
7	131	zabitan (genel)
5,07%	94,93%	
4	58	zabitan (yön.)
6,45%	93,55%	
3	73	zabitan (ope.)
3,95%	96,05%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.34’te ve Şekil 5.124’te verilmiştir. Buna göre, herhangi bir sendikaya üye olan gemi adamlarının ortalaması % 3,77 olurken, bu oran yönetici düzeyde zabitlerde %6,45, yönetici olmayan zabitlerde % 3,95 ve tayfa sınıfı gemi adamlarında % 1,35 olarak ortaya çıkmaktadır.

Şekil 5.124: 3.2 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

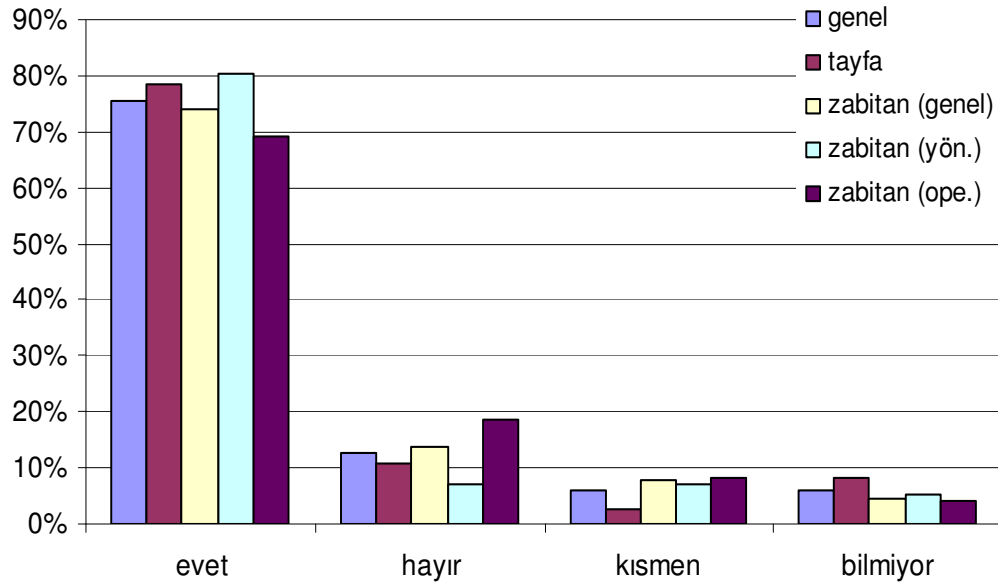
Soru 3.3: Çalıştığınız firma sigorta primlerinizi tam olarak yatırıyor mu?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Bazen/kısmen
- d. Bilmiyorum

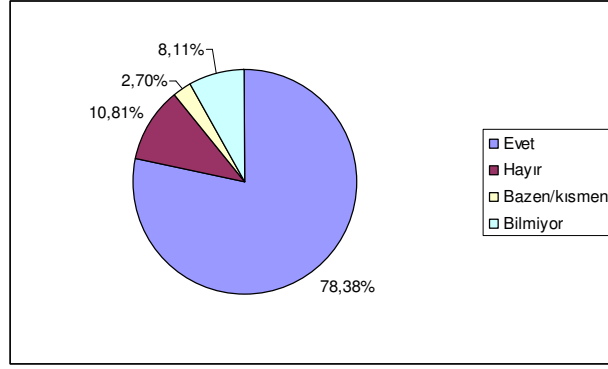
Tablo5.35: 3.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	kısmen	bilmiyor	
155	26	12	12	genel
75,61%	12,68%	5,85%	5,85%	
58	8	2	6	tayfa
78,38%	10,81%	2,70%	8,11%	
97	18	10	6	zabitan (genel)
74,05%	13,74%	7,63%	4,58%	
45	4	4	3	zabitan (yön.)
80,36%	7,14%	7,14%	5,36%	
52	14	6	3	zabitan (ope.)
69,33%	18,67%	8,00%	4,00%	

Yukarıdaki soruyu cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.35'te ve Şekil 5.125'te verilmiştir.

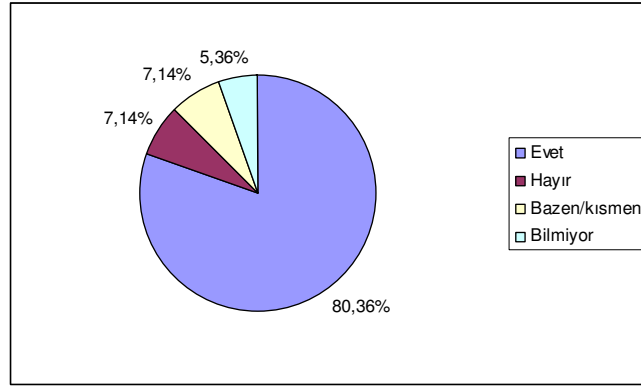

Şekil 5.125: 3.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

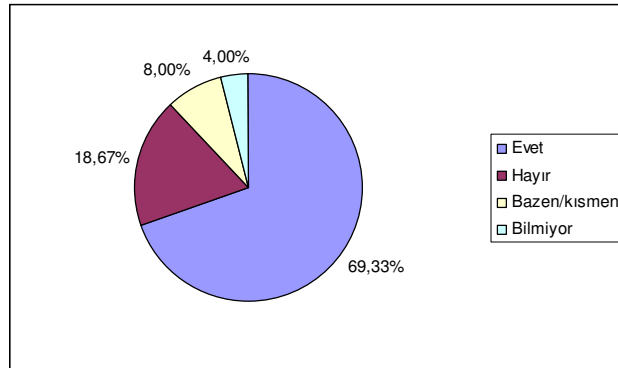
Şekil 5.126: 3.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.126'da verilmiştir.

Şekil 5.127: 3.3 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

1.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.127'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.128'de verilmiştir.

Şekil 5.128: 3.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

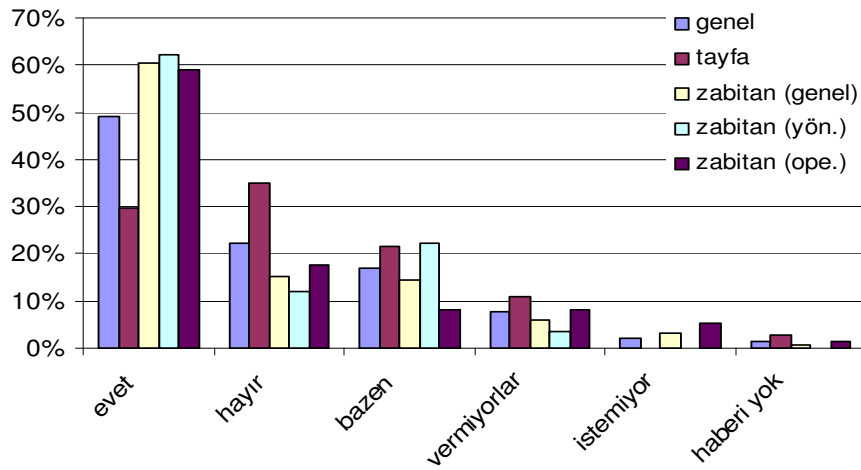
Soru 3.4: Gemiye gitmeden önce imzaladığınız kontratın bir nüshasını alıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Bazen
- d. Vermiyorlar
- e. İstemiyorum
- f. Böyle bir şeyden haberim yok

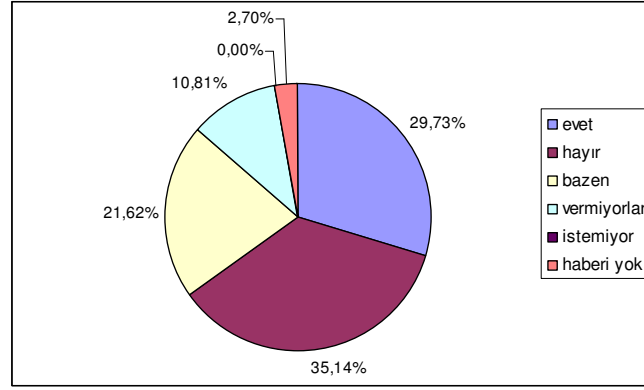
Tablo5.36: 3.4 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	bazen	vermiyorlar	istemiyor	haberi yok	
101	46	35	16	4	3	genel
49,27%	22,44%	17,07%	7,80%	1,95%	1,46%	
22	26	16	8	0	2	tayfa
29,73%	35,14%	21,62%	10,81%	0,00%	2,70%	
79	20	19	8	4	1	zabitan (genel)
60,31%	15,27%	14,50%	6,11%	3,05%	0,76%	
36	7	13	2	0	0	zabitan (yön.)
62,07%	12,07%	22,41%	3,45%	0,00%	0,00%	
43	13	6	6	4	1	zabitan (ope.)
58,90%	17,81%	8,22%	8,22%	5,48%	1,37%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.36’da ve Şekil 5.129’da verilmiştir.

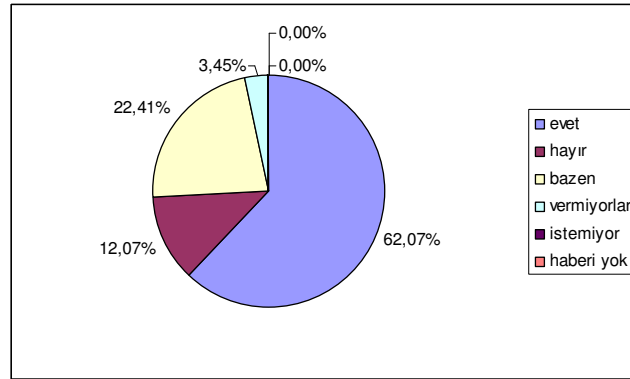

Şekil 5.129: 3.4 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

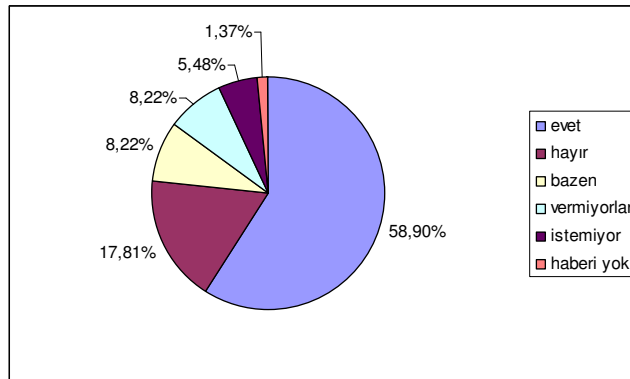
Şekil 5.130: 3.4 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.4 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.130’da verilmiştir.

Şekil 5.131: 3.4 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

1.8 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.25’te, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.26’da verilmiştir.

Şekil 5.132: 3.4 no’lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

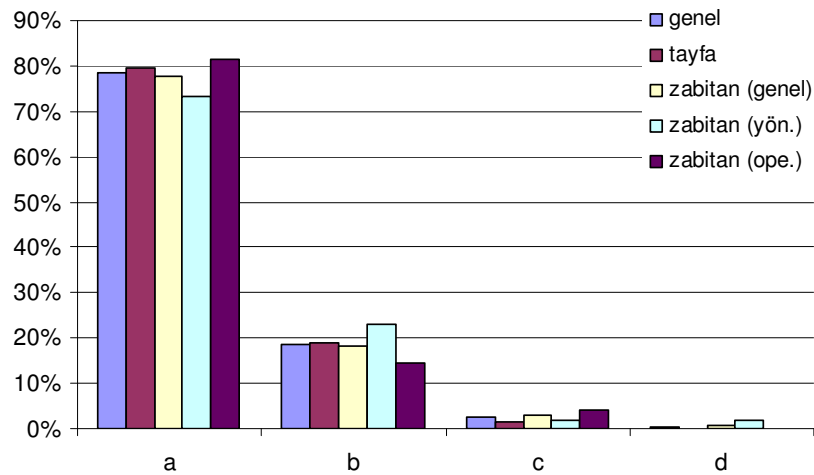
Soru3.5: Maaşlarınızı ve diğer ücretlerinizi zamanında alabiliyor musunuz?

- a. Her zaman zamanında ve tam olarak alabiliyorum.
- b. Bazen gecikiyor ama tam olarak alabiliyorum.
- c. Bazen alıyor bazen alamıyorum, birçok problem yaşıyorum.
- d. Hiç alamıyorum.

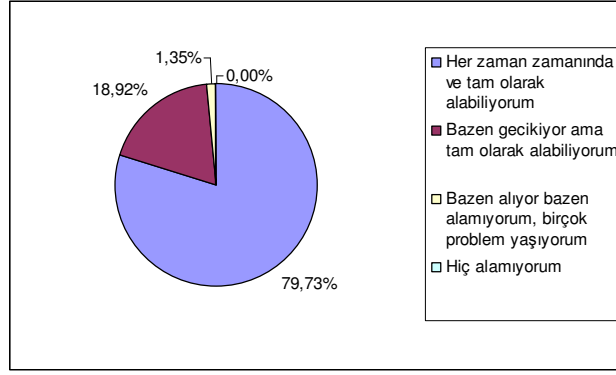
Tablo5.37: 3.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	
161	38	5	1	genel
78,54%	18,54%	2,44%	0,49%	
59	14	1	0	tayfa
79,73%	18,92%	1,35%	0,00%	
102	24	4	1	zabitan (genel)
77,86%	18,32%	3,05%	0,76%	
41	13	1	1	zabitan (yön.)
73,21%	23,21%	1,79%	1,79%	
61	11	3	0	zabitan (ope.)
81,33%	14,67%	4,00%	0,00%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.37'te ve Şekil 5.133'te verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının %78,54'ü maaş ve ücretlerini problemsiz olarak zamanında ve tam olarak alabilirken, %18,54'ü gecikerek alabiliyor, % 2,44'ü sürekli problem yaşarken % 0,49'u hiç alamamaktadır.

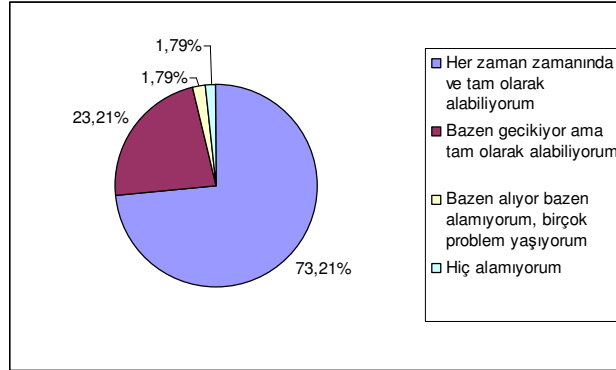

Şekil 5.133: 3.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

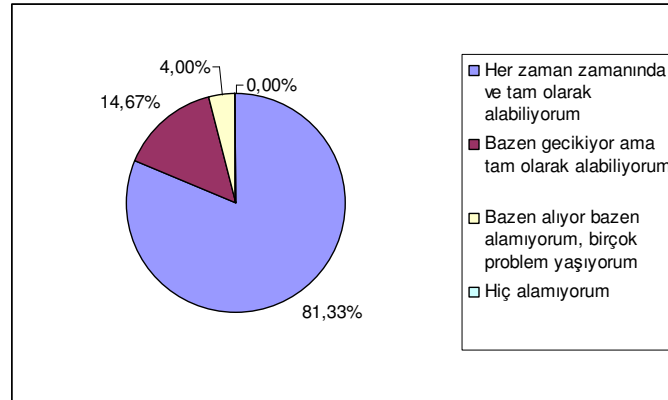
Şekil 5.134: 3.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.134'te verilmiştir.

Şekil 5.135: 3.5 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

3.5 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.135'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.136'da verilmiştir.

Şekil 5.136: 3.5 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

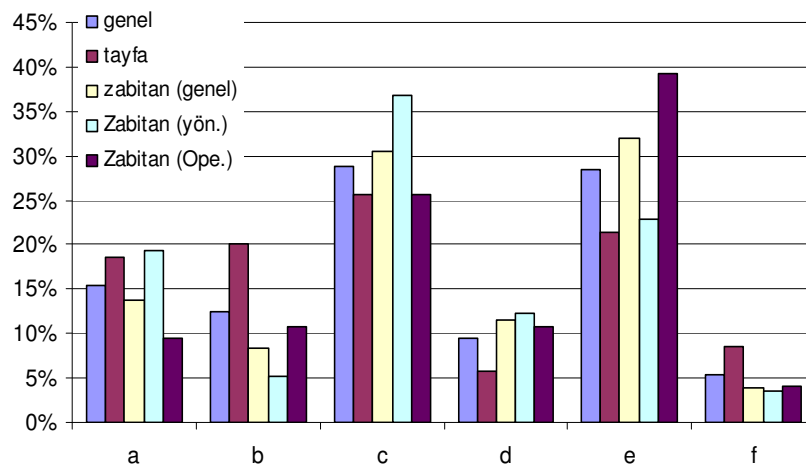
Soru 3.6: Maaş bordrosu alıyor musunuz?

- a. Gemide her ay düzenli alıyorum.
- b. Gemide talep edersem alıyorum.
- c. Ayrıldığım zaman şirketin karadaki ofisinden alıyorum.
- d. Vermiyorlar.
- e. İstemediğim için almıyorum.
- f. Böyle bir şeyden haberim yok.

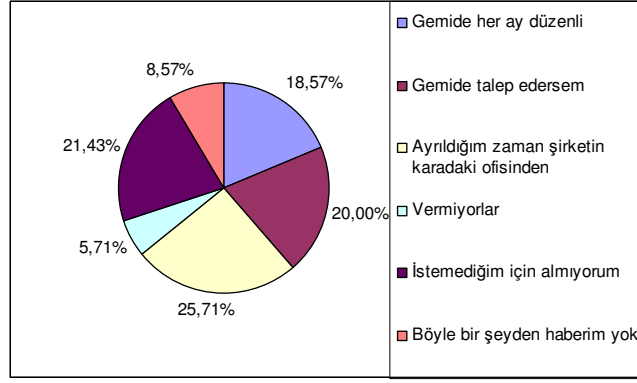
Tablo5.38: 3.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	
31	25	58	19	57	11	genel
15,42%	12,44%	28,86%	9,45%	28,36%	5,47%	
13	14	18	4	15	6	tayfa
18,57%	20,00%	25,71%	5,71%	21,43%	8,57%	
18	11	40	15	42	5	zabitan (genel)
13,74%	8,40%	30,53%	11,45%	32,06%	3,82%	
11	3	21	7	13	2	Zabitan (yön.)
19,30%	5,26%	36,84%	12,28%	22,81%	3,51%	
7	8	19	8	29	3	Zabitan (Ope.)
9,46%	10,81%	25,68%	10,81%	39,19%	4,05%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.38'de ve Şekil 5.137'de verilmiştir.

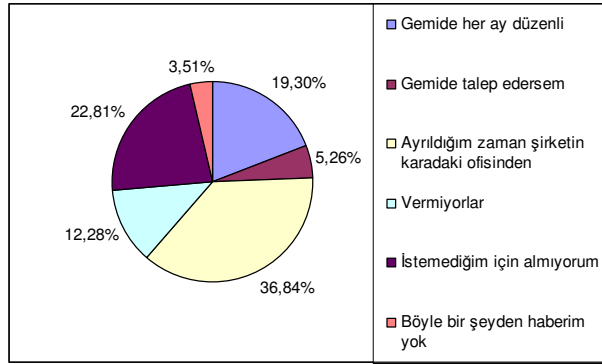

Şekil 5.137: 3.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

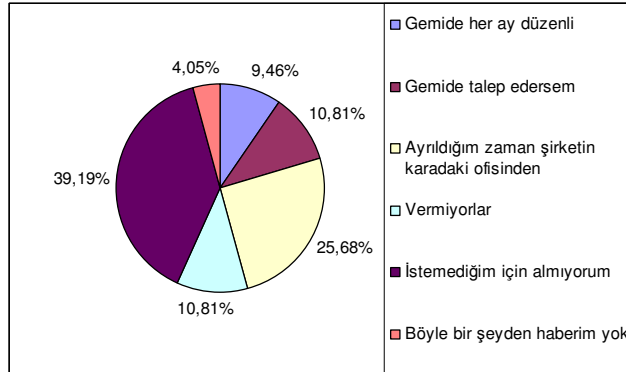
Şekil 5.138: 3.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.6 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.138'de verilmiştir.

Şekil 5.139: 3.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

3.6 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.139'da, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.140'ta verilmiştir.

Şekil 5.140: 3.6 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

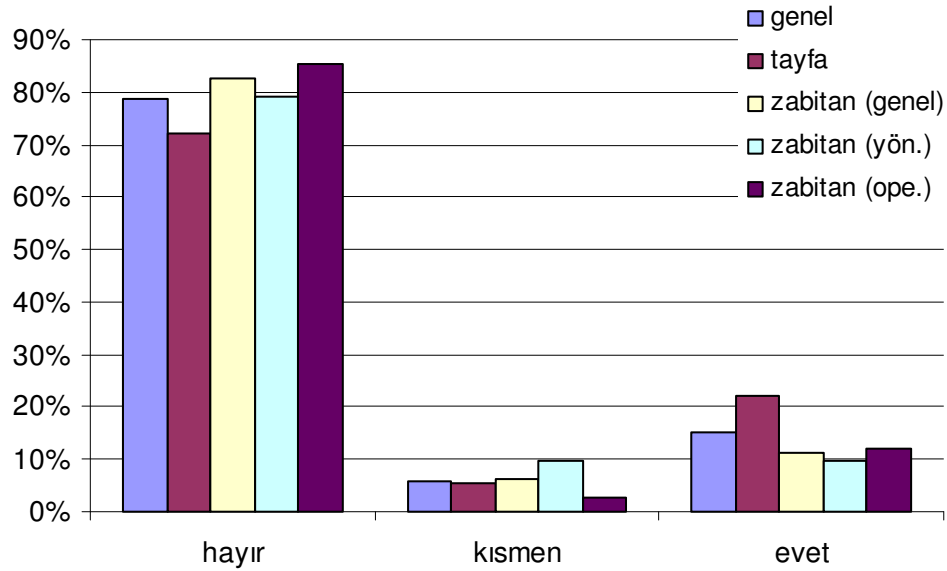
Soru3.7: Geçmiş dönemlerde maaşınızı hiç alamadığınız oldu mu?

- a. Hayır
- b. Kısmen
- c. Evet

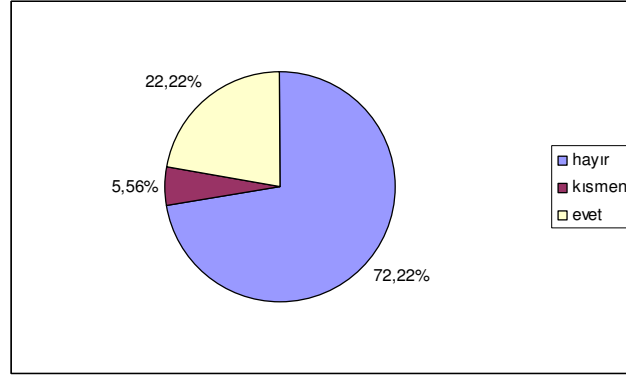
Tablo5.39: 3.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

hayır	kısmen	evet	
161	12	31	genel
78,92%	5,88%	15,20%	
52	4	16	tayfa
72,22%	5,56%	22,22%	
109	8	15	zabitan (genel)
82,58%	6,06%	11,36%	
45	6	6	zabitan (yön.)
78,95%	9,84%	9,84%	
64	2	9	zabitan (ope.)
85,33%	2,67%	12,00%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.39'da ve Şekil 5.141'de verilmiştir.

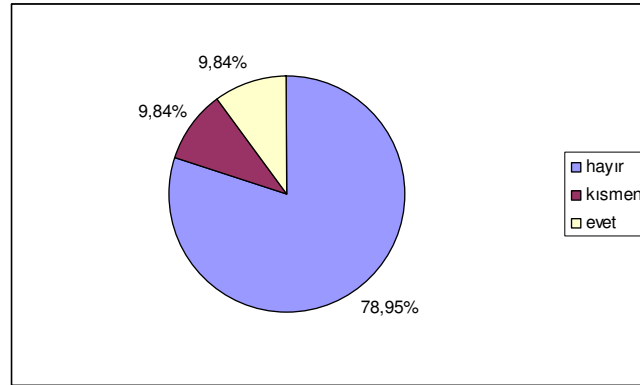

Şekil 5.141: 3.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

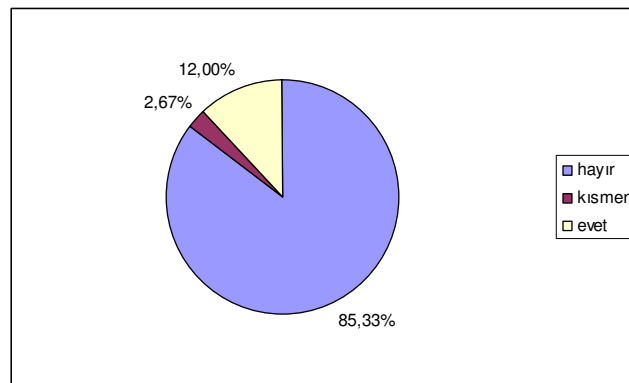
Şekil 5.142: 3.7 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.7 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.142’de verilmiştir.

Şekil 5.143: 3.7 no’lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

3.7 no’lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.143’te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.144’te verilmiştir.

Şekil 5.144: 3.7 no’lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

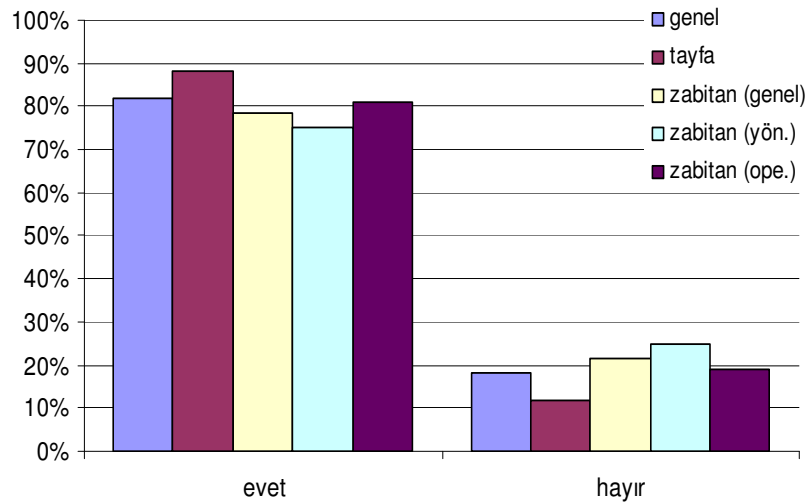
Soru 3.8: Gemideyken düzenli olarak avans alabiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır

Tablo5.40: 3.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	
161	36	genel
81,73%	18,27%	
59	8	tayfa
88,06%	11,94%	
102	28	zabitan (genel)
78,46%	21,54%	
42	14	zabitan (yön.)
75,00%	25,00%	
60	14	zabitan (ope.)
81,08%	18,92%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.40'ta ve Şekil 5.145'te verilmiştir. Buna göre gemi adamlarının % 81,73'ü düzenli olarak gemide avans alabilirken, bu oran tayfa sınıfı gemi adamlarında % 88,06 olarak, yönetici düzeyde zabitlerde %75 olarak ve yönetici olmayan zabitlerde ise %81,08 olarak ortaya çıkmıştır.

Şekil 5.145: 3.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

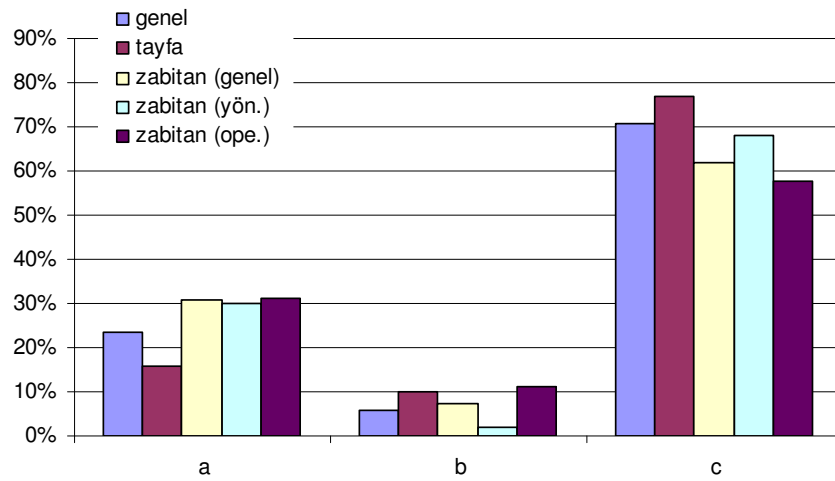
Soru 3.9: Sözleşme bitiminde sözleşmeye uygun olarak gemiden ayrılabiliyor musunuz?

- Türkiye harici limanlarda gemiden ayrılamıyoruz, bu yüzden sözleşmemizden daha uzun süre gemide kalmak zorunda kalıyoruz.
- Hiç bir açıklama yapılmadan gemide daha uzun süre tutuluyoruz.
- Yurt dışında da olsa ilk uygun limandan ayrılabiliyoruz.

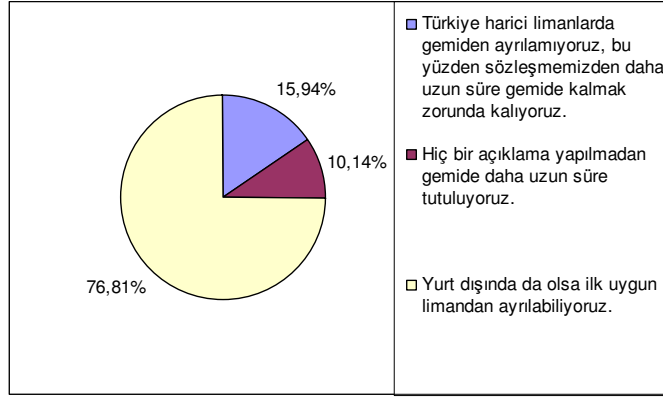
Tablo5.41: 3.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	
46	11	138	genel
23,59%	5,64%	70,77%	
11	7	53	tayfa
15,94%	10,14%	76,81%	
38	9	77	zabitan (genel)
30,65%	7,26%	62,10%	
16	1	36	zabitan (yön.)
30,19%	1,89%	67,92%	
22	8	41	zabitan (ope.)
30,99%	11,27%	57,75%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.41’de ve Şekil 5.146’da verilmiştir.

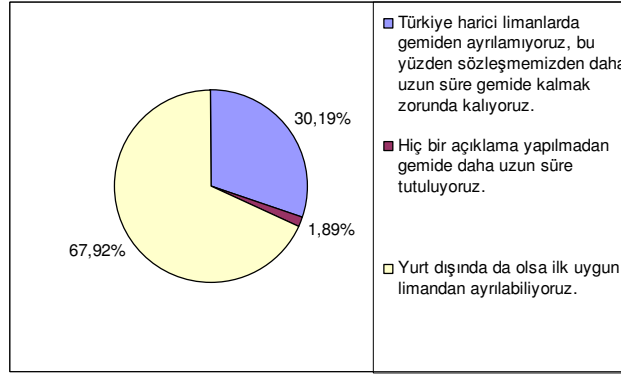

Şekil 5.146: 3.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

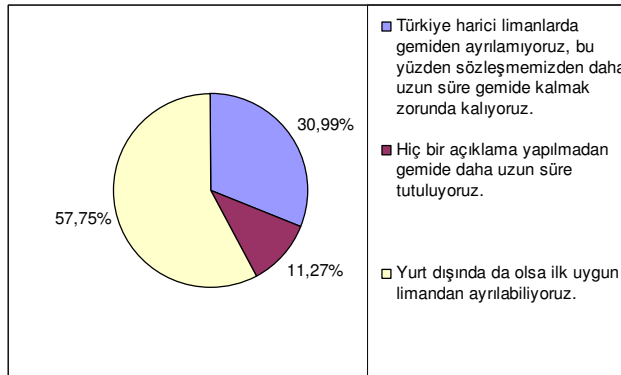
Şekil 5.147: 3.9 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.9 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.147’de verilmiştir.

Şekil 5.148: 3.9 no’lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

3.9 no’lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.148’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.149’da verilmiştir.

Şekil 5.149: 3.9 no’lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

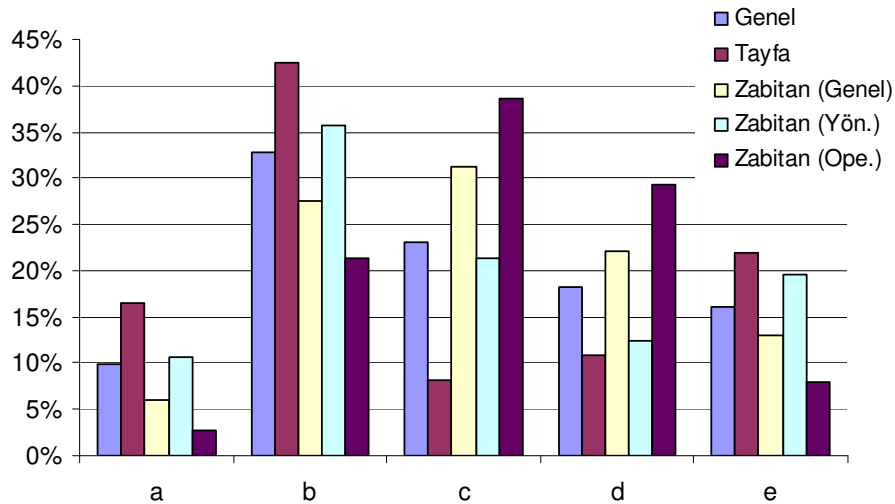
Soru 3.10: Pazar günleri (veya başka bir gün) izin yapabiliyor musunuz?

- a. Her pazar yapabiliyoruz, Pazar günü liman veya manevra olursa başka bir gün yapıyoruz.
- b. Liman veya manevra olmazsa pazarları yapıyoruz.
- c. Bazen yapıyoruz.
- d. Nadiren yapıyoruz.
- e. Yapamıyoruz.

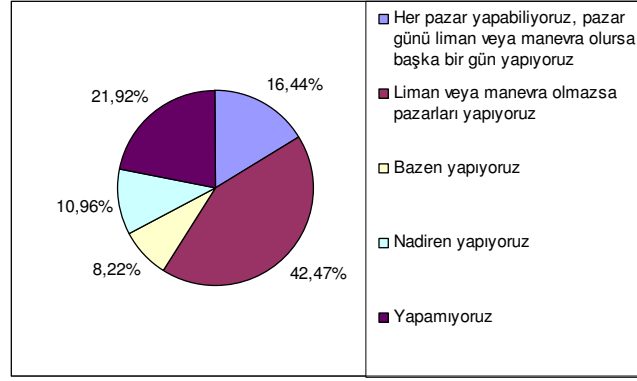
Tablo5.42: 3.10 no’lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	
20	67	47	37	33	genel
9,80%	32,84%	23,04%	18,14%	16,18%	
12	31	6	8	16	tayfa
16,44%	42,47%	8,22%	10,96%	21,92%	
8	36	41	29	17	zabitan (genel)
6,11%	27,48%	31,30%	22,14%	12,98%	
6	20	12	7	11	Zabitan (yön.)
10,71%	35,71%	21,43%	12,50%	19,64%	
2	16	29	22	6	Zabitan (Ope.)
2,67%	21,33%	38,67%	29,33%	8,00%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.42’de ve Şekil 5.150’de verilmiştir.

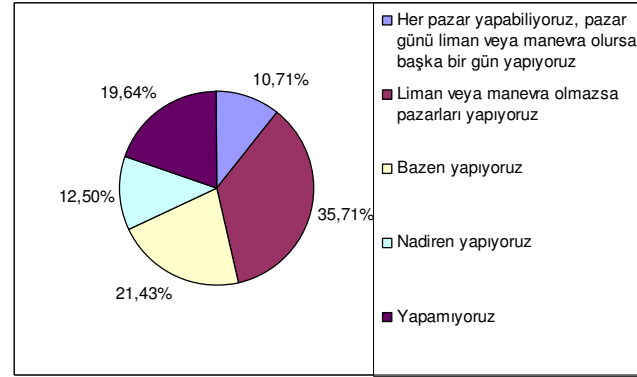

Şekil 5.150: 3.10 no’lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

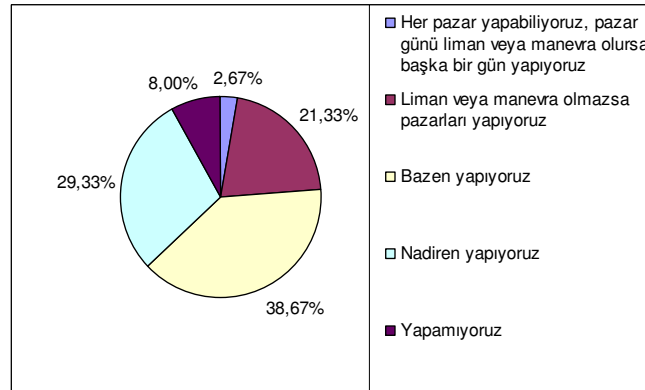
Şekil 5.151: 3.10 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

3.10 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.151'de verilmiştir.

Şekil 5.152: 3.10 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevap yüzde oranları

3.10 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.152'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.153'te verilmiştir.

Şekil 5.153: 3.10 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevap yüzde oranları

5.1.4 Gemi Adamlarına Yöneltilen Sosyal Yaşamları ile İlgili Sorular

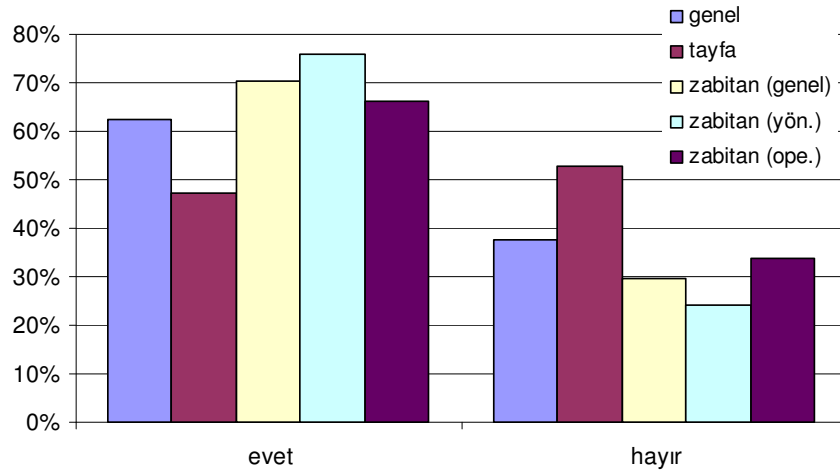
Soru 4.1: Kazandığınız parayla birikim yapabiliyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır

Tablo5.43: 4.1 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

evet	hayır	
127	77	genel
62,25%	37,75%	
34	38	tayfa
47,22%	52,78%	
93	39	zabitan (genel)
70,45%	29,55%	
44	14	zabitan (yön.)
75,86%	24,14%	
49	25	zabitan (ope.)
66,22%	33,78%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.43'te ve Şekil 5.154'te verilmiştir. Buna göre yönetici düzeyde zabitlerin %75,86'sı birikim yapabilirken, bu oran, yönetici olmayan zabitlerde %66,22, tayfa sınıfı gemi adamlarında ise %47,22 olarak ortaya çıkmıştır.

Şekil 5.154: 4.1 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

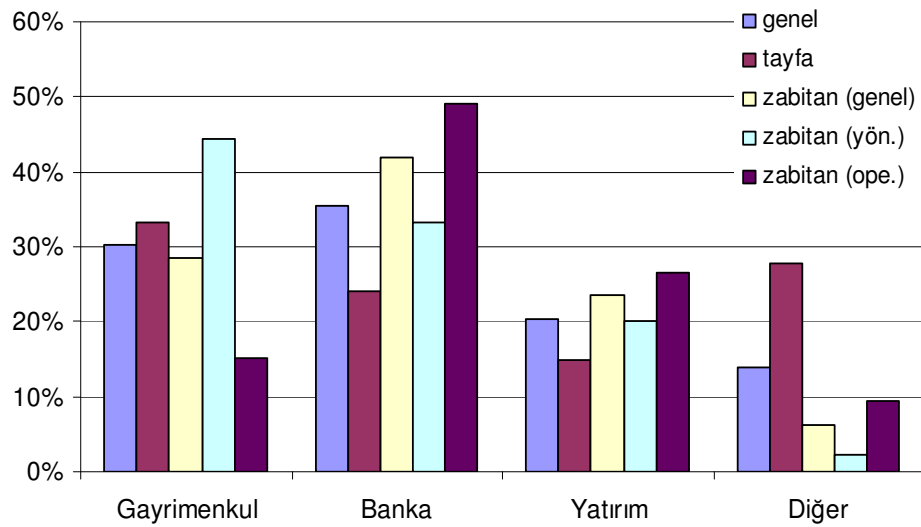
Soru 4.2: Birikim yapabiliyorsanız paranızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Emlak – Gayrimenkul alıyorum
- Bankada tutuyorum
- Yatırıma yönlendiriyorum
- Diğer

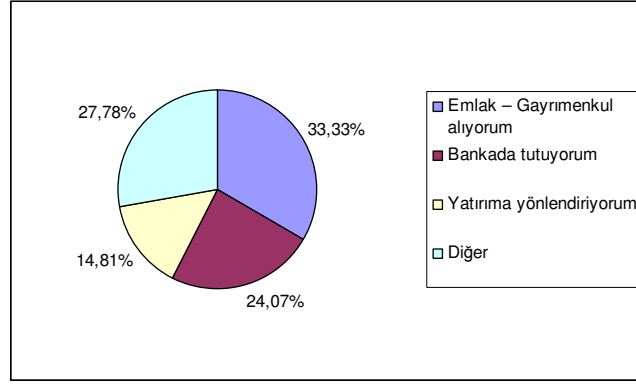
Tablo5.44: 4.2 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Gayrimenkul	Banka	Yatırım	Diğer	
46	54	31	21	genel
30,26%	35,53%	20,39%	13,82%	
18	13	8	15	tayfa
33,33%	24,07%	14,81%	27,78%	
28	41	23	6	zabitan (genel)
28,57%	41,84%	23,47%	6,12%	
20	15	9	1	zabitan (yön.)
44,44%	33,33%	20,00%	2,22%	
8	26	14	5	zabitan (ope.)
15,09%	49,06%	26,42%	9,43%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.44'te ve Şekil 5.155'te verilmiştir.

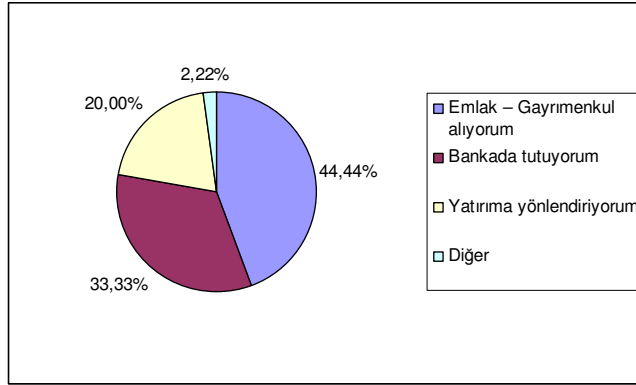

Şekil 5.155: 4.2 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

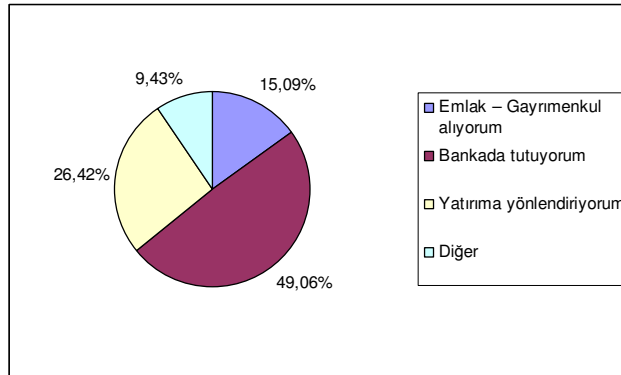
Şekil 5.156: 4.2 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

4.2 no’lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.156’da verilmiştir.

Şekil 5.157: 4.2 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

4.2 no’lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.157’de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.158’de verilmiştir.

Şekil 5.158: 4.2 no’lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

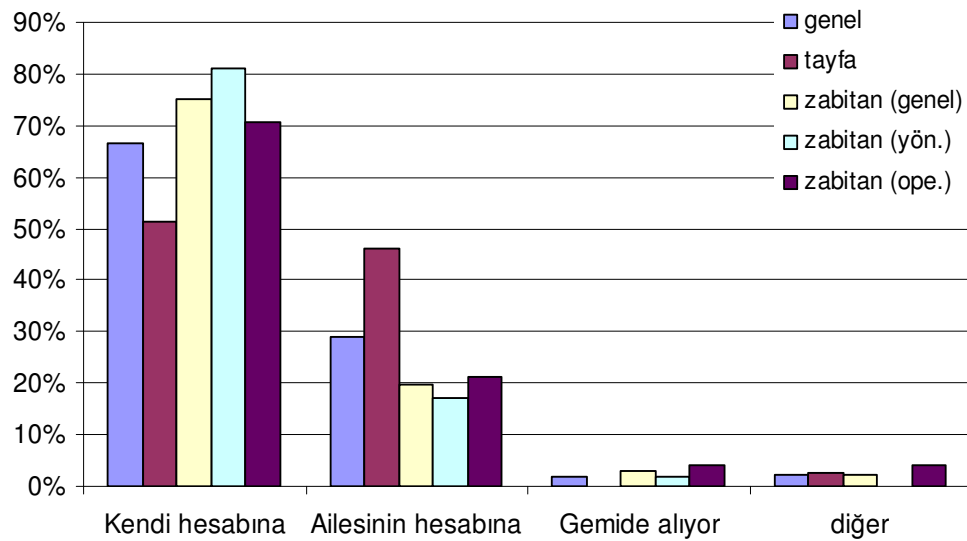
Soru 4.3: Maaşınızı hangi yolla alıyorsunuz?

- a. Bankaya kendi hesabıma yatıyor.
- b. Ailemin hesabına yatıyor.
- c. Gemiden alıyorum.
- d. Diğer

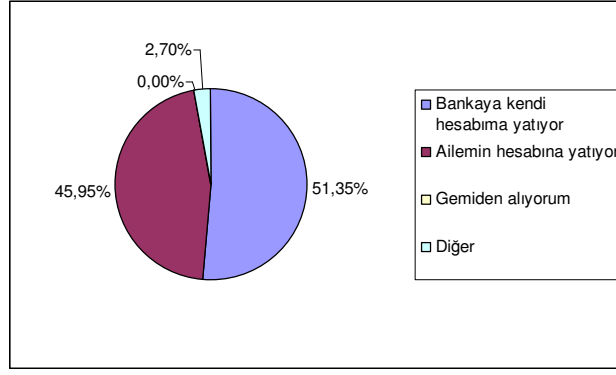
Tablo5.45: 4.3 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Kendi hesabına	Ailesinin hesabına	Gemide alıyor	diğer	
138	60	4	5	genel
66,67%	28,99%	1,93%	2,42%	
38	34	0	2	tayfa
51,35%	45,95%	0,00%	2,70%	
100	26	4	3	zabitan (genel)
75,19%	19,55%	3,01%	2,26%	
47	10	1	0	zabitan (yön.)
81,03%	17,24%	1,72%	0,00%	
53	16	3	3	zabitan (ope.)
70,67%	21,33%	4,00%	4,00%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.45'te ve Şekil 5.159'da verilmiştir.

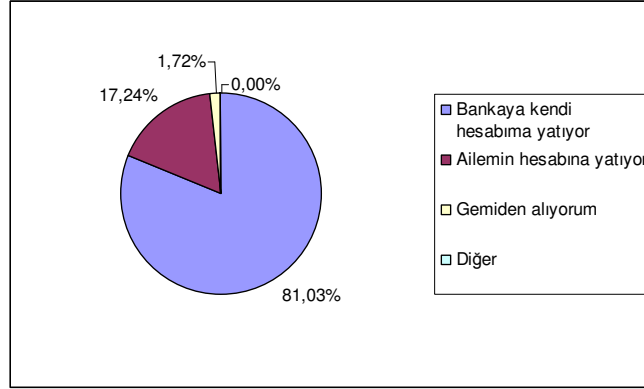

Şekil 5.159: 4.3 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

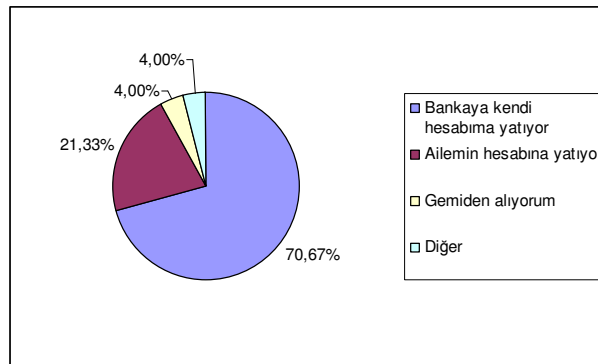
Şekil 5.160: 4.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

4.3 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.160'ta verilmiştir.

Şekil 5.161: 4.3 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları

4.3 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.161'de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.162'de verilmiştir.

Şekil 5.162:4.3 no'lu soruya yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzde oranları

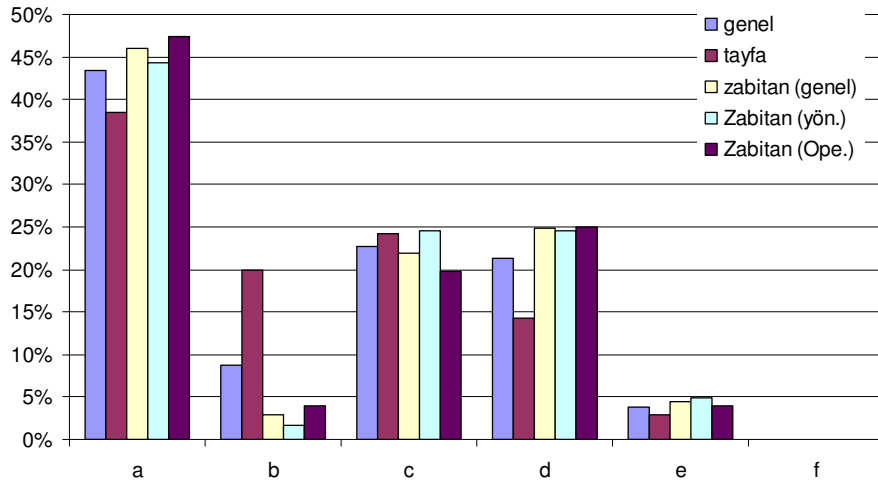
Soru 4.4: Sigara kullanıyor musunuz, kullanıyorsanız ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

- a. Kullanmıyorum.
- b. Çok nadiren kullanıyorum.
- c. Günde 1 paketten az.
- d. Günde 1 paket.
- e. Günde 2 paket.
- f. Günde 3 paket ve üzeri

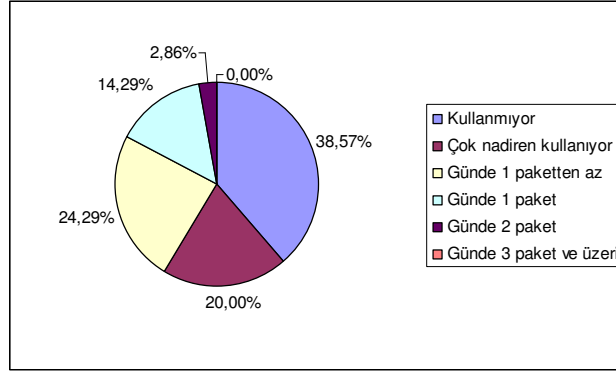
Tablo5.46: 4.4 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	
90	18	47	44	8	0	genel
43,48%	8,70%	22,71%	21,26%	3,86%	0,00%	
27	14	17	10	2	0	tayfa
38,57%	20,00%	24,29%	14,29%	2,86%	0,00%	
63	4	30	34	6	0	zabitan (genel)
45,99%	2,92%	21,90%	24,82%	4,38%	0,00%	
27	1	15	15	3	0	Zabitan (yön.)
44,26%	1,64%	24,59%	24,59%	4,92%	0,00%	
36	3	15	19	3	0	Zabitan (Ope.)
47,37%	3,95%	19,74%	25,00%	3,95%	0,00%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.46'da ve Şekil 5.163'te verilmiştir.

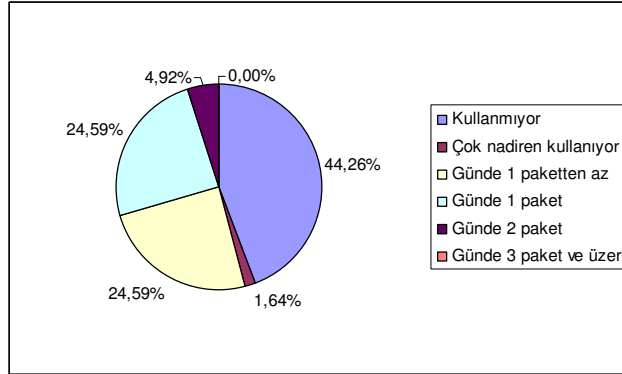

Şekil 5.163: 4.4 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

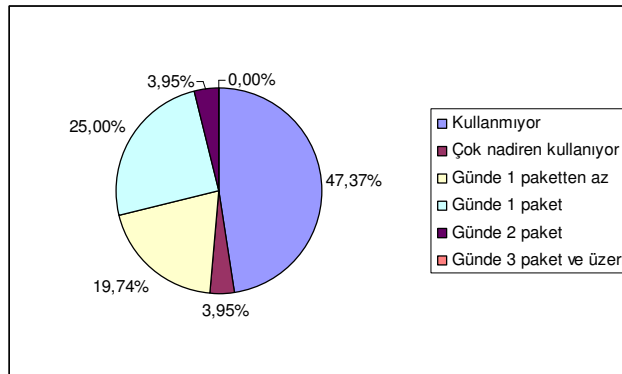
Şekil 5.164: Tayfa sınıfı gemi adamlarının sigara kullanma oranları

4.4 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.164'te verilmiştir.

Şekil 5.165: Yönetici düzeyde zabıtların sigara kullanma oranları

4.4 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.165'te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.166'da verilmiştir.

Şekil 5.166: Yönetici olmayan zabıtların sigara kullanma oranları

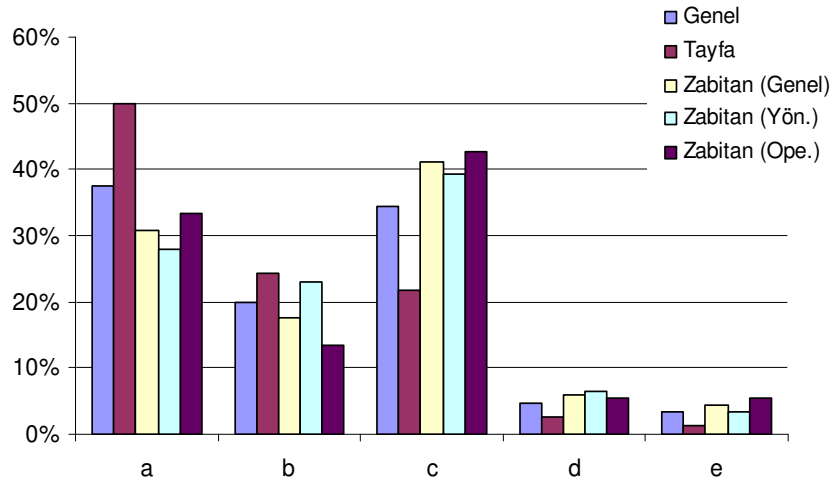
Soru 4.5: Alkol kullanıyor musunuz? kullanıyorsanız ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

- a. Kullanmıyorum.
- b. Çok nadiren kullanıyorum.
- c. Yalnızca sosyal ortamlarda kullanıyorum.
- d. Düzenli olarak az miktarda kullanıyorum.
- e. Düzenli olarak kullanıyorum.

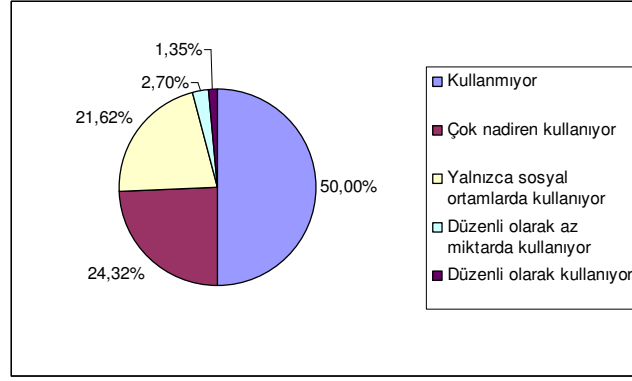
Tablo 5.47: 4.5 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	
79	42	72	10	7	genel
37,62%	20,00%	34,29%	4,76%	3,33%	
37	18	16	2	1	tayfa
50,00%	24,32%	21,62%	2,70%	1,35%	
42	24	56	8	6	zabitan (genel)
30,88%	17,65%	41,18%	5,88%	4,41%	
17	14	24	4	2	Zabitan (yön.)
27,87%	22,95%	39,34%	6,56%	3,28%	
25	10	32	4	4	Zabitan (Ope.)
33,33%	13,33%	42,67%	5,33%	5,33%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.47'de ve Şekil 5.167'de verilmiştir.

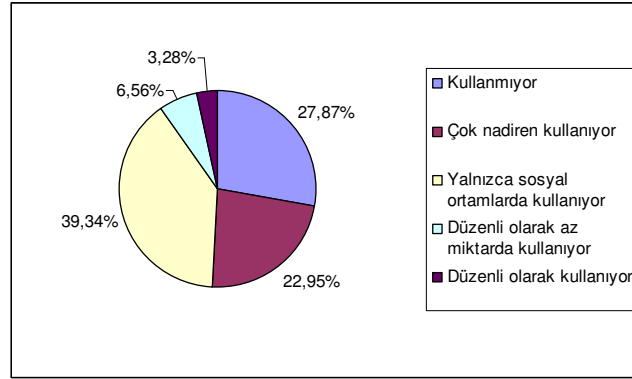

Şekil 5.167: 4.5 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

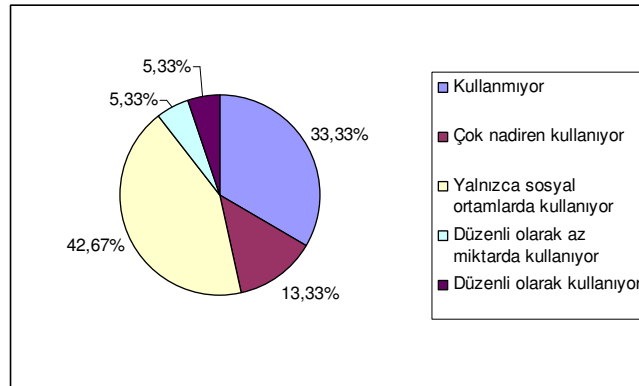
Şekil 5.168: Tayfa sınıfı gemi adamlarının alkol kullanma oranları

4.5 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.168'de verilmiştir.

Şekil 5.169: Yönetici düzeyde zabıtların alkol kullanma oranları

4.5 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.169'da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.170'te verilmiştir.

Şekil 5.170: Yönetici olmayan zabıtların alkol kullanma oranları

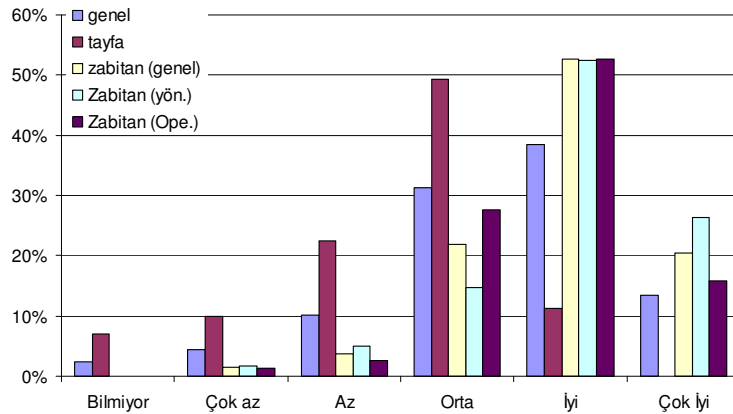
Soru 4.6: Yabancı dil biliyor musunuz? biliyorsanız ne düzeyde biliyorsunuz?

- a. Bilmiyorum
- b. Çok az
- c. Az
- d. Orta
- e. İyi
- f. Çok İyi

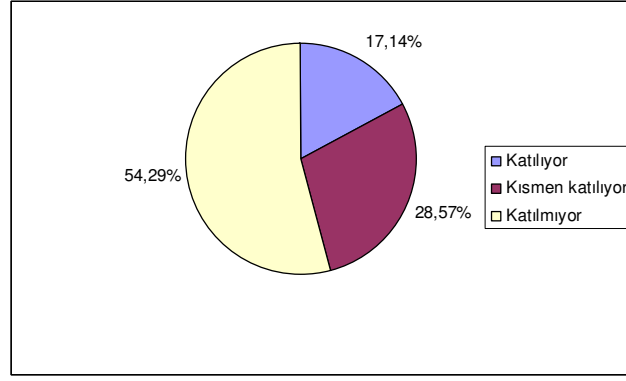
Tablo5.48: 4.6 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Bilmiyor	Çok az	Az	Orta	İyi	Çok İyi	
5	9	21	65	80	28	genel
2,40%	4,33%	10,10%	31,25%	38,46%	13,46%	
5	7	16	35	8	0	tayfa
7,04%	9,86%	22,54%	49,30%	11,27%	0,00%	
0	2	5	30	72	28	zabitan (genel)
0,00%	1,46%	3,65%	21,90%	52,55%	20,44%	
0	1	3	9	32	16	Zabitan (yön.)
0,00%	1,64%	4,92%	14,75%	52,46%	26,23%	
0	1	2	21	40	12	Zabitan (Ope.)
0,00%	1,32%	2,63%	27,63%	52,63%	15,79%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.48'de ve Şekil 5.171'de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.172'de, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.173'te, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.174'te verilmiştir

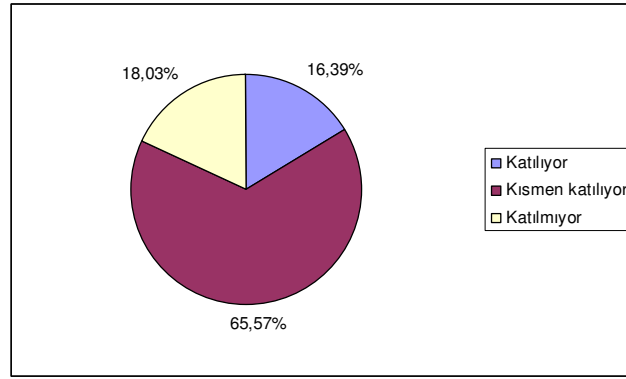

Şekil 5.171: 4.6 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

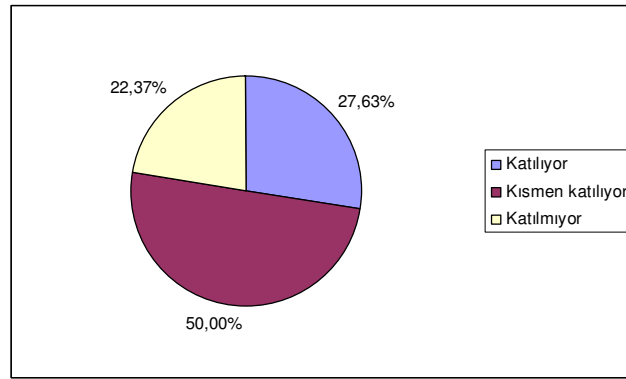
Şekil 5.172: Tayfa sınıfı gemi adamlarının yabancı dil düzeyleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına, yabancı dil bilmiyor için 0, çok iyi biliyor için 5 değeri verildiğinde, ortalama değer 2,48; Standart sapma 0,79 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.173: Yönetici düzey zabıtların yabancı dil düzeyleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:3,96; standart sapma: 0,87 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:3,79; standart sapma: 0,79 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.174: Yönetici olmayan zabıtların yabancı dil düzeyleri

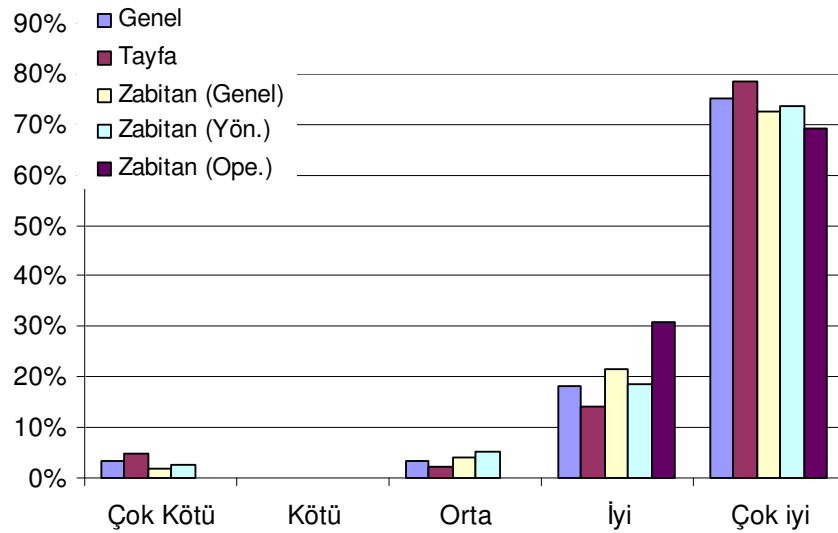
Soru 4.7: Evli iseniz evliliğinizden memnuniyetiniz ne ölçüdedir?

- a. Çok iyi
- b. İyi
- c. Orta
- d. Kötü
- e. Çok kötü

Tablo5.49: 4.7 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Çok Kötü	Kötü	Orta	İyi	Çok iyi	
3	0	3	17	70	genel
3,23%	0,00%	3,23%	18,28%	75,27%	
2	0	1	6	33	tayfa
4,76%	0,00%	2,38%	14,29%	78,57%	
1	0	2	11	37	zabitan (genel)
1,96%	0,00%	3,92%	21,57%	72,55%	
1	0	2	7	28	Zabitan (yön.)
2,63%	0,00%	5,26%	18,42%	73,68%	
0	0	0	4	9	Zabitan (Ope.)
0,00%	0,00%	0,00%	30,77%	69,23%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.49'da ve Şekil 5.175'te verilmiştir.

Şekil 5.175: 4.7 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

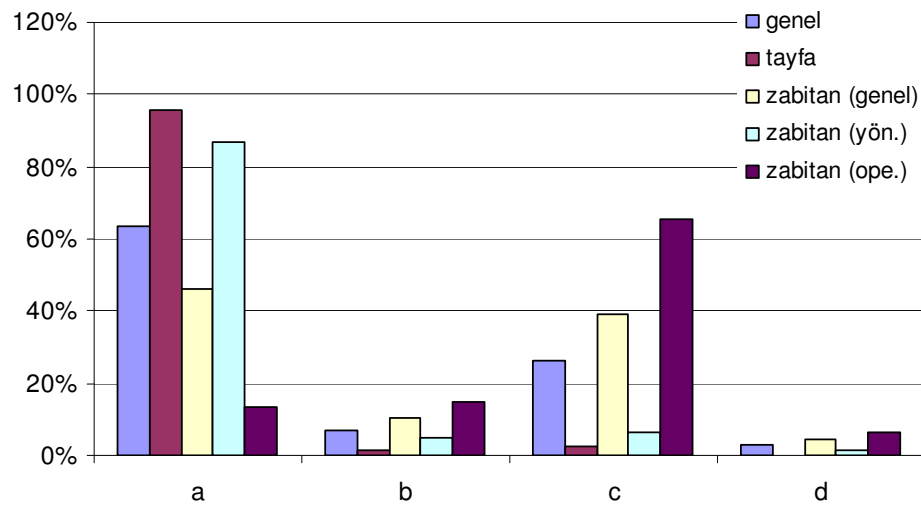
Soru 4.8: Askerlik görevinizi yaptınız mı?

- Evet, yaptım.
- Henüz yapmadım, zamanı gelince gideceğim.
- Erteletebildiğim kadar erteletmeyi, mümkün olabilirse gitmemeyi düşünüyorum.
- Bedelli askerlikten faydalanabilmek için yabancı bayraklı gemilerde çalışıyorum.

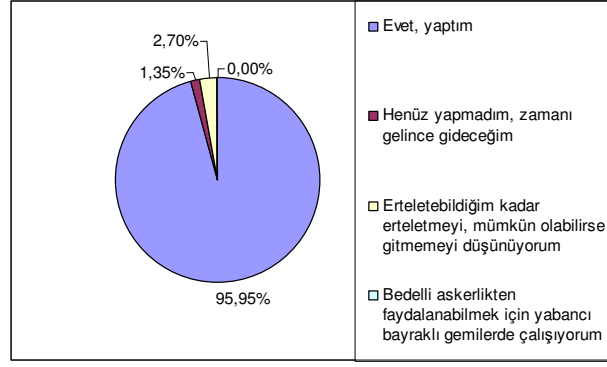
Tablo5.50: 4.8 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	
133	15	55	6	genel
63,64%	7,18%	26,32%	2,87%	
71	1	2	0	tayfa
95,95%	1,35%	2,70%	0,00%	
62	14	53	6	zabitan (genel)
45,93%	10,37%	39,26%	4,44%	
52	3	4	1	zabitan (yön.)
86,67%	5,00%	6,67%	1,67%	
10	11	49	5	zabitan (ope.)
13,33%	14,67%	65,33%	6,67%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.50'de ve Şekil 5.176'da verilmiştir.

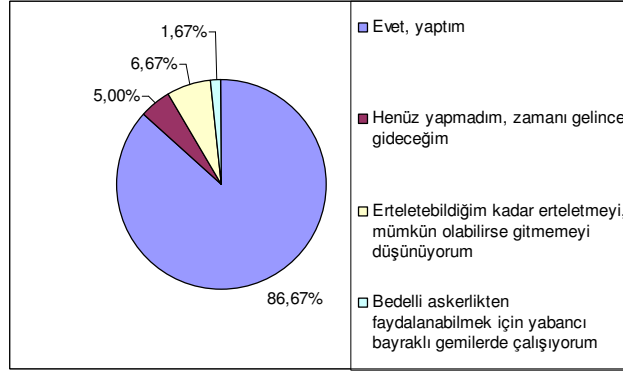

Şekil 5.176: 4.8 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

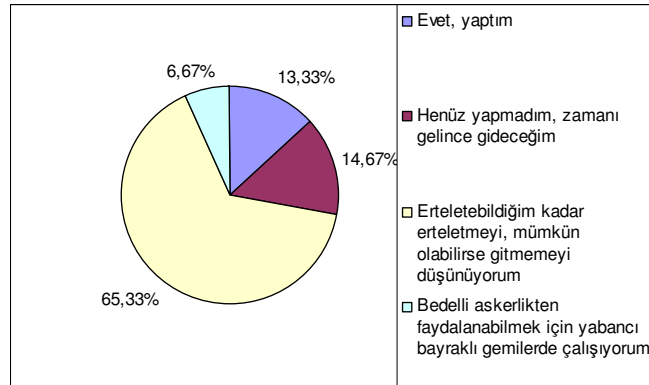
Şekil 5.177: 4.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzde oranları

4.8 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.177'de verilmiştir.

Şekil 5.178: 4.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

4.8 no'lu soruya yönetici düzeyde zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.178'de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde oranları şekil 5.179'da verilmiştir.

Şekil 5.179: 4.8 no'lu soruya yönetici olmayan zabitlerin cevaplarının yüzde oranları

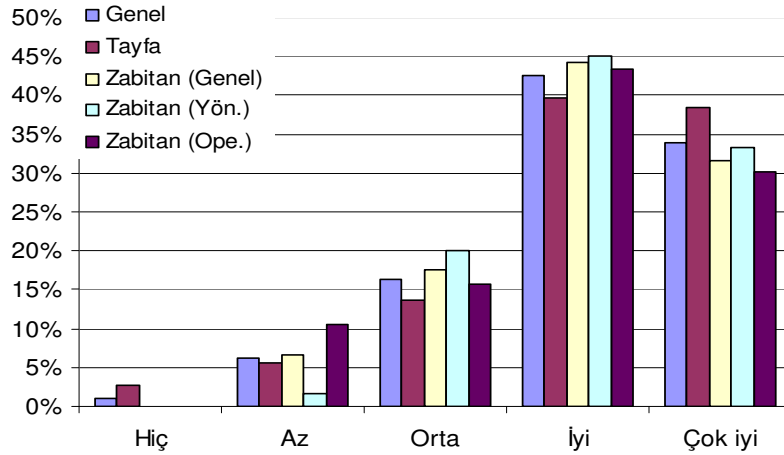
Soru 4.9: Ne ölçüde yüzme biliyorsunuz?

- a. Çok iyi
- b. İyi
- c. Orta
- d. Az
- e. Hiç

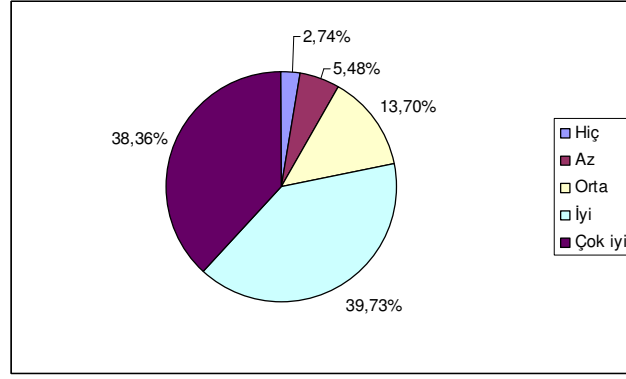
Tablo5.51: 4.9 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Hiç	Az	Orta	İyi	Çok iyi	
2	13	34	89	71	genel
0,96%	6,22%	16,27%	42,58%	33,97%	
2	4	10	29	28	tayfa
2,74%	5,48%	13,70%	39,73%	38,36%	
0	9	24	60	43	zabitan (genel)
0,00%	6,62%	17,65%	44,12%	31,62%	
0	1	12	27	20	Zabitan (yön.)
0,00%	1,67%	20,00%	45,00%	33,33%	
0	8	12	33	23	Zabitan (Ope.)
0,00%	10,53%	15,79%	43,42%	30,26%	

Yukarıdaki soruya katılan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.51’de ve Şekil 5.180’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.181’de, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.182’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.183’te verilmiştir

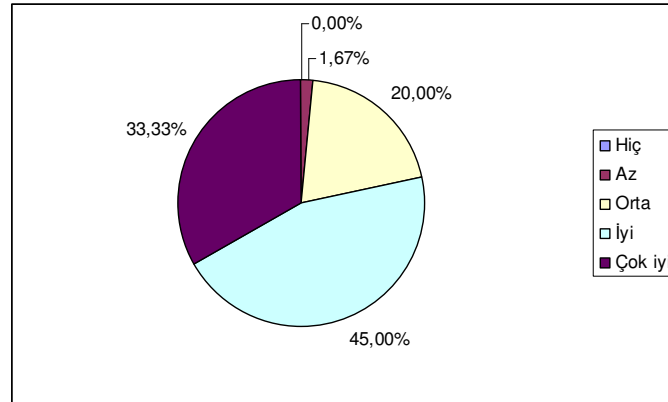

Şekil 5.180: 4.9 no'lu soruya verilen cevapların yüzde oranları

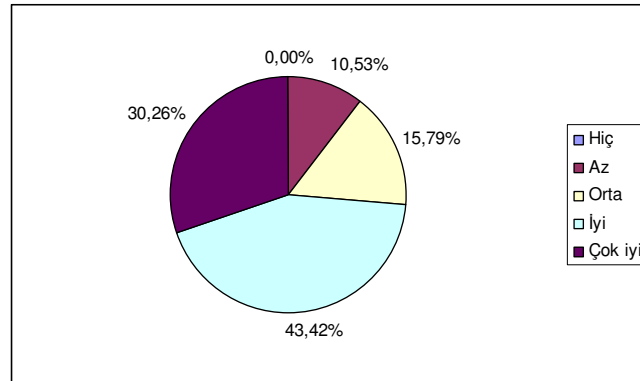
Şekil 5.181: Tayfa sınıfı gemi adamlarının yüzme düzeyleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına, yüzme bilmiyor için 0, çok iyi biliyor için 5 değeri verildiğinde ortalama değer 4,05; standart sapma 0,99 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.182: Yönetici düzey zabıtların yüzme düzeyleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:4,1; standart sapma: 0,77 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:3,93; standart sapma: 0,94 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.183: Yönetici olmayan zabıtların yüzme düzeyleri

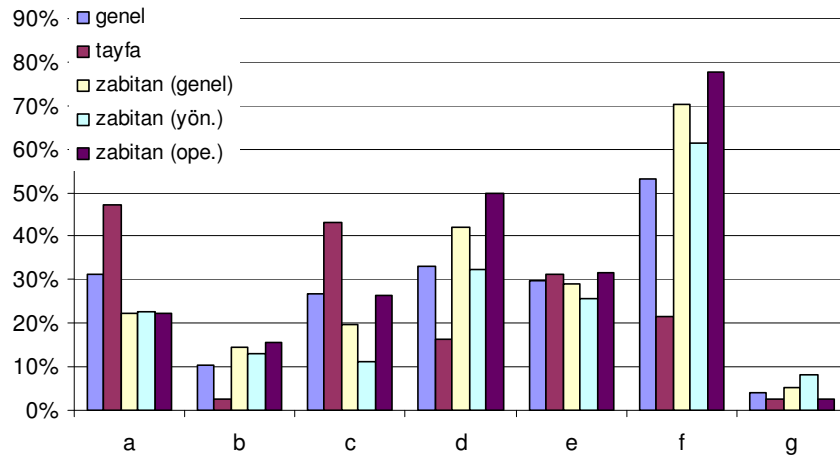
Soru 4.11: İzindeyken en çok karşılaştığınız problemler nelerdir?

- Maddi Problemler
- Ailevi problemler
- Tekrar iş bulamama ve buna bağlı stresler
- Çevreye ve insanlara adapte olamama
- Sosyal güvenlik ve sigorta ile ilgili problemler
- Ehliyet sınavları, yeni sertifika programları
- Diğer

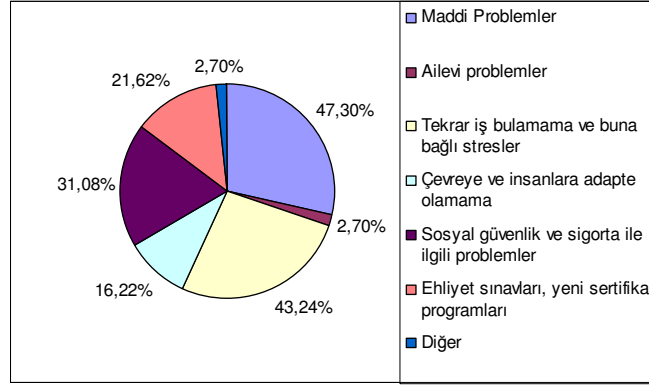
Tablo 5.52: 4.10 no'lu soruya verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

a	b	c	d	e	f	g	
66	22	57	70	63	113	9	genel
31,13%	10,38%	26,89%	33,02%	29,72%	53,30%	4,25%	
35	2	32	12	23	16	2	tayfa
47,30%	2,70%	43,24%	16,22%	31,08%	21,62%	2,70%	
31	20	27	58	40	97	7	zabitan (genel)
22,46%	14,49%	19,57%	42,03%	28,99%	70,29%	5,07%	
14	8	7	20	16	38	5	zabitan (yön.)
22,58%	12,90%	11,29%	32,26%	25,81%	61,29%	8,06%	
17	12	20	38	24	59	2	zabitan (ope.)
22,37%	15,79%	26,32%	50,00%	31,58%	77,63%	2,63%	

Yukarıdaki soruya gemi adamlarının cevap sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.52'da ve Şekil 5.184'te verilmiştir.

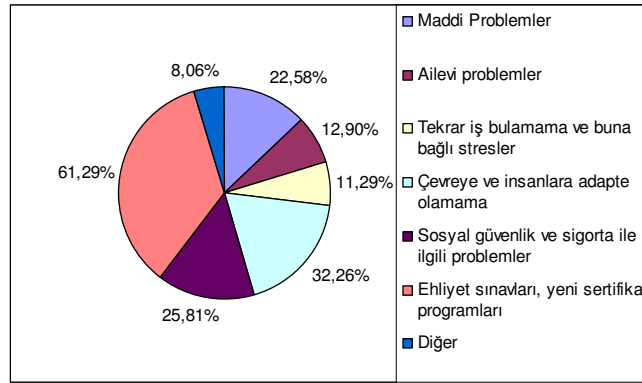

Şekil 5.184: Gemi adamlarının izinde iken yaşadığı problemler

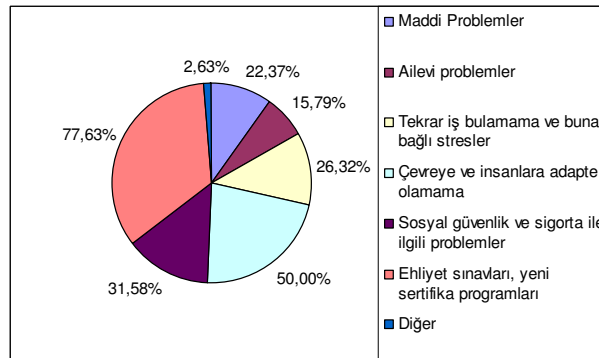
Şekil 5.185: Tayfa sınıfı gemi adamlarının izinde iken yaşadığı problemler

4.10 no'lu soruya tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzde oranları şekil 5.185'te verilmiştir.

Şekil 5.186: Yönetici düzeyde zabıtların izinde iken yaşadıkları problemler

4.10 no'lu soruya yönetici düzeyde zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.186'da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde oranları şekil 5.187'de verilmiştir.

Şekil 5.187: Yönetici olmayan zabıtların izinde iken yaşadıkları problemler

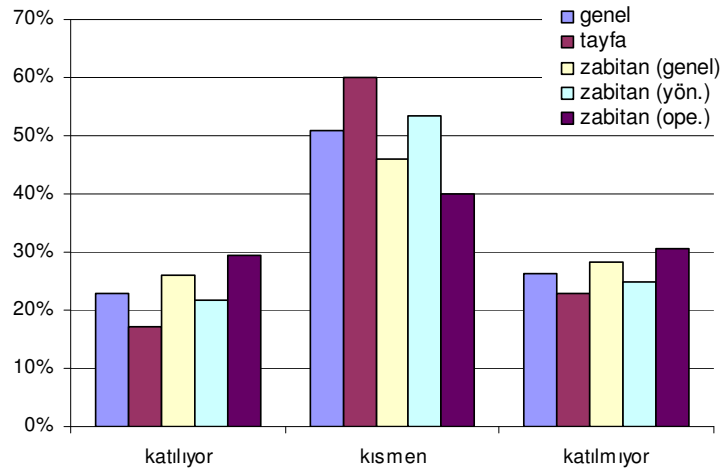
Önerme 4.11: Gemiden döndüğümde sosyal hayata adapte olmakta güçlükler yaşıyorum.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

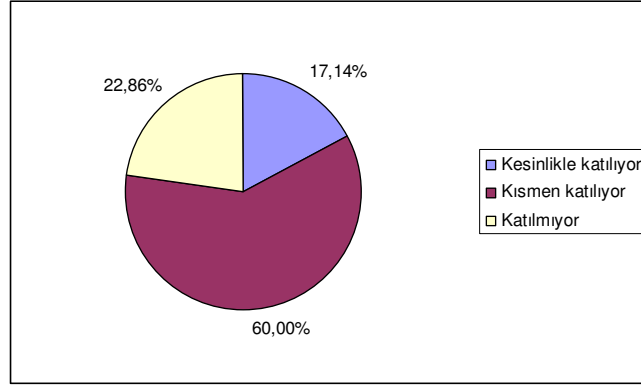
Tablo5.53: 4.11 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

	Kısmen		
katılıyor	katılıyor	katılmıyor	
47	104	54	genel
22,93%	50,73%	26,34%	
12	42	16	tayfa
17,14%	60,00%	22,86%	
35	62	38	zabitan (genel)
25,93%	45,93%	28,15%	
13	32	15	zabitan (yön.)
21,67%	53,33%	25,00%	
22	30	23	zabitan (ope.)
29,33%	40,00%	30,67%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.53’te ve Şekil 5.188’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.189’da, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.190’da, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.191’de verilmiştir.

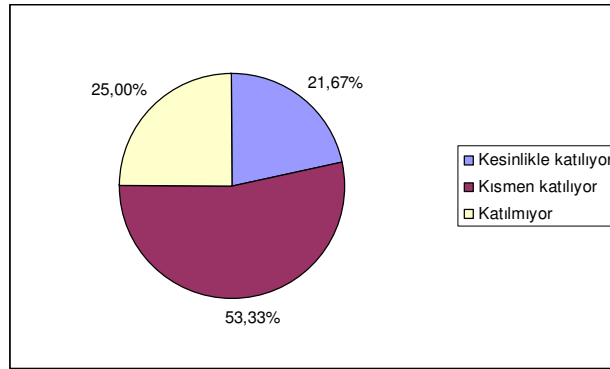

Şekil 5.188: 4.11 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

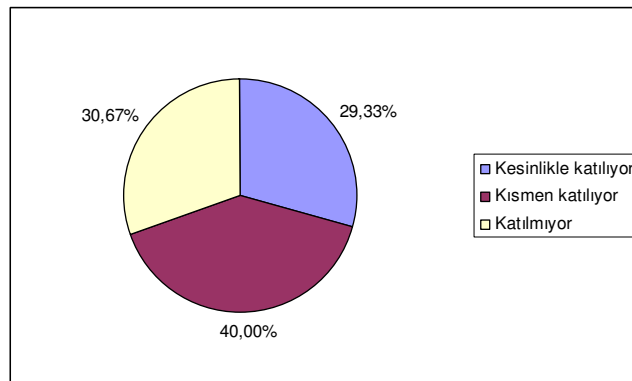
Şekil 5.189: 4.11 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,94; Standart sapma 0,64 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.190: 4.11 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,97; standart sapma: 0,69 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,99; standart sapma: 0,78 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.191: 4.11 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

5.1.5 Gemi Adamlarına Yöneltilen Hayata Bakışları ile İlgili Sorular

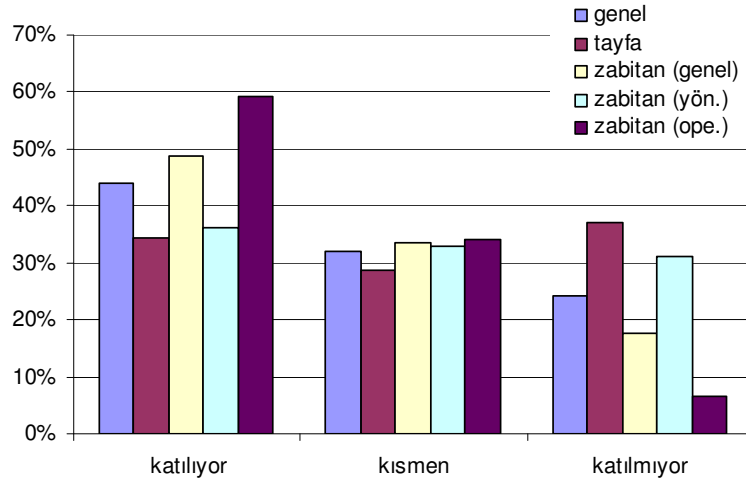
Önerme 5.1: Yakınlarım gemide çalışmanın ne derece zor olduğunu farkında değil.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

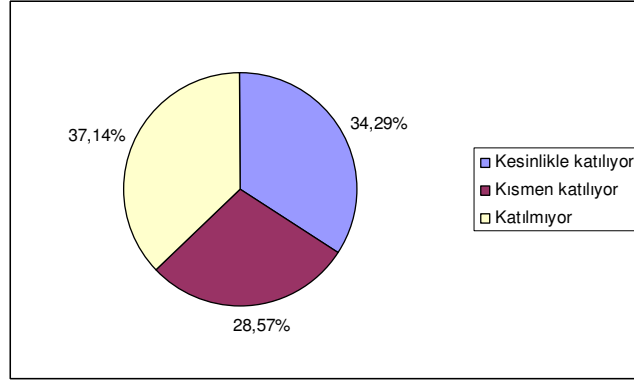
Tablo5.54: 5.1 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	Kısmen katılıyor	katılmıyor	
91	66	50	genel
43,96%	31,88%	24,15%	
24	20	26	tayfa
34,29%	28,57%	37,14%	
67	46	24	zabitan (genel)
48,91%	33,58%	17,52%	
22	20	19	zabitan (yön.)
36,07%	32,79%	31,15%	
45	26	5	zabitan (ope.)
59,21%	34,21%	6,58%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.54’te ve Şekil 5.192’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.193’te, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.194’te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.195’te verilmiştir

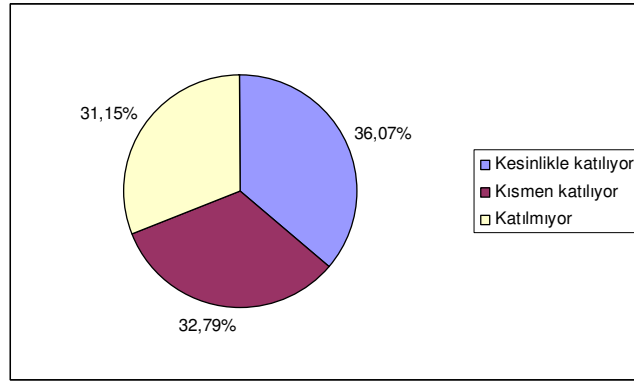

Şekil 5.192: 5.1 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

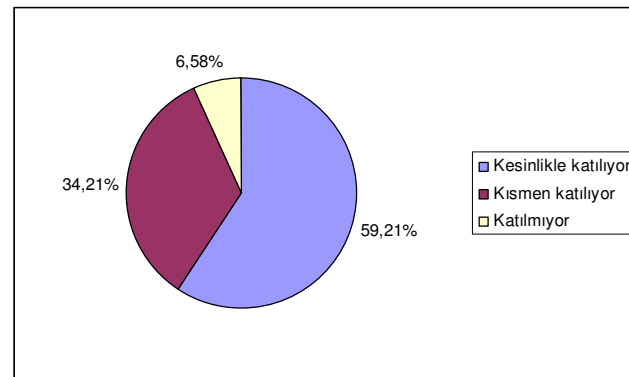
Şekil 5.193: 5.1 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevap yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,97; Standart sapma 0,84 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.194: 5.1 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,05; standart sapma: 0,83 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,53; standart sapma: 0,62 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.195: 5.1 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

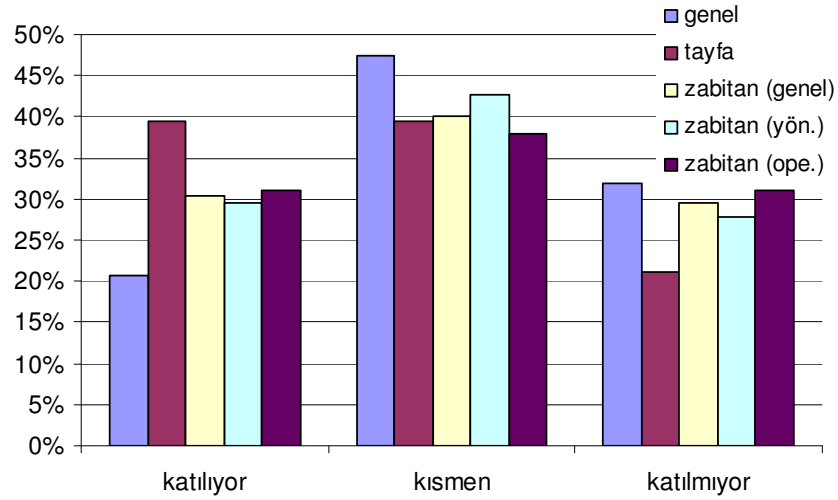
Önerme 5.2: Karadaki insanlar denizcileri ‘yolunacak kaz’ olarak görüyorlar.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

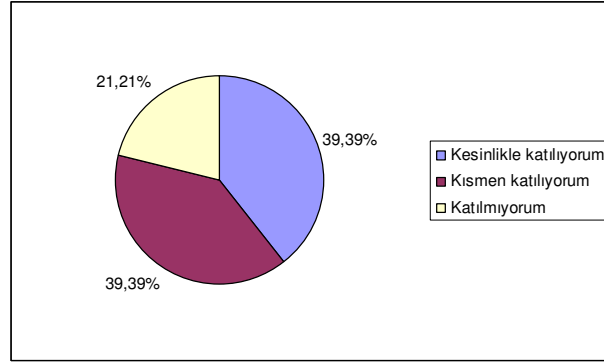
Tablo5.55: 5.2 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	Kısmen katılıyor	katılmıyor	
67	80	54	genel
33,33%	39,80%	26,87%	
26	26	14	tayfa
39,39%	39,39%	21,21%	
41	54	40	zabitan (genel)
30,37%	40,00%	29,63%	
18	26	17	zabitan (yön.)
29,51%	42,62%	27,87%	
23	28	23	zabitan (ope.)
31,08%	37,84%	31,08%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının cevaplarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.55’de ve Şekil 5.196’da verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.197’de, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.198’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.199’da verilmiştir.

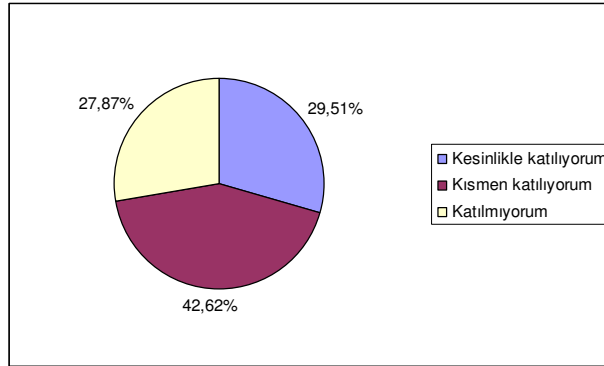

Şekil 5.196: 5.2 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

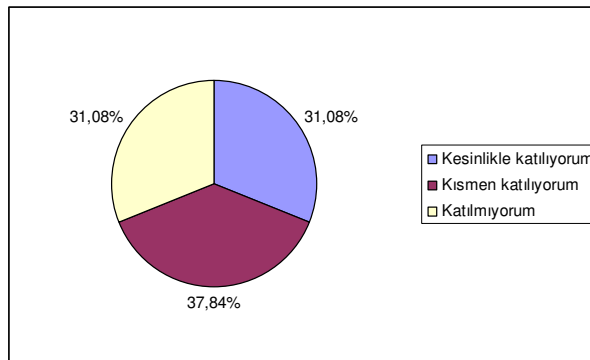
Şekil 5.197: 5.2 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 1,18; Standart sapma 0,77 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.198: 5.2 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,02; standart sapma: 0,76 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,00; standart sapma: 0,79 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.199: 5.2 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

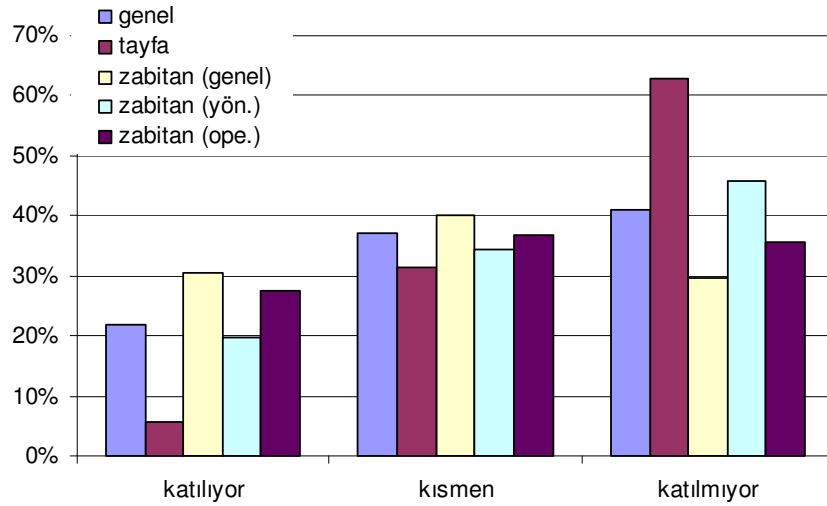
Önerme 5.3: Denizcilerin her limanda bir sevgilisi vardır.

- a. Kesinlikle katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum.
- c. Katılmıyorum.

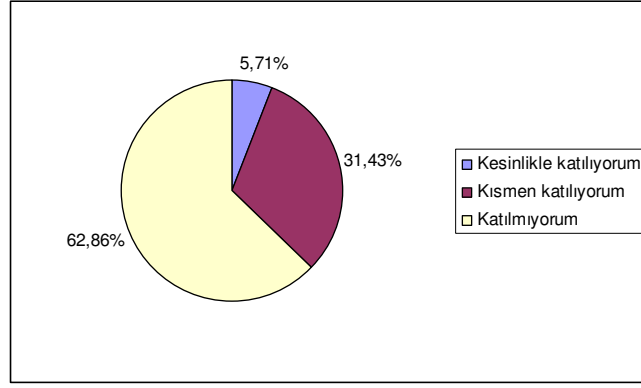
Tablo5.56: 5.3 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

katılıyor	Kısmen katılıyor	katılmıyor	
45	76	84	genel
21,95%	37,07%	40,98%	
4	22	44	tayfa
5,71%	31,43%	62,86%	
41	54	40	zabitan (genel)
30,37%	40,00%	29,63%	
12	21	28	zabitan (yön.)
19,67%	34,43%	45,90%	
21	28	27	zabitan (ope.)
27,63%	36,84%	35,53%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.56’da ve Şekil 5.200’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.201’de, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.202’de, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.203’te verilmiştir.

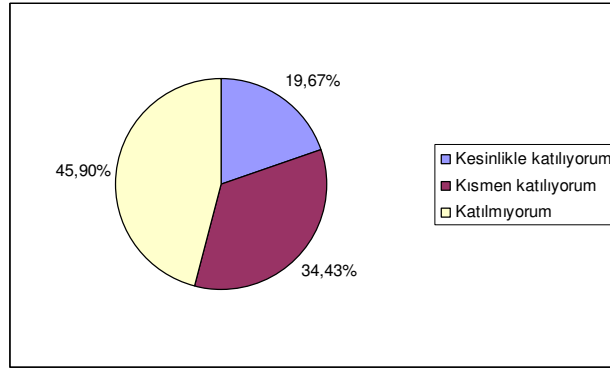

Şekil 5.200: 5.3 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

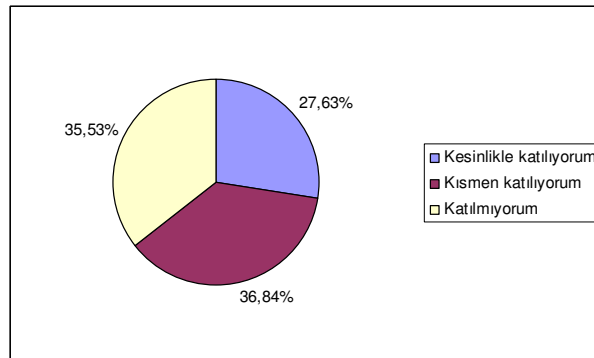
Şekil 5.201: 5.3 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,43; Standart sapma 0,61 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.202: 5.3 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,74; standart sapma: 0,77 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,92; standart sapma: 0,79 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.203: 5.3 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

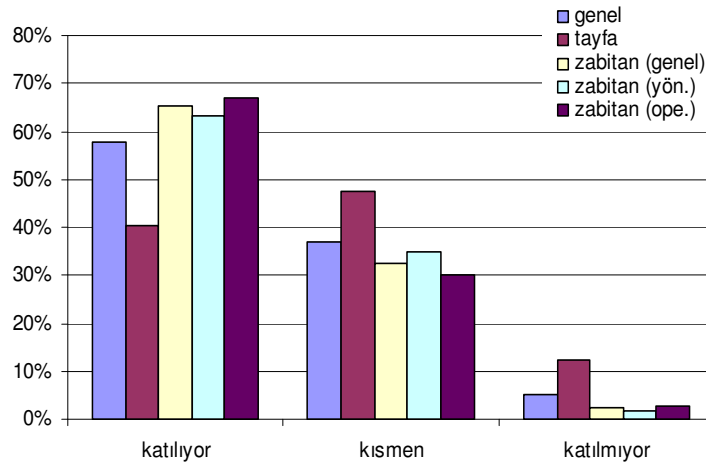
Önerme 5.4: Türkiye’de idari denizcilik kurumlarında rüşvet yaygındır.

- a. Kesinlikle katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

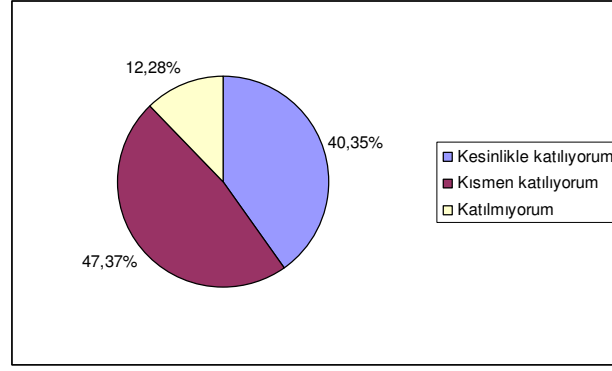
Tablo5.57: 5.4 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

	Kısmen		
katılıyor	katılıyor	katılmıyor	
110	70	10	genel
57,89%	36,84%	5,26%	
23	27	7	tayfa
40,35%	47,37%	12,28%	
87	43	3	zabitan (genel)
65,41%	32,33%	2,26%	
38	21	1	zabitan (yön.)
63,33%	35,00%	1,67%	
49	22	2	zabitan (ope.)
67,12%	30,14%	2,74%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve cevaplarının yüzde oranları Tablo 5.57’de ve Şekil 5.204’te verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.205’te, yönetici düzey zabitlerin cevaplarının dağılımı şekil 5.206’da, diğer zabitlerin cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.207’de verilmiştir.

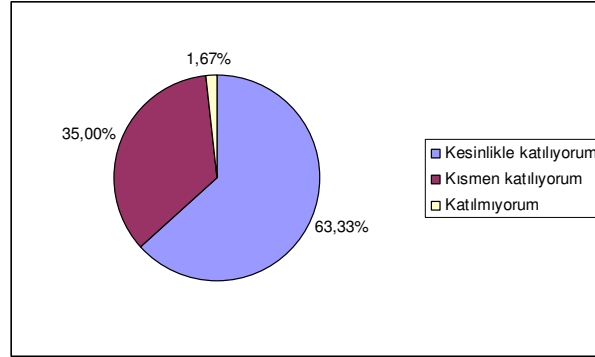

Şekil 5.204: 5.4 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

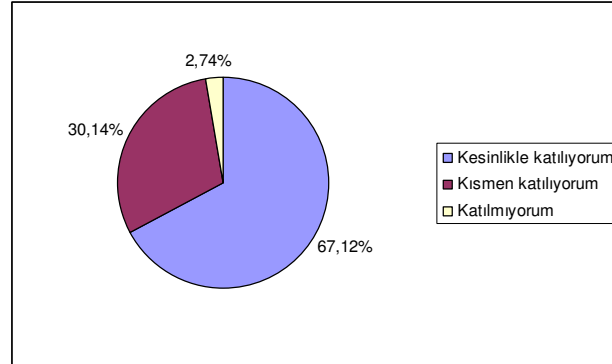
Şekil 5.205: 5.4 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 1,28; Standart sapma 0,73 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.206: 5.4 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,62; standart sapma: 0,53 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,64; standart sapma: 0,54 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.207: 5.4 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

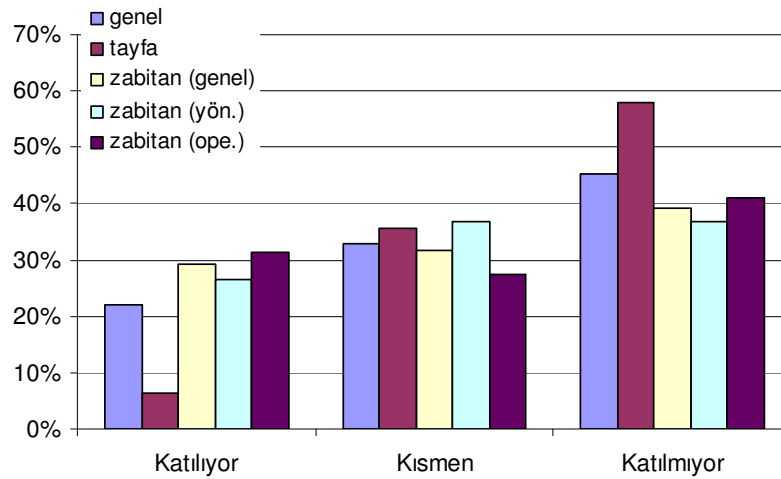
Önerme 5.5: Geminin bazı işlerinin daha kolay halledilebilmesi için yüksek olmayan miktarlarda rüşvet verilebilir.

- a. Kesinlikle katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum.
- c. Katılmıyorum.

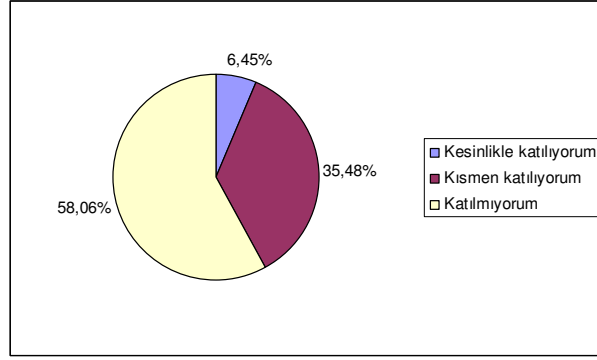
Tablo5.58: 5.5 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

Katılıyor	Kısmen katılıyor	Katılmıyor	
43	64	88	genel
22,05%	32,82%	45,13%	
4	22	36	tayfa
6,45%	35,48%	58,06%	
39	42	52	zabitan (genel)
29,32%	31,58%	39,10%	
16	22	22	zabitan (yön.)
26,67%	36,67%	36,67%	
23	20	30	zabitan (ope.)
31,51%	27,40%	41,10%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.58’de ve Şekil 5.208’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.209’da, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.210’da, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.211’de verilmiştir

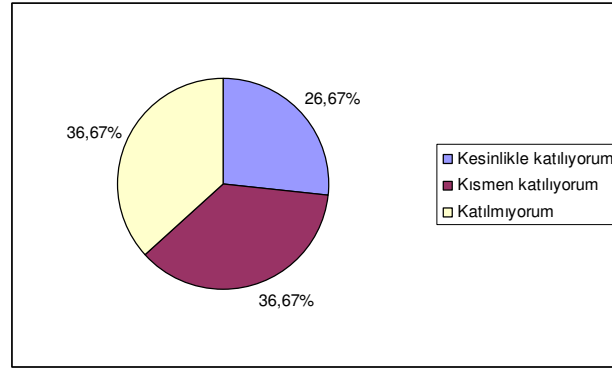

Şekil 5.208: 5.5 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

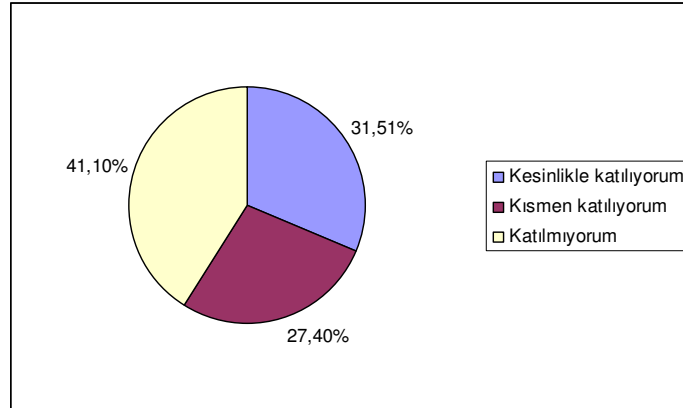
Şekil 5.209: 5.5 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değeri 0,48; Standart sapma 0,63 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.210: 5.5 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,90; standart sapma: 0,80 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,90; standart sapma: 0,85 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.211: 5.5 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

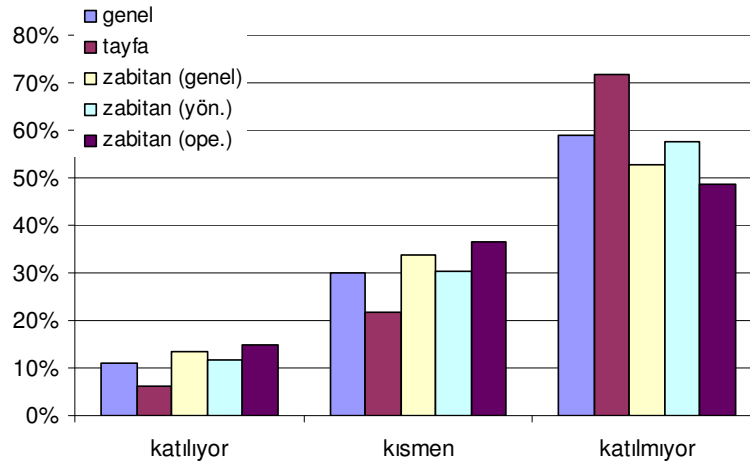
Önerme 5.6: Kişisel işlerimin daha kolay halledilebilmesi için yüksek olmayan miktarlarda rüşvet verebilirim.

- a. Kesinlikle katılıyorum.
- b. Kısmen katılıyorum.
- c. Katılmıyorum.

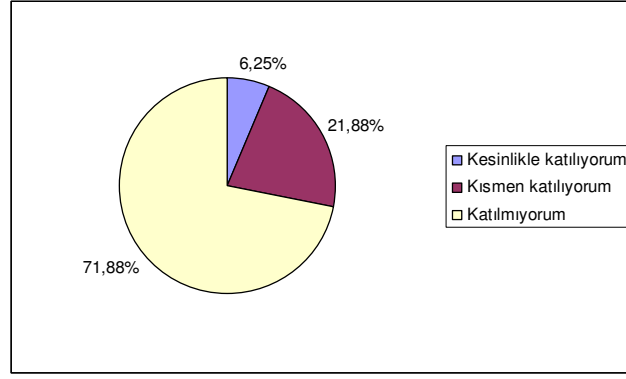
Tablo5.59: 5.6 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

	Kısmen		
katılıyor	katılıyor	katılmıyor	
22	59	116	genel
11,17%	29,95%	58,88%	
4	14	46	tayfa
6,25%	21,88%	71,88%	
18	45	70	zabitan (genel)
13,53%	33,83%	52,63%	
7	18	34	zabitan (yön.)
11,86%	30,51%	57,63%	
11	27	36	zabitan (ope.)
14,86%	36,49%	48,65%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.59’da ve Şekil 5.212’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.213’te, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.214’te, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.215’te verilmiştir.

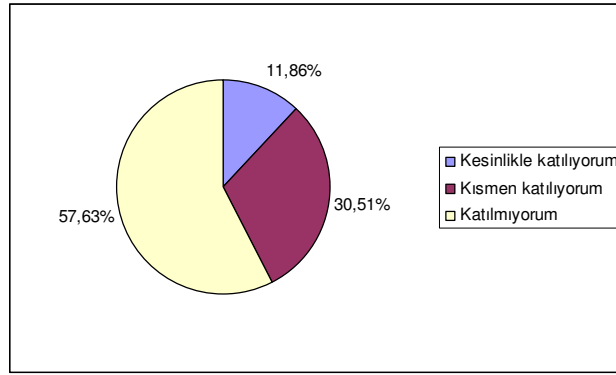

Şekil 5.212: 5.6 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

Şekil 5.213: 5.6 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

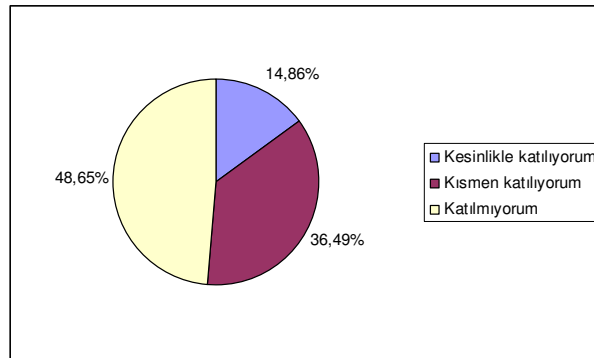
Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 0,34; Standart sapma 0,60 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.214: 5.6 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:0,54; standart sapma: 0,70 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer zabıtlar için ise ortalama:0,66; standart sapma: 0,75 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.215: 5.6 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

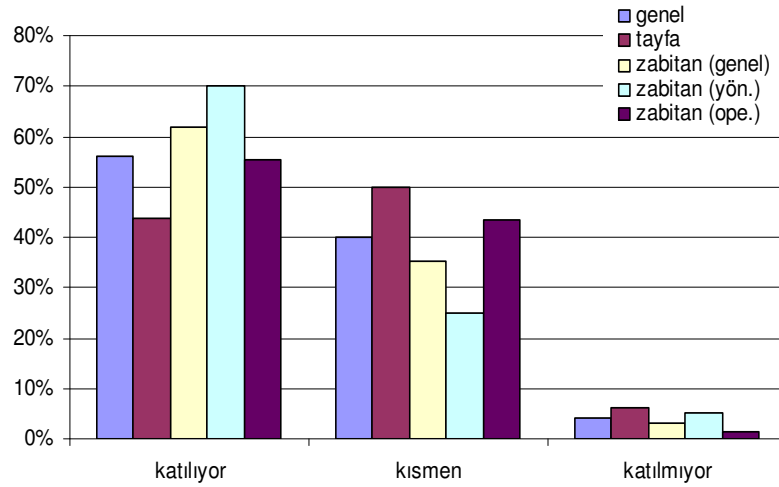
Önerme 5.7: Türkiye’de ve dünyadaki günlük gelişmeler beni yakından ilgilendiriyor.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

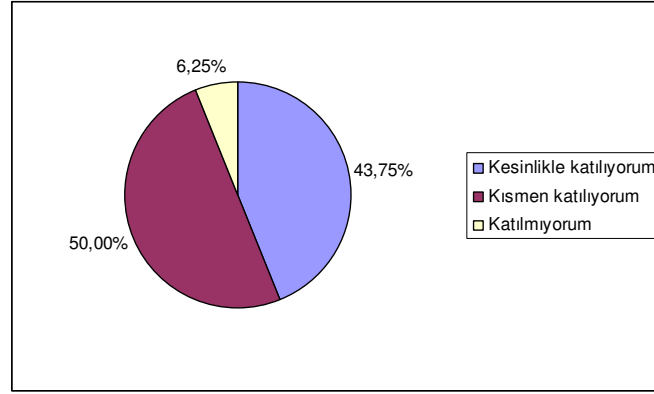
Tablo5.60: 5.7 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

	Kısmen		
katılıyor	katılıyor	katılmıyor	
112	80	8	genel
56,00%	40,00%	4,00%	
28	32	4	tayfa
43,75%	50,00%	6,25%	
84	48	4	zabitan (genel)
61,76%	35,29%	2,94%	
42	15	3	zabitan (yön.)
70,00%	25,00%	5,00%	
42	33	1	zabitan (ope.)
55,26%	43,42%	1,32%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.60’ta ve Şekil 5.216’da verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.217’de, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.218’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.219’da verilmiştir.

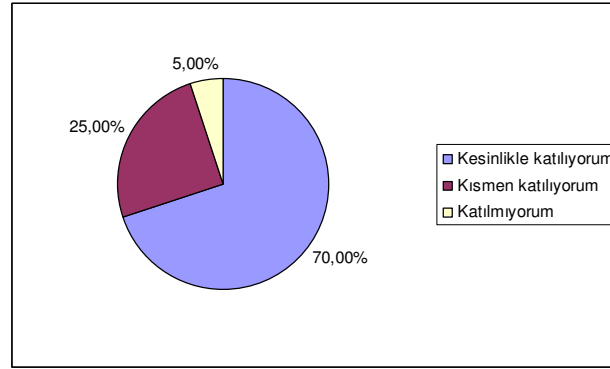

Şekil 5.216: 5.7 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

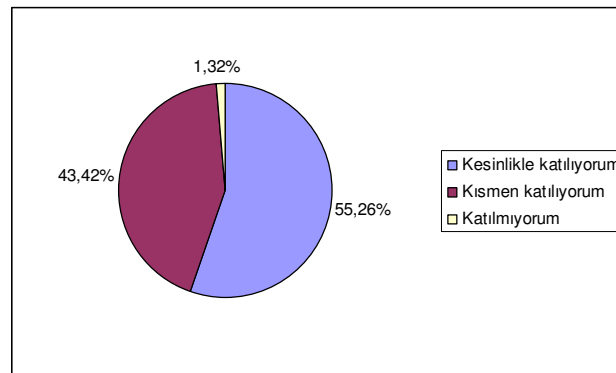
Şekil 5.217: 5.7 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değer 1,37; Standart sapma 0,61 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.218: 5.7 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama:1,65; standart sapma: 0,58 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama:1,54; standart sapma: 0,53 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.219: 5.7 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

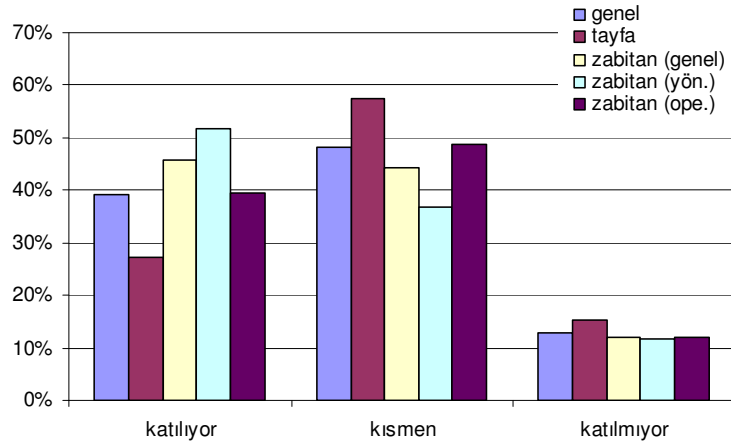
Önerme 5.8: Gazete okumak ve televizyon izlemek benim için vazgeçilmezdir.

- a. Kesinlikle katılıyorum
- b. Kısmen katılıyorum
- c. Katılmıyorum

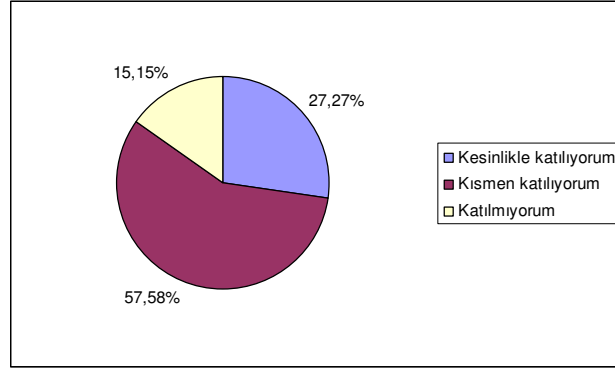
Tablo5.61: 5.8 no’lu önermeye verilen cevapların sayı ve yüzde oranları

	Kısmen		
katılıyor	katılıyor	katılmıyor	
79	97	26	genel
39,11%	48,02%	12,87%	
18	38	10	tayfa
27,27%	57,58%	15,15%	
61	59	16	zabitan (genel)
45,86%	44,36%	12,03%	
31	22	7	zabitan (yön.)
51,67%	36,67%	11,67%	
30	37	9	zabitan (ope.)
39,47%	48,68%	11,84%	

Yukarıdaki önermeyi cevaplayan gemi adamlarının sayıları ve yüzde oranları Tablo 5.61’de ve Şekil 5.220’de verilmiştir. Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının dağılımı şekil 5.221’de, yönetici düzey zabıtların cevaplarının dağılımı şekil 5.222’de, diğer zabıtların cevaplarının yüzde dağılımları şekil 5.223’te verilmiştir.

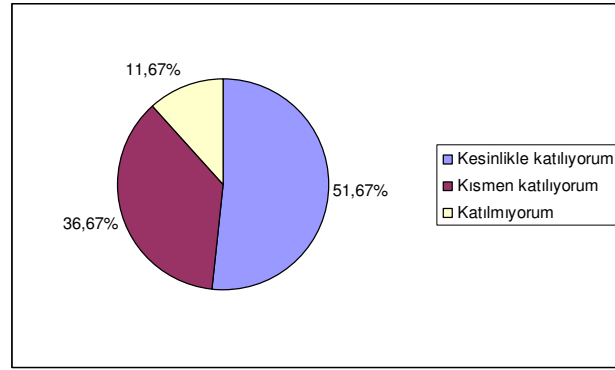

Şekil 5.220: 5.8 no’lu önermeye verilen cevapların yüzde oranları

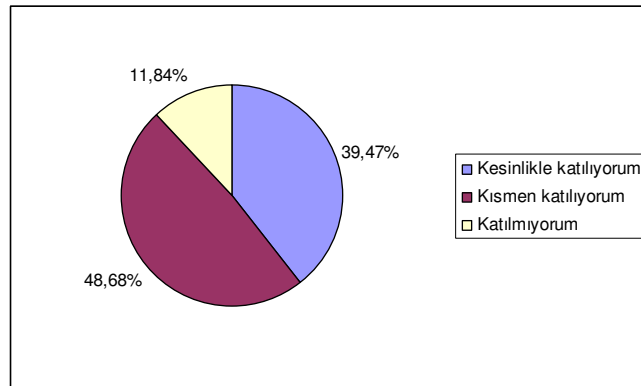
Şekil 5.221: 5.8 no'lu önermeye tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının yüzdeleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarına katılmıyor için 0, kısmen katılıyor için 1 ve kesinlikle katılıyor için 2 değeri verildiğinde, ortalama değeri 1,12; Standart sapma 0,65 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.222: 5.8 no'lu önermeye yönetici düzey zabıtların cevaplarının yüzdeleri

Yönetici zabıtlar için ortalama 1,4; standart sapma: 0,69 olarak gerçekleşmiştir. Diğer zabıtlar için ise ortalama: 1,28; standart sapma: 0,67 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5.223: 5.8 no'lu önermeye yönetici olmayan zabıtların cevaplarının yüzdeleri

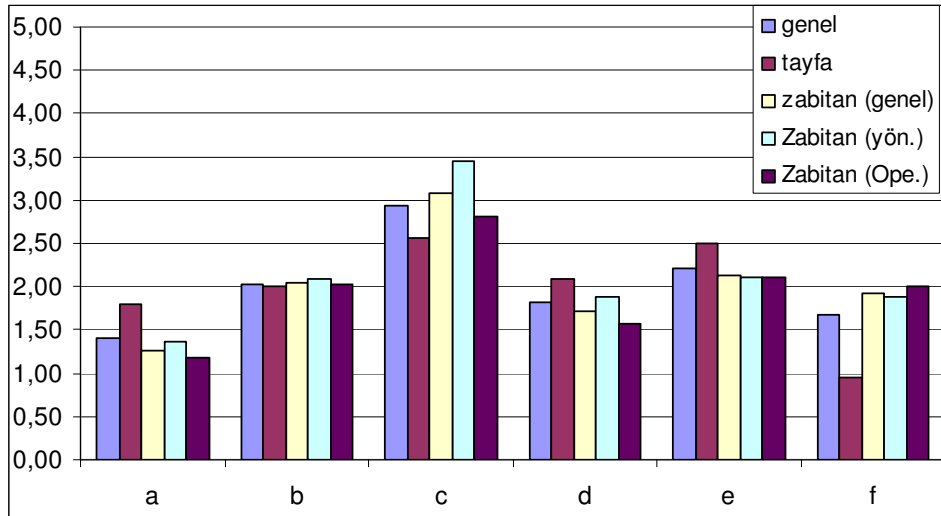
Soru 5.9: Aşağıdaki kurumlara ne ölçüde güveniyorsunuz? (5'ten 0'a kadar en yüksek 5 olacak şekilde not veriniz)

- a. Liman Başkanlıkları
- b. Denizcilik Müsteşarlığı
- c. Denizcilik ile ilgili yükseköğretim kurumları
- d. Denizcilik ile ilgili eğitim veren diğer kuruluşlar
- e. Gemi Adamları Sınav Merkezi
- f. Denizcilik ile ilgili sivil toplum örgütleri

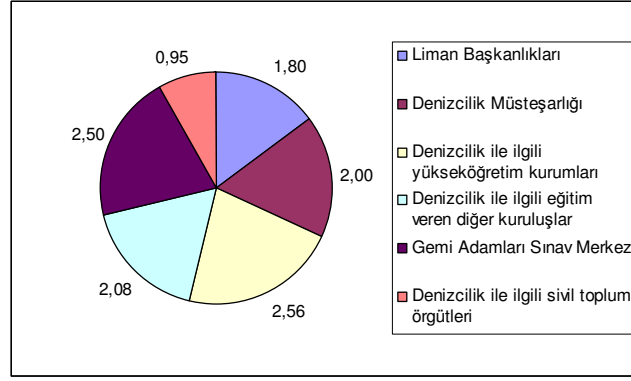
Tablo5.62: 5.9 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

a	b	c	d	e	f	
1,41	2,03	2,93	1,82	2,22	1,67	genel
1,80	2,00	2,56	2,08	2,50	0,95	tayfa
1,26	2,05	3,07	1,71	2,12	1,93	zabitan (genel)
1,36	2,09	3,45	1,88	2,11	1,87	Zabitan (yön.)
1,18	2,02	2,80	1,57	2,10	2,00	Zabitan (Ope.)

Gemi adamlarının cevaplarının kurumlara göre ortalamaları Tablo 5,62'de ve şekil 5.224'te verilmiştir. Buna göre, gemi adamlarının gözünde en güvenilir kurum 5 üzerinden 2,93 ile denizcilik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarıdır. Bu kurumu 2,22 ortalama ile Gemi Adamları Sınav Merkezi takip etmektedir. Gemi adamlarına göre en az güvenilen kurum 1,41 ortalama ile Liman Başkanlıklarıdır.

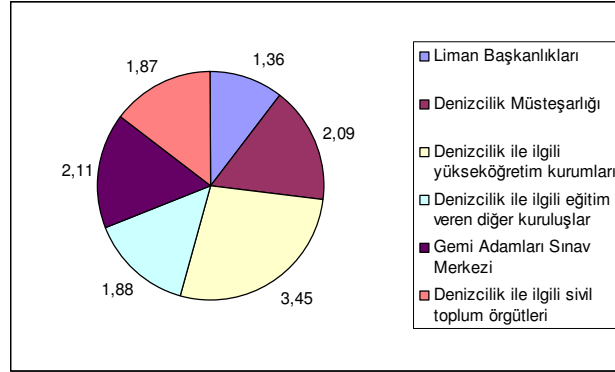

Şekil 5.224: 5.9 no'lu soruya verilen cevapların ortalamaları

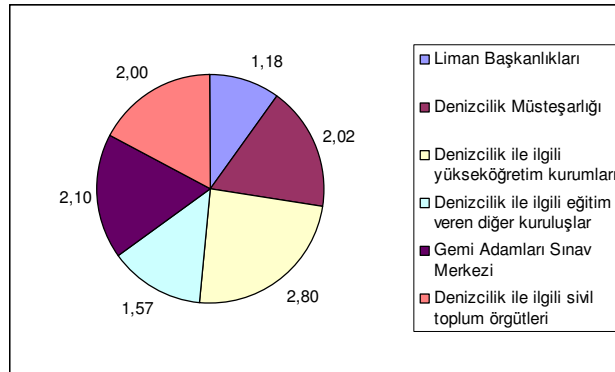
Şekil 5.225: Tayfa sınıfı gemi adamlarının kurumlara güvenleri

Tayfa sınıfı gemi adamlarının cevaplarının 5.9 no'lu soruya verdikleri cevapların ortalama dağılımı şekil 5.225'te verilmiştir.

Şekil 5.226: Yönetici düzey zabıtların kurumlara güvenleri

Yönetici düzey zabıtların 5.9 no'lu soruya cevaplarının ortalama dağılımı şekil 5.226'da, diğer zabıtların cevaplarının ortalama dağılımları şekil 5.227'de verilmiştir.

Şekil 5.227: Yönetici olmayan zabıtların kurumlara güvenleri

6. GEMİ ADAMI İŞE ALMA KRİTERLERİ

İnsan Kaynakları departmanı iyi organize olmuş düzenli denizcilik firmalarında gemi adamları istihdam edilmeden önce, yalnızca STCW'ye uygun olarak düzenlenmiş yeterlik belgelerinin ve sertifikalarının var olup olmadığına bakılarak gemiye atama süreci işletilmez [24]. Bu firmalar, insan kaynağının en değerli kaynaklardan biri olduğunun bilincinde olarak, istihdam edecekleri gemi adamında birçok kriterin var olmasına dikkat ederler. Örnek bir tanker firmasından alınan gemi adamı işe alım kriterlerine göre, tankerlerde istihdam edilecek tüm gemi adamlarında, gemilerde çalışmak için yeterlik belgesi, liman cüzdanı, pasaport, STCW sertifikaları, tanker/kimyasal tanker sertifikaları ve sağlık raporuna sahip olmak şartı aranır. Bu belgelerin geçerlilik sürelerinin uygun olması gerekir. Bu belgelerin dışında, yeterlik türlerine göre gemiadamlarında aranan kriterler şöyledir [25]:

6.1 Gemide Görev Alacak Kaptanlarda Aranan Kriterler

Kaptan olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, kaptan olarak asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tankerler veya kimyasal tankerlerde asgari 2 yıl aynı görevde tecrübeye sahip olmak veya şirket bünyesindeki gemilerde asgari 2 yıl 1. Zabit statüsünde çalıştıktan sonra kaptan ehliyetini almış olmak şartı ve şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerinde kaptan olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunması şartlarına ilaveten üniversite mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, çok iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, GOC ehliyetine sahip olmak, ISPS kapsamında Ship Security Officer sertifikasına sahip olmak, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, daha önce büyük yakıt firmalarının denetimlerinden (vetting) geçirmiş olmak, 55 yaşını aşmamak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, personel sevk ve idaresi, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, geliştirilmeye ve

yönlendirilmeye açıklık, ISM, ISPS, ISO yönetim standartlarına ve uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, eğitim verebilecek formasyona sahip olmak aranacak şartlar arasında yer almaktadır.

6.2 Gemide Görev Alacak 1. Zabitlerde Aranacak Kriterler

1. Zabit olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında 1. Zabit olarak asgari 2 yıl tecrübeye sahip olmak, tankerler veya kimyasal tankerlerde asgari 1 yıl aynı görevde tecrübeye sahip olmak veya şirket bünyesindeki gemilerde asgari 2 yıl 3.Kaptan statüsünde çalıştıktan sonra 1. Zabit ehliyetini almış personelin; kaptan ve şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerde 1. Zabit olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunması gerekir. Bu kriterlere ilaveten, yüksek okul mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, çok iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, GOC ehliyetine sahip olmak, ISPS Ship Security Officer sertifikasına sahip olmak, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması Daha önce vetting geçirmiş olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda; mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, personel sevk ve idaresi, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık şartı, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, geliştirilmeye ve yönlendirilmeye açıklık, ISM, ISPS, ISO yönetim standartlarına ve uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, itaatkar olmak, eğitim verebilecek formasyona sahip olmak kriterleri aranır [25].

6.3 Gemide Görev Alacak Baş Mühendislerde Aranacak Kriterler

Baş mühendis olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, baş mühendis olarak asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker ve kimyasal tankerlerde asgari 2 yıl tecrübeye sahip olmak veya şirket bünyesindeki gemilerde asgari 2 yıl 2.Mühendis olarak çalıştıktan sonra Baş mühendis ehliyetini almış 2. Mühendislerin şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerinde baş mühendis olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunmak şartı aranır. Bu kriterlerin haricinde, üniversite mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, çok iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, 55 yaşını aşmamak, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, daha evvel vetting geçirmiş olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda aşağıda belirtilen kriterlerde yeterli

olmak, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, personel sevk ve idaresi, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, planlı bakım sistemi ve uygulamalarına hakim olmak, ISM , ISPS , ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, eğitim verebilecek formasyona sahip olmak kriterleri aranır.

6.4 Gemide Görev Alacak 2. Mühendis/2. Makinistlerde Aranan Kriterler

2. Mühendis/2.Makinist olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında 2.Mühendis olarak asgari 2 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker ve kimyasal tankerlerde asgari 1 yıl aynı görevde tecrübeye sahip olmak veya şirket bünyesinde asgari 2 yıl 3. Mühendis statüsünde çalıştıktan sonra 2.Mühendis ehliyeti alan personelin baş mühendis, kaptan ve şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerde 2.Mühendis olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılmış değerlendirmelerin uygun olması, yüksek okul mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, çok iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, daha evvel vetting geçirmiş olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, personel sevk ve idaresi, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, planlı bakım sistemi ve uygulamalarına hakim olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, eğitim verebilecek performansa sahip olmak, itaatkar olmak kriterleri aranmaktadır.

6.5 Gemide Görev Alacak Güverte Zabitlerinde Aranan Kriterler

Güverte zabiti olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, asgari 1 yıl güverte zabiti olarak çalışmış olmak, asgari 1 kontrat süresince tanker veya kimyasal tankerde çalışmış olmak veya stajyer olarak şirket gemilerinde çalıştıktan sonra kaptan ve şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerde güverte zabiti olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten daha önce çalıştığı şirketlerde hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, yüksek okul mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, GOC ehliyetine sahip olmak, ISPS kapsamında ship

security officer sertifikasına sahip olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, personel sevk ve idaresi, şirket politikaları ve hedeflerine yakınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, planlı bakım sistemi ve uygulamalarına hakim olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yakınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, itaatkar olmak, vardiya tutma esaslarına uyma kriterleri aranmaktadır.

6.6 Gemide Görev Alacak Makine Zabitlerinde Aranan Kriterler

Güverte zabiti olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, asgari 1 yıl makine zabiti olarak çalışmış olmak, asgari 1 kontrat süresince tanker veya kimyasal tankerde çalışmış olmak veya stajyer olarak şirket gemilerinde çalıştıktan sonra kaptan, baş mühendis ve şirket tarafından yapılan performans değerlendirmelerde makine zabiti olarak çalışabilecek yeterlilikte bulunmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten, daha önce çalıştığı şirketlerde hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, yüksek okul mezunu olmak, iyi düzeyde bilgisayar kullanmak, iyi derecede denizcilik İngilizcesine sahip olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, liderlik yeteneği, şirket politikaları ve hedeflerine yakınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, geliştirilmeye ve yönlendirilmeye açık olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yakınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, itaatkar olmak, vardiya tutma esaslarına uyma kriterleri aranır.

6.7 Gemide Görev Alacak Elektrik/Elektronik Zabitlerinde Aranan Kriterler

Elektrik/Elektronik zabiti olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, Elektrik Zabiti olarak asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde asgari 2 yıl görev yapmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten, meslek lisesi veya meslek yüksek okulu mezunu olmak, orta seviyede teknik ve denizcilik İngilizcesine sahip olmak, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 45 yaşını aşmamak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket politikaları ve hedeflerine yakınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma

ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, itaatkar olmak, elektronik kart ve devre takip bilgisine sahip olmak kriterleri aranır.

6.8 Gemide Görev Alacak Makine/Güverte Lostromosunda Aranan Kriterler

Makine/Güverte lostromosu olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, Makine/Güverte Lostromosu olarak asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde aynı görevde asgari 2 yıl görev yapmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten, en az ortaokul mezunu olmak, denizcilik İngilizcesine sahip, basit cümleler kurabilmek, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 50 yaşını aşmamak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak, itaatkar olmak, liderlik , personel sevk ve idare etme yeteneği bulunması kriterleri aranır.

6.9 Gemide Görev Alacak Usta Gemici ve Yağcıda Aranan Kriterler

Usta gemici veya yağcı olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde aynı görevde asgari 1 yıl görev yapmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlere ilaveten en az ilkokul mezunu olmak, ortaokul ve lise mezunu olunması tercih sebebidir, denizcilik İngilizcesindeki belli tabirleri bilmek, basit cümleler kurabilmek, (Usta gemici İngilizce dümen ve halat manevralarını anlıyor olmalı) daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 45 yaşını aşmamak, Şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak ve itaatkar olmak kriterleri aranır.

6.10 Gemide Görev Alacak Gemici ve Silicide Aranan Kriterler

Gemici veya silici olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında, asgari 2 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde asgari 1 kontrat aynı görevde çalışmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlerin dışında, en az ilkokul mezunu olmak, ortaokul ve lise mezunu tercih sebebidir, İngilizce dümen makine ve halat manevralarında kullanılan terimleri bilmek, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 35 yaşını aşmamış olmak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak ve itaatkar olmak kriterleri aranır.

6.11 Gemide Görev Alacak Pompacı ve Kaynakçıda Aranan Kriterler

Pompacı veya kaynakçı olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında aynı görevde asgari 3 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde asgari 2 yıl çalışmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlerin dışında, en az ilkokul mezunu olmak, ortaokul ve lise mezunu tercih sebebidir, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 40 yaşını aşmamak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak ve itaatkar olmak kriterleri aranır.

6.12 Gemide Görev Alacak Aşçı ve Kamarotta Aranan Kriterler

Aşçı veya kamarot olarak gemilerde istihdam edilecek gemi adamlarında aynı görevde asgari 2 yıl tecrübeye sahip olmak, tanker veya kimyasal tankerlerde asgari 1 yıl çalışmış olmak kriterleri aranır. Bu kriterlerin dışında, ilkokul mezunu olmak, ortaokul ve lise mezunu tercih sebebidir, daha önce çalıştığı firmalarda hakkında yapılan değerlendirmelerin uygun olması, 40 yaşını aşmamak, şirket bünyesinde yapılan mülakatlarda, mesleki bilgi ve yeterlilik, sorumluluk duygusu, şirket

politikaları ve hedeflerine yatkınlık, fiziksel ve ruhsal açıdan göreve uygunluk, tankerlerde çalışma ve emniyet bilincine sahip olmak, ISM, ISPS, ISO uygulamalarına yatkınlık, takım çalışması şuuruna sahip olmak ve itaatkar olmak kriterleri aranır.

7. SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Bireylerin kariyer seçimlerinde, sırasıyla temel ihtiyaçlarının; güvenlik ihtiyaçlarının; ait olma ihtiyacının; saygı, takdir veya ego tatmini ihtiyacının ve kendini gerçekleştirme ihtiyacının karşılanması beklentisi yatar. Bireyler bir işe girdiklerinde, organizasyondan, kişisel gelişim fırsatı; iyi bir iş için tanınma ve onay; güvenlik ve çevresel faydalar; arkadaşlık, çevre desteği; açık ve doğru çaba beklerler. Çalışanların bu beklentilerinin karşılanmasında, para, fiziksel çalışma koşulları, emekli aylığı, hastalık ödemeleri, sosyal güvenlik tasarrufları, çalışanlarla arkadaşlık kurma, grup normlarına uyma, şirket sosyal aktiviteleri, işin unvanı, statü sembolleri, otorite pozisyonu, kendini göstermek için tatmin edici bir iş ve yaratıcı olma fırsatı etkili olur.

Denizcilik, birçok meslek alanından farklı bir yapıya sahiptir. Çalışma koşulları, çalışma saatleri, sosyal yaşam olanakları, günlük alanda karşılaşılan meslek gruplarından çok daha farklıdır. Denizcilik mesleği, çok köklü ve saygı duyulan mesleklerden olmasına rağmen, gemilerin limanlarda daha az süre kalmaları, iletişim ve ulaşım olanaklarının artması ve teknolojik gelişmeler nedeniyle gemilerdeki gemi adamı sayıları azalmıştır. Buna rağmen, denizcilikte her geçen gün yenisi ortaya çıkan ISM, ISPS gibi uygulamalar, gemilere yapılan liman/bayrak devleti denetimlerinin artması, gemi adamlarının iş yüklerinin çoğalmasına neden olmuştur. Bu sebeplerden dolayı, gemi adamı olmak, cazibesini yitirmektedir. Oysa ki denizcilik, teknolojik gelişmeler ne kadar artarsa artsın, insan unsurunun en etkili olduğu ve etkisini koruyacağı meslek gruplarından biridir. Bireylerin kariyer planlarında ücretin haricinde bir çok etken varken, denizcilik mesleği, başka kariyer alanlarına nazaran bireylere yalnızca fazla ücret ve serbest bir yaşam olanağı vermektedir. Bu yüzden denizcilik mesleği, geleneksel denizci ülkelerden, ekonomik gelişimini tamamlayamamış üçüncü dünya ülkelerine kaymaktadır.

Deneysel veri toplama sorularına verilen cevaplar detaylı incelendiğinde, Türk gemi adamlarının profilleri ortaya kanabilir ve Türk denizciliğinin fotoğrafını gemi adamlarının bakış açısından incelenebilir.

Gemi adamlarına yöneltilen kariyerleri ile ilgili sorulardan, gemi adamlarının ücretlerinden orta seviyede memnun oldukları, gemideki iş yükünün ve personel ilişkilerinin gemide çalışırken en büyük stres kaynağı olduğu, gemide kontrat süresinin belirlenmesinde ücretin ve güvenilir personel ile çalışmanın en önemli etken olduğu ortaya çıkmaktadır. Sorulara verilen cevaplara göre, gemi adamlarının %20,71'i iş değiştirmeyi düşünmezken, %83,02'lik kısmı mesleklerinin avantajlı yönü olarak ekonomik getirisini görmekte ve mesleğe başlama nedeni olarak en fazla tesadüfi sebepler gösterilmektedir. Gemi adamlarının %39,80'i ancak mesleğini hayatının merkezinde görürken, bu oranın yönetici olmayan zabitlerde, yani mesleğe diğer gruplara nazaran daha yeni başlamış olanlarda %28 seviyesinde olması dikkat çekicidir. Bir diğer dikkat çekici husus ise, tüm gruplarda denizcilik mesleğinin gemide öğrenilebileceği yargısının bulunmasıdır. Gemi adamları için kontrat süreleri, genellikle 6 ay çalışma ve 1 ay izin şeklinde olmasına rağmen, gemi adamları ortalama olarak 2,5 ay izin yapma eğilimindedir.

Gemi adamlarına yöneltilen gemideki yaşamları ile ilgili sorulardan, gemi adamlarının gemideyken en fazla sosyal yaşamdan ve aile yaşantısından uzakta kalmalarından dolayı ve ihtiyaç duyulan şeylere ulaşamamaktan dolayı sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. Gemilerde, kumanya ve yemekler, sağlık kontrolleri, haberleşme olanaklarının kullanılması gibi konularda da çeşitli sıkıntıların yaşandığı gözlenmektedir. Gemi adamlarının önemli bir kısmı kontrat sürelerinin olması gerektiğinden daha uzun olduğunu düşünürken, %25'lik kısmının her zaman, %43'lük kısmının ise genellikle kontrat biter bitmez izine ayrılma eğiliminde olması bu yargıyı destekleyici niteliktedir. 'Gemideki rahat ortamı izinde iken bulamıyorum' önermesine verilen cevaplar, gemi adamlarının gemideki yaşam olanaklarını özetlemektedir. Bu soruya verilen %3,52 oranında 'kesinlikle katılıyorum' ve %70,85'lik katılmıyorum oranı, gemi adamlarının gemideki yaşam olanaklarını ve çalışma ortamındaki memnuniyet düzeylerindeki düşüklüğü ifade etmektedir.

Gemi adamlarına yöneltilen sosyal hakları ile ilgili sorulardan, gemi adamları hakkında son derece dikkat çekici sonuçlar elde edilmiştir. Deneysel veri toplama

sorularını cevaplayan gemi adamlarının ortalama olarak ancak %43,48’lik kesimi deniz iş kanunu’nu okuduğunu beyan etmiştir. Daha dikkat çekici olan bir sonuç ta, diğer gruplara nazaran mesleğe yeni başlamış yönetici olmayan zabitelerde bu oranın %31,82 seviyesinde olmasıdır. Oysa ki, deniz iş kanunu, tüm gemi adamlarının çalışma koşullarını ve sosyal haklarını belirleyen ve tüm gemi adamları tarafından bilinmesi gereken temel bir kanundur. %3,77 düzeyindeki sendikalılık oranı, denizcilik alanında bu konuda büyük bir boşluğun var olduğunun göstergesidir. Yüksek oranlarda olmasa da, bazı gemi adamlarının sözleşmelerinden bir kopya alamadığı, maaş bordrosu alamadığı, sigorta primlerinin tam olarak yatırılmadığı, gemideyken düzenli olarak avans alamadığı, sözleşmeye uygun olarak gemiden ayrılamadığı, hatta bir kısmının da ücretlerini kısmen alabildikleri veya hiç alamadıkları ortaya çıkmaktadır. Bu konudaki tek olumlu gelişme ise, yönetici olmayan zabitelerin geçmiş dönemlerde maaşlarını alamama oranının diğer gruplara oranla daha düşük olmasıdır. Bu da, denizcilik şirketlerinin gemi adamlarının ücretlerini düzenli ödeme konusunda eskiye nazaran daha dikkatli olduklarının göstergesidir.

Gemi adamlarına yöneltilen sosyal yaşamları ile ilgili sorulardan, gemi adamlarının izinde iken en sık sorun yaşadığı sorunların sırası ile ehliyet sınavları ve yeni sertifika programları, çevreye ve insanlara adapte olamama, sosyal güvenlik ve sigorta ile ilgili problemler ve tekrar iş bulamama ve buna bağlı stresler oluşturmaktadır. Yönetici düzeydeki zabitelerde ortaya çıkan %11,29’luk iş bulamama korkusu, yönetici olmayan zabitelerde %26,32’ye, tayfa sınıfı gemi adamlarında ise %43,24’e çıkmaktadır. Bu oranlar, sektörün yönetici düzey iyi yetişmiş zabitlere ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Gemi adamlarının mesleklerinin avantajlı yönü olarak ekonomik getirisini göstermelerine rağmen, %37,75’lik kısmı yatırım yapamadıklarını beyan etmiştir. Gemi adamlarının alkol ve sigara kullanma oranları, Türkiye profiline yakınlık göstermektedir. Orta seviye ve altında yüzme oranları ve yabancı dil bilme oranları, bu konularda büyük eksikliklerin olduğunun ve eğitim kurumlarının daha nitelikli eğitim vermeleri gerektiğinin göstergesidir.

Gemi adamlarına yöneltilen hayata bakışları ile ilgili sorulardan, gemi adamlarının yakınlarına, yaptıkları işin ne derece zor olduğunu anlatmak konusunda sıkıntılar yaşadıkları sonucunu çıkarabiliriz. Bu sorudan alınan cevaplardan, toplumun

denizciliğe ne derece uzak olduğu görülebilir. Gemi adamlarının cevaplarının ortaya koyduğu bir gerçek te, yurt içi ve yurt dışında gemi adamlarının gerek kendi kişisel işlerini, gerek se gemiyle ilgili işleri kolay halledebilmek için rüşvet verdiklerini veya vermek zorunda kaldıklarını göstermektedir. Bu konu da gerek Türk denizciliğinin, gerek se dünya denizciliğinin ivedilikle çözüme kavuşturması gereken konulardan biridir. Alınan cevaplar incelendiğinde, Türk gemi adamlarının gemide olmalarına rağmen ülkelerinde olan gelişmelerle yakından ilgilendikleri ve gazete okuyup televizyon izleyebilmeyi vazgeçilmez olarak gördükleri gözlemlenebilir.

Gemi adamlarına sorulan denizcilik ile ilgili kurumlara güven sorusundan alınan cevaplar, gemi adamlarının gözünden Türkiye'deki denizcilik kurumlarının durumlarını gözler önüne sermektedir. Gemi adamlarının güvenleri, Liman Başkanlıkları'na en düşük seviyede gerçekleşirken, bu kurumu denizcilik ile ilgili sivil toplum örgütleri, denizcilik eğitimi veren kurs düzeyindeki eğitim kurumları, Denizcilik Müsteşarlığı, Gemi Adamları Sınav Merkezi ve denizcilik eğitimi veren yükseköğretim kurumları izlemektedir. Bu sorudan alınan cevaplardan dikkat çekici olanı, denizcilik eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının en çok güven duyulan kurum olmalarına rağmen, 5 üzerinden 2,93 ortalama sahip olmasıdır. Soruda geçen diğer kurumlara güven 1,41 ortalama ile 2,22 ortalama arasında değişmektedir. Diğer bir dikkat çekici husus ta, sivil toplum örgütlerine olan güvenin tayfa sınıfı gemi adamlarında ortalama 0,95; zabıt sınıfı gemi adamlarında ortalama 1,93 olarak ortaya çıkmasıdır. Alınan bu sonuçlara göre, Liman Başkanlıkları ve denizcilik ile ilgili sivil toplum örgütleri başta olmak üzere, denizcilik ile ilgili tüm kurumlar, kendilerini yenilemelidirler.

Deneyssel veri toplama sorularının sonuçlarından da anlaşılabileceği gibi, Türkiye'de denizcilik mesleği büyük çoğunlukla bir kariyer hedefi olarak seçilmemiş, çoğunlukla ekonomik beklentiler ve tesadüfler neticesinde seçilmiştir. Kariyer seçiminin başlangıcındaki bu dengesiz yapı, Türkiye'de denizcilik sektörünü olumsuz olarak etkilemektedir. Başka unsurlara bakılmaksızın, yalnızca ekonomik beklentilerle bir mesleğe başlanması, yapılan işten beklenen memnuniyeti azaltmakta, ekonomik beklentiler giderildiği takdirde, beraberinde meslek değiştirmeleri ve meslekten kaçışları artırmaktadır. Alınan sonuçlar, bir çok gemi adamının temel haklarının dahi bilincinde olmadığını, gemideki yaşam olanaklarından memnun olmadığını, mesleklerinin zorluklarını en yakınlarıyla dahi paylaşamadıklarını, bir

kariyer hedefinin dışında tamamen tesadüfen veya deniz yaşamı ve gemileri tanımadan tamamen ekonomik kaygılarla mesleğe başladığını, fırsat bulunursa veya belirli ekonomik hedefler yakalanırsa bir an önce karaya geçileceğini göstermektedir.

Türkiye'deki gemi adamları, sayı olarak incelendiğinde, gemi adamlarının istihdamında gerçekçi hedef, öncelikle Türk Bayraklı gemilerin nitelikli gemi adamlarıyla donatılması olmalıdır. Türk Deniz Ticaret filosunun bugünkü kapasitesi incelendiğinde 6.367.031 DWT 301 adet Türk Bayraklı gemi ve 2.026.145 DWT 120 adet Türk gemi işletmeciliği firmaları tarafından işletilen yabancı bayraklı geminin olduğu gözlenmektedir. Toplam Türk gemi işletmeciliği firmaları tarafından işletilen 8.393.176 DWT gemi bulunmakta olup bu gemilerin toplam sayısı 421'dir. 301 adet Türk Bayraklı gemilerin yaklaşık %40'nın ikinci sicile kayıtlı olduğu göz önünde bulundurulabilecek başka bir gerekçe olup; bu tezin hazırlanmasında ikinci sicil uygulaması göz ardı edilerek, tüm gemilerin Türk gemi adamları ile donatılacağı esas alınmaktadır. Gemi inşaa sektöründeki son yıllarda yaşanan büyük ivme ve Türk armatörlerinin yeni gemi siparişleri göz önüne alındığında, önümüzdeki iki yıllık süreç içerisinde yaklaşık 2.000.000 DWT bir kapasite artımı gerçekçi olarak ortaya konabilir. Bu yaklaşım çerçevesinde Türk gemi işletmeciliği firmalarının işletim sorumluluğuna girecek yeni gemi sayısı 120 civarında olacaktır. Bu takdirde gerçekçi bir yaklaşımla toplam tonaj 10.393.176 DWT ve gemi adedi 541 civarında olacaktır. Daha iyimser bir yaklaşımla gemilerin toplam sayısı 600 alınabilir. Türk gemi işletmeciliği şirketlerinin sahip olduğu Türk ve Yabancı Bayrak altındaki gemilerin 219 adedi 20 yaş sınırının üzerinde olup bu gemilerden yaklaşık % 40'ı ekonomik ömrünü çoktan tamamlamış olup hurdaya çıkarılabilecek niteliktedir. Bu söz konusu gemiler Türk Bayrağı'nın Liman Devlet Kontrollerindeki prestiji için olumsuz etkiler meydana getirebilecek gemilerdir. İki yıl sonraki iyimser yaklaşım bazlı tahmin göz önüne alındığında; Türk gemi işletmeciliği şirketlerinin sahip olacağı toplam gemi adedi 512 civarında olacaktır.

Tayfa sınıfı gemi adamlarının sayısının nicelik olarak hangi rakam geçerli olursa olsun Türk bayraklı ve sahibi Türk olan yabancı bayraklı gemilerin ihtiyaçlarını sayıca fazlasıyla karşılayabilecek durumdadır. Zabitan sınıfı gemi adamları incelendiğinde, bir gemi bir yıl süre içerisinde en iyimser yaklaşımla güverte ve makine toplam 16 kişilik zabitan kadrosuna ihtiyaç duyulacaktır. Bunlar 6 ay çalışma 1 ay izin veya 4 ay çalışma 1 ay izin çerçevesinde de düşünüldüğünde sonuç bu

itibarla değişmeyecek ve bu yeterlikler, Kaptan, Baş Mühendis, I. Zabit, II. Mühendis, 2 tane Vardiya Zabit ve 2 tane Vardiya Mühendisi şeklinde bir kontrat boyunca olacak ve bir yıl için bu rakam iki ile apılacaktır. İyimser yaklaşım Kaptan ve zabitan düzeyinde 16 adet gemiadamını belirlerken; gerçekçi yaklaşım, çeşitli nedenlerle personel değişimi ile bir yılda bir gemi için Kaptan ve zabitan düzeyinde toplam 20 adet gemiadamına (% 25 artış ile) ihtiyaç olduğunu göstermektedir. En kötümser yaklaşım dahilinde bir yılda bir gemi için Kaptan ve zabitan düzeyinde toplam 24 adet gemiadamına (% 50 artış ile) ihtiyaç olacağını göstermektedir. Bu çerçevede iyimser yaklaşım ile iki yıl sonra ihtiyaç duyulacak Kaptan ve zabitan düzeyinde yeterliklere sahip 8192 gemiadamına ihtiyaç olduğunu, gerçekçi yaklaşımda bu sayının 10.240 gemiadamına çıkacağını ve en kötümser bakış açısıyla bu sayının 12.288 gemiadamına ihtiyaç olacağını ortaya koymaktadır. Bugün ölkemizde Kaptan ve zabitan düzeyinde yeterliklere sahip kayıtlı 22.000 gemiadamı olduğu T.C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı tarafından açıklanmaktadır. Ayrıca yine kütöklere kayıtlı olan bu gemi adamlarının kaçının aktif olarak gemilerde çalıştığına dair belirleyici bir rakam yetkili kurumlar tarafından tam olarak açıklanamamaktadır. Ölkemizdeki bu eksiliğin çeşitli proje çalışmaları dāhilinde giderilmesi gerekmektedir.

Kaptan ve zabitan düzeyinde kayıtlı 22.000 gemiadamının % 50 sinin aktif olarak gemilerde çalıştığı; kabulü altında yaklaşık 11.000 gemiadamının mevcut olduğu ve iki yıl sonraki gerçekçi büyüme rakamları ile ihtiyacın 10.240 gemiadamı civarında olacağı gözökmektedir. Burada unutulmaması gereken diğer önemli bir konu ise, ölkemizde hali hazırda denizci yetiştiren eğitim kurumlarından mezun olacak gemi adamlarının gelecekteki mevcut olası açığı kapatabileceği yönündedir.

Ölkemizde Uzakyol Vardiya Zabit ve Uzakyol Vardiya Mühendisi yeterliğine sahip gemi adamlarının ortalama aylık maaşı 1600 - 2000 USD civarındadır. Uzakyol I. Zabit, Uzakyol II. Mühendisi yeterliğine sahip gemi adamlarının ortalama aylık maaşı 2500 - 5000 USD civarındadır. Uzakyol Kaptanı, Uzakyol Baş Mühendisi yeterliğine sahip gemi adamlarının ortalama aylık maaşı 3000 - 6500 USD civarındadır. Ancak genelde Türk gemi işletmeciliği firmaları yedi yılın üzerinde tecrübede Uzakyol Kaptanı ve Uzakyol Baş Mühendisi yeterliğine sahip gemi adamlarına 4200 USD ortalama aylık maaş ödemektedirler. Bu rakam, gelişmiş ölkelerde 11000 USD'ye kadar çıkmaktadır. Gemi hayatının son derece büyük

zorluklara sahip olmasından dolayı, özellikle Uzakyol I. Zabiti ve Uzakyol II. Mühendisi yeterliğine sahip olarak çalışanların bir kısmı belirli bir deniz tecrübesinin ardından, büyük bir çoğunluğu ise Uzakyol Kaptanı ve Uzakyol Baş Mühendisi yeterliğinin alınmasından sonra, deniz endüstrisinin kara tarafında enspektör olarak ortalama ayda 2200 USD maaşla işe başlamakta ve bu maaşlar ileride idareci konumuna gelindiğinde ayda 3500 USD civarında olmaktadır. Bu sebeple Uzakyol Kaptanı ve Uzakyol Baş Mühendisi yeterliğine sahip başarılı gemi adamları karada çalışmayı tercih etmekte ve hatta aynı yaklaşım benzer ücret politikaları ile Uzakyol I. Zabiti ve Uzakyol II. Mühendisi yeterliğine sahip gemi adamlarına da yansımaktadır. Dolayısıyla Türk gemi işletmeciliği firmaları tarafından yapılması gerekli uygulama üst yeterliklerde denizde çalışmayı daha cazip hale getirmek olacaktır ki bugünkü navlun koşulları bu ihtiyacı fazlası ile kapatabilecek durumdadır. Ancak çoğunlukla Türk gemi işletmeciliği firmaları bu konuya sıcak bakmamakta ve geçmiş on yıllarda uyguladıkları politika ile hep gemiadamı maaşlarını aşağıya çekmek suretiyle kar marjını artırma yoluna gitmişlerdir.

Dünyadaki gemiadamı arz-talebi sayısal olarak dengede gibi gözüktüğü de, gemi adamlarının istihdamında yeterlik belgesinin haricinde bir çok kriterlerin bulunması gerekliliği, özellikle zabitan açığına neden olmaktadır. Bu yüzden, dünyada zabitan düzeyinde nitelikli gemi adamı açığının artacağı öngörülmektedir.

Türk gemi adamları için planlama yapılırken, gerçekçi hedef, öncelikli olarak Türk bayraklı ve sahibi Türk olan yabancı bayraklı gemilerin ihtiyaçlarını nitelik ve nicelik olarak karşılamak olmalıdır. Daha sonra ise gerekli bilgi ve beceriye sahip gemi adamlarını dünya piyasalarına gemiadamı ihraç etmek olmalıdır. Türkiye’de denizcilik sektöründeki kaliteyi artırabilmek için öncelikli olarak aşağıdaki önlemlerin alınması gerekmektedir:

- Denizcilik Müsteşarlığı’nda yapılacak bir çalışma ile, mevcut gemi adamlarının yeterlik seviyelerine göre sayı olarak tespiti ve bunlardan kaçının aktif olarak gemide çalışmakta olduğunun tespiti gerekmektedir. Ayrıca bu gemi adamlarında hangi STCW sertifikalarının bulunduğu, hangi tip gemilerde görev aldıkları tespit edilmelidir. Gemi adamlarının evrak, sertifika ve dokümantasyonuyla ilgili gelişmiş bir otomasyon sisteminin devreye sokulması, böylece gemi adamlarının kısıtlı olan izin zamanlarında bu tip işlere daha az zaman ayırmaları sağlanmalıdır.

- Denizcilik ile ilgili mevcut eğitim kurumları sürekli olarak denetlenmeli, bu eğitim kurumlarının sadece sertifika eğitimi veren kurumlar değil, aynı zamanda uluslararası kurallar çerçevesinde, yeterli bilgi ve becerilerin kazandırıldığı kurumlar haline gelmesinin sağlanması gerekir.
- Denizcilik ile ilgili eğitim kurumlarında eğitim verebilecek eğiticilerin sağlanması için eğitim kurumlarında gerekli denizcilik eğitimi bölümlerinin açılması, mevcut eğitim kurumlarına ve eğiticilere gerekli olanakların sağlanması gerekmektedir.
- Gemi adamı sınavlarının daha sık yapılması sağlanarak, gemi adamlarının bu sınavlara izin süreleri içinde rahatlıkla girebilmeleri sağlanmalıdır.
- Türk toplumuna denizi ve denizcilik mesleğini tanıtacak ve sevdirecek sürekli etkinliklerin düzenlenmesi sağlanmalı; böylece denizcilik mesleğini seçecek sonraki nesillerin mesleklerini yalnızca ekonomik nedenlerden dolayı değil, böyle bir kariyeri hedefledikleri için seçmeleri sağlanmalıdır.
- Türk gemi adamlarının dayanışmalarını artıracak olan dernekler, vakıflar, sendikalar gibi denizcilik ile ilgili sivil toplum örgütlerinin çalışmalarını artırmaları ve gemi adamlarının sosyal haklarını artırıcı faaliyetlerde bulunmaları gerekmektedir.
- Gemilerdeki yaşam olanakları ve konforun artırılması, sağlık, iye, iletişim olanakları ve çalışma saatleri gibi konulara dikkat edilmesi gerekmektedir.
- Gemi adamlarının maaş, avans ve ücretlerinin zamanında ve tam olarak ödenmesi sağlanmalı, izine ayrılmaları sözleşmelerine uygun olarak sağlanmalı, ücretlerin dünya ortalamaları seviyelerine yükseltilmesi sağlanmalıdır.
- Gemi adamlarının şirket içi ve gemide eğitimlerine gereken önem verilmeli, gereken tazeleme eğitimleri, gemi adamları izindeyken yaptırılmalıdır.
- Nitelik olarak dünya standartlarında olması sağlanan gemi adamlarının, yabancı bayraklarda çalışmasının ve Türk gemi adamlarının dünyaya tanıtımının sağlanabilmesi için devlet destekli profesyonel gemi adamı kariyer ofislerinin kurulması ve mevcut kuruluşlara destek sağlanması gerekmektedir.

Yukarıda bahsedilen konular çerçevesinde, teknolojik gelişmeler ne kadar artarsa artsın, denizcilikte insan unsuru önemini hiçbir zaman yitirmeyecek, tam tersine her geçen gün önemini daha da artıracaktır. Sorunların giderilmesi, öncelikli olarak mevcut yapının düzeltilmesi, sonra ise denizciliğin yaygın, tanınan ve toplum tarafından sevilen bir meslek haline getirilmesiyle gerçekleşebilir. Türk denizciliğinin kısa sürede gelişmesi, Atatürk'ün 'Denizciliği Türk'ün milli ülküsü olarak benimsemeli ve onu az zamanda başarmalıyız' sözüne uygun olarak hareket edilmesi, denizciliğe gerekli önemi verilmesi ve yukarıdaki bahsedilen gerekli önlemlerin ilgili kurumlarca bir an önce alınmasıyla gerçekleşebilecektir.

KAYNAKLAR

- [1] **Flippo, E.B.**, 1984. Personnel Management 6th Edition, Mc Graw-Hill Book, Singapore
- [2] **Açıklan, A.**, 1996. Çağdaş Örgütlerde İnsan Kaynağının Personel Yönetimi, Önder Matbaacılık, Ankara
- [3] **Büyükcü, A.R.**, 1996. Çok Uluslu Şirketler ve İnsan Kaynağı Yönetimi, Der Yayınları, İstanbul
- [4] **Sadullah, Ö.**, 2001. İnsan Kaynakları Yönetimi, AÖF Yayınları, Eskişehir
- [5] **Kyriakidou, O., Özbilgin, M.**, 2004. Individuals, Organizations and Careers, Bradford, England
- [6] **Yeung, R.**, 2003. Career Development, London
- [7] **Parker, C. J.**, 2001. Shipping and the human factor, *Seaways, The Nautical Institute*, 11, 4-8.
- [8] **Er, Z., Çelik, M.**, 2005. Definitions of Human Factor Analysis for the Maritime Safety Management Process, *Proceedings of the IAMU 6TH Annual General Assembly and Conference*, pp. 235-243, Sweden.
- [9] **Arslan, O.**, 2005. Denizcilik Sektöründe Ücret Memnuniyeti
<http://www.denizhaber.com/>
- [10] **BIMCO/ISF**, 2005. Manpower 2005 Update, The Worldwide Demand for and Supply of Seafarers, Warwick Institute Press
- [11] **BIMCO/ISF**, 2000. Manpower 2000 Update, The Worldwide Demand for and Supply of Seafarers, Warwick Institute Pres
- [12] **Barnett, M.**, 2000. Recruitment, retention and advancement in shipping, *Seaways, The Nautical Institute*, 1, 5-8.
- [13] **Anderson, P.**, 2003. Survey into the implementation of the ISM Code, *Seaways, The Nautical Institute*, 3, 1-9.
- [14] **Loginovsky, V.A., Gorobtsov, and A.P., Kuzmin, V.E.**, 2005. *The influence of resources on the implementation of quality procedures in MET systems and safety at sea (IRMETS). Proceedings of the IAMU 6TH Annual General Assembly and Conference*, pp. 9-18, Sweden.
- [15] **Pourzanjani, M., Schroder, J., and Zade, G.**, 2002. Maritime education and training (MET) in the European Union: How can maritime administrations support MET. *IAMU Journal*, Vol.2, No.2.

- [16] Deniz İş Kanunu, 1962.
- [17] Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönerge
- [18] **Sağ, O., K.**, 2005. İTÜ Denizcilik Fakültesi'nin Kapasite Artırım Planı Raporu, İstanbul, Türkiye
- [19] **Deniz Ticaret Odası**, 2004. Sektör Raporu, İstanbul, Türkiye
- [20] **İTÜ Ulaştırma ve Ulaşım Araçları UYG-AR Merkezi**, 2004. Ulaştırma Ana Planı Stratejisi, İstanbul
- [21] **Denizcilik Müsteşarlığı**, Personel Daire Başkanlığı
- [22] **Arslan, Ö., Cömert, A.**, 2004. Türk Gemi Adamları Anket Formu
- [23] **Sagen, A.**, 2002. Seafarers' working conditions, *Seaways, The Nautical Institute*, **3**, 14-16.
- [24] **Söğüt, O.S., Türkay, F.**, 1997. Uluslararası Güvenlik Yönetimi (ISM) Kodu IMO Uygulama Esaları, İstanbul.
- [25] Personel İşe Alım Kriterleri, 2004. Beşiktaş Denizcilik
- [26] **Dauwe, M.**, 2004. Quality assurance in MET's: Burdens and proofs. *13th International Conference on Maritime Education and Training IMLA 13 Proceedings*. St. Petersburg.
- [27] <http://www.iso.org/>
- [28] <http://www.die.gov.tr/>
- [29] **Kazan, B.**, 2005. Kişisel görüşme
- [30] **Poyraz, Ö.**, 2005. Kişisel görüşme
- [31] **Özüğurel, S.**, 2005. Kişisel görüşme
- [32] **Özkan, A.**, 2006. Kişisel görüşme

EKLER

Tablo A.1:Denizcilikle İlgili Dört Yıllık Gemi Makineleri Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri

N O	ÜNİVERSİTE	FAKÜLTE	BÖLÜM	PUAN TÜRÜ	YETERLİLİK	ORTALAMA MEZUN SAYISI (YIL)
1	İstanbul Teknik Üniversitesi	Denizcilik Fakültesi	Gemi Makineleri İşl.Müh. (UOLP-SUNY Maritime)	SAY	Uzakyol Vardiya Mühendisliği	23
			Gemi Mak.İşl.Müh.	SAY	Uzakyol Vardiya Mühendisliği	35
2	Yakın Dogu Üniversitesi (KKTC)	Denizcilik Fak.	Makine	SAY	Uzakyol Vardiya Mühendisliği	15

TOPLAM 73

Tablo A.2:Denizcilikle İlgili Dört Yıllık Güverte Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri

N O	ÜNİVERSİTE	FAKÜLTE / YO / MYO	BÖLÜM	PUAN TÜRÜ	YETERLİLİK	ORTALAMA MEZUN SAYISI (YIL)
1	İstanbul Teknik Üniversitesi	Denizcilik Fak.	Deniz Ulaştırma İşl.Müh. (UOLP-SUNY Maritime)	SAY	Uzakyol Vardiya Zabiti	23
			Güverte	SAY	Uzakyol Vardiya Zabiti	75
2	Dokuz Eylül Üniversitesi	Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi YO	Güverte	SAY	Uzakyol Vardiya Zabiti	38
3	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Sürmene Deniz Bilimleri Fak.	Güverte	SAY	Uzakyol Vardiya Zabiti	38
4	Yakın Dogu Üniversitesi (KKTC)	Denizcilik Fak.	Güverte	SAY	Uzakyol Vardiya Zabiti	15

TOPLAM

189

Tablo A.3: Denizcilikle İlgili İki Yıllık Güverte Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri

NO	ÜNİVERSİTE	MESLEK YÜKSEKOKULU	BULUNDUĞU İL	BÖLÜM/ PROGRAM	YETERLİLİK	MEZUN ORTALAMA SAYISI
1	Kocaeli Üni.	Karamürsel MYO	Kocaeli	Güverte	Yardımcı Vardiya Zabiti	38
2	Uludağ Üni.	Yalova MYO	Bursa	Güverte	Yardımcı Vardiya Zabiti	45

TOPLAM

83

Tablo A.4:Denizcilikle İlgili İki Yıllık Gemi Makineleri Eğitimi veren Yüksek Öğretim Kurumları ve Kapasiteleri

NO	ÜNİVERSİTE	MESLEK YÜKSEKOKULU	BULUNDUĞU İL	BÖLÜM/PROGRAM	YETERLİK	MEZUN ORTALAMA SAYISI
1	İstanbul Teknik Üni.	İ.T.Ü. MYO	İstanbul	Gemi Makineleri	Yardımcı Vardiya Makinisti	38
2	Çanakkale Onsekiz Mart Üni.	Gelibolu Piri Reis MYO	Çanakkale	Gemi Makineleri	Yardımcı Vardiya Makinisti	38
3	Kocaeli Üni.	Karamürsel MYO	Kocaeli	Gemi Makineleri	Yardımcı Vardiya Makinisti	38
4	Karadeniz Teknik Üni.	Ordu MYO	Ordu	Gemi Makineleri	Yardımcı Vardiya Makinisti	38
5	Karaelmas Üni.	Alaplı MYO	Zonguldak	Gemi Makineleri	Yardımcı Vardiya Makinisti	38
TOPLAM						190

Tablo A.5: Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Güverte Eğitimi veren Denizcilikle İlgili Liseler ve Kapasiteleri

N O	OKUL	BÖLÜMÜ	YETERLİLİK	ORTALAMA MEZUN SAYISI
1	Antalya Anadolu Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	68
2	Çanakkale Gelibolu Armatör Yakup Aksoy Anadolu Den.Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	54
3	İstanbul Denizcilik ve Su Ürünleri Anadolu Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	135
4	İstanbul Ziya Kalkavan Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	135
5	Kocaeli Gölcük Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	54
6	Ordu Fatsa Atatürk Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	68
7	Rize Mimar Sinan Anadolu Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	68
8	İstanbul Pendik Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	68
9	Rize Çayeli Barbaros Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	68
10	Zonguldak Ereğli Hatice Erden Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Güverte	Sınırlı Vard. Zbt.	54

TOPLAM : 772

Tablo A.6: Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Gemi Makineleri Eğitimi veren Denizcilikle İlgili Liseler ve Kapasiteleri

N O	OKUL	BÖLÜMÜ	YETERLİLİK	ORTALAMA MEZUN SAYISI
1	Çanakkale Gelibolu Armatör Yakup Aksoy Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	54
2	Mersin Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
3	Ordu Fatsa Atatürk Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	135
4	İstanbul Pendik Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
5	Antalya Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
6	İstanbul Denizcilik ve Su Ürünleri Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	135
7	İstanbul Ziya Kalkavan Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	135
8	Rize Mimar Sinan Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
9	Rize Çayeli Barbaros Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
10	Kocaeli Gölcük Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	54
11	Zonguldak Ereğli Hatice Erden Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	54
12	İzmir Motor Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	68
13	Samsun Anadolu Meslek Lisesi	Gemi Mak.	Sınırlı Vard. Mak.	54

TOPLAM

1029

Tablo A.7: Çanakkale Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
GÜLAY Den.Eğt.Merk. Kemal Paşa Mah. Eski Mahkeme Sok No:21 D-4 ÇANAKKALE Tel:0.286.2140917	Tayfa sınıfı ve Balıkçı Gemisi Kaptanı yeterliklerine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri
GÜLAY Den.Eğt.Merk. AYVALIK Şubesi Sakarya Mah.İnönü Cad.No:8 K:1 Ayvalık/BALIKESİR Tel:0.266.3128044	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
MUDANYA Den.Eğt.Merk. Ömerbey Mah.Bursa Yolu A Blok No:9 Mudanya/BURSA Tel:0.224.5445200	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
SAYAR Den.Eğt.Merk. İhsaniye Mah.Kaşif Acar Cad. 41.Sok. No:22 K:2 Bandırma/BALIKESİR Tel:0.266.7147660	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri

Tablo A.8: İzmir Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
FETHİYE Den.Eğt.Merk. Dispanser Sok. Demirci İşhanı No:25 Fethiye/MUĞLA Tel:0.252.6123529	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
Article I. MELTEM Den.ve G.Adam.Kursu Cevat Şakir Cad. Topalca İşhanı No:79 BODRUM Tel:0.252.3130686	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri
PUSULA Den.ve G.Adam.Kursu 853 Sok.No:29 K:2 D:244/245 Konak/İZMİR Tel:0.232.4450205	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
SES Tur.ve Den. Kursu (isim değiştirmiş) ALİŞAN Tur ve Den.Kur 1717 Sok. No:58 Ses İşhanı Karşıyaka/İZMİR Tel:0.232.4461999	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı gemisi ve Yat Kaptanlığı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
YENİ KAPTAN Den.ve G.Adam.Kursu 1713 Sok. No:48/D Karşıyaka/İZMİR Tel:0.232.3230231	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19. maddesinde geçen STCW Eğitimleri ve Vardiya Tutma eğitimleri
YENİKENT Den. Ve G.Adam.Kursu 1472 Sok.No:32 Alsancak/İZMİR Tel:0.232.4632737	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19. maddesinde geçen STCW eğitimleri ve Vardiya Tutma eğitimleri
ÖZDEĞİŞİM Tem.Den.ve G.Adam.Kursu Kültür Mah.259 Sok.No:1 K:2 Aliaga/İZMİR	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri
BİLSET Den.ve G.Adam.Kursu 1459 Sok. No:3 Alsancak-Konak-İZMİR Tel:0.232.4632833	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
URLA ÇAĞDAŞ Denizcilik Ge.Kur. Hacı İsa Mah. Belediye Cad.No:78 Urla-İZMİR	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri
YÜKSEL Den.ve Yel.ve Gem.Kursu Netsel Marine No:E-12 Marmaris-MUĞLA Tel:0.252.4121016	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterlikler ile Balıkçı Gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri

Tablo A.9: İstanbul Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
Türk Deniz Eğitim Vakfı (TÜDEV) Eğitim Merkezi İstasyon Mah.Hacıoğlu Sok. Tuzla/İSTANBUL Tel:0.216.4467000	-Tüm gemi adamlarına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW eğitimleri ile zabitan sınıfı gemi adamlarına yönelik, Yönetmeliğin 21 nci ve 23 ncü maddelerinde belirtilen STCW eğitimleri, -Uzakyol Birinci Zabit , Uzakyol Kaptanı, Uzakyol İkinci Makinist ve Uzakyol Başmakinist yeterliklerine yükselme eğitimleri,
EKOL Den.Eğt.Tic.Ltd.Şti., Bağdat Cad.Cevizli Mah.No.319 Maltepe-İSTANBUL Tel:0.216.4594937	-Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Zabitan sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 20, 21,22,23 ve 25. maddelerinde belirtilen STCW eğitimleri, ISPS Gemi Güvenlik Zabiti, Şirket Güvenlik Sorumlusu ve Liman Tesisi Güvenlik Sorumlusu eğitimleri, Sınırlı Makine Zabiti, Sınırlı Başmakinist yeterliğinden Makine Zabiti (750-3000 KW) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, Makine Zabiti (750-3000 KW), İkinci Makinist ve Başmakinist (750-3000 KW) , Sınırlı Kaptan yeterliğinden Vardiya Zabiti (500-3000 GT) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, Sınırlı Vardiya Zabiti, Birinci Zabit ve Kaptan (500-3000 GT), Vardiya Zabiti (500-3000 GT),Uzakyol Birinci Zabiti ve Uzakyol Kaptanı Yetiştirme Eğitimleri
AKTEN Den.Eğt.Merk. Rıhtım Cad.Nemlizade Sok.Çayırbaşı Apt.No.3-4 Karaköy-İSTANBUL Tel:0.216.4183035	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
AKADEMİ Den.Eğt.Merk. Kemankeş Mah.Karamustafapaşa Sok.No.59-61 Karaköy-İSTANBUL Tel:0.212.2518249	- Tüm gemiadamlarına yönelik Yönetmeliğin 19., 20., 21., 22., 23., 24. ve 25. maddelerinde geçen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Sınırlı Başmakinist yeterliğinden Makine Zabiti (750-3000 KW) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, Sınırlı Makine Zabiti Yetiştirme, Sınırlı Kaptan yeterliğinden Vardiya Zabiti (500-3000 GT) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, -Sınırlı Vardiya Zabiti Yetiştirme eğitimleri, - Birinci zabit ve Kaptan (500-3000 GT), İkinci Makinist ve Başmakinist (750-300 kW), Vardiya Zabiti (500-3000 GT), Makine Zabiti (750-3000 KW) yetiştirme eğitimleri
ÖZEL ŞİŞLİ Den.Eğt.Mrk. Palazoğlu Sok. No:4/A Şişli/İSTANBUL	-Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Vardiya Zabiti (500-3000 GT), Birinci Zabit ve Kaptan (500-3000 GT), Makine Zabiti (750-3000 KW), İkinci Makinist ve Başmakinist (750-3000 KW), Uzakyol Birinci Zabiti ve Uzakyol Kaptanı, Uzakyol İkinci Makinisti ve Uzakyol Başmakinisti, Vardiya Zabiti (Uzakyol Vardiya Zabitliğine geçiş hakkı olan program) ile Makine Zabitliği (Uzakyol Vardiya Makinistliğine geçiş hakkı olan program) yetiştirme eğitimleri, -Sınırlı vardiya zabiti yetiştirme, Sınırlı kaptan yeterliğinden Vardiya zabiti (500-3000 GT) yeterliğine geçecekler için tamamlama, -Sınırlı makine zabiti yetiştirme, Sınırlı başmakinist yeterliğinden makine zabiti (750-3000 KW) yeterliğine geçecekler için tamamlama eğitimleri,
MERCAN Den.ve G.Adam.Kursu Kemankeş Mah.Karamustafapaşa Sok.Murat Han K.4 Karaköy-Beyoğlu-İSTANBUL	-Tayfa ve zabitan sınıfı gemiadamlarına yönelik Yönetmeliğin 19,21,22, 23, 24 ve 25 maddelerinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri , - ISPS Gemi Güvenlik Zabiti, Liman Tesisi Güvenlik ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri

ATILIM Den.ve G.Adam.Kursu Beş Telsiz Mah. Rauf Denктаş Cad. No19-3 Zeytinburnu/İSTANBUL Tel:0.212.5476980	Tayfa ve Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19,21,22,23 ve 25. maddelerinde belirtilen STCW eğitimleri ve Vardiya Tutma eğitimleri,
PİRİ REİS G.Adam.Yet.Kursu Cihangir Mah.Deftardar Yokuşu No.35 Beyoğlu-İSTANBUL Tel:0.212.2518249	-Tüm gemiadamlarına yönelik Yönetmeliğin 19., 20., 21., 22., 23., 24. ve 25. maddelerinde geçen STCW eğitimleri, -Sınırlı Başmakineist yeterliğinden Makine Zabiti (750-3000 KW) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, Sınırlı Makine Zabiti Yetiştirme, Sınırlı Kaptan yeterliğinden Vardiya Zabiti (500-3000 GT) Yeterliğine geçecekler için tamamlama, -Sınırlı Vardiya Zabiti Yetiştirme eğitimleri, -Birinci zabıt ve Kaptan (500-3000 GT), İkinci Makineist ve Başmakineist (750-300 kW), Vardiya Zabiti (500-3000 GT), Makine Zabiti (750-3000 KW) yetiştirme eğitimleri,
BEBEK Den.ve G.Adam.Yet.Kursu Çelebi Hamamı Sok.No:10 K:1-2-3 Beyoğlu/İSTANBUL	-Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri -Petrol Tankeri Tanıtım, Kimyasal Madde Tankeri Tanıtım, Sıvılaştırılmış Gaz Tankeri Tanıtım ve Ro-Ro Yolcu Gemilerinde (Ro-Ro Yolcu Gemilerinin dışındaki) Çalışma Yeterliği (Tayfalar için) ve Ro-Ro Yolcu Gemilerinde Çalışma Yeterliği (Zabitler için) STCW eğitimleri
BEYAZ ERGUVAN Den.G.Adam.Kursu Atatürk Mah.Çiftlik Sok. No:17-1 Ümraniye/İSTANBUL Tel:0.216.4610118	-Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri, -Tayfa ve sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen Petrol Tankeri Tanıtım , Kimyasal Madde Tankeri Tanıtım ve Sıvılaştırılmış Gaz Tankeri Tanıtımı STCW eğitimleri, -Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Ro-Ro Yolcu Gemileri Gemiadamları STCW eğitimi,
HERGÜNER Den.Kursu Cumhuriyet Cad.18-B Hereke-KOCAELİ	-Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Yönetmeliğin 21,22,23 ve 24 maddelerinde belirtilen eğitimler, -Yat Kaptanı yetiştirme eğitimleri,
FURUNO Den.Kursu Kemankeş Mah.Kılıçalıpaşa Mescidi Sok.Akkan No.20 K.2-3 Tophane-İSTANBUL Tel:0.212.2527101	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri
MİLENYUM Den.Gemi Ac.ve Öz.Öğ.Hiz.Ltd. Necatibey Cad. Akçe Sok.Akçe Han.No:18 D:1-2 Karaköy/İSTANBUL Tel:0.212.2936381	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları
LİZKUR Den.ve G.Adam.Kursu Bahariye Cad. No:46-3 Kadıköy/İSTANBUL	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri
KARA Den.ve Gem.Yet.Kursu Keçihattın Mah.Millet Cad. Gülşen Apt. No:21 Fatih-İSTANBUL Tel:0.212.5866568	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları
ANKER Den.ve Ge.Yet.Kursu Kemalkeş Mah. Mumhane Cad.No:136 Karaköy-Beyoğlu-İSTANBUL Tel:0.212.2491085	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları

Tablo A.10: Samsun Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
ÇAPA Den.Eğt.Kursu Pazar Mah.Fatih Sultan Mehmet Cad.No:65 SAMSUN	-Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik Yönetmeliğin 21, 22 ve 23 ncü maddelerinde belirtilen eğitimler,
ALKAN Den.ve G.Adam.Kursu Tersane Cad.Kurtuluş Sok. No:8 SİNOP	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
KAPTAN Den.G.Adam.Kursu Merkez Kale Mah.19 Mayıs Bulvarı Cumhuriyet İşhamı K:8 No:72 SAMSUN	-Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Tayfa ve sınırlı yeterlikteki gemiadamlarına yönelik Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen Petrol Tankeri Tanıtım, Kimyasal Madde Tankeri Tanıtım, Sıvılaştırılmış Gaz Tankeri Tanıtım eğitimleri,
SAMSUN Den.ve G.Adam.Kursu Kale Mah.Bankalar Cad.Ferah Sok.Kurtoğlu İşhamı No:5 K:6 SAMSUN	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri,
BURAK Den.Eğt.Merk. Ortakulak Mah.Topçu Konağı Cad. No:114 A-B BARTIN	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
ÇAPA DENİZCİLİK-II G.Adam.Kursu Mustafa Kemal Mah.Sakarya Cad. No:13/2 Fatsa/ORDU	-Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 22. maddesinde yer alan Petrol Tankeri Tanıtım ve Kimyasal Tanker Tanıtım eğitimleri, -Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 21. ve 23. maddelerinde belirtilen eğitimler,
OKYANUS Den.ve G.Adam Kursu Yeni Mah. 4. Sok. Enginyurt İş merkezi K:3 ORDU Tel:0.452.2144479	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri,
OKYANUS Den.ve G.Adam Kursu GÖRELE Şubesi Kumyalı Mah.Belediye Sarayı K:4 No:12 Görele/GİRESUN	Tayfa sınıfı ve Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
ŞABAN GÜVEN Den. Ve Gemiad. Kursu 19 Mayıs Mah. Mevlevihanevi Cad. No:18 K:2 SAMSUN	Tayfa sınıfına yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri,

Tablo A.11: Mersin Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
ROTA Den.Eğt.Merk. Bahçelievler Mah. 16.Cad. No:2 MERSİN Tel:0.324.3295037	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere ve Balıkçı gemisi yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
MODERN Den.ve G.Adam.Kursu İstiklal Cad. Etibank Bitişiği Uysal Apt.K:2/5 MERSİN Tel:0.324.2386644	-Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen Petrol Tankeri Tanıtım, Petrol Tankeri İşlemleri ve Kimyasal Madde Tanıtım eğitimleri
ÖZ OSKAR Den.ve G.Adam.Yet.Kursu Savaş Mah.Şehit Pamir Cad. Mavi Merkez İşhanı K:4 No:23-25 İskenderun/HATAY	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterlikler, Balıkçı gemisi ve Yat Kaptanı Yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW eğitimleri ile Vardiya Tutma eğitimleri
DOĞA Dnz.ve Gemiad. Kursu Çankaya Mah. Silifke Cad. Ali Erzin İşhanı No:29 MERSİN Tel:0.324.2335333	Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik olarak Yönetmeliğin 19, 21, 23 ve 25 maddelerinde belirtilen eğitimler ile Vardiya Tutma eğitimleri,
BONCUK Bilg.ve Denizcilik Kursları Hastane Cad. Camişerif Mah. 5219 Sokak Gökçel İşhanı Kat:4 No:6 MERSİN Tel:0.324.2322602	-Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik olarak Yönetmeliğin 19, 21,23,24,25 maddelerinde belirtilen eğitimler ile Vardiya Tutma eğitimleri, -Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen Petrol Tankeri Tanıtım, Petrol Tankeri İşlemleri, Kimyasal Madde Tankeri Tanıtım, Kimyasal Madde Tankeri İşlemleri eğitimleri, -Ro-Ro Yolcu Gemilerinde Çalışma Yeterliği (tayfa) eğitimleri, -ISPS Gemi Güvenlik Zabiti ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri,

Tablo A.12: Antalya Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
DEM Den.Eğtve Müh.Ltd.Şti. Liman Mah.Akdeniz Bul.YA-SE Sitesi B Blok D:3 No:39 ANTALYA Tel:0.242.2594025	-Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ve Vardiya Tutma eğitimleri -Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterliklere yönelik Yönetmeliğin 21 ve 22.maddesinde geçen STCW eğitimleri

Tablo A.13: Trabzon Bölge Müdürlüğü Yetki Alanı İçerisinde Yer Alan Özel Kurs Merkezleri

KURUM ADI	VERİLEN İZİNLER
SAHİL Den.Eğt.Kursu. Merkez Çarşı Mah.Deniz Cad.No:15/2 RİZE	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ve Vardiya Tutma eğitimleri
SANCAK Den.Eğt.Merk Yalı Mah.Cami Sok.Konya Apt.No:3 TRABZON Tel:0.462.2304835	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ve Vardiya Tutma eğitimleri
GİRESUN Den.Eğt.Merk. Gazi Cad.H.Avni Öğütçü Sok. Doğramacı İşhanı K:1 GİRESUN Tel:0.454.2160601	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ve Vardiya Tutma eğitimleri
YENİ DÜNYA Den.Eğt.Merk. Cumhuriyet Cad.No:10 K:5 TRABZON Tel:0.462.3268860	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ve Vardiya Tutma eğitimleri
EKOL Den.Eğt.Merk. Merkez Gündoğdu Beldesi Bozuk Kale Mah. RİZE	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterlikler, Balıkçı gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri
KABOTAJ Den.ve Gem.Kursu Yeniköy Mah.Yalı Cad.Karamehmetoğlu İşhanı No:19 K:4 RİZE	Tayfa sınıfına yönelik, Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları

Tablo A.14: Ocak- 2005 Tarihi İtibariyle Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından YÖK'e Bağlı Okullara Verilen Eğitim izinleri

YÖK'e BAĞLI OKULLAR	VERİLEN YETKİ
İTÜ Denizcilik Fakültesi Tuzla/İSTANBUL Tel:0.216.3954501	- 1.sınıfı bitirenlere 19.maddedeki, 5.yarıyılı tamamlayanlara 20.21. ve 23. maddelerindeki belirtilen STCW sertifikaları, mezun olanlara 22. ve 25. maddelerinde belirtilen STCW sertifikalar ile Yolcu Gemilerinde Çalışma Yeterliği, Ro-Ro Yolcu Gemilerinde Çalışma Yeterliği sertifikalarının düzenlenmesi, -Güverte bölümünde 6 ncı yarıyılı tamamlayanlara Uzakyol Vardiya Müh, mezunlarına Uzakyol İkinci Mühendisi yeterlik sınavlarına girme hakkı, -Makine bölümünde 6 ncı yarıyılı tamamlayanlara Uzakyol Vardiya Zabiti, mezunlarına Uzakyol Birinci Zabitliği yeterlik sınavlarına girme hakkı, - Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik Gemiadamları Yönetmeliğinin, 19,20,21,22,23 ve 25 nci maddelerinde belirtilen STCW Sertifika eğitimleri, -GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz operatörlüğü eğitimleri -- ISPS Gemi Güvenlik Zabiti, Liman Tesisi Güvenlik ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri
İTÜ M.Y.O Denizcilik Bölümü Cumhuriyet Cad.Metehan Sok.Esenyalı 81520 Pendik/İSTANBUL Tel:0.216.4934346	-Vardiya Zabitliğinden Birinci Zabit yeterliğine, Kaptan yeterliğinden Uzakyol Kaptan yeterliğine, Uzakyol Vardiya Zabitliğinden Uzakyol Birinci Zabitliğine terfilerde öngörülen A-II/2 ve Makine Zabitliğinden İkinci Makinistliği yeterliğine, Başmakineist yeterliğinden Uzakyol Başmakineist yeterliğine, Uzakyol Vardiya Makinistliğinden Uzakyol İkinci Makinistlik yeterliğinde terfilerde öngörülen A-III/2 kurslarının verilmesi, -Mezun olan öğrencilere Yönetmeliğin 19.maddesinde geçen STCW belgelerinin kursa katılmaksızın düzenlenmesi, Güverte programından mezun olanlara Vardiya Zabiti, Gemi Makineleri İşletme programından mezun olanlara Makine Zabiti yeterlik sınavlarına girme hakkı,
Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksekokulu Tınaztepe Kampüsü 30560 Buca/İZMİR Tel:0.232.4204178	- 1.sınıfı bitirenlere Yönetmeliğin 19.maddelerinde, 6.yarıyılı tamamlayanlara 20.21. ve 23. maddelerinde, mezun olanlara 22. ve 25. maddelerinde belirtilen STCW sertifikalarının kursa katılmaksızın verilmesi - Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik Gemiadamları Yönetmeliğinin, 19,20,21,22,23 ve 25 nci maddelerinde belirtilen STCW Sertifika eğitimleri, - Gemicisi, Yağcı, Yat Kaptanı, Yönetmeliğin 8 nci maddesinin (b-1) bendinde yer alan Sınırlı Vardiya Zabitliği Eğitimi ile 8 nci maddesinin (b-4) bendinde yer alan Birinci Zabit yeterliğine yükselme esnasında aranan eğitimlerin verilmesi, -Güverte bölümünde 6 ncı yarıyılı tamamlayanlara Uzakyol Vardiya Zabiti, mezunlarına Uzakyol Birinci Zabitliği yeterlik sınavlarına girme hakkı, -GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz operatörlüğü eğitimleri - ISPS Gemi Güvenlik Zabiti, Liman Tesisi Güvenlik ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri
KTÜ Sürmene Deniz Bilimleri Fakültesi (Güverte) Çamburnu/Sürmene/TRABZON	- 1.sınıfı bitirenlere 19.maddesinde., mezun olanlara 20.21.22. 23.24. ve 25. maddelerinde belirtilen STCW belgelerinin kursa katılmaksızın düzenlenmesi,

Tel:0.462.7522031	- Tayfa ve zabitan sınıfına yönelik Gemiadamları Yönetmeliğinin, 19,20,21,22,23 ve 25 nci maddelerinde belirtilen STCW Sertifika eğitimleri, -6 ncı yarıyıl tamamlayanlara Uzakyol Vardiya Zabiti, mezunlarına Uzakyol Birinci Zabitliği yeterlik sınavlarına girme hakkı, -GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz operatörlüğü eğitimleri, - ISPS Gemi Güvenlik Zabiti, Liman Tesisi Güvenlik ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri
Yakındoğu Ün.Denizcilik Fak. PK.670 Lefkoşa/KKTC Tel:0.392.2236464	Öğrencileri adına, Yönetmeliğin 19 ncu maddesinde geçen STCW sertifikalarının kursa katılmaksızın düzenlenmesi,
Uludağ Ün.Yalova M.Y.O YALOVA Tel:0.224.5739862	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterlikler, Balıkçı gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kurslarının verilmesi, GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz operatörlüğü eğitimleri, Güverte, Deniz ve Liman İşletmeciliği, Yatçılık ve Yat İşletmeciliği programlarından mezun olan öğrencilerin GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz sınavlarına kurs şartı aranmaksızın katılabilmeleri
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Su Ürünleri Fak. ÇANAKKALE	14.06.2002 tarihinden sonra okula kayıt yaptırarak mezun olan öğrencilere ise, en çok dört ayı liman seferi olmak üzere 12 ay deniz hizmetini Eğitim ve Sınav Yönergesinin 53 ncü maddesi gereğince, onaylanmış bir staj defterine uygun olarak bir gemide tamamladıklarını belgeleyenlere Sınırlı Vardiya Zabiti sınavlarına girme hakkı,
Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Bornova/İZMİR	14.06.2002 tarihinden sonra okula kayıt yaptırarak mezun olan öğrencilere ise, en çok dört ayı liman seferi olmak üzere 12 ay deniz hizmetini Eğitim ve Sınav Yönergesinin 53 ncü maddesi gereğince, onaylanmış bir staj defterine uygun olarak bir gemide tamamladıklarını belgeleyenlere Sınırlı Vardiya Zabiti sınavlarına girme hakkı,
Kocaeli Üniversitesi Karamürsel Meslek Yüksekokulu Deniz Elektroniği-Haberleşme Bölümü Atatürk Cad. No:67 41500 Karamürsel/KOCAELİ Tel:0.262.4541895	Mezunlarına Gemiadamları Yönetmeliğinin 19 ncu maddesinde belirtilen STCW Sertifikalarının kursa katılmaksızın düzenlenmesi,
Kocaeli Üniversitesi Karamürsel Meslek Yüksekokulu Güverte, Deniz Haberleşme, Deniz Elektroniği, Gemi Makineleri İşletme ve Deniz Liman İşletme Programları, Atatürk Cad. No:67 41500 Karamürsel/KOCAELİ	Sözkonusu bölümlerde öğrenim gören öğrenciler adına, 2 yıllık teorik eğitimlerini tamamladıktan sonra staja çıkabilmeleri için okuldan öğrenimlerinin tamamlandığına dair belge getirenlere Gemiadamları Yönetmeliğinin 19 ncu maddesinde belirtilen STCW Sertifikalarının kursa katılmaksızın düzenlenmesi,

Tablo A.15: Ocak- 2005 Tarihi İtibariyle Mili Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okullara Verilen Eğitim izinleri

M.E.BAKANLIĞINA BAĞLI OKULLAR	
Muğla-Bodrum Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yat Bölümü	Tayfa sınıfı ile Sınırlı yeterlikler, Balıkçı gemisi ve Yat Kaptanı yeterliğine yönelik Yönetmeliğin 19.maddesinde belirtilen STCW Kursları ile Vardiya Tutma eğitimleri
Muğla-Bodrum Anadolu Meslek ve Kız Meslek Lisesi Yat Bölümü	-Yat Kaptanlığı bölümünden mezun olan öğrencilerin, "Tahditli Telsiz Operatörü" veya "Kısa Mesafe Telsiz Operatörü" belgelerinden birine sahip olduklarını belgelemeleri halinde sınavla Yat Kaptanlığı, - Yat Kaptanlığı bölümünden mezun olan öğrencilere, Gemiadamları

	yönetmeliğinin 19 ncu maddesinde belirtilen STCW Sertifikalarının sınavsız düzenlenmesi,
Antalya Anadolu Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
Çanakkale Gelibolu Armatör Yakup Aksoy Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
İstanbul Beykoz Denizcilik ve Su Ürünleri Anadolu Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
İstanbul Ziya Kalkavan Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Güverte Bölümü	-14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
Çırağan Cad. Beşiktaş/İSTANBUL	-14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabitliği, Okul öğrencileri ile okul dışından diğer tayfa ve zabitan sınıfı gemiadamlarına, Radar Gözlem ve Plotlama, Otomatik Radar Plotlama Aygıtlarını Kullanma, İlk Yardım, Tıbbi Bakım ile Personel Güvenliği ve Sosyal Sorumluluk STCW kurslarının verilmesi, -Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-7) bendi gereğince, Uzakyol Vardiya Zabitliği yeterliği ile iki yıl denizde Vardiya Zabitliği yapan gemiadamlarının Uzakyol I.Zabitliği yeterlik sınavına girebilmeleri için öngörülen A-II/2 müfredatının verilmesi,, - Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-8) bendi gereğince, Kaptan yeterliği ile deniz hizmetini tamamlamalarını müteakip, Uzakyol Kaptan yeterlik sınavına girebilmeleri için öngörülen A-II/2 müfredatının verilmesi, - Güverte, Güverte-Avlama, Gemi Makineleri ile Gemi Elektronikleri ve Haberleşme bölümlerinden mezun olanlara, Yönetmeliğin 19 ncu maddesindeki STCW sertifikalarının kursa katılmaksızın verilmesi, - Okul öğrencileri ile okul dışından diğer tayfa ve zabitan sınıfı gemiadamlarına, Yönetmeliğin 22 nci ve 23 ncü maddelerinde belirtilen Petrol Tankeri Tanıtım, Petrol Tankeri İşlemleri ve İleri Yangınla Mücadele Eğitimlerinin verilmesi, -GMDSS Genel Telsiz Operatörlüğü ve daha alt düzeydeki telsiz operatörlüğü eğitimleri - ISPS Gemi Güvenlik Zabiti ve Şirket Güvenlik Sorumlusu eğitimleri
Kocaeli Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Güverte Bölümü	-14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği, -14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabitliği, eğitimlerinin verilmesi,
Ordu Fatsa Atatürk Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
Rize Mimar Sinan Anadolu Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabitliği,
Rize Çayeli Barbaros Anadolu Denizcilik	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü

Meslek Lisesi Güverte Bölüm	mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabıtlığı,
Zonguldak Karadeniz Ereğli Hatice Erdem Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Güverte Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 8 nci maddesinin (b-1) bendi gereğince, 12 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Vardiya Zabıtlığı,
Çanakkale Gelibolu Armatör Yakup Aksoy Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
İçel Mersin Anadolu Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
İstanbul Beykoz Denizcilik ve Su Ürünleri Anadolu Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Ordu Fatsa Atatürk Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Rize Mimar Sinan Anadolu Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Rize Çayeli Barbaros Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Zonguldak Karadeniz Ereğli Hatice Erdem Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
İzmir Anadolu Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Samsun Anadolu Meslek Lisesi Gemi Makinaları Bölümü	14.06.2002 tarihinden sonra eğitime başlayanlar güverte bölümü mezunları, Gemiadamları Yönetmeliğinin 9 ncu maddesinin (B-a) bendi gereğince, 6 ay staj yapmak ve staj defterlerinin okullarınca onaylanması şartıyla, sınavla Sınırlı Makine Zabıtlığı,
Endüstriyel Teknik Öğretim Okulları Bünyesinde Açılan Denizcilik Meslek Liselerinin, Güverte, Güverte-Avlama, Gemi Makineleri, Gemi Elektroniği ve Haberleşme Bölümü	Gemiadamları Yönetmeliğinin 19 ncu maddesinde belirtilen STCW Sertifikalarının kursa katılmaksızın düzenlenmesi,

ÖZGEÇMİŞ

04.06.1978 tarihinde Tokat/Erbaa'da doğdu. İlkokulu Tokat/Erbaa'da, Ortaöğrenimini Giresun Hamdi Bozbağ Anadolu Lisesi'nde bitirdikten sonra 1996 yılında İTÜ Denizcilik Fakültesi Güverte Bölümü'nü kazandı. 2001 yılında bu bölümden mezun oldu. Çeşitli Ticaret gemilerinde Güverte zabiti olarak gören yaptı. 2002 Temmuz ayında askerlik görevini tamamladı. Bir süre daha çeşitli ticari gemilerde güverte zabıtlığı ve 1. Zabıtlık yaptıktan sonra 23.03.2004 Tarihinde Araştırma Görevlisi olarak İTÜ Denizcilik Fakültesi'nde göreve başladı. Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği Bölümü'nde Vardiya Standartları, Personel İdaresi, Simülatör derslerine yardımcı öğretim elemanı olarak katıldı. Sürekli Eğitim Merkezince açılan 'Köprüüstü Takım/Kaynak yönetimi', 'Tankerlerde yük ve balast işlemleri', 'Uygulamalı Gemi Manevrası' kurslarına eğitmen olarak katıldı, Elektronik Harita Görüntüleme ve Bilgi sistemleri kursunun planlayıcısı ve eğitmeni oldu. Bu güne kadar, ulusal kongrelerde 2, uluslar arası kongrelere 1 bildiri ile katıldı. denizcilikte insan faktörü, tankercilik gibi konularda çalışmalar yaptı, halen İTÜ Denizcilik Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi olarak görev yapmakta olup aynı zamanda M/V Sismik-1 geminin 1. Zabıtlığı görevini yürütmektedir.